

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

of 1052 del II

NAAM:

Wacht Indonesia

Gen. i.v.m. A.C.D. 76220. DVI. 3 Jan 50. 4-1915

Min cum 56553 29.6.50 DI

Gen. C.A.I. 2/4

Gen. C.A.I. 8/8/50

Gen. C.A.W.I. 4/12/51

Gen. C.A.W.I. 1/3/52

Gen. C.A.I. 2/8/54

06.384

6.536.2
15.15 - 09.23

09.81
01.262 - 6.536.2

16 JULI 1951

ACD/113881

OP KAART
ACD/4C
DAI: 12.9.51
PAR: 28

RAPPORT VAN KB

Voor CAW I

No. 2823

Betr.: Mej. V. SOKOLOV

Een contactpersoon, tijdelijk verblijf houdende
te Parijs, meldt het volgende:

X | Kort geleden sprak ik Mlle V. SOKOLOV en heb verdere
connecties aangeknoopt. Zij maakt voorlopig propaganda voor de
Indonesische delegatie naar Berlijn a.s.

KB, 14 Juli 1951.

Nota van KA-R.A.

(n^e)

UITGEBOKT

011052

Op 12-8-'49 is aan de Zwitsers een brief geschreven ten verfolge op onze brief 53182, dd. 31-1-'49 en hun brief 59661, dd. 11-4-'49, betreffende von ARX en DJALAL. Briefnummer 65990, en *en is hem inlichtingen*

Juraaf J.

13-8-'49 *JK*

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C.

No. F 47. 53182

ONDERWERP: SOKOLOFF, Vera; DOEVE, Willem; DAMAIS, LUCH.

Volgno.
12 AUG 1949
ACD/67839

NK
C
ed.
10/10/49
53182

XI SOKOLOFF, Vera, geboren 28 Mei 1905 te BERESTOVO (Rusland)
als dochter van Boris SOKOLOFF en SVATKOSKY, Marie; Russisch
réfugiée, is ongehuwd.

De volgende inlichtingen zijn van Expresse binnengekomen:
Binnengekomen in FRANKRIJK in Maart 1921.

Zij heeft zich altijd gehouden aan de voorschriften voor
vreemdelingen en bezit thans een carte d'identité No. 42
ES 589.338, geldig tot 21-4-1950. Sinds 15-11-1941 woont zij
91 Rue Boileau (16°), PARIJS. Aanvankelijk woonde ze in de
zelfde straat op nr. 37. Zij geeft maleise lessen thuis. Haar
brieven zijn normaal en geven geen aanleiding tot enige ver-
denking. Zij begaf zich in 1946 naar NEDERLAND. Haar privé
leven staat gunstig bekend en tot op heden heeft SOKOLOFF op
generlei wijze de aandacht vande Franse diensten opgewekt.

XI Inzake: DOEVE, Willem, geboren 3 Maart 1889 te BATAVIA (N.O.I.)
als zoon van Christiaan DOEVE en Jeanne HOBSBOER; is gestor-
ven 28-7-1948. Hij was van Nederlandse nationaliteit en ge-
huwd met zijn landgenote Cornelia ZIEMSLA, geb. 14-2-1888
te SOERABAJA, dochter van Thomas ZIEMSLA en Sophie van
JAMEYDEN. Uit het huwelijk waren geen kinderen geboren.
DOEVE kwam in 1939 in FRANKRIJK, en was gedomicilieerd
79 Rue Erlanger (16e) PARIJS. Als ex.veearts leefde hij van
zijn pensioen. Lijdende aan neurasthenie, pleegde hij zelf-
moord op 28-7-1948. Zijn weduwe woont thans 96 Rue de Rennes
(6°), PARIJS. DOEVE is aan de Franse diensten nooit op eniger-
lei wijze opgevallen.

XI Inzake: DAMAIS, Louis Charles. Deze werd op 26-5-1911 te PARIJS
geboren, is van Franse nationaliteit, gehuwd en vader van een
gezin. Hij komt niet voor in de cartotheek vande Préfecture de
Police te PARIJS, waar hij toch zou moeten voorkomen. In 1948
kwam hij bij zijn ouders, wonende 66 Quai Blériot (16e), PARIJS
Hij volgde toen een zomercursus. Daarna zou hij naar HOLLAND
zijn gegaan. Thans zou hij zich in INDONESIE hebben gevestigd
en in FRANKRIJK zijn ouders bezocht hebben tijdens een reis.
Gedurende zijn korte verblijf in de Franse hoofdstad

geen aanleiding gegeven tot enigerlei opmerking.
8-8-49.

UITTREKSEL

Voor OD 1052 Naam Warta Indonesia.

Origineel in OD 1468 Naam Indonesia Merdeka.

Volgnr. Ag.nr. 64169 Aard van het stuk Blad "Indonesia Merdeka".

Afz. No. 12 Datum 13.6.49.

Het Indonesische blad "Indonesia Merdeka" (Vrij Indonesië),
uitgave van de Vereniging "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam,
is in de plaats gekomen van de "Warta Indonesia", dat ongeveer
3 maanden geleden werd opgeheven.
De "Indonesia Merdeka" verschijnt tweemaal per maand en heeft
thans reeds 350 a 400 abonnees.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 30.7.49.

Op aanwijzing van

Amstelroos
Verbinding nr. 13

GEHEIM

14 April 1949

Nr. 235 N - 49

Onderwerp: "Warta Indonesia" *B III*

Datum ontvangst bericht: 11 April 1949

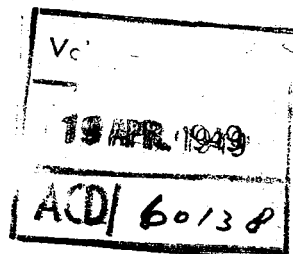
Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: -----

Medewerkende instantie: -----

Ondernomen actie : -----

(K) *ox*

Waarschijnlijk als gevolg van de reorganisatie van de werkzaamheden bij de G.P.P.I., waarover ook werd gesproken in rapport Dos. 185/7 d.d. 28 Maart 1949 van verbinding nr. 12, stagneert momenteel de uitgave van het orgaan "Warta Indonesia". Reeds is besloten tot het brengen van wijzigingen in de redactie. O.m. zal de bekende Indonesische voorman SOENITO daarvan deel gaan uitmaken. Te verwachten is dat bij het bespreken van de wijzigingen ook gedacht zal worden aan het reeds eerder aangekondigde tijdschrift in de Nederlandse taal. De financiële toestand van de G.P.P.I. spreekt een ernstig woordje mee. - Einde.

137

M.-2.

Soenito

R5

's-Gravenhage, 13 April 1949.

B. No.:59661.

Onderwerp: Warta Indonesia.

VIII. TZ.3.

G E H E I M.

Met verwijzing naar het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 7 Januari j.l., No.235-49, heb ik de eer U het navolgende mede te delen.

De persoon van M.Djalal, voorkomende op de lijst met namen van buiten Nederland wonende personen, aan wie "Warta Indonesia" wordt toegezonden, is op 5 April 1913 geboren te Kota Gedeh (Java) en thans voor tuberculose in behandeling in de kliniek Riant-Val te Leysin (Zwitserland).

De persoon van Alexandre von Arx is een Zwitser, die minder gunstig bekend staat. Hij staat in contact met een zekere juffrouw van der Walk, Zwitserse, vermoedelijk van Nederlandse afkomst, die extremistische opvattingen zou hebben.

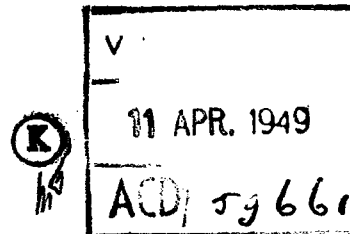
HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
A M S T E R D A M.

J.G.Crabbendam.

Notitie KB, 401

Bestemd voor ACD

In antwoord op onze brief, nummer 53182, dd. 31-1-'49 delen de Zwitsers ons het volgende mede:

D j a l a l; Mohamed, zoon van Hadji-Mookrin en Aminah S i t t i, geboren 5.4.1913 te Kota Gede (Java), Nederlandse nationaliteit, ongehuwd, op het ogenblik onder behandeling in de kliniek Riant-Val te Leysin.

en
v o n A r x, Alessandro, zoon van Ernesto, geboren 8.7.1920, afkomstig uit Walterswil (SO), ongehuwd.

D j a l a l is voor zijn tuberculose naar Leysin gekomen, waarvoor hij daar momenteel onder behandeling is. Wat zijn politieke overtuiging betreft is er op het ogenblik niets te zijnen nadele bekend.

Wat von A r x, Alessandro betreft, die is een Zwitsers, die op politiek gebied niet erg gunstig bekend staat. Hij staat in relatie met een zekere juffrouw van der W a l k, Zwitserse, waarschijnlijk van Hollandse afkomst. Deze laatste zou extremistische ideeën hebben.

KB, -11-4-'49

bijlagen: 14

25 Maart 1949.

Onderwerp: Abonne's WARTA INDONESIA

G E H E I M.

Volgno.

29 MRT 1949

ACD/ 50770

Ten vervolge op het dezerzijds schrijven No. 235g-49 van 28 Februari 1949, worden hierbij toegezonden 14 kaartjes-kaarten, van personen voorkomende op de bij het evenbedoelde schrijven toegezonden lijst van abonne's op het weekblad WARTA INDONESIA.

Van de andere op deze lijst voorkomende namen, van personen die te Amsterdam woonachtig zijn, werd voordien op de een of andere wijze de personalia en verdere gegevens reeds aan U toegezonden.

Verder zij vermeld, dat op meerbedoelde lijst de on-ervolgende verbeteringen moeten worden aangebracht:

1. Soemei vermeld onder No 4, moet zijn: SABTRADIWIJA Soemei, geboren te Probolinggo 20-5-1920, reeds bij U bekend.
2. Mabar onder No 6, moet zijn: SABAR, geboren 1922 te Elitar, reeds bij U bekend.
3. Wewer onder No 11, moet zijn: WAWORUNTU August, geboren Tamako 2-2-1909, reeds bij U bekend.
4. R. J. Poedjowasito onder No 19, moet zijn: PUDJOWASITO Joegijono, zie bijgevoegde kaart.
5. Nindo Bosema onder No 37, moet zijn: NINDO daeng NGALLE, geboren te Makassar 1916, reeds bij U bekend.
6. Toean Amat onder No 57, moet zijn: AMAT, zie bijgevoegde kaart.
7. R. Nimpoero onder No 68, moet zijn: NIMPOENO Raden Harjo geboren te Amsterdam 10-2-1927, reeds bij U bekend.
8. Narahap onder No 70, moet zijn: HARAHAP Geoffreij geboren te Batavia 25-3-1926, reeds bij U bekend.
9. Pangimanam onder No 74, moet zijn: PANGEMANAM Gijsje Marie, geboren 30-3-1925 te Remboken, reeds bij U bekend.
10. Oei Tsjing Sian onder No 81, moet zijn: OEI Tjin San, geboren te Padang 5-7-1924, reeds bij U bekend.
11. Miluto Ham onder No 82, moet zijn HAM, Jane Rose Mary, zie bijgevoegde kaart. Einde.

0.2.

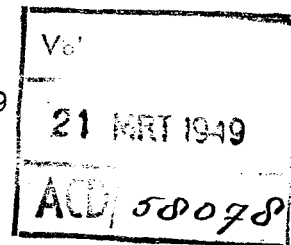
H. 13 pm

No.10324 f.-47.

Uw schrijven No.50735 resp. van 9.12.48, 17 Maart 1949
van 13-1-49 en 3-3-49.

Onderwerp: Didi Kartasasmita.

G e h e i m .

In antwoord op Uwe bovenaangehaalde brieven, wordt medegedeeld, dat op de adressen Stadhouderskade 131 of 1ste Helmerstraat 146 alhier de persoon van Didi Kartasasmita, niet woonachtig is, terwijl in het Bevolkings-register der Gemeente Amsterdam, de naam van Didi Kartasasmita niet voorkomt.

X | Op het adres 1ste Helmerstraat 146II, is sedert 11-11-48 woonachtig, HARMUSIAL, Mozes, Paulus, geboren te Magelang 18-6-1919. Komende van Ambon, vestigde M.P. Harmusial, zich op 22-4-47 aan de Stadhouderskade No 131 huis alhier. Hij is ingeschreven als student der 7e faculteit aan de Gemeente Universiteit alhier. Op politiek gebied is verder dezerzijds niets van hem bekend.

Voorts was tot 13-12-48 op het adres Stadhouderskade 131 huis alhier woonachtig, MATULLESSIJA, Wilhelmina, Emma, Dorathea, geboren te Buitenzorg 2-8-1896, weduwe van J.F. Bouwens; deze is sedert evengenoemde datum woonachtig Nic Maesstraat 132 huis. Einde.

0.2.

No 13/11

bijlage; een

15 maart 1949

Onderwerp: WARTA INDONESIA.

G e h e i m .

Volgno.

18 MRT 1949

ACD/57958

Ten vervolge op het dezerzijds schrijven No 235I -49 van 7 Maart 1949, wordt hierbij toegezonden één exemplaar van het door de Perhimpunan Indonesia alhier uitgegeven weekblad, WARTA INDONESIA van 4 Maart 1949 No 9.

met als titel: "Usul Belanda untuk mengadakan perundingan medja bundar" (Nederland besluit over te gaan tot een ronde tafel conferentie) is op pagina 1 een kennelijk als redactioneel bedoeld artikel opgenomen, waarin in scherpe woorden het e.e.a. wordt gezegd omtrent de "ronde tafel conferentie".

Nadat is opgemerkt, dat het, volgens de verklaring, welke op 26 Februari 1949 door de Nederlandse regering werd afgelegd, de bedoeling zou zijn, om met de vertegenwoordigers der republiek en de andere staten een "ronde tafel conferentie" te houden, wordt erop gewezen, dat de republikeinse ministers nog steeds op het eiland Banka gevangen worden gehouden en deze nog niets eens vrij zijn om zelf een eigen woonplaats te kiezen.

Afgaande op het bericht der ronde tafel conferentie, heeft het er alle schijn van, dat het koek en ei zou zijn tussen Nederland en Indonesia en Nederland en Indonesia reeds lang dikke vrienden zijn. Vervolgens wordt de vraag gesteld, of dit een ronde tafel conferentie zal zijn, waarop besprekingen zullen worden gevoerd door mensen (orang-orang) met gelijke rechten en met de bedoeling, om tot overeenstemming te komen op democratische wijze? Of zal dit een ronde-tafel-conferentie zijn tussen mensen in plaats van vrienden, waarbij de een aan de anderen zijn wil wenst op te leggen? Nadat is opgemerkt, dat hieromtrent geen zekerheid bestaat, wordt medegedeeld, dat zij/mogelijk met/Nederlanders besprekingen kunnen voeren, zolang het Nederlandse leger de baas speelt (meradja-lela) over het Indonesische volk en alles wat daar verder mee samen gaat. Wij kunnen geen besprekingen met de Nederlanders voeren, zolang wij met dit volk in oorlog zijn.

Wanneer de republikeinse ministers onder het afleggen van bepaalde beloften in vrijheid worden gesteld, dan dit geen vrijheid worden genoemd, daar zij dan vergunning moeten vragen om ergens heen te gaan of te verblijven. Dit is gelijk te stellen met een internering ten tijde van het koloniaal bewind.

Het geluk (kedaulatan), dat aan het Indonesische volk wordt geschonken, moet zijn de soevereiniteit zoals bedoeld door de Verenigde Naties (Sarikat bangsa-bangsa). Het geluk zoals bedoeld door de Nederlanders, kan geen geluk zijn, zolang er nog vreemde soldaten (lees Nederlanders O.) in ons geboorte-land zijn.

Voor ons is het de vraag -voornaamste- of alles moet blijven zoals vroeger: of wij kunnen samengaan in een Unie met Nederland, nadat het koloniale Nederlandse leger reeds tweemaal tegen ons is opgetreden? Of wij willen worden opgenomen in een Unie, zoals is bepaald bij de laatste wijziging der Nederlandse grondwet, welke in naam nieuw is, doch in werkelijkheid ouderwets: of een overheersing door middel van een staten-eenheid. (tanah djadjahan dalem kesatuan negara.)

Het is de vraag, of wij al dan niet, de soevereiniteit, of een interim regering, of wat daarvoor in de plaats zal worden gesteld, uit de handen der Nederlanders zullen aanvaarden (aannemen) daar dit in tegenstelling met vroeger, niet meer verplichtend kan worden gesteld. Wij zijn niet meer verplicht alles goed te

vinden en te aanvaarden, wij willen het geluk, maar geen verbogen Verenigde Staten van Indonesia; behalve dat wij ook recht van spreken hebben, zijn wij ook niet verplicht te antwoorden zoals vroeger: wij willen niet meer verbonden (gekleisterd) (dibelenggu) worden in een Unie met Nederland.

Onder de titel: "Masaalah warga negara Indonesia" (Kunnen wij Indonesisch onderdaan (staatsburger) worden), is op de pagina's 2 en 3 en 4 het derde en laatste vervolg artikel opgenomen van de verhandeling van Dr. TJOA Sek Ien en gepubliceerd in het tijdschrift "Masjarakat".

In het hoofdstuk "nationaliteit" wordt een uiteenzetting gegeven van het begrip nationaliteit en het daaruit voortvloeiende burger- en onderdaan-schap.

Achtereenvolgens wordt het politieke en principiële nationaliteits-begrip besproken. Hierbij wordt t.a.v. het politieke begrip opgemerkt, dat hieromtrent geen eenheid zou bestaan. Als v.b. wordt genoemd, dat volgens de Nederlandse en Engelse opvatting de Nederlanders en Engelsen waar zij zich ook bevinden, hun oorspronkelijke nationaliteit behouden, terwijl daarentegen een Pool wanneer deze in de Verenigde Staten van Amerika is gevestigd, Amerikaans burger zou zijn.

Vervolgens wordt een uiteenzetting gegeven van de twee principiële nationaliteits-begrippen, n.l. het "Jus Soli" en "Jus Sanguinis", oftewel het begrip van Bodem, of bloed en afstamming. Hierbij wordt opgemerkt, dat deze principiële begrippen, niet van toepassing zijn op Chinezen, daar deze hetzij geboren op de Noord- of Zuid-pool, of waar dan ook ter wereld, de Chinese nationaliteit behouden. Dat de Chinezen geboren in Nederlands Indie, Nederlands onderdaan waren, maar tevens Chinese burgers bleven, is een gevolg van de wet op het Nederlands-onderdaanschap van 1910 en de overeenkomst welke naar aanleiding hiervan in 1911 door de Chinese- en Nederlandse-Indische regeringen te Peking werd gesloten.

In het volgende en laatste hoofdstuk wordt onder de titel: "Peranakan Tionghoa dan Kewargaan Indonesia" (De Indo-Chinees en het Indonesische staatsburgerschap) een overzicht gegeven van de voordelen welke het zijn van Indonesisch staatsburger voor de Indo-Chinees geeft.

Opgemerkt wordt, dat het rassen verschil hierbij gevoeliglijk verwaarloosd kan worden, waarbij als voorbeeld wordt genoemd, dat tijdens het voormalige Nederlands-Indisch bewind, de Indo-Chinees ook Nederlands onderdaan was.

Vervolgens wordt erop gewezen, dat de Indo-Chinezen in het Ned-Indisch tijdperk (dizaman Hindia, Belanda) een Nederlandse minderheidsgroep vormde. Hierbij wordt een opsomming gegeven, van de ~~voordelen~~ nadelen van een minderheidsgroep in het algemeen, waarvoor wordt verwezen naar de Duitse minderheidsgroep in Tsjechoslowakije, de Hongaarse in Roemenie (Zevenburgen) en soortgelijke. Opgemerkt wordt, dat deze groepen hun eigen taal spraken, wat niet het geval is met de Indo-Chinezen. Wel hebben vele Indo-Chinezen namen aangenomen als Richard en Wilhelm, doch t.o.v. de gebruiken en gewoonten, ~~kan~~ wordt opgemerkt, dat de Indo-Chinezen veelal vrijwel dezelfde gebruiken en gewoonten hebben als de Indonesiërs en vooral de Chinese vrouwen dezelfde klederdracht hebben als de Indonesische vrouwen. Uit dit alles moet worden geconcludeerd, dat in wezen het merendeel der Indo-Chinezen reeds Indonesische staatsburgers zouden zijn. In werkelijkheid echter is dit niet het geval, daarin artikel 1 van de wet op het Indonesisch staatsburger- en ingezetenschap (Undang undang tentang warga negara dan pendudukan negara Indonesia), zoals deze door de republiek Indonesia werd daargesteld, is bepaald, dat dienaangaande geen dwang op betrokkenen zal worden uitgeoefend en hierom verzocht moet worden. Vervolgens wordt artikel 1 van deze bepaling geciteerd en blijkt hieruit, dat ieder in Indonesia geboren,

danwel zij die werden geboren uit ouders waarvan er minstens één in Indonesia geboren werd en de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, danwel deze leeftijd nog niet hebben bereikt, doch gehuwd zijn, op verzoek het Indonesisch staatsburgerschap kan worden verleend. In artikel 4 van deze wet is bepaald, dat één jaar nadat deze in werking is getreden, het desbetreffende verzoek door de minister van Justitie moet zijn ontvangen. Hieruit blijkt - aldus wordt opgemerkt dat thans ieder voorzich kan beslissen, welke nationaliteit hij wens te bezitten, terwijl dit ten tijde van het Ned-Indisch bewind niet het geval was, daar toen in overleg met de toenmalige Chinese regering te Peking aan de Indo-Chinezen het Nederlands onderdaanschap werd toegekend, zonder dat betrokkenen daarin werden gekend, terwijl thans van de zijde der republiek Indonesia daarop niet de minste dwang wordt uitgeoefend, doch ieder voorzich mag en kan beslissen.

Nadat is opgemerkt, dat door het aanvaarden van het Indonesisch staatsburgerschap, ook het minderheids-probleem zal zijn opgelost, wordt erop gewezen, dat de Indo-Chinezen als minderheids-groep zich gemakkelijk zullen oplossen in de Indonesische hoofdgroep, omdat zij dan gelijke rechten en plichten zullen hebben als deze. In dit verband wordt verwezen naar de minderheidsgroepen in de U.S.S.R. (Sovjet Unie) en wordt het daarop betrekking hebbende artikel 123 uit de Russische grondwet in het Maleis geciteerd. Het geheel wordt genoemd een der prachtigste voorbeelden, dat minderheidsgroepen zich gemakkelijk in hoofdgroepen kunnen oplossen, wat ook mogelijk moet worden geacht, voor de verschillende minderheidsgroepen in Indonesia, zoals/Indo-Chinese, ~~Indo-Arabe~~ de Indo-Arabische, maar ook de Ambonnese, Timoerese en Balinese groepen.

Nadat er nog op gewezen is, dat vele Indo-Chinezen hun kapitaal in gevestigde zaken en ondernemingen hebben belegd en het daar om voor velen moeilijk, ze niet onmogelijk wordt geacht in een ander land opnieuw te beginnen, wordt het artikel besloten, met de mededeling, dat met uitsluiting van alle sentiment, het Indonesisch staatsburgerschap voor de Indo-Chinezen het meest wenselijkst moet worden geacht, ook al omdat daardoor het vroegere inferioriteits-complex, waarmede vele behept waren, zal worden weggenomen. (komen te vervallen).

Onder de titel: "Pengurus baru "Perhimpunan Indonesia" (Het nieuwe bestuur van de Perhimpunan Indonesia), is op pagina 4 een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat het nieuwe bestuur der P.I. met algemene stemmen werd gekozen (telah dipilih dengan suara bulat) en thans is samengesteld als volgt:

1e Voorzitter	*1 Soenita	Amsterdam
2e Voorzitter	*1 Soenan Hamsah Mr.	den Haag.
1e secretaris	*1 Go Gien Tjwan	Amsterdam
2e secretaris	*1 Slammat Faiman	Amsterdam
penningmeester	*1 Soedirdjo	(vermoedelijk) den Haag
Commissaris	*1 Djajeng Pratomo	Amsterdam

De redactie van het door de P.I. uitgegeven weekblad: "WARTA INDONESIA" is samengesteld als volgt:

Djajeng Pratomo	verantwoordelijk redacteur.
Rasono	redacteur Amsterdam
Slammat Faiman	redacteur Amsterdam.

In de Raad van Toezicht (pengurus pusat) hebben zitting de voorzitters der verschillende afdelingen, terwijl de voorzitter der afdeling Amsterdam, Slammat Faiman, als secretaris van deze raad zal optreden.

Het secretariaat van het Nieuwe landelijk bestuur, zomede het secretariaat van de raad van toezicht is gevestigd ten huize van Slammat Faiman, Van "eghenlaan 4 huis Amsterdam.

Op de pagina's 5 en 6 is in de bekende terminologie een overzicht gegeven van de huidige internationale politieke verhou-

dingen welke zijn ontstaan n.a.v. het "Noordatlantisch Pact". Hierin wordt opgemerkt, dat deze overeenkomst van Amerika met verschillende Europese landen een gevolg zou zijn van de vrees van het Amerikaanse imperialisme, dat zonder de hulp van deze landen, de door het groot kapitaal verworven macht niet meer zou kunnen blijven handhaven, tegen de steeds meer en meer opdringende macht der communistische ideologie.

Het pact moet worden gezien - aldus het artikel - als zijnde in de plaats getreden, van de overeenkomst der fascistische landen, n.l. Duitsland, Italië en Japan en is ook thans gericht tegen de "Komintern" (Kommunistische Internationale)

Begrijpelijk wordt het genoemd, dat door de Sovjet Unie en Komintern stelling wordt genomen tegen dit pact, daar het een bedreiging wordt genoemd van de gehele arbeidende klasse. Het is daarom - aldus wordt opgemerkt - dat de Franse en Italiaanse communistische partijen openlijk stelling hebben genomen tegen het pact. In dit verband worden de onlangs door Thorez en Togliatti afgelegde en overbekende verklaringen in nadere beschouwing genomen en geciteerd.

Het geheel wordt besloten met de opmerking, dat deze door Thorez en Togliatti gesproken woorden, geen holle woorden zullen blijken te zijn.

Onder dit artikel is een uit enige zinnen bestaande stopper geplaatst, waarin wordt aangespoord de revolutionaire theorie te bestuderen.

Op pagina 7 is een artikel opgenomen, waarvan de titel is weggevallen en getekend met (vermoedelijk) het pseudoniem "~~SULS~~" "SULS". Zonder dat hierover met een enkel woord wordt gerept, is het geheel kennelijk bedoeld om de spot te drijven, met de Indonesische studenten die op de toegekende studiebeurs verder studeren en niet aan de studentenstaking hebben deelgenomen.

Onder dit artikel is een mededeling geplaatst, dat op 11 Maart 1949 in het Minerva paviljoen te Amsterdam, door de Perhimpunan Seni Indonesia "WIDJAYA" een uitvoering van Indonesische dansen, muziek en zang zal worden gegeven.

(Deze vereniging is vermoedelijk door de leden van de Studentenvereniging Rukun Peladjar Indonesia afdeling Amsterdam opgericht o.)

Verder is hieronder de mededeling gesteld, dat door het amusements-gezelschap "Sinar Indonesia" op 18 Maart 1949 eveneens in het Minerva-paviljoen te Amsterdam een uitvoering zal worden gegeven. Voor deze uitvoering is een in de Nederlandse taal gesteld pamflet aan dit nummer gehecht,

Op de pagina 8 is opgenomen het politiek manifest, zoals dit door de federatie van h.t.l. gevestigde Indonesische verenigingen "Gabungan Perkumpulan Perkumpulan Indonesia" n.a.v. de op 18 December 1948 ingestelde militaire actie, werd uitgegeven. In dit manifest, wat is gericht aan het vrije Indonesische volk, wordt stelling genomen tegen deze militaire actie en aangespoord de strijd voor de vrijheid van Indonesia voort te zetten.

Het geheel is vrijwel in dezelfde bewoording gesteld als de verschillende, in verband met deze actie, door de republiek Indonesia en meerdere republikeinse ministers uitgegeven proclamaties en manifesten.

(Mocht een vertaling van dit manifest nodig worden geacht, dan zal deze alsnog worden nagezonden o.) Einde.

GOUVERNEMENT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

PARKET VAN DE PROCUREUR-GENERAAL

Volume 57525
14 MRT 1949

GEHEIM

Aan de Heer

Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,

's-GRAVENHAGE/NEDERLAND.
Javastraat 68.

Uw nummer (letter): Uw brief van: Ons nummer:
41 G.

Onderwerp: Willemstad, Curacao, 9 Maart 1949.

Bijlagen

In antwoord op Uw brief van 15 Januari j.l. No.53182 heb ik de eer, UHoogEdelGestrenge het navolgende mede te delen:

+ Met de in Uw hierboven genoemde brief vermelde Saleh, wordt waarschijnlijk bedoeld, de stoker der eerste klasse, zeemilicien, Mohamed Saleh Martadipradja, stamboeknummer 12691.

Deze persoon vertrok, wegens medische afkeuring, op 29 September 1948 per s.s. "Delft" naar Nederland en is waarschijnlijk reeds in Indonesië met groot verlof gezonden.

Gedurende zijn verblijf op de Marinebasis Parera, alhier, is van politieke activiteit van genoemde stoker niets gebleken, terwijl aan de Marine-autoriteiten niet bekend was, dat het door U genoemd blad tijdens zijn verblijf alhier door hem werd ontvangen.

De mogelijkheid is natuurlijk niet uitgesloten, dat dit blad hem op andere wijze bereikte, b.v. via een postbus of particulier waladres.

"Saleh" werd alhier van 9 Januari 1946 tot 27 Augustus 1948 in het St. Elisabeth Gasthuis te Willemstad verpleegd.

Dezerzijds is omtrent betrokkene verder niets bekend.

E/vdP/

De Procureur - Generaal,

Gelieve bij beantwoording datum en nummer te vermelden en in elke brief slechts EEN onderwerp te behandelen

WARTA INDONESIA

MADJALLAH MINGGUAN „PERHIMPUNAN INDONESIA” NEDERLAND

Adres Redaksi dan Administrasi : Van Eeghenlaan 4 hs, Amsterdam Zuid, Telefoon 25112

Harga langganan :

Setahun f 8.00
Sekwartal f 2.50
Etjeran f 0.20

Buat luar Nederland :

Setahun f 10.50
Sekwartal f 3.50
Pembayaran harus lebih dahulu.

Tahun 5. No.9 4 Maart 1949.

USUL BELANDA UNTUK MENGADAKAN PERUNDINGAN MEDJA BUNDAR.

Didalam keterangan dari 26 Februari 1949 pemerintah Belanda mengusulkan perundingan medja bundar dengan Republik dan lain-lain negara. Menteri-menteri Republik jang sampai sekarang masih ditahan di pulau Banka akan dibebaskan, akan tetapi mereka tida boleh memilih tempat tinggalnja dengan sesuka sendiri. Kedaulatan akan diberikan kepada Indonesia lebih dahulu daripada jang sudah ditetapkan olehnja.

Dengan keterangan tersebut itu, pemerintah Belanda bertindak seakan-akan tida ada apa2 antara Belanda dan Indonesia, seakan-akan Belanda dan Indonesia sudah lama bersobat kental. Bukankah perundingan medja bundar itu suatu perundingan antara orang-orang jang bersama hak dengan tujuan untuk mentjapai persetudjuan setjara demokratis? Bukankah perundingan medja bundar itu perundingan antara orang-orang jang hendak berakababtan satu sama lain? Sama sjarat-sjarat ini tida ada sama sekali. Kita tak dapat bitjara dengan Belanda kalau tentera Belanda masih meradja lela dengan segala mat jaja kekdjandjan terhadap rakjat Indonesia. Kita tak dapat bitjara dengan Belanda kalau kita masih berperang dengan mereka.

Pembebasan menteri-menteri Republik dengan perdjandjian itu bukan pembebasan. Boleh bebas akan tetapi mesti minta permisi dimana pergi dan berdiam. Ini sebenarnja tida lain daripada interniran setjara kolonial.

Kedaulatan akan diberikan kepada Indonesia sebagai hadiah lebih dahulu daripada jang ditetapkan oleh Serikat Bangsa-Bangsa. Kita sudah djemu mendengarkan perkataan "sovereiniteit" ini. Apa arti kedaulatan Belanda kalau masih tetap ada serdadu asing di tanah air kita.

Bagi kita jang penting harus ditetapkan dahulu: masih maukah kita masuk kedalam satu Uni dengan Belanda setelah dua kali sudah menjerang setjara litjik oleh tentera kolonial Belanda? Masih maukah kita masuk dalam satu Uni jang menurut perobahan Undang-Undang Dasar Belanda hanjalah nama dan bentuk baru untuk isi jang kuno: tanah djadjan dalam kesatuan negara. Soal menerima atau menolak souveriniteit atau pemerintahan interim atau barang apalagi daripada tangan Belanda, tida harus didahulukan. Tida lagi harus diutamakan, kita mau atau tida membentuk negara Indonesia Serikat jang berdaulat, melainkan pertanjaan hakiki harus didjawab dahulu: maukah kita dibelenggu lagi dalam satu Uni dengan Belanda?

-----oooo000ooo-----

SIAPAKAH JANG DAPAT MERANTAI SUATU BANGSA, KALAU SEMANGATNYA TAK MAU DIRANTAI?

SIAPAKAH JANG DAPAT MEMBINASAKAN SUATU BANGSA, KALAU SEMANGATNYA TAK MAU BINASA?

NASIONALITEIT.

Dalam soal kewarganegaraan ada berbagai-bagai terminologie (perkataan) yang sering kali telah menerbitkan kekatjauan, apabila orang salah faham, seperti telah dikatakan diatas. Dengan perkataan itu dimaksudkan perkataan-perkataan yang berbedaan, tetapi sama artinja. Seperti perkataan nasionaliteit, burgerschap dan onderdaanschap. Perkataan ini dalam garis2 besarnya tidaklah beda satu dengan yang lain, karena artinja semua ialah kerakjatan yang umumnja djuga disebut kewarganegaraan.

Asal usulnja perkataan onderdaanschap dan burgerschap ialah: Dahulu perkataan onderdaanschap hanya terpakai dinegeri2 keradjaan sementara burgerschap dipakai di-negeri2 Republik. Tapi kini perkataan2 itu sama dipakainya. Hanya dengan perbedaan ini, sekarang, umpama dinegeri Belanda rakjatnja seumumnja disebut onderdaan, (yang artinja orang yang mengabdikan, yang berhamba).

Djuga dinegeri Inggeris unumnja rakjatnja dinamakan citizens atau nationals (burgers), sebaliknya rakjat djadjahannja dinamakan subjects (onderdanen).

Nasionaliteit (burgerschap) adalah suatu artian politik. Tegasnja perkataan itu hanya dipakai buat maksud politik sadja dan tidak ada sangkutan langsung dengan lain2 perkara seperti agama atau kebudayaan. Ini untuk menghindarkan salah faham.

Nasionaliteit atau kerakjatan atau kewarganegaraan ialah suatu nama buat menunjukkan suatu rakjat dari suatu negara.

Umpama seorang bangsa Belanda yang kerakjatan (kewarganegaraan) Belanda, seorang Inggeris ialah kerakjatan Inggeris. Akan tetapi tidak selamanya kerakjatan tergantung kepada kebangsaan. Tjontoh ialah umpamanya seorang bangsa Pool yang hidup sebagai rakjat (warga) dari negara Amerika Serikat. Orang bangsa Pool itu tidak lagi termasuk pada kerakjatan Pool, melainkan kepada kerakjatan Amerika Serikat. Begitu pula seorang Inggeris apabila ia mendjadi rakjat atau warga dari negara Amerika Serikat dengan sendirinja ia mendjadi termasuk pada kerakjatan (kewarganegaraan) Amerika Serikat.

Apa yang dinamakan kerakjatan, itulah ditetapkan dalam undang2 Negara, yang buat berbagai-bagai negeri ada berlainan, tetapi dalam azas (principe) yang menentang dua matjam dasar, jaitu: Jus Soli dan Jus Sanguinis.

JUS SOLI: kelahiran dalam suatu negeri menentukan kerakjatan orang. Tegasnja orang yang terlahir disuatu negeri, mendapat kerakjatan dari negeri itu. Seperti undang2 Nederlandsch onderdaanschap umpamanya berdasar atas Jus Soli. Djadi orang terlahir dalam daerah Hindia Belanda terhitung sebagai Nederlansch onderdaan atau rakjat Belanda, tidak perduli orang itu terlahir dari ibu-bapak kerakjatan apa.

JUS SANGUINIS: darah atau turunan yang menentukan kerakjatan orang. Djelasnja: kerakjatan dari si ibu-bapa yang menentukan kerakjatan dari anaknja, tidak perduli anak itu terlahir dinegeri apa-apa-nya. Azas ini berlaku dalam undang2 antara lain dari negeri Tiongkok, hingga seorang anak Tionghoa yang terlahir dari ibu-bapa Tionghoa, dengan sendirinja djadi termasuk pada kerakjatan Tiongkok, bijarpun andai kata anak itu terlahir di kutub Utara atau kutub Selatan.

Dari keterangan diatas njatalah, bahwa bagi orang2 Tionghoa yang terlahir di daerah Hindia Belanda dahulu terdapat 2 matjam kerakjatan yang saling bentrokkan satu dengan yang lain. Menurut undang2 Hindia Belanda terdapat rakjat Belanda, tetapi sebaliknya menurut undang2, Tiongkok orang itu tetap sebagai rakjat Tiongkok.

Buat membereskan perselisihan itu ditahun 1911 telah ditutup perdjandjian antara Tiongkok dan Nederland dimana ditetapkan, bahwa selandjutnja hanya undang2 Hindia Belanda tentang onderdaanschap (1910) yang akan berlaku guna menetapkan kerakjatan orang tersangkut.

Tetapi apakah perdjandjian yang dibikin itu pada waktu sekarang ini masih berlaku, itu belum terang betul bagi kita.

Peranakan Tionghoa dan Kewarganegaraan Indonesia.

Bagai manakah kedudukan peranakan Tionghoa terhadap kewarganegaraan Indonesia?

Dalam uraian singkat diatas serta tjontoh-tjontoh yang diberikan sudah terdapat djawaban atas pertanyaan itu.

Perbedaan diantara apa yang disebut bangsa dan rakjat (warga) sudah diterangkan diatas.

Kerakjatan tidak selamanya tergantung pada kebangsaan. Peristiwalah diwaktu pemerintahan Hindia Belanda dulu bangsa Tionghoa di Hindia Belanda dianggap sebagai rakjat Belanda (Nederlandsch onderdaan).

...da golongan berakhlak yang pada ki-
...lahir tiap2 negara mempunyai minderhe-
den (golongan terketjil). Jang disebut min-
derheden ini mempunyai satu atau lebih da-
ri sifat2 berikut: Kebangsaan berlainan, ba-
hasa berlainan, adat lembaga berlainan dsb.
Demikianlah, seperti dikatakan tadi perana-
kan Tionghoa dinegeri ini, dizaman Hindia
Belanda merupakan minderheid jang berkerak-
jatan Belanda.

Kedudukan peranakan Tionghoa sebagai min-
derheid dinegeri ini sebenarnya melebihi ke-
dudukan minderheid dari lain2 negeri. Umpama
bangsa Sudeten Duitsch jang merupakan min-
derheid Gzecheslowakia, menggunakan bahasa
Duitsch, sementara bangsa Hongaar sebagai
minderheid di Zevenburgen (Rumania) djuga
menggunakan bahasanja sendiri.

Sebaliknya peranakan Tionghoa, sebagai
minderheid di Indonesia, sebagian besar ti-
dak lagi berbahasa Tionghoa, melainkan ber-
bahasa Indonesia. Bahasa Tionghoa jang ada
dipergunakan oleh sebagian dari peranakan
Tionghoa tidak boleh dimasukkan hi-
tungan, karena sebenarnya bukan bahasa Ti-
onghoa melainkan bahasa Indonesia (Djawa,
Sunda atau Melaju) jang diterdjemahkan de-
ngan kata2 Tionghoa. Maka oleh Tionghoa to-
tok bahasa peranakan itu didjulukn Kuojo Chi-
chosing.

Sekalipun jang dinamakan batdjie (gelet-
terd) hampir tak ada jang mampu membuatja
dan mengerti, kesusasteraan Tionghoa jang a-
gak tinggi, djangan kata menjalinja, seba-
gai umpama Richard Wilhelm. Sedangkan lebih
djauhpun adat lembaganja sudah banjak ber-
tjampuran dengan adat lembaga Indonesia, se-
perti dalam hal selamatan, upatjara perka-
winan, dengan menjiram kenbang, pakaian se-
hari-hari dari isteri2 Tionghoa sampai da-
lam hal tetabuhan. Umpamanja orang perana-
kan Tionghoa di Djawa Tengah dan Timur le-
bih kenal dan lebih gemar akan gamelan da-
ri pada pat-im, jang sudah mendjadi asing
bagi kupingnja. Begitupun legemaran gambang-
keromong antara peranakan Tionghoa di Dja-
wa Barat umum diketahui.

Boleh ditambahkan lagi, bahkan banjak di
antara peranakan Tionghoa jang tampang mu-
kanja sukar dibedakan dengan tampang muka
penduduk aseli negeri ini, hingga kalau di
pakai ukuran bangsa, menurut bahasa umum,
dapatlah dikatakan bangsa Indonesia.

Dengan begitu, peranakan Tionghoa disi-
ni, zonder tahunja sendiri, sebenarnya da-
lar praktek sudah sebagai warga negara, se-

...da golongan berakhlak yang pada ki-
...lahir tiap2 negara mempunyai minderhe-
den (golongan terketjil). Jang disebut min-
derheden ini mempunyai satu atau lebih da-
ri sifat2 berikut: Kebangsaan berlainan, ba-
hasa berlainan, adat lembaga berlainan dsb.
Demikianlah, seperti dikatakan tadi perana-
kan Tionghoa dinegeri ini, dizaman Hindia
Belanda merupakan minderheid jang berkerak-
jatan Belanda.

Tapi meski demikian undang2 kewargaan
negara Republik Indonesia tidak memaksakan
akan tiap2 orang menerima kewargaannja. Un-
dang-undang tentang Warga Negara dan Pen-
dudukan Negara Indonesia jang telah diu-
mumkan dalam bulan April, menetapkan dalam
fatsal 1, antara lain, bahwa Warga Negara
Indonesia, ialah:

- a. orang jang aseli dalam daerah Negara In-
donesia;
- b. orang jang tidak masuk dalam golongan
tersebut diatas akan tetapi turunan da-
ri seorang dari golongan itu jang lahir
dan bertempat kedudukan dan kediaman di
dalam daerah Negara Indonesia, dan bu-
kan turunan seorang dari golongan ter-
maksud, jang lahir dan bertempat kedudu-
kan dan kediaman, selama sedikitnja 5
tahun berturut2 jang paling achir, dida-
lah daerah Negara Indonesia, jang telah
berumur 21 tahun atau telah kawin, ke-
tjuali djika ia menjatakan keberatannja
mendjadi Warga Negara Indonesia karena
ia adalah warga negara negeri lain.

Lebih djauh dalam fatsal 4 ditetapkan
antara lain:

1. Pernyataan tersebut (jaitu pernyataan
keberatan T.S.I.) dalam fatsal 1 bab b,
harus disampaikan dengan tulisan diatas
kertas jang bermeterai kepada Menteri Ke-
hakiman dalam waktu 1 tahun setelah pera-
turan dalam fatsal tersebut berlaku buat
orang jang bersangkutan.

Artinja: Peranakan Tionghoa menurut
fatsal 1 dari undang2 warga negara Indo-
nesia termasuk sebagai warga negara Indo-
nesia.

Akan tetapi, ia berhak menurut fatsal
4, menolak kewargaan itu, dalam tempo sa-
tu tahun, setelah undang2 tersebut diumum-
kan, ini jang dinamakan hak repudiatie.

Beda sekali dari pemerintah Hindia Be-
landa dahulu jang mendjadiakan semua pera-
nakan Tionghoa warga negara Belanda (Ne-
derlandsch onderdaan) zonder menanjakan
apa orang suka menerimanja atau tidak. Dan
begitu djuga sikap pemerintah Tiongkok du-
lu jang dalam perdjandjian jang dibikin
di Peking ditahun 1911 antara Tiongkok
dan Nederland, telah menetapkan kerakjatan
bagi Hoakiao disini, zonder menanjakan le-

Tiada dapat diangkal lagi, bahwa sebuah penolakan yang dangkal atas usul-usul Stalin untuk merundingkan soal-soal internasional yang pada saat sekarang sangat meminta perhatian, kegiatan mereka yang menghendaki perang dalam dunia imperialis ini sangat sekali bertambah. Persediaan perang dewasa ini sudah boleh dikatakan ada dalam lingkaran "Pakt Atlantik Utara", yang semakin lama semakin berupa sesuatu pakt anti-komunis. Hal ini mengingatkan kita pada sebuah pakt anti-komunis dahulu, yang pernah terahor dalam mempersiapkan perang dunia ke II, dan yang dipersetudjukkan antara negara-negara fascis Jerman, Italia dan Jepang.

Terang sekali, bahwa pakt sematjam ini tak hanya bermaksud menentang "Komintern", (singkatan "Kommunistische Internationale" dahulu) akan tetapi lebih-lebih berupa suatu kedok, dimana terkandung maksud dibelakangkannya hawa-nafsu mereka akan merebut seluruh dunia.

Demikian pun seluruh "opzet" daripada "Pakt Atlantik Utara" ini tiada lain akan mengepulkan "tirai-asap", yang pada hakekatnya menjelebungi tjita-tjita imperialis Amerika untuk menaklukkan seluruh dunia kepadanya.

Kapitalis-kapitalis besar ini rupa-rupanya telah pusing kepalanya karena kemenangan-kemenangan yang ditjapainya dalam perang menentang Hitler sama sekutunya.

Dalam sangkaan, bahwa hanjalah mereka sendiri yang mempunyai bom-atoom, mereka mengira djuga, bahwa kini telah tiba saatnya untuk menjebar-njebarkan pengaruh "keadaban dan kebudayaan" Amerika kepada seluruh dunia! Mereka kebetulan menemui negara-negara kapitalis lainnya dalam keadaan "bangkrut" dan golongan-golongan yang memerintah negara-negara tersebut pun bersedia untuk menjerahkan diri pada mereka.

Dalam impian kemenangan-kemenangan ini, golongan bangsa Amerika tersebut yang berhawa-nafsu merebut dunia, kiranya tidak bisa membeda-bedakan antara klassen yang memerintah Eropah-Barat yang telah kusut pikirannya karena ketakutan akan momok komunis dan klasse rakjat selebihnya yang diperintah mereka tadi.

Sesungguhnya dibawah bajangan bom-atoom ini terbentangleh djurang yang semakin lama antara yang "kwasi-memerintah" dengan penuh hasrat berperang dan dipihak lain rakjat Eropah selebihnya. Rakjat tersebut tak

dan keadilan tentara Soviet Rusia untuk melepaskan mereka dari jengaman fascisme Hitler, dan sangat besar terima kasih mereka akan hal ini. Rakjat tersebut sama sekali tak sudi bersedia-sedia untuk berperang melawan mereka yang pernah memberi kemerdekaan padanya, melulu atas kemauan segolongan pentjatut-pentjatut bangsa Amerika.

Rakjat ini telah melihat mereka yang kini menggembor-gemborkan perang dengan tak ada tanggung djawab sama sekali, dalam pekerdjaannya dahulu, dihari-hari gelap ketika kemerdekaan negara dan rakjat sesungguhnya ada dalam bahaya - mereka ini melarikan diri atau ... bekerdja bersama musuh! Mereka yang sekarang menganjur-andjurkan kearah perang dengan Sovjet-Unie, sebenarnya sudah menelanjangi dirinya sebagai dirinya sebagai musuh rakjatnya sendiri.

Sudah tentu dibeberapa negeri timbul reaksi-reaksi yang tadjam langsung dan tengah-tengah rakjat terhadap pengandjur-pengandjur yang bertambah seru menghendaki perang. Memang sesungguhnya kebanyakan reaksi-reaksi yang tepat keluar dari utjapan-utjapan orang-orang terkemuka dari Partai Komunis di Perantjis dan Italia. Tapi kita harus mengingat pula, bahwa partai-partai Komunis oleh karena besar pengaruhnya diantara kaum buruh di-kota dan dalam negaranya, sepenuhnya berhak hitjara atas nama sebagian besar dari rakjat Perantjis, lebih-lebih kalau diketahui, bahwa rakjat tersebut dalam arti ekonomis menduduki tempat yang penting dalam perputaran masyarakat. Maka itu, keterangan-keterangan mereka tersebut mempunyai arti yang besar, oleh karena tak dapat diangkal, bahwa pendapat mereka dikandung pula oleh lapisan terbesar dari rakjat seluruhnya.

Baik Thorez maupun Togliati dalam keterangan-keterangan yang baru ini telah memperkuat keterangannya, bahwa pada rakjat Perantjis dan Italia sekali-kali tak ada pikiran untuk menarik dirinya kedalam api peperangan melawan Sovjet-Unie.

"Kaum buruh Perantjis dan sahabat-sahabat perdamaian akan senantiasa membanting tulang tidak hanya untuk menjukarkan terdjadinja perang, tapi lebih-lebih untuk membatalkannya," demikian utjapan-utjapan Thorez dalam parlemen Perantjis. Baik Thorez, maupun Togliati telah memberi kesan

antara kaum pemerintahan dan rakyatnya di
sintah Eropah-Barat, atas perintah Amerika
Serikat akan memulai perang melawan Soviet
Unie, maka rakyat Perantjis dan rakyat Ita-
lia akan menjambut tentera Sovjet andai ka-
ta mereka dalam mengedjar musuhnja terpaksa
memasuki negara-negara lain, seperti da-
lam masa perang dunia ke II rakyat Polen
dan rakyat Tjeh pula menjambut tentera ter-
sebut.

Togliatti kemudian berkata: "Adalah ke-
wadjiban tiap2 bangsa Italia untuk memban-
tu sedapat mungkin tentera Sovjet, seandain-
nja dalam pengedjaran musuhnja mereka ter-
paksa mengindjak tanah-air kita." Dan selan-
djutnja: "Semakin djelas dunia ketahu, bah-
wa rakyat Italia, atau sebagian besar dari
golongan rakyat jang mempunjai kedudukan
jang penting serta jang mendjadi sendi ma-
sjarakat mempunjai pendapat sedemikian, se-
makin besarlah kemungkinan untuk memaksa si
penjerang untuk melepaskan tjita-tjita me-
reka ini, dan mendjamin perdamaian."

Kedua keterangan tersebut, jang sesung-
guhnja harus dipandang sebagai tundjangan
besar untuk melaksanakan perdamaian - mem-
beri bukti lagi bahwa Sovjet Unie sekali-
kali tak mempunjai niatan untuk menjerang
salah satu negara Eropah-Barat, jang berar-
ti menentang kepentingan rakyat Eropah-Barat,
Politik luar negeri Sovjet dan lebih-
lebih keterangan Stalin baru-baru ini telah
membuktikan hal ini.

Sekiranya pada saat ini orang asjik mem-
bitjarakan kemungkinan terdjadinja pertikai-
an anatar Sovjet Unie dan beberapa negara E-
ropah-Barat, maka ini berarti, bahwa memang
ada jang mengharapkan perang dengan Sovjet-
Unie jang sama beralasan seperti dikehendaki
oleh milliarder-milliarder bangsa Amerika.

Djelas sekali, bahwa dalam hal demikian
perang tersebut tidaklah akan berdasarkan
kepentingan nasional, melainkan perang jang
bertentangan sekali dengan kepentingan ta-
nah-air sendiri, dan didjalankan hanja atas
suruhan sebuah negara asing, yakni Amerika.

Perang jang mempunjai tjorak tertentu,
yaitu tjorak pertikaian satu kelas melawan
kelas lain dan anatar ideologie masing-ma-
sing, perang antara reaksi melawan kelas
kaum buruh, "dan dalam keadaan begini," de-
mikian berkata Togliatti, "tiada dapat kita
ragu-ragu lagi akan mereka jang berdiri di
samping kaum socialist."

Keterangan-keterangan jang terus-terang
ini jang menundjukkan betapa dalam djurang

antara kaum pemerintahan dan rakyatnya di
ri beberapa negara Eropah-Barat telah me-
nimbulkan amarah dan reaksi-reaksi tadjam
dibeberapa kalangan di Perantjis.

Pemerintah Henri Queuille sekong-
kong telah mengambli tindakan keke-
rahan terhadap organisasi-organisasi kaum
buruh. Pertjetakan Partai Komunis Peran-
tjis diserbu dan digeledah; terhadap di-
rektor l'Humanite, senator Marcel Cachin,
jang hampir berusia 80 tahun diadakan
tuntutan, beberapa pegawai-pegawai depar-
temen-departemen jang progressief ditang-
kap.

Tindakan-tindakan jang sama sekali tak
berdasar ini menimbulkan kegelisahan pu-
la dikalangan kaum burdjuis sendiri. Ser-
kat kaum djurnalis Perantjis misalnja te-
lah memerotes sekeras-kerasnja seakan-a-
kan hak kemerdekaan pers diperkosa.

Reaksi jang telah diutjapkan Pemerin-
tah Perantjis atas keterangan-keterangan
Thorez tidak lain, njata sekali menundjuk-
kan niat-niat mereka untuk menjeret Pe-
rantjis kedalam kantjah peperangan, atas
suruhan imperialis-imperialis Amerika.
Dipandang demikian, njata pula perubahan
negara Perantjis sekarang sedang berdjala-
lan kearah status negara kepolisian.

Sementara itu dikalangan pengandjur-
pengandjur perang bangsa Amerika sendiri
timbul perbedaan-perbedaan pendapat ten-
tang apa gunanja mengeluarkan biaya se-
banyak itu dalam mempersendjatai negara-
negara boneka Eropah-Barat. Senator Taft
pun telah menjalahi hal ini; ia berpen-
dapat, bahwa kelak dalam keadaan perang
tentu Amerika jang akan memikul beban jg
terberat, maka oleh karena itu baiklah
sendjata-sendjata tersebut digunakan le-
bih dahulu untuk Amerika.

Keterangan-keterangan Thorez dan To-
gliatti sudah tentu tidak akan tinggal
hampa.....

---oOo---

DALAM MASA REVOLUSIONER HANJA THEORIE
JANG REVOLUSIONER DAPAT MENDJADI PEMOMAN
DAN PETUNDJUK UNTUK MEMIMPIN REVOLUSI
MENJEBERANGI WAKTU DAN KEADAAN JANG PE-
NUH DENGAN KESUKABAN, RINTANGAN DAN KE-
SULITAN ITU!

DENGAN TAK ADA THEORIE JANG REVOLUSI-
ONER, TAK MUNGKIN TERTJAPAI PRAKTEK JANG
REVOLUSIONER PULA!

PELADJARILAH THEORIE JANG REVOLUSIONER!

Bukan menilik badju jang putih bersih,
bukan menilik tjejana jang putih berkilat,
tiada bernoda hitam, bukan pula menilik ram-
but jang tjemerlang karena minjak.....!!!
bukan itu.

Pemuda ingatlah.....apa jang telah kita
dengungkan semendjak revolusi memuntjak he-
bat, semendjak pergolakan massa dalam nega-
ra, semendjak darah bangsa menjirami pang-
kuan Bunda Ibu Persada.

Djikalau pemuda berseru:..."Basmi Corrup-
tie."

Djikalau pemuda berseru:..."Basmi Bureau-
cratie."

Djikalau pemuda berseru:..."Basmi Groepsegoisme."

Djikalau pemuda berseru:..."Bersatu, Coor-
dineer, segala tenaga dalam berbagai-ba-
lapangan, tjapai Nationalestaat Indonesia,
basmi parasiet pengatjau Murba; maka sekali
lagi kami berseru: "Wahai pemuda.....pemuda.
Pemuda sendiri harus bersih dari sifat-sifat
jang tertjantum diatas.

Masjarakat akan mentjemohkan kita, masja-
rakat mungkin mengedjak kita, Ibu Pertiwi
akan tersenjum pahit bila kita sendiri, bila
masjarakat pemuda sendiri, masih dihinggap
penjakit jang demikian. Patut kiranja disini
saja peringatkan, atau saja katakan: Kami me-
nerjukan hal ini bukan ditunjukkan kepada sdr2
jang tengah memeras keringat, otak, memikir-
kan untuk djelata; tetapi kami tudjukan ke-
pada saudara2 jang.....lupa daratan.

Sebab: Dimana Patriot Negara tengah men-
djalankan kowadjabannya dalam semua lapangan
pekerdjaan, dikala teman Kesuma Bangsa dja-
sadjnja tengah berbaring dalam pangkuan Bumi
Indonesia, diwaktu teman didusum tengah me-
ngutjurkan keringat memeras tenaga mentjari
nefkah mentjari sesuap nasi diwaktu pentjin-
ta kebudayaan Timur sedang mengatur siasat
untuk membersihkan Kebudayaan dari kutu2 ko-
toran Barat, maka.....pada waktu itulah pu-
la.....mereka.....para maha siswa, para stu-
dent dalam salah sebuah kota beramai-ramai
...pesta....beramai njanji....beramai-ramai
tari edan-edanan alias dansa dan danci2. Sung-
guhkah itu?....Sungguh.....

Ja Tuhan.....Tundjukkanlah kepada saud-
ra-saudara kami jetundjuk untuk membelokkan
hati mereka kearah kesopanan bangsa Indone-
sia chususnja. Dunia Timur pada unumnja, jang
diwariskan oleh nenek mojang kita ber-abad2.

Saudara.....Pemuda jang lupa daratan....
Kita jang diharapkan oleh masjarakat un-

Peradaban bangsa dan negara; kita jang
diharapkan oleh masjarakat untuk menga-
naliseer kebudayaan Barat jang baik, jang
patut disatukan dengan kebudayaan Timur
jang sutji....kita jang diharapkan untuk
menjelami sampai dasarnya....Kebudayaan
TimurTetapi....dengan menjesal....
kiranja ada diantaranja teman-teman kita
jang menodai peradaban bangsa jang kita
puджа.....!!!

Saudara dengarlahkeluhan Rabin-
dranath Tagore, ketika beliau masih hi-
dupmelihat diantara putera2 India
jang tengah diobang-abingkan gelombang
arus kebudayaan Barat, dengarlah pula ke-
ketjawaan Samusi Pane, pujangga baru In-
donesia dalam bukunya Madah Kelana dalam
Sadjak jang berkepala "Ketjewa", dengar-
lah wahai pemuda harapan bangsa.....!!!

Kami andjurkan.....Tjarilah saudara2
suatu didikan untuk keberanian bergaul
dengan teman-teman Wanita lain dari pada
tari2an jang tersebut diatas.

SULS.

---oOo---

PROGRAMMA'S:

Tanggal 11 Maret 1949, mulai djam 7.30
malam di Minerva-paviljoen, Albert Hahn-
plantsoen 2-4 Amsterdam.

Perhimpunan Seni Indonesia "WIDJAYA"
akan mengadakan: dans, musik dan zang.
"...perdjalanen sekeliling taman kese-
ninan2 rakjat Indonesia."

Harga kartjis (F.2.- dan F.3.-) di
Minerva-paviljoen tiap2 hari dari djam
10 - 3, tel.22238.-.

Tanggal 18 Maret 1949 - hari Djumaat
malam Sabtu - mulai djam 8 di Minerva-
paviljoen, Albert Hahnplantsoen 2-4, Am-
sterdam Zuid.-

"SINAR INDONESIA" akan memberi pertun-
djukan istimewa:

"Indonesia dans, muziek en zang."
- penghasilan seluruhnja untuk amal so-
sial dan amal perdjuaan -

Harga kartjis (F.1.50 incl.bel.) di
Minerva-paviljoen 2-4, tiap2 hari dari
djam 10 - 3, tel.22288.

van Beghenlaan 4 huis, tel. 25112.

---oOo---

MANIFEST POLITIK PARTAI KEMERDEKAAN INDONESIA (G.P.P.I.).

M E R D E K A !

Seruan kita kepada Saudara-saudara bangsa Indonesia: Seruan kita kepada Saudara-saudara kita pentjinta kemerdekaan rakjat Indonesia.

Perdjuangan mentjapai negara Indonesia merdeka sepenuhnya berdasarkan kedemokrasian rakjat dan proklamasi 17 Agustus 1945, pada saat ini sedang dipertaruhkan oleh segenap kekuatan tenaga rakjat Indonesia, baik ditanah air, maupun diperantaraan.

Perdjuangan ini semakin hari semakin dandjat, dan sekalipun tenaganja terpehtjar kesegala djurus, terpisah dimana-mana tetapi djelas berwujud s a t u dalam usaha melaksanakannja.

Sedjak petjah perang kolonial kedua ditanah air kita, perdjuangan kearah kemerdekaan ini telah beralih kepada tingkatan baru.

Peristiwa2 dizaman lampau, mulai sedjak tindakan kompromis pertama, meningkat kearah kompromis lain, kemudian berahir dengan perkosaan segala per etudjuan dan permufakatan oleh pihak Belanda, telah banjak memperkaja pengalaman dan memperdalam keinsjafan kita. Peristiwa2 jang mengelintjirkan kita kedalam politik bangkrut jang didjalankan oleh Ben. Republik dimasa lampau tidak dapat lagi kita ulangi kembali!

Sedjarah telah membuktikan bahwa sesuatu persetudjuan tak mungkin dapat ditjapai antara pemerintah reaksi Belanda dan rakjat Indonesia. Tak pernah bangsa Belanda menundjukkan keinginannja untuk sungguh2 mentjapai perdamaian dengan bangsa Indonesia. Keadaan2 jang lampau membuktikan lagi, bahwa Belanda hanya ingin menanda tangani sesuatu persetudjuan djika mereka berada dalam keadaan terdjepit atau hanya untuk mengulur waktu jang maknanya tak lain untuk kemudian memperdja rakjat Indonesia.

Sebelum perang dunia kedua kita masih ingat pada November-beloften, usul2 Sutardjo, Wiroho dll.. sesudah perang dunia kedua disamping dengan Desember-beloften dan Hoge Veluwe, dimana njata sekali bahwa pandangan mereka terhadap keinginan nasional bangsa Indonesia sangat terbatas sekali, dan bahwa pendjadjahan bangsa Djerman atas bangsa Belanda tidak membawa peladjaran kepada mereka.

Linggadjati kemudian menjusul jang pada hakekatnja tak lain menarik waktu sadja untuk memasukkan tentaranja ketanah air kita. Persetudjuan ini diperkosa pada tg. 21 Djuli '47 kemudian datangenville dan diperkosa lagi pada tg. 18 Desember '48.

Perhubungan antara bangsa Indonesia dan bangsa Belanda selama lebih dari tiga abad itu, tak lain daripada rangkaian perkosaan dan penghinaan terhadap bangsa dan tanah air kita. Tak seorangpun putera Indonesia jang tidak mengingat kekedjaman2 militer Belanda: hongi-tochter, peperangan2 ditanah Djawa, Lombok dan Atjea, penundukan "pemberontakan" ditahun '26 berikutan digulnja, penjerahan bangsa Indonesia sebagai benda tak berdjiwa pada fascis Djepang, dll. Keganasan2 ini diteruskan sesudah perang dunia kedua dengan pemboman kota2 Bandung, Surabaja, Djokja dll., pembakaran dan pembunuhan di Sekasi, Rakishadji, Kawagede dll. terlampau banjak untuk disebut satu persatu.

Keganasan2 ini meuntjak di Sulawesi Selatan jang meinta korban lebih dari 40 000 djiwa rakjat jang tak berdosa, disusul lagi oleh Bondowoso.

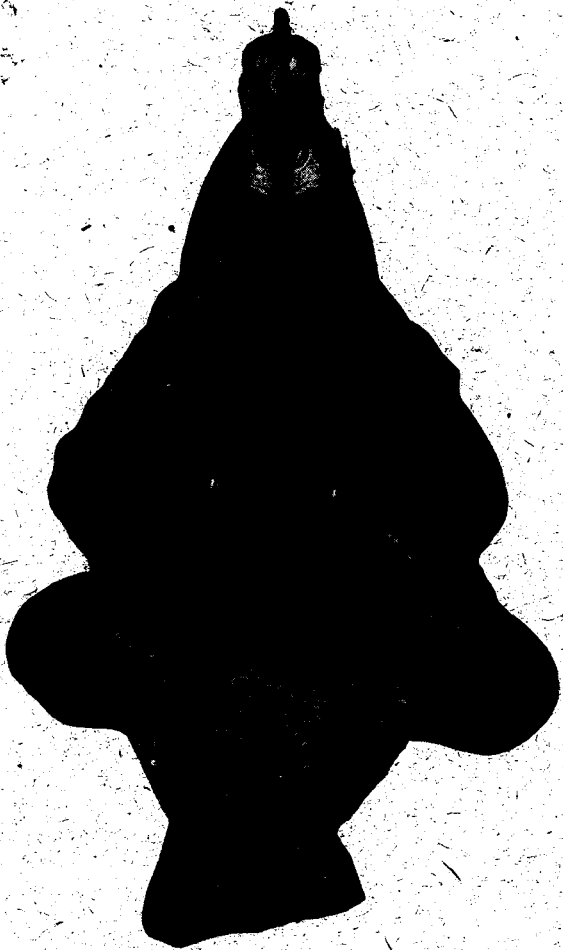
Semua ini diulangi kembali dengan petjahnja perang kolonial kedua.

Atas bangkai2 persetudjuan dan perdjandjian ini tidak bisa dibangunkan lagi sebuah permufakatan baru.-

Front kita pada dewasa ini adalah hanya bersama mereka jangkini sedang mempertaruhkan djivanja untuk menentang perkosaan 18 Desember '48, untuk menentang 21 Djuli '47 dan untuk melaksanakan tudjuan kita bersama: 17 Agustus 1945.

Adalah tanggung djaab tiap2 putera Indonesia menentang tiap2 kompromis selandjutnja, baik berupa "medja bundar", maupun jang lain.

Sekali lagi: kita bangsa Indonesia diperantaraan terutama dinegeri Belanda ini menentang dengan sekeras-kerasnja "medja bundar" jang akan diadakan dan segala hasil2 jang

Een „close up” van een
Indonesisch-Javaanse danser.

L.S.

In de laatste tijd zult U veel gelezen en gehoord hebben over Indonesië en meestal geen plezierige en mooie dingen.

De „SINAR INDONESIA” wil U gaarne een ander beeld van Indonesië tonen, dat hopelijk meer tot U zal spreken dan de verwarde opsommingen van politieke en militaire problemen.

De „SINAR INDONESIA” wil U aanbieden een weinig muziek en zang afgewisseld met dans en U uitnodigen een poos te verwijlen in een Indonesische sfeer, die nu voor ons zelf tot de zeldzaamheden behoort.

Komt en vergast U met oog en oor aan Indonesische muziek zang, en dans

op Vrijdag, 18 Maart 1949,

in het Minerva-paviljoen, Albert Hahn plantsoen.

Opening 20 uur. Na afloop BAL tot 4 uur.

Toegangsprijs f 1.50 incl. belasting.

Kaarten verkrijgbaar aan de volgende adressen:

Van Eeghenlaan 4 hs. tel. 25112 (van 2-4 uur).

Minerva paviljoen, Albert Hahn plantsoen 2-4 uur
(tel. 22288).

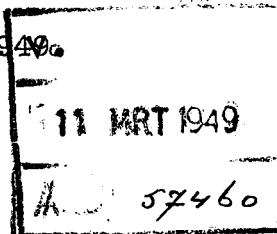
Sumanta, Commelinstraat 35^{III}, Amsterdam Oost.

Namens het Bestuur van de
„SINAR INDONESIA”
R. K. Sumanta.

bijlagen: twee

Onderwerp: WARTA INDONESIA
(Verspreiding)

8 Maart 1949.

G e h e i m.

B

Naar dezerzijds werd vernomen, werden enige dagen geleden, door de redactie van het door de Perhimpunan Indonesia alhier uitgegeven Maleise weekblad: "Warta Indonesia" twee exemplaren van dit blad verzonden aan de leden van de alhier gevestigde Indo Chinese studenten vereniging: "Chung San Hui" en wel de No, s 7 en 8 van respectievelijk 17 en 25 Februari 1949, welke hierbij worden gevoegd.

Het is opmerkelijk, dat in de op deze wijze verzonden nummers van Warta Indonesia, onder de titel: "Masaalah warga negara Indonesia", als vervolg artikel is opgenomen, de verhandeling over het Indonesische staatsburgerschap van de Indo-Chinezen, zoals dit werd samengesteld door Dr. TJOA Sik Ien.

Hoewel daaromtrent tot dusver geen zekerheid kon worden verkregen, mag worden aangenomen, dat deze nummers van Warta Indonesia, bij wijze van propaganda onder de leden van de "Chung San Hui" werden verspreid. Einde.

WARTA INDONESIA

MADJALLAH MINGGUAN „PERHIMPUNAN INDONESIA” NEDERLAND

Adres Redaksi dan Administrasi : Van Eeghenlaan 4 hs, Amsterdam Zuid, Telefoon 25112

Harga langganan :

Setahun f 8.00
Sekwartal f 2.50
Etjeran f 0.20

Buat luar Nederland :

Setahun f 10.50
Sekwartal f 3.50
Pembayaran harus lebih dahulu.

Tahun 5. No.7 17 Februari 1949.

SATU MINGGU DITENGAH SARANG GERILJA.

(Bagaimana kaum gerilja dan semua organisasinja)

Koresponden "Sin Po" jang baru2 ini telah mengundjungi Jogjakarta menulis sebagai berikut: Ketika kita berada di Jogja setiap malam ada kedengaran tembakan2 jang gentjer jang diselingi oleh tembakan2 mortir, meriam dan suara letusan2 granat. Salah satu pertempuran jang tersengit telah terdjadi pada tanggal 9 jang baru lalu, mulai djam 22.00 sampai djam 03.00 pagi.

Ternjata pada setiap malam pasukan2 gerilja selalu berhasil dengan mudah masuk ke dalam kota dengan membawa persendjataannja jang lengkap. Ini adalah peristiwa jang mengagetkan, karena tahu2 pasukan2 gerilja sudah melepaskan tembakan2 dari dekat sekali, dimana ada pos militer Belanda.

Teranglah, bahwa kaum gerilja itu mempunjai organisasi jang teratur, sehingga bukan sadsja mereka itu dapat mengadakan serangan terus menerus, malahan mereka djuga sama sekali tidak mendapat gangguan dari rakjat. Penduduk mengetahui dimana kaum gerilja itu masuk dan dimana mereka bersembunji, tetapi mereka tidak mau menggangunja.

Waktu kita menginap disalah satu tempat di Pakualaman, pasukan2 gerilja itu dengan terang sekali dapat kita dengar mereka lewat dengan memberikan komando2 dengan isjarat jang sama.

Siapakah jang memimpin kaum gerilja itu? Untuk mendjawab pertanjaan ini, tidak tju-kup kita mendengar sadsja perkataan2 orang ramai. Oleh karena itu dengan segala susah pajah, kita djuga telah mengusahakan mentjari keterangan dari sumber2 resmi dari kalangan kaum gerilja.

Ternjata jang ada disekitar kota Jogja ini adalah orang2 terpeladjar, jang memimpin terus perlawanan gerilja serta menjusun organisasi pemerintahan baru diluar kota. Mereka itu sekarang telah mendjadi satu semuanja, anggota2 TNI, anggota2 Lasjkar, bahkan pasukan2 komunis jang tadinja pernah ditawan oleh Republik sekarang sudah berdjua-ng bersama2 dengan TNI untuk melawan Belanda.

Menurut sumber resmi Republik kita mendapat keterangan, bahwa disebelah selatan Jo-gjjang memegang pimpinan Lt. Kol. A. Latif dengan dibantu oleh Djkosujono, bekas pe-mimpin pemberontak komunis, disebelah Timur dipimpin oleh Djen. Maj. Djatikusumo dan sebelah Utara dipimpin oleh Kol. Bambang Sugeng (panglima divisi III).

Disamping itu telah menggabungkan diri pula, orang2 dari pemerintahan sivil, misal-nja di Wates ikut serta Mr. Sidarto, para bupati Bantul dan Gunung Kidul serta banjak orang2 dari Kementerian. Diluar kota terus disusun pemerintahan baru, dimana bekerdja bersama pemerintahan civil dan pemerintahan militer.

Djika Belanda dalam kota Jogja mengadakan aturan djam malam dari djam 19.00 - 06.00 maka diluar kota, misalnja di Bantul, pihak gerilja membuat aturan djam malam itu dari djam 22.00 - 05.00.

Kita telah mengadakan pemitjaraan dengan beberapa pembesar Republik jang sekarang turut memimpin organisasi gerilja disekitar Jogja, demikian djuga dengan jang mumpu-

...di hubungkan dengan pusat pemerintahan gerilja di Djawa Timur yang diselenggarakan oleh Dr. Sukiman.

Para pemimpin gerilja itu dengan bangga sekali menjeritakan kepada kita bahwa organisasi gerilja sudah bersedia untuk berdjuaang lama.

Kita bertanya apakah mereka tidak khawatir, bahwa kaum gerilja itu akhirnya akan merupakan perbuatan teror terhadap rakyat umum dan bukan lagi khusus ditujukan kepada Belanda, maka djawabnja bahwa organisasi gerilja yang disusun sekarang ini akan ditjegah segala kemungkinan itu. Dikemukakan misalnja tentang soal blokade ekonomi, dalam mana rakyat luar kota dilarang membawa beras kedalam kota dan djika mereka toh dapat lolos lalu mendapat perlakuan matjam2 dari kaum gerilja yang tidak bertanggung djawab. Maka untuk menghindarkan terdjadinja kembali peristiwa demikian sekarang telah disusun suatu aturan untuk mengadakan peraturan tjukai kepada pedagang2 beras itu. Mereka diperkenankan membawa berasnja ke kota untuk membantu rakyat kota yang kelaparan dengan membayar tjukai ditempat yang sudah ditjujuk dan ditempat itu mereka akan mendapat sematjam tanda pembayaran. Djika pedagang itu sudah mempunyai tanda tadi, maka mereka tidak boleh lagi diganggu oleh kaum gerilja.

Tentang penghidupan pasukan gerilja sudah diatur dengan djaminan yang baik sekali, yang diselenggarakan oleh pemerintahan gerilja yang masih mempunyai rakyat yang djumlahnja lebih besar daripada rakyat yang berada didaerah yang dikuasai Belanda.

Pemerintahan gerilja itu mempunyai susunan pemerintahan yang sama dengan pemerintahan biasa, menarik padjag, mendjalankan organisasi perekonomian rakyat, hal mana semua itu merupakan sumber yang dapat mendjamin penghidupan pasukan2 gerilja.

Djika organisasi gerilja ini seterusnya dapat disempurnakan dan perbuatan2 teror dapat ditjegah seluruhnja, maka dapatlah dimengerti bahwa perlawanan gerilja itu akan tahan lama sekali, sebab mereka dihidupi oleh rakyat yang bersama2 berdjuaang disamping mereka.

Djika kaum gerilja tersebut berhasil menguasai seluruh produksi pertanian dengan seluk2nja, maka itu sudah tjukuplah untuk mendjamin perdjuaangan yang lama, karena dengan organisasi yang baik, hasil2 pertanian yang sudah pasti dibutuhkan oleh rakyat kota, bahwa perlu dikirim kedaerah lain, dapat

merupakan sumber penghasilan yang baik.

Kita ketahui, bahwa sumber penghidupan kota sekarang ini seluruhnja ada didesa2 yang banjak memberikan hasil itu semuanya masih dikuasai pasukan2 gerilja.

Ketika kita meninggalkan kota Jogja, pasukan-pasukan gerilja ada menguasai desa-desa yang djumlahnja besar sekali. Gula itu sekarang sudah ada diluar kota, dan karena banjaknja djumlah gula itu, maka beberapa tempat telah diadakan demonstrasi: rakyat diminta menjetorkan beras 3 kg dan sebagai gantinya ia boleh mengambil gula sekuatnja ia dapat membawa atau 4 butir telur ditukarkan dengan gula berapa ia kuat bawa (misalnja di Prambanan).

Demikian tulis koresponden "Sin Po".

---oOo---

USAHA MENTJARI NAFKAH DI JOGJA.

Dalam pada itu "Merdeka" mengabarkan sebagai berikut: Dari orang yang baru kembali dari Jogja kita mendapat keterangan bagaimana sukarnja penghidupan disana pada waktu ini.

Dengan masuknja uang merah dalam peredaran dan djatuhnja kurs ORI, menjebakkan harga2 bahan2 makanan naik, sehingga tenaga pembeli yang dipunyai rakyat tidak mentjukupi. Naiknja bahan2 makanan itu adalah karena pemasukannya dari daerah2 luar pendudukan Belanda, terhalang sama sekali, ja itu sebagai akibat tindakan kaum gerilja.

Beberapa saat sebelumnja tentera Belanda menduduki ibu kota republik Indonesia kabarnja Pemerintah telah memberikan 4 bulan gadji kepada pegawai2. Tetapi 4 bulan gadji buat penghidupan di Jogja pada waktu ini, tidak banjak menolong, ketjualian untuk beberapa hari sadja. Karena itu, sebagian besar pegawai2 sedjak dari yang rendah sampai kepada yang tinggi, kini sedang mentjoba memeras keringatnja untuk membeajai penghidupannya sekeluarga, dengan djalan membuka restoran, berdagang seada2nja, mendjadi tukang gunting rambut dan sebagainya. Dan beberapa diantaranya ada pula yang mengumpulkan modal bersama2 sehingga merupakan sebuah usaha koperasi.

Sutar2 kabar baik yang berbahasa Belanda maupun yang berbahasa Indonesia, tidak termasuk surat2 kabar yang dianggap berbau Republik - banjak didatangkan oleh pihak Belanda ke Jogja, dan sebagian dibagi-bagikan dengan pertjuma. Surat2 kabar Tiongkok-Melaju ada djuga masuk disana, teta-

tersebut.

Djika nanti ternyata benar dalam pengu-
muman pemerintah bahwa urgensi program ada
berubah nistjaja parlemen terutama dari ka-
um oposisi beralasan sebagai tersebut dia-
tas memajukan mosi tidak pertjaja dan ke-
mungkinan besar kabinet Djumhana akan meng-
hadapi krisis lagi.

HALUAN ADIL PURADIREDDJA PUTAR BALIK.

Dalam kabinet Djumhana pertama anggota2
fraksi Indonesia menandjakan pada Adil Pura-
diredja bagaimana sikap kita (fraksi Indo-
nesia) tentang bentukan kabinet itu. Adil Pu-
radiredja mendjawab: "Djika pangkat Perdana
Menteri tidak diberikan pada fraksi Indone-
sia djangan ikut serta dalam kabinet".

Tuntutan fraksi Indonesia ini tidak di-
penuhi sehingga mereka tidak ikut serta da-
lam kabinet Djumhana pertama. Dalam sementa-
ra itu Adil Puradiredja dipanggil oleh jang
berwadjab, tapi tidak ditahan, sedangkan
Sujoso ketua Dewan Pimpinan fraksi Indone-
sia oleh jang berwadjab ditahan sampai se-
karang di Djakarta.

Adil Puradiredja memutar haluanja keti-
ka kabinet Djumhana pertama bubar, sehingga
terus mau menerima pangkat menteri sosial
dan setjara belum resmi diangkat djadi wa-
kil perdana menteri sonder portefeuille pa-
da kabinet sekarang. Dalam anggapan umum se-
karang, Adil Puradiredja tidak rosekwen hing-
ga memutar balikkan pendiriannya jang semu-
la. Demikian tulis djuruwarta kita dari Ban-
dung, "WASFADA", 8 FEBRUARI 1949.

---oOo---

PARTAI PARTAI POLITIK DI IRAK.

Umur partai2 politik di Irak masih muda
sekali. Sebagai negara merdeka Irak mempunjai
beberapa undang2 jang sangat bertentangan
dengan kemerdekaannya dan dengan demokrasi
sebagai jang telah ditentukan dalam undang2
dasar. Perkumpulan2 tidak boleh didirikan dji-
kalaupun tidak mendapat izin dari pemerintah le-
bih dahulu. Dalam langgaran ini termasuk dju-
ga perkumpulan agama, kesuteraan dan sandiwa-
ra. Dengan demikian perkumpulan2 politik ti-
dak mendapat kesempatan jang luas untuk ber-
kembang dalam masjarakat.

Kesedjukan udara politik dalam masjarakat
Irak oleh karena undang2 jang menjempitkan
ini mulai berlangsung tahun 1927, sedjak Un-
dang-undang Pelantikan Perkumpulan.

Yang masuk Irak kedalam Lembaga Bangsa2
dulu (1932) sebagai negara merdeka tidak da-
pat merubah keadaan ini dan rakjat hanya me-

nunggu2 perobahan jang akan diadakan oleh
Pemerintah. Padahal banjak kesempatan ter-
buka untuk rakjat melatih diri dalam uru-
san organisasi, melatih diri berdisiplin
dalam lapangan kebudayaan, agama dan so-
sial. Dalam lapangan2 ini jang banjak mem-
berikan pengalaman dan kepandaian kepada
pemimpin2 masjarakat untuk berorganisasi
dan berdisiplin, tidak banjak orang jang
menjeburkan diri, karena kebanyakan 2 itu
hanya mementingkan perdjuaan politik sa-
dja. Akibat dari kelalaian ini rakjat tidak
pernah bertindak untuk menegakkan faedah tenaga persa-
tuan dalam organisasi.

Perobahan dalam hal seperti tersebut
diatas itu baru mulai timbul sesudah pe-
muda2 Indonesia dinegeri ini mendirikan
"Perkumpulan Indonesia Muda" suatu perkum-
pulan agama jang didirikan dengan seizin
pemerintah. Pembentukan perkumpulan ini me-
nimbulkan kesadaran diantara rakjat ter-
tang faedah perkumpulan karena "Perkumpu-
lan Indonesia Muda" inilah mula2 meninggi-
kan deradjab agama dipandangan rakjat di
Irak. Sebagai diketahu Undang2 Pembentu-
kan Perkumpulan jang dikeluarkan tahun
1927 itu tidak mengizinkan orang2 asing
di Irak untuk turut tjampur dalam pergo-
lakan politik sehingga usaha "Perkumpulan
Indonesia Muda" itu semata-mata ditunjukkan
kepada agama. Dengan serentak alim ulama
Irak mulai bergerak dalam lapangan agama
dan sosial dan timbullah bebrapa perkumpu-
lan sosial dan agama. (1946).

Dalam tahun 1946 itu djuga rakjat men-
dapat lebih besar kelonggaran untuk men-
dirikan partai2 politik, tapi sebelum di-
lantik masih harus mendapat izin pemerin-
tah. Kesempatan ini diberikan oleh kabinet
Taufiq Suweidi dan izin jang harus dimin-
ta lebih dulu itu memberikan djaminan ke-
pada pemerintah bahwa partai2 politik itu
dalam azas tudjuannya tidak menentang po-
litik ekonomi pemerintah. Dengan kesempatan
itu timbullah 5 partai politik jang besar
yaitu Partai Kebangsaan Demokrasi, Partai
Rakjat, Partai Persatuan Kebangsaan, Par-
tai Kemerdekaan dan Golongan Merdeka. Par-
tai-Partai ini dapat dibagi dalam dua ba-
gian besar, yaitu jang madju (progressief)
dan reaksioner. Jang madju ialah ketiga par-
tai jang tersebut pertama dan kedua jang
tersebut belakangan termasuk golongan re-
aksioner. Sekali kelima partai ini telah
bersatu dan membentuk front persatuan un-
tuk menundjang Arab Palestina, tapi akhir-

bitan di Jogja pada malam hari. Hal ini menunjukkan bahwa publik, belum ada satupun yang kembali ketengah-tengah masyarakat.

Menurut keterangan yang didapat sumber radio sangat terbatas, karena aliran listrik di Jogja belum lagi berdjalan sebagaimana mestinja.

---oOo---

PERTEMPURAN DENGAN PENGATJAU DI GALELA HALMAHERA. (OLEH SEORANG PEMBANTU). "MERDEKA".

Ternate, 18 Djanuari. Satu komplotan pengatjau yang terkenal dengan nama Gabungan Anak-Anak Tentera Indonesia atau singkatnja "Gati" dan memakai merah putih sebagai lambangnja di Galela Halmahera dan dipimpin oleh Jasin Menajis dan Bohang serta menimbulkan keributan, pada tanggal 1 Djanuari yang lalu telah mengadakan keributan pula dengan melepaskan tembakan ke-udara dan berdemonstrasi dengan bendera merah-putih.

Berhubung dengan itu militer segera didatangkan dari Morotai, yang kemudian bersama2 polisi lalu bertindak. Dikatakan bahwa benteng komplotan pengatjau itu, berada 10 km diluar Galela dan diperlengkapi pula dengan lubang2 perlindungan. Pertempuran terdjadi, yang didului dengan tembakan mitraljur dari pihak pengatjau, berakhir dengan kemenangan militer dan polisi yang bertindak sebagai alat Pemerintah. Dalam pertempuran itu, 4 orang pada pihak pengatjau, antaranja Jasin Menajis, telah mati dan 4 orang dapat luka2, sedang bohang bersama2 80 orangnja bisa pula ditangkap. Sendjata dan banjak peluru kepunjaan pengatjau dibeslag, sementara militer dan polisi tidak menderita kerugian, demikian keterangan yang diperoleh dari pihak yang berwadajib disini.

---oOo---

DJUMHANA MENGURAIKAN RENTJANA KABINET BARU. PIHAK OPOSISI MUNGKIN GOJANGKAN LAGI.

Dalam sidang palemen sementara Pasundan pagi hari Senin perdana menteri Mr. Djumhana Wiriaatmadja menguraikan keterangan pemerintah mengenai rentjana kabinet baru Pasundan.

Ditegaskannja, bahwa kabinet itu adalah suatu kabinet palementer yang disokong oleh 3 buah partai. Sebagai tudjuan yang paling utama disebut beliau pendjaminan keamanan dan ketertiban sedang selandjutnja akan di usahakan, supaya pemerintah dapat menutupi kekurangan2nja dalam waktu yang lalu terhadap beberapa daerah dinegara itu.

~~REVISI~~
lapisan rakjat akan dimadjukan.

Sidang ini yang dimulai pukul 9 dihadiri oleh 69 orang anggota parlemen serta seluruh anggota kabinet. Pembukaan oleh ketua parlemen, Raden Djuarsa, yang kemudian menggambarkan djalannja pembentukan kabinet itu, demikian radio Djakarta.

PEMERINTAH PASUNDAN DASARNJA PROGRAM LAMA.

Dari kalangan bersangkutan djuruwarta kita di Bandung terima kabar, bahwa "urgensi program" pemerintah Pasundan sekarang ini dasarnja adalah sama dengan urgensi program kabinet Djumhana pertama. Kabinet sekarang tentang urgensi program itu tidak terikat, hanja untuk mendjalankan sadja sebagai uitvoerder. Yang memperdjauangkan urgensi program tersebut sebagai pelopor fraksi Indonesia, Kesatuan dengan tudjuan memperdjauangkan negara Indonesia seluruhnja.

KENAPA FRAKSI NASIONAL DAN SUKARDI CS TIDAK DIBAWA?

Keterangan landjut menjatakan dalam susunan kabinet Djumhana kedua, fraksi nasional tidak dibawa serta, karena toh mereka tidak akan sanggup mendjalankan urgensi program dan akan menanggung segala konsekwensinja. Ini terbukti dalam kabinet Djumhana pertama tidak berani tanggung djawab atas urgensi program itu, sedangkan urgensi program tersebut sama dasarnja dengan yang dulu.

Sedangkan fraksi nasional ikut serta merentjanakan. Sukardi cs punja anggota 5 orang berasal dari fraksi Indonesia, kalau dibawa menjusun kabinet atas fraksi apa? Sukardi cs setjara formil belum menjatakan sebagai fraksi dan soal ini pun akan djadi reaksi dari fraksi Indonesia seakan-akan hendak memetjah.

MOSI TIDAK PERTJAJA DALAM PARLEMEN AKAN DIADJUKAN.

Keterangan yang diperbolehkan djuruwarta kita dari kalangan fraksi parlemen menhjdukkan bahwa djika P.M. Pasundan nanti dalam parlemen membitjarakan keterangan Pem. akan ada yang memadjukan mosi tidak pertjaja. Keterangan itu menjatakan bahwa pendirian Djumhana tidak konsekwen, karena kabinetnja pertama tolak masuk fraksi Indonesia selanjutnja dalam kabinet kedua dia kompromi dengan fraksi Indonesia. Selain itu, urgensi program yang lama akan ada perobahan, demikian kalangan

...tidak memberikan kepada mereka untuk me-
ngumpulkan derma untuk membantu perjuangannya
golongan Arab Palestina.

Sikap pemerintah yang melanggar tundja-
ngan kepada golongan Arab Palestina ini mu-
dah dimengerti karena kantor2 pemerintah yang
penuh dengan penasihat2 Inggeris tidak meng-
izinkan mereka merobohkan kekuasaan Inggeris
di Palestina. Kelima partai politik tersebut
menganut pendirian bekerdja bersama-sama de-
ngan pemerintah, sikap non-koperasi tidak ada,
karena semua pemimpin2nya ingin mendapat ke-
udukan yang tinggi sedangkan perhubungan me-
reka dengan rakyatnya melalui surat kabar yg
disedang dipimpinnja tipis sadja.

Rakyat yang dapat membuat dan menulis ha-
nja lebih kurang 6% sadja, sehingga rakyat
mengikuti suasana politik hanja sedikit sa-
dja. Kebanyakan dari rakyat yang sadar ini
bertempat dikota2 besar. Partai2 politik itu
tidak begitu banyak memikirkan pemberantasan
buta huruf dan melemparkan kesalahan atas ke-
adaan rakyat yang terbelakang ini kepada pe-
merintah sadja. Sebagian terbesar dari rakyat
di Irak terdiri dari kaum tani tapi mereka
ini tidak mengetahui soal2 politik. Serangan2
dan tjelaan2 biasanja datang dari partai2 go-
longan kiri yang djuga terang2an tjelaan2
kepada pemerintah menjerang politik Inggeris
dinegeri itu. Pemerintah mempunyai akal untuk
mendjinakkan golongan2 kiri ini, ketika djend-
eral Nuri Es-Said, seorang djendèral Arab yg
memihak kepada Inggeris dalam perang dunia I
untuk berperang melawan Turki, mempersilahkan
Partai Sosial Demokrat masuk dalam kabinet
ketika dia diundjuk mendjadi kabinetsformateur.

Tawaran itu diterima dan dengan demikian front
persatuan parta2 politik dapat dipetjahkan. Par-
tai Sosial Demokrat hanja mau masuk dalam ka-
binet dengan sjarata bahwa pemilihan umum un-
tuk anggota2 Dewan Perwakilan Rakyat yang ber-
langsung bulan Djanuari 1947 dilangsungkan se-
tjara merdeka. Sesudah terbukti bahwa pemerin-
tah mempengaruhi djalannja pemilihan partai
itu mengundurkan diri dari kabinet, tapi per-
petjahan dalam front persatuan partai2 poli-
tik tidak dapat diperbaiki lagi dengan tinda-
kan Partai Sosial Demokrat ini. Pertentangan
semakin hebat, dan inilah yang ditjari oleh
Nuri Es-Said dan penasihat2 Inggeris di Irak.

Sewaktu front persatuan ini masih ada se-
mula partai2 mentjela politik pemerintah yang
hendak mengadakan persatuan dengan Transjor-
dania, mentjela tjita2 Syria Raja dan politik
Inggeris di Timur Dekat dan Timur Tengah, tapi
sekarang telah melupakan itu semuanya dan te-

...diri sehingga pemerintah dan Inggeris ti-
dak mendapat rintangan mendjalankan tin-
dakan-tindakan mereka.

I.R.

---oOo---

MASAALAH WARGA NEGARA INDONESIA.

Banjak perasaan ragu2, banjak anggapan
katjau tentang kewargaan negara Indonesia
telah tampak disana-sini. Ini disebabkan
terutama karena salah faham, karena kurang
mengerti akan arti yang sebenarnya dari so-
al yang diperbincangkan.

Begitulah ada yang menjangka, bahwa de-
ngan diterima mendjadi warga negara Indo-
nesia, orang dimestikan memeluk agama I-
slam. Njata sekali, bahwa yang menjangka
demikian itu tidak tahu perbedaan antara
kewargaan dan agama. Tidak tahu pula bahwa
di antara bangsa Indonesia sendiri ada ba-
nyak golongan yang berlainan agamanya.

Ada pula yang mengira, bahwa mendjadi
warga negara Indonesia berarti, bahwa o-
rang diharuskan memakai kupuk atau blang-
kon sebagai orang Indonesia, seperti dju-
ga kewargaan negara dan adat- lembaga bang-
sa sama sadja artinja.

Dan ada lagi yang mengira, bahwa orang
asing yang mendjadi warga negara Indone-
sia harus merubah namanya mendjadi nama
Indonesia, umpama Tio Ang Liang mesti di-
rubah mendjadi Simin Sumoredjo, Piet Kleins-
ma mendjadi Tjokro Taruno. Rupanja orang ti-
dak tahu, bahwa nama tidak ada sangkutan
langsung dengan kewargaan negara.

Bahkan ada yang menjangka, bahwa dengan
mendjadi warga negara Indonesia orang di-
mestikan melebur dirinja mendjadi bangsa
Indonesia asli, dengan djalan perkawinan.
Anggapan demikian itu menandakan seterang2
antara kewargaan dan pengleburan bangsa.

SOAL PENGLEBURAN.

Sebenarnya soal pengleburan bukan soal
lagi, karena sebagian besar dari golongan
peranakan Tionghoa bukan lain dari pada
hasil pengleburan. Bangsa yang darahnja
100% tulen, dengan tidak mengandung tjam-
puran barang setitik masih mesti dikete-
mukan diatas bumi ini. Sekalipun Hitler a-
tau Gubels dulu yang memudja tinggi darah
arier yang asli, kalau diperiksa sifat2-
nja harus disangsikan apa darahnja tidak
tjampuran.

Bahwa kewargaan negara tak ada sangku-
tannja dengan pengleburan, itupun ternja-

ta djuga umpama dalam hal naturalisatie. Sekalipun seorang totok aseli, apabila dirinja ia sudah mendjadi warga negara.

LEBIH BAIK DJADI RAKJAT TIONGKOK?

Pada sebagian dari masyarakat peranakan Tionghoa jang menganggap lebih mendjadi di Tionghoa daripada mendjadi warga negara Indonesia, dengan melupakan bahwa dalam waktu jang lampau mereka sebenarnya rakjat Belanda (Nederlandsch onederdaan). Kini mereka ingin mendjadi rakjat Tiongkok, apalagi setelah Tiongkok sehabisnja perang telah mendjadi salah satu negeri kelas satu. Mereka anggap Tiongkok tentu tjukup kuat buat memaksa orang berikan pada rakjatnja hak extritoriaal (luar biasa). Seolah2 Tiongkok mau disuruh menggunakan "bom atoomnja, buat memaksakan negeri asing memberikan hak2 luar biasa pada warga negara Tiongkok.

Mereka jang berpikiran demikian seperti lupa, bahwa Tiongkok sendiri baru sadja "merdeka" dari pada hak2 luar biasa itu, jang mengikat kaki-tangan Tiongkok berpuluh tahun lamanja.

Mereka pun seperti lupa, bahwa dalam hakikatnja anggapan demikian itu adalah anggapan jang bersifat fasis, hingga dengan merasa atau tidak orang2 jang berpikiran demikian sebenarnya menganut menganut haluan fasis.

Orang jang berpemandangan demikian itu berpikir lebih djauh, bahwa apabila orang2 Tionghoa sebagai warga negara Tiongkok tidak dapat hidup lagi dinegeri asing, dengan mudah mereka akan dapat dipindahkan ke Tiongkok. Seolah-olah melupakan riwayat Yi Yung Thoan, jaitu riwayat menjedihkan pada kurang lebih 20 tahun berselang dari segolongan pemuda Hoakiao jang ingin mendjadi kadet di Whampoa, tetapi tahu2 sebagian besar dengan terburit-burit pulang kekandang. Orang jang menganggap demikian ringannja soal memindahkan orang2 Tionghoa dari seluruh pelosok dunia ke Tiongkok, merupakan bahwa djika lapangan pentjarian hidup di Tiongkok demikian luasnja, tidaklah begitu banjak orang dari Tiongkok jang pergi mengembara keluar negeri.

Adanja djumlah besar pengembara dari Tiongkok djustru menundjukkan, bahwa dinegeri Tiongkok sendiri tidak ada tjukup banjak kesempatan untuk rakjatnja mentjari penghidupan.

Benar kini Tiongkok sudah mendjadi salah satu negeri besar dan sedang memajukan industrinja, hingga banjak membutuhkan tenaga pekerdja. Akan tetapi baiklah diingat (sebagai Dr.C.C.Wu pernah menjatakan) jang Tiongkok butuhkan ialah tenaga ahli teknik jang

berpendidikan (*high qualified technicians*) dan bukanlah ahli2 teknik rendah, sebagai stoker, sopir, buruh pabrik, jang Tiongkok sendiri dapat mendidik dalam djumlah besar, dalam tempo jang pendek dan dengan gampang.

Dan bitjara tentang ahli teknik, lapangan bekerdja buat mereka sebenarnya tidak usah ditjari djauh. Bukan sadja di Tiongkok, tetapi djuga di Indonesia sebagai negeri jang sama2 sedang bergerak maju dalam perindustrian sama2 membutuhkan demikian itu.

TANGGUNGAN MENGUNTINGKAN.

Ada lagi golongan jang melainkan suka mendjadi Warga Negara Indonesia, apabila ada tanggungan bahwa kewargaan negara Indonesia lebih menguntungkan daripada kewargaan negara Tiongkok.

Tanggungan adalah hal mustail, karena dalam kewargaan negara Indonesia memang ada bagian2 jang lebih menguntungkan dari pada kewargaan negara asing, sebaliknya djuga ada kewadajiban2 jang melainkan dikenakan pada warga negara Indonesia, tapi tidak dikenakan pada warga negara asing.

Kefaedahan bagi warga negara Indonesia ialah antara lain, orang dapat diangkat dalam djabatan2 negara, sedang sebaliknya beban jang harus dipikul oleh warga negara Indonesia, sebagai kewadajiban milisi, tidaklah dikenakan pada warga negara asing.

Lain pertanjaan ialah ini: Apakah orang Tionghoa sebagai golongan terketjil (*minoriteit, minderheid*) jang mendjadi warga negara Indonesia akan bukan sadja mendapat kewadajiban, tetapi djuga hak jang sama rata seperti warga negara Indonesia bangsa Indonesia asli?

Bisa sekali mengerti, bahwa dalam negara jang baru tertjipta perasaan kebangsaan (*nationaal sentiment*) masih memegang lelakon dan tidak dapat dilenjakkan sekaligus. Sebab itulah dalam Undang2 dasar republik Indonesia masih terdapat perbedaan bangsa, umpama dalam hal keangkatan Presiden, dimana ditetapkan, bahwa melainkan bangsa Indonesia asli dapat dipilih mendjadi Presiden. Tetapi bersama ini djuga ada tanda2, bahwa dalam hal ini akan ada perubahan hingga perbedaan bangsa lambat laun mendjadi lenjap, seperti ternjata dari ichtiarnja beberapa party Indonesia jang bermaksud merubah Undang2 Dasar itu, supaya lebih sesuai dengan keadaan.

Selain itu adalah djustru kewadajiban dari warga negara jang berasal dari bang-

sa asing sendiri, buat berdjuaug bersama2 dengan partai2 jang berpemandangan luas untuk melenjapkan perbedaan2.

Bahwa perbedaan bangsa dapat dilenjapkan itu terbukti dari tjontoh2 dinegeri2 Swiss dan Sovjet Unie (U.S.S.R).

Dinegeri Swiss ada hidup 4 bangsa dengan rukun satu sama lain. Di Sovjet Unie lebih banjak lagi djumlahnja bangsa2 jang hidup bersama2 dengan rukun. Kerukunan dan persatuan telah diperlihatkan senjata2nja pada dunia dalam perdjuaugan rakjat Sovjet Unie terhadap musuh luar negeri dalam perang dunia paling belakang ini.

Akan disambung.

PENULIS karangan ini ialah sdr. Dr. Tjoa Sik Ien dan tulisan ini dimuatkan dalam majallah "Masjarakat" (Djakarta). ed. w. I.

---oOo---

SI BURUH-TANI.

Ta' beda binatang
bersusah pajah
berdjalan di mana2
...mengembara.

Banjak amat ba'semut
mentjari pengisi perut
kelaparan.....
bersungut-sungut.

Sedih pedih
badan penat
perut hampa
sakit sangat
berdjalan lambat
Sakit ditahan2
maut nikam perlahan.

Femimpin
pembangun negeri
Hari sutji murni
djudjur berbudi
Lunasi djandji
dulu sampai kini
baktimu dianti
buruh tani ketjil minta bukti.

SANDBI KARYA.

---oOo---

TJERITA SEORANG PERDJURIT.

Kami satu pasukan
bertugas duta istimewa.
Djarak djauh telah tertinggalan
kami berdjalan terus djuga.

Menjusul djedjak laki lama dilupa
dipikul sendjata dan perbekalan
Lereng gunung Slamet sudah mengabur
dalam tjadar kabut pagi
Bumiaju, Tomo, Kadipaten
Semua nama terakam dihati
Kami berdjalan terus djuga.

Malam sudah enjah pembawa mimpi sesak
Habis beras jang seorang 10 kilo
kawan terpaksa makan djengkol
pada sakit typhus lantas menggigil
diserang pula malaria tropica.
Sungai kami seberangi
batu bersusun dinaiki
rawah dan hutan didjeladja
Andjing pemburu tapak dan darah
kedegaran galak menjalak
alamat musuh didekat
membawa maut granat peluru
kami berdjalan terus djuga.

Hudjan mendera tiada semena
Kawan menudungi senapan mesin
bagai hadiah Ibu dimasa kanak
dulu didjaga bila mau terlenu
dilekapkan mesra dibadan panas
kini berganti badja dingin keras,
kulindungi kau sahabat setia.
Pasukan kami mulai menipis
kami berdjalan terus djuga.

Tjompang-tjamping muka djenggotan
kami telendjang mata menjala
kami menjerang kearah dataran
tiada gentar apa rintangan
biar diadang musuh dan lawan
kami tempuh kami rambah
rakjat dikampung menunggu kami
wadja akuwu terbajang sudah
kami berdjalan terus djuga.

Dimalam hari diawasi bintang
sambil kawan diluar berdjaga
mendengar tjerita bapak akuwu:
hojangnja dulu perdjurit djuga
dimasa perang Diponegoro,
Setelah penat kami berbaring
dibale-bala tuan rumah
akuwu sendiri bersama hewan
"tidur dikandang bapak rela
buat anak perdjurit pasukan
bertugas duta istimewa".
akuwu dan rakjatnja diesok pagi
mengantar kami sampai kebatas
selamat djalan, sampai berdjumpa

Kami berdjalan terus djuga.
Masih kami dengar ditelinga
Berdering gema perintah sakti,
pesanan rakjat,
Kami satu pasukan
bertugas duta istimewa,
kami berdjalan terus djuga.....

ROSIHAN ANWAR.

---oOo---

SEKITAR PEMANTJAR RADIO REPUBLIK RAHASIA.

Djurubitjara Kementerian Daerah Seberang Belanda menerangkan, bahwa menurut keterangan-keterangan yang diterima dari Djakarta, sumber berita2 Republik tentang kegiatan gerilja adalah penerbitan yang dulu diselenggarakan oleh Kementerian Penerangan Republik yang distensil dan yang bernama "Indonesia Press Review".

Penerbitan ini memuat sari2 dari pers Republik, ditambah dengan berita2 yang dinamakan siaran radio rahasia. Hampir semua berita2 itu isapan djempol belaka, demikian djurubitjara Kementerian Daerah Seberang Lautan Belanda.

Berhubung dengan berita diatas, maka djurubitjara Delegasi Republik Indonesia di Djakarta menerangkan kepada pers sebagai berikut:

Adalah tidak menambah baiknja nama dari djawatan2 penangkap siaran radio (monitoring) Belanda, bahwa mereka tidak dapat menangkap siaran2 pemantjar Radio-gerilja-republik, yang sangat terang terdengar itu.

Di pegunungan2 di Djawa dan hutan2 di Sumatera - yang sedjak perang dunia ke II belum pernah diindjak oleh seorang Belanda - kita tidak hanja mempunjai satu atau dua pemantjar radio yang kuat, melainkan ada beberapa buah.

Pemantjar2 radio ini selalu menjiarkan berita2 terakhir dan komentarnya tentang perdjjuangan gerilja, yang dilakukan dengan hebatnja diseluruh Djawa dan Sumatera dan yang sekarang kelihatannja djuga sudah di mulai diluar Djawa dan Sumatera, misalnja di Kalimantan Selatan (Hulu Sungai) dan Maluku Utara (Halmahera).

Bukanlah hanja suatu kemungkinan, bahkan boleh dikira2, bahwa dalam waktu yang tidak lama lagi, perdjjuangan gerilja yang menggempur segala2nja itu, akan mendjalar keseluruh kepulauan Indonesia.

Karena tentera Belanda di Djawa dan Sumatera ini telah menderita banjak kerugian, maka mereka terpaksa memindahkan tentera

banjak2 dari daerah2 diluar Djawa dan Sumatera, yang dengan sendirinja menjebahkan tekanan militer didaerah2 itu tentu mendjadi ringan, dengan segala akibat2nja dari tindakan ini.

Adapun tentang perdjjuangan gerilja jg dimulai sedjak Belanda mentjoba menghanturkan Republik Indonesia, perdjjuangan itu tidak akan berhenti selama masih ada seorang Belanda yang bersendjata berkeliharaan di Indonesia, dengan maksud mempertahankan kolonialisme atau memulihkan "tata-tenteram".

Semua orang Indonesia, baik "federalis" maupun "republikan" menghendaki kemerdekaan dan hak menentukan nasib diri sendiri. Kemerdekaan dan pengakuan hak menentukan nasib sendiri itulah dengan sendirinja akan memberikan penyelesaian pada semua soal yang timbul sedjak 18 Desember 1948 jg termasuk djuga soal "tata tenteram" - jg seakan-akan tidak dapat diatasi.

Demikianlah keterangan djurubitjara Delegasi Republik Indonesia di Djakarta baru-baru ini.

---oOo---

KOTA GEDANG DIBAKAR TENTERA BELANDA.

All India Radio tanggal 17-1-1949 sore dalam siarannja dalam bahasa Indonesia mengabarkan, bahwa Kota Gedang, kampung termasjhur dekat Bukittinggi di Sumatera Barat sudah dibakar oleh tentera Belanda karena dua opsirnja dibunuh oleh gerilja TNI.

Radio tersebut djuga mengabarkan tentang pertempuran2 yang sengit di Sumatera diantaranya di Tebingtinggi (Sumatera Timur).

---oOo---

... DI BELANDA.

Kami dengan gembira telah menerima kabar tentang keputusan beberapa mahasiswa Indonesia untuk mengembalikan studiebours dan menghentikan peladjarannja di Universitas, sebagai protes terhadap aksi militer Belanda menjerang republik Indonesia pada tanggal 18 Desember 1948.

---oOo---

BERDJUANG, BEKERDJA DAN BELADJARLAH UNTUK KEPENTINGAN NUSA DAN BANGSA KITA!

BERLANGGANANLAH "WARTA INDONESIA"!

---oOo---

WARTA INDONESIA

MADJALLAH MINGGUAN „PERHIMPUNAN INDONESIA” NEDERLAND

Adres Redaksi dan Administrasi : Van Eeghenlaan 4 hs, Amsterdam Zuid, Telefoon 25112

Harga langganan :
 Setahun f 8.00
 Sekwartal f 2.50
 Etjeran f 0.20

Buat luar Nederland :
 Setahun f 10.50
 Sekwartal f 3.50
 Pembayaran harus lebih dahulu.

Tahun 5. No.8 25 Februari 1949.

S U A S A N A D I B I R M A .

Pemberontakan bangsa karen di Birma, tetap meminta perhatian kita berhubung dengan kemenangan2 jang didapatnja. Maka adalah baiknja untuk menjelidiki sebab2 jang tersembunyi dibelakang semuanya ini. Birma pada diwasa ini memperlihatkan kepada kita tjon-tjontoh jang "Klassik" tentang tjara2 baru jang dipergunakan kaum imperialis (terutama Inggeris) sesudah perang dunia kedua untuk tetap mempertahankan dan menjempurnakan tanah djadjahannja masing2 di Asia. Negeri Inggeris dengan pemerintahnja Attlee dan Cripps jang masing2 menamakan dirinja sosialis, telah membahgalkan diri bahwa mereka telah menghapuskan djadjahan2 mereka dari pada Keradjaan Inggeris, sesudah perang dunia jang baru lalu, dan menjatakan bahwa politik djadjahan Inggeris sekarang telah mengambil djalan baru. Marilah kita memperhatikan keterangan ini berhubung dengan kedjadian-kedjadian di Birma.

Menurut perdjandjian antara Inggeris dan Birma pada tanggal 17 Oktober 1947, maka Birma mendapat "kemerdekaan penuh". Inggeris menarik segala tenteranja kembali dan melepaskan segala hak2nja terhadap negara Birma buat selama-lamanja.

Tetapi Birma harus memikul "kewadajiban2 jang tak berarti". Birma harus membajar segala hutang2 terhadap India dan Inggeris. Begitulah negara Birma jang baru sadja merdeka mulai dengan jang melebihi seratus miliun pond sterling terhadap bekas madjikannja. Masih ada lagi: Hanja opsir2 Inggeris sadja jang dibolehkan mendidik tentera Berma. Selain dari pada itu Birma harus ikut dalam sterling-blok Inggeris dengan lain perkataan: Inggeris tetap memegang putjuk pimpinan politik luar negeri. Selandjutnja Pemerintah Birma diizinkan untuk menasionaliseer onderneming2 Inggeris jang besar, tetapi dengan mengganti kerugian jang ditetapkan oleh bangsa Inggeris sendiri.

Terlebih-lebih jang penghabisan ini: negara Birma sebetulnja adalah **didalam tangan** lima maatschappij Inggeris jang besar2 dan memegang kebanyakan dari hasil2 tanahnja, lalu lintas, perdagangan dan keuangan negeri Birma.

Lebih kurang 50 miliun pond sterling kapital asing ditanamkan **didalam** industri Birma dan boleh dikatakan miliunan ini semata-mata berada didalam tangan maatschappij jang lima tadi. Dan uang itu memberikan laba pula. Tak ada maatschappij jang mengatasi Steel Brothers Co., Anglo-Burma Tin Co., Maw Chi Mines Ltd. Keuntungan mereka tidak lagi ditulis dengan satu atau dua angka, tetapi dengan tiga angka. Didalam dunia kapital mereka pun memegang **rekord** dalam hal mendapat keuntungan. Steel Brothers Co. mendapat untung sebanyak 447% dalam enam-tahun. Maw Chi Mines Ltd. telah melipat gandakan modal kapitalnja jang ditanamkan antara tahun 1936 dan 1940.

Angka2 ini telah menjatakan bagaimana dihisapnja bangsa **Birma**. Kelaparan jang diderita oleh bangsa Bengal pada tahun 1943 adalah disebabkan oleh spekulasi beras jang djalankan oleh Steel Brothers dengan tjara jang tidak masuk di akal. Miliunan manusia di korbakan untuk kepentingan kaum modal di London, jang dengan ini mendjadi sangat kaya.

Bangsa Birma berdjjuang dengan bangsa Djepang dengan gagah perkasa. Negerinja mendjadi salah suatu medan peperangan jang terhebat diseluruh Asia Tenggara. Tetapi mereka memberi pengorbanan sebegitu besar tidak untuk didjadikan main-mainan kaum kapital di London. Itulah sebabnja mereka ini terpaksa memberikan "kemerdekaan" kepada bangsa Bir-

ma, walaupun hanya nama saja. Mereka "merdeka", tetapi bagaimanakah mereka dapat dapat melepaskan dirinya dari belenggu yang dilekatkan oleh lima kaum kapitalis besar tersebut diatas? bangsa Birma "diizinkan" mengnasionaliseer onderneming2 mereka, tetapi dari manakah kas negara Birma yang kosong dapat mengganti kerugian2 siempunja? Inggris berangkat dengan meninggalkan piutang yang tak ketjil dan harus dipikul oleh bangsa Birma. Penghasilan hanya bisa didapat dengan expert, tetapi Inggris yang memegang tampuk pimpinan perdagangan luar negeri. Mau mempergunakan hasil2 bumi, tetapi inipun berada dalam tangan bangsa Inggris juga.....

Tetapi inipun masih belum tjukup bagi kaum kolonial bangsa Inggris dengan "methode" barunya dengan tjara social democratie.

Teman2 Drees tersebut tak sekali-kali bermaksud untuk memberikan kemerdekaan kepada bangsa Birma. Segala saja upaja akan mereka pergunakan untuk menghanturkan negara Birma yang baru saja mereka "merdekaakan". Divide et impera pun tetap mendjadi salah satu djalan untuk menekan bangsa Birma dimana dapat. Untuk mentjapai maksud ini mereka memakai segala pertentangan2 nasional dan kelas. Tanah umpamanya semata-mata kepunyaan bangsa India. Dalam usahanya untuk mempertahankan kaum tani Birma terhadap tuan2 tanah ini, maka Pemerintah Birma senantiasa mendapat rintangan yang hebat. Djuga tuan2 tanah bangsa India ini meminta kerugian, yang djumlahnja tak kurang dari 900 miliun rupiah. Bernhubung dengan segalanya ini maka Pemerintah Birma terpaksa menjitpan kembali segala rentjana2 mereka untuk memajukan negara dan bangsa Birma, oleh karena tak dapat didjalankan.

Bahaya lain ialah pemberontakan2 bangsa pergunungan yang masih terbelakang, bangsa Karen dan Sjan di Selatan dan bangsa Katsji di Utara.

London tak lupa mempergunakan pemimpin2 bangsa pergunungan yang reaksioner, feodal atau setengah feodal, untuk membawa bangsa Birma kembali kedalam pendjadjah.

Tak terhitung banjaknja agent2 yang dikirim oleh London ke Birma setjara militaire missies, journalisten dll.

Mata2 Inggris inilah yang senantiasa memberi petunjuk atau alat2 perang kepada pemimpin-pemimpin bangsa2 pergunungan tadi dan mengandjurkan supaya mereka berontak.

Pusat pemberontakan bangsa Karen ini ialah daerah tambang2 logam yang dimiliki oleh Maw Chi Mines Ltd. Atas petunjuk2 agent Inggris

inilah maka pemimpin2 bangsa Karen menjatakan bahwa Pemerintah Birma tidak sanggup menentang "bahaja komunis", sebab itulah nama yang diberikan oleh kaum imperialis terhadap segala saja upaja sesuatu bangsa untuk membebaskan rakjat djelata dari segala belenggu. Bangsa Karen menjatakan bahwa yang penting ialah satu pemerintah yang kuat dan bersahabat karib dengan Inggris.

Tentera Birma dibawah pimpinan djenderal bangsa Karen Smith Din yang "gematigd" rupanya tak sanggup menaklukkan pemberontakan dan perkelahian terus menerus sampai pada waktu ini.

Dalam bulan Januari yang baru lalu Pemerintah Birma dibawah Thakin Nu yang social democrat kanan djatuh dibawah tekanan hebat yang diberikan Inggris dengan mempergunakan bangsa Karen tadi. Pemerintah Birma terpaksa memberikan "kemerdekaan" kepada bangsa Karen, yang artinya tak lain daripada timbulnja suatu kolohi keradjaan Inggris, suatu benteng pertahanan Keradjaan Inggris dalam negara Birma yang telah dikojak-kojak. Inilah akhirnya suatu politik yang mempergunakan kata-kata indah tentang kemerdekaan, demokrasi dan kebangsaan untuk bangsa Birma, tetapi yang pada hakekatnja tak lain dari menundjukkan bahwa keinginan yang sebetul-betuhja dari bangsa Birma tak diberikan.

Tetapi masih ada lagi pergerakan lain di Birma. Pergerakan ini ialah pergerakan dari rakjat sendiri, pergerakan kaum tani dan pekerdja. Boleh dikatakan disemua daerah dari negara Birma sekarang tersebar pemberontak2 rakjat djelata dan diberapa tempat telah berhasil mendirikan pemerintah rakjat. Thakin Nu menentang segalanya ini dengan melarang segala pergerakan yang progressief dan serekat serekdja dan lain2nja. Tetapi sungguhpun begitu pemogokan2 diseluruh Birma tetap merdjalela. Djatuhnja Pemerintah Birma dibawah tekanan Inggris sama sekali tidak berarti bahwa bangsa Birma takluk mentah-mentah terhadap Keradjaan Inggris.

Pergerakan demokratis dari rakjat serupa itu tak akan dapat ditahan dengan djalan antjaman atau tindakan-tindakan represille sekalipun.

POLITIK DALAM DAN LUAR NEGERI TURKI.

Apakah yang terus nyata kelihatan dari pergolakan politik dalam negeri di Turki ialah bahwa didalam negeri ada satu partai politik yang besar, Partai Rakjat Republik, yang menguasai pemerintah. Walaupun pemerintah dikuasai oleh partai politik ini, tjiarak pemerintah tidak sama dengan pemerintah Nazi di Djerman atau fasis di Italia, karena di Turki tidak ada diktator. Walaupun Ismet Inonu mempunjai pengaruh besar atas segenap tindakan pemerintah sebagai akibat dari kedudukan selaku presiden, tapi dia bukanlah diktator dan kekuasaannya dalam pemerintahanpun dibatasi dengan djelas dalam undang-undang. Dia sendiri tunduk pada batas-batas kekuasaannya sebagai presiden itu.

Dalam undang-undang dasar Turki ditetapkan bahwa kedaulatan negara di pegang oleh rakjat yang mendapat hak memilih wakil-wakil mereka ke Madjelis Perwakilan Rakjat. Madjelis ini menjerahkan hak untuk mendjalankan segenap putusan-putusan yang telah diambilnya kepada suatu kabinet yang bertanggung djawab kepadanya. Beginilah dalam teorinya tjara pemerintahan Turki. Tapi pada hakekatnya yang memilih wakil-wakil itu ke Madjelis Perwakilan Rakjat ialah Partai Rakjat Republik. Mula-mula partai ini menetapkan siapa-siapa dari padanya yang akan dipilih dan sesudah itu diusahakan pula sumereka itu dipilih oleh rakjat yang mendapat hak memilih. Tapi biarpun tjara pemilihan pemilihan berlangsung sedemikian rupa, djanganlah dianggap orang-orang yang duduk dalam pengurus besar partai itu sebagai orang-orang yang menentukan segenap putusan Madjelis Perwakilan Rakjat dan kabinet dari belakang lajar. Malahan sebaliknya ialah yang betul, karena anggota-anggota yang telah dipilih menjadi wakil dalam Madjelis Perwakilan Rakjat biasanya masuk dalam suatu golongan yang disebut golongan parlemen dari Partai Rakjat Republik itu. Golongan parlemen inilah yang besar pengaruhnya dalam Madjelis itu yang dapat djuga merobohkan kabinet. Golongan inilah yang menentukan nasib negeri. Golongan parlemen ini sering mengadakan sidang tertutup dan disinilah ditetapkan politik pemerintah. Dengan demikian se-olah-olah ada dua parlemen di Ankara, yang satu yang besar, yaitu Madjelis Perwakilan Rakjat dan yang satu lagi yang ketjil yang lebih besar pengaruhnya. Sidang Madjelis semuanya terbuka, tapi golongan parlemen dari Partai Rakjat Republik itu mengadakan sidang tertutup saja.

Tapi sekarang ini sesudah Nazi Djerman dan fasis Italia dikalahkan oleh demokrasi Barat, Turki mulai tjondong kepada demokrasi Barat, dan rakjat dan surat-surat kabar sudah mulai memperbincangkan demokrasi Barat. Tanda-tanda menunjukkan bahwa perobahan kearah itu akan berlangsung dengan perlahan-lahan. Dan pemerintah sendiri kelihatannya tidak mengujui perobahan-perobahan yang radikal. Sebagai langkah pertama kearah perobahan itu seorang bekas perdana menteri, Jellal Bayar, yang mendapat bantuan dari beberapa orang ahli politik lainnya, telah mendirikan partai politik baru, yaitu Partai Demokrat. Tadjuan terutama dari Partai Demokrat itu ialah mengembalikan semua hak-hak kepada rakjat sebagai yang tertjantum dalam undang-undang dasar tahun 1924 yang selama ini telah banjak sekali berobah dengan pengluaran berbagai-bagai undang-undang. Dalam lapangan ekonomi partai itu menghendaki nasionalisasi dari industri-industri yang penting. Pendirian partai baru ini mendapat persetujuan dari presiden Ismet Inonu, karena dengan partai baru ini dia sekarang mentjegah pembentukan partai politik yang kiri sekali. Dengan pendirian partai baru ini Partai Rakjat Republik masih mendapat kemenangan.

Dalam politik luar negerinya pemimpin-pemimpin Turki berusaha sekeras-kerasnya supaya Turki djangan terlalu dipengaruhi oleh sesuatu negeri asing. Dalam perang yang lalu mereka mendjaga supaya Turki djangan dipengaruhi oleh Djerman, maupun oleh Inggris, atau Rusia. Tapi ini hanya pendirian pemimpin-pemimpin politik saja. Kaum dagang lebih tjondong ke Djerman karena perdagangan dengan Djerman lebih banjak membawa untung dari pada perdagangan dengan Inggris. Kaum militernjapun tjondong kepada Djerman. Djuga kaum intelek lebih dekat memihak ke Djerman karena kemadjuan dalam ilmu pengetahuan. Satu golongan lagi yang lebih hebat pro Djerman ialah golongan Pan-Turania, yaitu orang-orang yang menghendaki persatuan negara-negara Turki, yaitu yang meliputi daerah dari Turki sendiri kearah Timur melalui Transcaaspia sampai Tiongkok, dibawah pimpinan Turki. Mereka ini ingin sekali supaya Djerman mengalahkan Sovjet Rusia, karena hanya dengan demikian mereka akan berhasil menggabungkan daerah-daerah Rusia kedalam Turki Ra-

ya itu. Pemerintah sendiri menghendaki persahabatan dengan Rusia, sebagai ternjata dari usaha2nja untuk mendapatkan perdjandjian persahabatan dengan Inggeris, Perantjis dan Rusia musim semi tahun 1939. Usaha2nja dengan kedua negara pertama berhasil, tapi dengan Rusia tidak, karena Rusia tidak mau menandatangani naskah perdjandjian yang sudah direntjanakan itu. Sebabnja ialah karena Rusia beberapa waktu sebelum itu berhasil mendapatkan perdjandjian persahabatan dengan Djerman. Sebagai diketahui Rusia pada saat itu menjauhkan diri dari negara2 demokrasi seperti Inggeris dan Perantjis. Walaupun begitu Turki tidak bersikap anti-Rusia. Untuk mengambil hati Rusia, pemimpin2 Turki tahun 1944 menangkap beberapa orang terkemuka dari gerakan Pan-Turania itu. Sebagai diketahui ini adalah jang kedua kalinya diadakan penangkapan setjara besar2an atas pemimpin2 gerakan Pan-Turania, jang pertama dilakukan oleh Kemal Attaturk, jang tidak menjukai politik avonturisme dari gerakan itu dan lebih menjukai persahabatan dengan Rusia.

Tindakan pemerintah itu atas pemimpin2 gerakan Pan-Turania itu tidak berhasil untuk mengambil simpati Rusia, malahan Rusia menjalankan propaganda dengan surat2 kabar dan radionja bahwa tindakan pemerintah Turki itu hanya pura2 saja. Sedjak itu serangan surat2 kabar dan radio Moskou terhadap Turki semakin menghebat sehingga ketika datang tindakan Rusia bulan Maret 1945 untuk memutuskan perdjandjian persahabatan dengan Turki dari tahun 1925, hal itu tidak mengagetkan lagi di Ankara. Tapi lama kemudian datang pula tuntutan untuk memperbaharui perdjandjian Montreaux sedemikian rupa sehingga Rusia ikut pula dalam usaha mengurus pertahanan selat Bosphorus dan Dardanella. Tuntutan ini bersama-sama datangnja dengan tuntutan pengebalian daerah Mers dan Ardahan disebelah Timur Anatolia kepada Rusia. Untuk menghadapi tuntutan2 ini Turki menjalankan warisan Kemal Attaturk, yaitu persahabatan dengan Inggeris, karena keselamatan Turki bersamaan djalannja dengan keselamatan kepentingan Inggeris di Timur Dekat dan Timur Tengah. Dengan berkembangnja kepentingan Amerika Serikat di Timur Tengah, Turki telah mendapat teman baru untuk mempertahankan kepentingan2nja terhadap Rusia, dan Turki sekarang ini telah termasuk dalam rantai pertahanan dollar Amerika terhadap Rusia.

I.R.

---oOo---

BANGSA INDONESIA DAN POLITIK DI MALAYA.

Di Malaya ada beratus2 ribu bangsa Indonesia, ada diantaranya jang sudah beratus-ratus tahun dan turun temurun disini, ada pula jang baru datang, dan ada jang hanya datang sebentar berulang untuk kepentingan perniagaan. Di Malaya djuga ada perhimpunan2, setengahnja mempunjai rantjangan politik, jang lainnja hanya bergerak dilapangan sosial, keagamaan dan lain2.

Dalam soal politik - meskipun politik seperti Malaya Nationalist Party umpamanya - masyarakat Indonesia selalu bertanja, betapakah benarnja pendirian Republik Indonesia; dalam hal ini ada keraguan dikalangan orang2 Indonesia; bolehkah mereka mentjampuri politik di Malaya ini, karena kerap kali dalam pembitjaraan politik Malaya ini masuk dalam lingkungan gugusan kepulauan Indonesia? Dalam keraguan ini ada banjak orang2 Indonesia jang sudah terdjun kelapangan politik di Malaya.

Ada jang berpedoman, bahwa Malaya inilah tanah airnja, disini mereka dilahirkan dan dibesarkan dan mereka merasa pantas mentjampuri urusan2 jang mengenai Malaya; mereka ini sudah menjadi warga Malaya.

Ada pula jang tidak mau sama sekali mentjampuri politik2 jang mengenai Malaya, karena berpendapat, bahwa soal Indonesia sendiri pun belum selesai dan mentjampuri soal2 jang mengenai Keradjaan Inggeris akan menjebakkan Inggeris merasa tidak enak sadja dan mungkin menimbulkan akibat jang tidak baik buat Republik Indonesia.

Golongan ini takut menimbulkan akibat jang tidak baik, merugikan bagi Republik, mengurangkan simpati Inggeris terhadap Republik, sedang Republik sebenarnja perlu sekali mendapat banjak kawan, menambah kawan, bukannya mengurangi jang sudah ada.

Tetapi dalam bulan April 1948 Mr. Utomo, wakil resmi Republik Indonesia memberikan penegasan tentang soal ini, bahwa Republik Indonesia tidak keberatan orang2nja di Malaya mentjampuri siasat negeri Malaya serta menuntut hak kerakjataan.

---oOo---

TENTERA BELANDA HARUS ANGGAT KAKI DARI INDONESIA! SEKALI BERDJUANG TETAP BERDJUANG TETAP BERDJUANG!

MASALAH WARGA NEGARA INDONESIA.

Oleh: Dr. Tjoa Sik Ien, sambungan.

BAGAIMANA BERSIKAP?

Lain anggapan pula adalah dari mereka jg bertanja:

Apabila orang Tionghoa disini mendjadi warga negara Indonesia, bagaimanakah sikap mereka nanti, djika umpama terbit bentrokan antara Indonesia dan Tiongkok? anggapan ini bukanlah anggapan baru. Karena djuga dulu di zaman jang lampau orang bertanja: Sikap apa akan mesti diambil oleh orang2 Tionghoa Nederlandsch onderdaan (rakjat Belanda), djika umpama terbit bentrokan antara Belanda dan Tionghoa?

Djawab pertanyaan itu mudah didapat asal sadja orang tidak berpedoman "right or wrong my country", tetapi melihat segala perkara dari sudut pertimbangan jang adil. Sebab sesuatu orang jang berhaluan demokratis tentunja menentang perbuatan2 jang bersifat imperialis (mendjadjah) dan tentunja tidak akan mengeloni negeri jang melakukan perbuatan demikian itu.

Antarenja berbagai2 anggapan jang keliiru, jaitu pemandangan jang sebenarnja berdasar atas inferioriteitscomplex.

Sebagaimana umum mengetahui, pendjadjahan 3000 tahun lamanja tidak bisa membawa akibat jang merugikan bagi bangsa jang didjadjah hingga bisa sekali dimengerti djika bangsa itu mendjadi terbelakang dalam perekonomian, terbelakang dalam pendidikan peladjaran dan sebagainya. Hingga dapat pula mengerti, kalau sampai ada anggapan rendah terhadap padanja, itu sebabnja djuga, maka tidak sedikit diantara Hoakiao dizaman jang lampau ada itu keinginan buat mendjadi Belanda buat mendjadi rakjat Inggris, ataupun buat mendjadi rakjat Djepang, jang kesemuanja dipandangnja lebih tinggi deradjatnja.

Inilan hal jang sebenarnja tak dapat dibantah, dan dari sebab itu, mempersamakan hak dan kewajibannja sebagai bangsa Indonesia, dengan mendjadi warga negara Indonesia, dipandangnja sebagai merendahkan deradjat.

Supaja tidak lagi mendjadi ragu2, supaja dapat berpemandangan jang terang tentang apa jang diperbintjangkan, haruslah orang mengenali perbedaan2 antara kewargaan dan bangsa, antara kebangsaan dan adat-lembaga, pendek kata antara hal2 jang mengenai kewargaan dan hal2 tak bersangkutan langsung dengan kewargaan. Dan bentuk mengerti itu, haruslah lebih dahulu orang mengetahui artinja bang-

sa, artinja kerakjatan, artinja minderheden dan sebagainya.

APAKAH ARTIJA RAS (BANGSA)?

Pertama2 mesti ditundjuk disini, bahwa sampai sekarang belum ada theorie sedjelas-djelasnja tentang ras (bangsa), jang diakui umum. Ada rupa2 theorie tentang ras (bangsa), jang satu berbeda dari jang lain. Hanja sekedar sebagai tjontoh boleh disebut pembagian2 bangsa manusia menurut theorie2 tadi:

1. Blumenbach jang membagi bangsa manusia mendjadi 5 golongan jaitu:
 - a. bangsa Kaukasis.
 - b. bangsa Mongol.
 - c. bangsa Ethiopia.
 - d. bangsa Amerika.
 - e. bangsa Melaju.
2. Cuvier, jang membagi bangsa manusia mendjadi 3 pokok bangsa:
 - a. bangsa kulit putih.
 - b. bangsa kulit kuning.
 - c. bangsa kulit hitam.
3. Von Eickstedt, jang membagi bangsa manusia mendjadi 3 golongan:
 - a. bangsa Europlide.
 - b. bangsa Negroide.
 - c. bangsa Mongolide.

Itu theorie2 tentang hoofdrassen (pokok bangsa) sadja, belum terhitung theorie-theorie tentang onderrassen (bangsa2 seawahan) tentang gemengde-rassen (bangsa2 tjampur).

Seperti umpama pokok bangsa Eropa jg dibagi-bagi lagi mendjadi sedjumlah onderrassen (bangsa seawahan). Dan onderrassen berikut onder rassen ini begitu banjak, hingga boleh dikatakan tidak ada satu negeri jang rakjatnja terdiri hanja dari onder-ras sadja.

Kebanjakan orang nampak dalam satu negeri berbagi-bagi onder-rassen dan gemengde-rassen tertjampur-aduk mendjadi satu.

Demikianlah theorie2 tentang pembagian bangsa2 jang umumnja didasarkan atas ukuran anatomis, seperti umpama menurut ukuran bentuk kepala dan sebagainya.

Tjontoh jalah dibawah ini:

1. a. index cephalicus, jaitu perimbangan diantara lebarnja kepala dan pandjangnja kepala;
- b. index facialis, jang merujuk perimbangan diantara pandjangnja muka, jg diukur menurut perimbangan antara pandjangnja pokok-hidung sampai ke djanggut dan lebarnja muka.

2. Tingginja tubuh.
3. Pigmentatie. Dengan ini dimaksudkan warna-nja kulit rambut dan mata;
 - a. warna kulit: putih, kuning, hitam-sawo.
 - b. warna rambut: hitam, kuning-sawo, kuning-putih, hitam-sawo, merah dan biru tua;
 - c. warna mata: biru, hitam dan kuning-sawo.
4. Rupanja rambut:
 - a. rambut jang litjin;
 - b. rambut jang berombak;
 - c. rambut jang keriting.

Sekian tentang theorie2 fatisal bangsa. Karena demikian banjaknja dan demikian saling berbedanja maka tidaklah perlu diuraikan lebih djauh disini.

Jang hendak kita bitjarakan jalah melainkan RAS (bangsa) jang umumnja terkenal dalam bahasa umum, dan inilah djustru jang sering menerbitkan kekatjauan.

Apa sebab terbit kekatjauan? Sebabnja jalah jang dimaksudkan sebagai ras (bangsa) dalam bahasa umum sebenarnja bukanlah Hoofdras (pokok-bangsa) jang seperti dikatakan tadi, tak dapat dibitjarakan lagi. Jang dimaksudkan sebagai ras (bangsa) dalam bahasa umum ialah melainkan onder-rassen (bangsa seawah) dan gemengde rassen (bangsa-tjampuran). Itulah jang menimbulkan banjak salah mengerti dan salah faham. Seperti umpama perkataan2 bangsa Djepang atau bangsa Tionghoa, inilah melainkan dikenal dalam bahasa umum sadja, sedangkan dalam bahasa pengetahuan dua2nja disebut bangsa Mongolia atau bangsa kulit-kuning.

Apakah jang diartikan dengan ras (bangsa) dalam bahasa umum? Jang diartikan jalah umumnja onder-rassen dan gemengde rassen, seperti dikatakan tadi, jalah rombongan orang jang djika dilihat seliwatan, nampaknja mempunjai sedjumlah sifat2 tubuh turun-temurun jang agaknja bersamaan.

Djadinja dengan ras (bangsa) dalam bahasa umum dimaksudkan suatu rombongan atau persatuan (eenheid) jang berdasar atas sifat2 tubuh turun-temurun jang nampaknja agak sama.

APAKAH JANG DINAMAKAN VOLK (RAKJAT)?

Suatau volk (rakjat) merupakan suatu persatuan (eenheid) atas dasar jang berlainan sekali. Jang mendjadi ikatan untuk merupakan suatu rakjat jalah satu atau lebih sifat2 ini: bahasa jang sama, kebudajaan jang sama, kepentingan perekonomian jang sama dan keadaan letaknja bumi diatas mana mereka hidup.

Tjontoh bisa dilihat ditiap2 negeri, jang merupakan rakjat dalam suatu negara jalah penduduk jang sedikit atau banjak mempunjai baha-

sa jang sama, sedjarah jang sama dan lain-lain sebagainya.

Demikianlah perbedaan diantara ras (bangsa) dan volk (rakjat).

Perbedaan ini dapat ditegaskan oleh keadaan dari mana ternjata, bahwa suatu bangsa tidak djarang tertampak terpentjar dalam berbagai-bagai rakjat. Sebaliknya pun sering tertampak bahwa suatu rakjat terdjadi dari pada pelbagai bangsa.

Tjontoh jalah bangsa Jahudi jang ter-tampak terpentjar dalam pelbagai-bagai rakjat. Diantara rakjat dinegeri Djerman ada banjak bangsa Jahudi, diantara rakjat negeri Belanda, diantara rakjat negeri Amerika Serikat dan sebagainya.

Tjontoh sebaliknya jaitu rakjat suatu negara jang terdjadi dari pada pelbagai bangsa bisa dilihat di Amerika Serikat, dinegeri Swiss dan lain2nja negeri.

Di Amerika Serikat umpamanja rakjatnja terdjadi daripada orang2 Inggeris, Prantjis, Djerman, Italia, Jahudi, Neger dan lain2. Begitupun dinegeri Swiss mempunjai rakjat jang terdjadi dari bermatjam2 bangsa, seperti Perantjis, Djerman dan Italia.

Seperti dengan singkat diuraikan diatas jang mendjadi ikatan untuk suatu rombongan orang merupakan suatu rakjat, adalah pelbagai dasar, bahasa jang sama, atau dan kebudajaan jang sama, atau-dan badan2 pemerintahan jang sama, atau-dan letaknja bumi diatas mana mereka hidup.

Berbagai-bagai dasar jang bersamaan itu lambat-laun mentjiptakan perasaan jang rukun, jang dengan singkat bisa disebut perasaan senasib. Dan karena perasaan senasib inilah, maka lama-kelamaan rombongan orang tadi jang terdiri dari pelbagai-bagai golongan, pada achirnja tergabung mendjadi suatu persatuan.

Djadi ringkasnja sedjarah suatu rakjat jalah begini: Sebegitu lama rombongan orang jang dimaksudkan tadi tjuma merupakan satu golongan atau satu suku, maka boleh djadi masih terdiri hanja satu bangsa dengan bahasa dan kebudajaan jang tidak bertjampuran.

Sifat itu mendjadi lenjap sebegitu lekas tertjipta negara2 besaran, didalam mana tergabung rombongan2 rakjat jang berlainan, bahasa berlainan, kesopanan berlainan, agama berlainan dan sebagainya.

Dengan begitu perkataan volk atau rakjat djuga djadi berbeda artinja. Artinja sekarang djadi tidak lain dari pada nama buat menundjukkan penduduk dari suatu ne-

gara. Begitulah dalam teori-negara (staats-theorie) dari abad ke-19 perkataan volk (ra'jat) hanya suatu nama buat menundukkan suatu gabungan dari pelbagai rakjat-negara.

Sebagai tjontoh bisa disebut umpama rakjat dari negara Sovjet Unie (U.S.S.R.). Rakjat negara itu terdiri dari pada banjak bangsa (ras), seperti bangsa Rus, bangsa Ukraina, bangsa Armenia, bangsa Arghiea dan sebagainya.

Tiap2 bangsa itu dahulunya, pada sebelum pergabungan mendjadi satu, masing2 merupakan suatu rakjat jang terpisah satu dengan jang lain. Akan tetapi kini, setelah pergabungan dalam Sovjet Unie semua penduduk jang asalnja dari berbagai-bagai bangsa, disebut rakjat Sovjet Unie.

Lain tjontoh adalah rakjat negara Swiss, jang terdiri dari pada bangsa Djerman, Perantjis dan Italia. AKAN DISAMBUNG LAGI.

---oOo---

CHARLEY CHAPLIN BADUT JANG BERISI.

Charlie Chaplin untuk sementara telah menukar rolnja sebagai orang pengembara dengan sepatunja botjor. Rol jang telah membawa ia keputjak kemasjuran dalam dunia film.

Alasan Chaplin: "Zaman modern sekarang bukanlah tempat perdjungan seorang insan menentang kemasjarkatn, akan tetapi zaman modern sekarang insan itu telah diselubungi oleh bom atoom. Soal ini sudah demikian berlika2, sehingga tidak dapat digambarkan lagi "didalam perdjungan hidup" seorang pengembara".

Chaplin kini sudah berumur 58 tahun, dan walaupun umurnja telah landjut, tapi ia masih gelisah dalam gerak-geriknja. Dia tak bisa duduk diam sebentar. Ada sadja jang hendak dikerdjakannja, kalau tidak ini atau itu. Kalau orang mendjumpai Chaplin pada pertama kali dan memperhatikannja benar2 maka orang akan mendapat kesan jang menimbulkan pertanjaan: "Inikah Chaplin jang kita lihat dilajar putih?"

Chaplin adalah seorang manusia penuh dengan tjita2 dan rantjangan sehingga tak mungkin padanja untuk memadjukan satu rantjangan dan ini adalah oleh karena tenaga jang dynamis tertanam dalam djiwanja.

Tjaranja berpikir sangat tjepat. Baru sadja beberapa perkataan terhampur dari mulutnja maka sebentar lagi sudah lain soal pula jang dipikirkannja.

Lakon jang dipertundjukkan Chaplin membikin penontonja selalu tertawa, dan akan melupakan kesusahan sehari2 untuk beberapa lama. Lain pemain dapat djuga berbuat demikian, ha-

nja bedanja Chaplin adalah radja dari segala badut.

Lakon badutnja ini berisi, sehingga kalau seorang badut sebagai Chaplin diabad jang lampau memperlihatkan lakonnja, mungkin badan akan bertjerai dengan kepala. Karena dalam lakonnja itu Chaplin menundukkan kebenaran.

Walaupun diwaktu ini orang tak dapat menutup mulut lain orang dengan pedang, akan tetapi tjatjian, tuduhan jang tidak-tidak dapat menggantikan sendjata2 tadjam.

Chaplin ditjintai oleh berdjuta2 manusia, hanya sedikit sadja jang membentjinja. Dia seorang membela siketjil. Didalam filmnja jang pertama Chaplin telah menundukkan sebagai seorang pengembara, membuka topeng mereka jang berkuasa diatas dunia ini.

Dengan tiap filmnja jang baru njatalah betapa "politik" dan tudjuan Chaplin terselip didalamnja. Didalam film "Gold Rush" dia menjaggah loba dan tamak beberapa golongan sedang dalam "Modern Times" terbajang tuduhannja terhadap abad mesin. Dalam filmnja jang penghabisan jaitu "Monsieur Verdoux" demikian demikian djuga "Monsieur Verdoux" demikian kata Chaplin "adalah satu ulasan tentang zaman kita ini, dimana orang2 jang baik telah didesak berlaku demikian luar biasa oleh karena serba kekuarangan sehingga penghargaan dirinja mendjadi tidak tentu dan achirnja harus ditjari kembali dimanakah achlak manusia itu."

Dalam film "Monsieur Verdoux" Chaplin memperlihatkan kegagalan jang timbul oleh susunan kata2 jang enak2 bunjinja.

Chaplin membentji peperangan. "Saja seorang nasionalis," katanja. "Saja tidak pertjaja kepada nasionalisme, oleh karena ia menudju peperangan." Anak saja Sydney kembali dari front dan mentjeriterakan pengalaman jang dahsjat, jaitu dia telah menembak mati seorang serdadu dan melihatnja rubuh ketanah. Bagi beberapa orang jang landjut usianja mudah untuk marah dan menimbulkan peperangan. Akan tetapi itu memberikan pekerdjaan jang tak menjenangkan karena achirnja ialah kematian."

Chaplin dalam filmnja jang penghabisan membawa lakon seorang Monsieur Verdoux, jang mempunjai banjak isteri, seorang pembunuh. Verdoux merasa ia seorang jang tidak bersalah untuk berlaku sedemikian,

karena apa jang dikerdjakannya adalah berlomba dengan negara2 setjara ketjil2an. Dia menghadapi masaah memelihara keluarganya, jang ditjintainja, seorang anak lelaki seorang isteri jang sakit dan untuk ini ia men-tjari pekerdjaan.

Pekerdjaan ini tadak lain dari mengawini dan membunuh perempuan-perempuan jang tidak tahu diuntung "jang menjerahkan keuangan mereka kepadanja. Perempuan2 ini mempunjai apa jang diperlukannya dan mereka pelemah pula. Verdoux "merampas" segala harta benda mereka, karena ia kuat. Apa jang hendak diterangkan Chaplin didalam filmnja itu sudah terang ~~terang-terangnja.~~

Berbitjara dengan Chaplin menimbulkan inspirasi. Oleh sebab itu orang dapat mengerti bagaimana pembawaannya jang dinamis itu mempengaruhi seluruh pemain2 jang turut dalam filmnja.

Marilyn Nash jang untuk pertama kali masuk kedalam film "Monsieur Verdoux" menerangkan bahwa Chaplin dalam tiap2 scene memperlihatkan dengan tjaranja bagaimana pemain-pemain lain jang harus membawa lakonnja. Tiap gerak dan gerik tiap perkataan jang harus diujjapkan ditundjukkan Chaplin lebih dahulu dan kalau sudah sesuai dengan keinginnanja barulah ia puas."

Chaplin sendiri menulis tjeritera2 filmnja. Dia sendiri memimpin pembikinan film itu, dia pula memegang regi dan memainkan hoofdrolnja.

Pendek kata film jang siap itu adalah Chaplin.

Film2nja ini mempertundjukkan tjintanja kepada peri kemanusiaan dan perdjjuangannya menentang penindasan. Pendek kata Chaplin benar seorang badut akan tetapi dialah seorang badut jang mengeluarkan suaranya kepada dunia.

---oOo---

PEMOGOKAN SEORANG PELADJAR INDONESIA.

Pada suatu hari seorang professor hat bahwa hanja sedikit jang hadir di college jang diberikannya.

Untuk professor tadi itu soal ini memang biasa, tetapi jang lebih mengherankan ialah bahwa ada seorang mahasiswa Indonesia jang gagah berani hadir dan menentang resolusi RUPI untuk mogok 7 hari lamanja.

Maka hal itu adjaib sekali untuknja dan dengan segera ia menanjakan kepada mahasiswa tersebut.

"Tuan B.O. tjobalah menerangkan kepada saja mengapa tuan toch datang djuga".

Djawabnja: dengan ragu2 dan agak gelisah.

"Menurut saja sendiri memang untuk college sematjam ini telah diberi dispensasi. Djadi saja boleh hadir.

Pada hal student tersebut tadi telah mengetahui pula bahwa beberapa mahasiswa bangsa Belanda pun tidak masuk sekolah karena setudju dengan beleid RUPI.

---oOo---

Bang Djenggot. "Ssst. Lu kaga tahu nanti ada rapat raksasa. Kata-nja mau kembalikan beurs dari Van Mook."

Bang Bendjol. "Biarin adja, buat saja kaga ada rahasia biarpun bagaimana djuga toch kebanyakan student-Malino nanti djadi tuan besar, gagah dan mentereng.

Bang Djenggot. "Kalau tidak salah raba nanti toch revolusi mendjadi lebih hebat lagi? dan bagaimana dengan anak tjutju Van Mook ini?"

Bang Bendjol. "Kalau begitu terpaksa tinggal di Nederland dulu dan nanti berkumpul di kota Malino sadja.

---oOo---

ANGIN.

Angin dingin,
Menghembus diluar,
Seperti,
Nafas raksasa tidur,
Sedjuk.....
Ketulang sunsum,
Aku menggigil.....

Didalam kamar,
Teman mendengarkan,
Memahai mimpi
Anekawarna.....

Dingin, Sedjuk,
.....diluar....
Tetapi....didalam...
Api bergolak,
Mendjilat tjepat,
Revolusi...revolusi,...
Tiada akan henti,
Sebelum selesai.....

SUGIARTI.

No. 10324 E-'47.

9 Maart 1949.

Uw schrijven: 49782 d.d. 28-12-'48 en
daarop gevolgd rappelschrijven
d.d. 3-3-'49.

Onderwerp: "Warta Indonesia".

Handwritten initials

11 MRT 1949

ACD/ 57474

⊗ Q

G E H E I M .

Large handwritten signature or mark

In antwoord op bovenaangehaald schrijven kan het volgende worden bericht:

In de administratie van het Bevolkingsregister te Amsterdam staat ingeschreven:

Marinus Franciscus DRENT, geboren te Amsterdam, 7 September 1910, van beroep kolenhandelaar, Nederlander, zonder kerkgenootschap, gehuwd met Wilhelmina Catharina van den BOR, geboren te Amsterdam, 12 December 1913, wonende 2e Jan Steenstraat 67-III te Amsterdam.

Blijkens de politie-administratie te Amsterdam werd gedurende de oorlog enige processen-verbaal tegen DRENT opgemaakt terzake economische delicten.

In 1947 kreeg hij een proces-verbaal terzake heling van kolen. Op 3 Maart 1949 werd hij aangehouden terzake diefstal c.q. medeplichtigheid c.q. heling en werd op 4 Maart 1949 voor de Officier van Justitie geleid.

De volgende inlichtingen konden nog worden verkregen: DRENT is eigenaar van een kolenhandel. Zijn zaak is gevestigd op het adres Lijnbaansgracht 61 te Amsterdam. Gedurende de oorlog stond hij bekend als fel anti-Duits. Thans wordt hij voor communistisch georiënteerd gehouden. Hij is geabonneerd op het dagblad "De Waarheid". Het is op geen enkele manier kunnen blijken, dat hij op politiek gebied actief werkzaam is. Tot dusver is nog niet bekend kunnen worden, welke aanleiding er voor DRENT heeft bestaan, om te adverteren in een exemplaar van Warta Indonesia. Behoudens het hierboven vermelde komt hij niet voor in de politie-administratie, noch op crimineel noch op politiek gebied. Einde.

Handwritten note:
Nieuw in de k-
g. volgt ont-
teent in Warta
Indonesia

Bijlage: een.

Onderwerp: WARTA INDONESIA.

7 Maart 1949.

Volgn.

- 8 MRT 1949

G e h e i m .

MWSU

no. 49782

AD 57106

Ten vervolge op het dezerzijds schrijven No 235H-49 van 3 Maart 1949, wordt hierbij toegezonden één exemplaar van het door de Perhimpunan Indonesia alhier in de Maleise taal uitgegeven weekblad: "WARTA INDONESIA" No 8 van 25 Februari 1949.

Op de pagina's 1 en 2 is een artikel opgenomen, waarin een overzicht wordt gegeven over de huidige binnenlandse moeilijkheden in Burma. Deze moeilijkheden worden een klassiek voorbeeld genoemd van de nieuwe overheersings-politiek van het Engelse imperialisme. Hierbij wordt erop gewezen, dat dit alles geschiedt onder een socialistische regering onderleiding van Attlee en Cripps. Deze vrienden van Drees, hebben het Burmese volk een vryheid gegeven van "Divide et impera". De schulden last van het nieuwe Burma, is zo groot, dat deze haast niet kan worden terug betaald, ook al omdat het vreemde (Engelse) kapitaal, waarmede de industrie in Burma werd opgebouwd, teveel voor zich zelf zou op eisen. In dit alles moet worden gezien een nieuwe "methode" tot voortzetting van de oude koloniale begrippen van het Engelse volk, onder het "mom" van "sociaal democratie".

Op de pagina's 3 en 4, wordt in een van de initia-
len **I.R.** voorzien artikel, een uiteenzetting gegeven van de buitenlandse politiek, zoals deze door Turkye werd gevoerd, voor-
gedurende en na de laatste wereldoorlog. Het geheel moet voor dit overzicht van geen belang worden geacht.

Onder de titel: "Bangsa Indonesia dan politik di Malaya". (Indonesiers en de politiek op Malakka) is op pagina 4 een artikel opgenomen. Hierin wordt het e.e.a. gezegd over de honderd duizenden Indonesiers, die zich in de loop der jaren op Malakka hebben gevestigd. Opgemerkt wordt, dat vele van deze Indonesiers deelnemen aan het politieke leven op Malakka en zich op deze wijze daar een eigen Indonesische maatschappij hebben gevormd. Het gevolg hiervan is, dat velen hiervan Malakka als hun vaderland zijn gaan beschouwen, derhalve zich voelen als "warga" (staatsburgers van) Malakka.

Naast deze groep zou er nog een andere groep bestaan, die geheel meeleeft met de gebeurtenissen in Indonesia. De personen van deze groep zouden zich één voelen met de republiek Indonesia. Voor het behartigen van de belangen van deze groep, zou Mr. Utojo, als vertegenwoordiger der republiek Indonesia, sedert April 1948, in Malakka optreden.

Met als titel: "Masaalah warga negara Indonesia" (Kunnen wij Indonesisch onderdaan (staatsburger) worden), is op de pagina's 5, 6 en 7 in een vervolg artikel, de verhandeling opgenomen, zoals deze door Dr. TJOA Sik Ien werd samengesteld en opgenomen in het te Batavia verschijnende tijdschrift "Masjarkat" (Maatschappij)

In een hoofdstuk met als ondertitel: "Bagaimana bersikap"? (Hoe moet onze houding zijn?), wordt de vraag besproken, hoe de houding der Chinezen zal moeten zijn, wanneer zij Indonesisch staatsburger (warga Indonesia) zullen zijn geworden en of zij zich in deze overgangs-tijd als Indonesier of Chinees moeten gedragen (voelen). Deze vraag aldus het artikel - is voor de Indo-Chinezen in wezen geen nieuwe vraag, omdat zij in het pas afgesloten tijdperk een soortgelijke vraag hadden op te lossen. N.l. welke houding zij

49782

Bijlage: een

3 Maart 1949.

Onderwerp: WARTA INDONESIA.

Volgno.
- 7 MRT 1949
ACD/ 57010

G e h e i m .

 M 1052 Co 49782

R.B.

56557

Ten vervolge op het dezerzijds schrijven No. 235 F van 1 Maart 1949, wordt hierbij toegezonden een exemplaar van het door de Perhimpunan Indonesia alhier, in de Maleise taal uitgegeven weekblad: "WARTA INDONESIA" No 7 van 17 Februari 1949.

Op de pagina, s 1 en 2 van deze editie is een artikel opgenomen van een correspondent van het dagblad "Sin Po", met als titel: "Satu minggu ditengah sarang guerilla" (Een week te midden van de guerilla). Hierin wordt een uitvoerige uiteenzetting gegeven van de organisatie, welke om deze guerilla benden werd gesticht en de wijze waarop deze organisatie zou werken.

Nadat een uitvoerig overzicht is gegeven van de activiteit der guerilla benden, wordt medegedeeld, dat in Djokja geen enkele student of leerling ener school wordt aangetroffen, daar deze alle tot de guerilla-benden zijn toegetreden. Het gehele guerilla wezen, in de omgeving van Djokja zou volgens deze correspondent reeds zijn uitgegroeid tot een grote nieuwe organisatie, welke men welhaast een nieuwe regerings-organisatie zou kunnen noemen.

In deze benden zijn alle categorieën van de bevolking opgenomen. Naast T.N.I. soldaten, treft men er leden van de vroegere Lasjkar, - ontbonden legerstroepen - maar ook treft men er vele communisten aan, die tot voorkort nog door de republiek werden gevangen gehouden.

Volgens door hem, correspondent, ontvangen (resmi) vertrouwelijke inlichtingen, zitten guerilla benden ten Zuiden, ten Oosten en ten Noorden van Djokja. Als leider van de Zuidelijke benden wordt genoemd, Lt. Kol. A. Latif, die wordt bijgestaan door Djoko-~~suju~~ sujuno, een der ex-leiders van de communistische opstand. Als leider van de Oostelijke benden wordt genoemd gen. maj. ~~K~~ Djatikusono en van de Noordelijke Kol. Bambang Sugeng de commandant van de III Divisie.

Vele tientallen personen, die vroeger op de verschillende ministeries werkzaam waren, zijn belast met de civiele bestuursdienst in het door de guerilla beheerste gebied. In Wates zou Mr. Sidarto de functie van pati (een hoge functie bij het voormalige Inlandse-bestuursdienst) vervullen.

De guerilla actie in Oost-Java zou in zijn geheel onderleiding staan van Dr. Sukiman. (voormalige leider der Masjumi tijdens de Hatta-regering.)

Door de verschillende benden wordt een voedsel blokade toegepast op de stad Djokja en is het verboden (rakjat luar kotta dilarang menbawa beras kedalem kota) rijst of andere voedingsmiddelen, in welke vorm ook, van buiten naar de stad te brengen. Bij overtreding hiervan moeten betrokkenen in de vorm van geldboeten een bepaald bedrag betalen.

De guerilla-regering is bijna niet te onderscheiden van een werkelijke regering. Zij heft belasting en zorgt voor de volks-economie, terwijl de gehele voedselvoorziening en verdere verzorging der guerilla benden door haar wordt geregeld. Door deze regeling hoopt men de strijd langer te kunnen voortzetten, daar het voedsel overschot naar benden, welke opereren in andere streken en voedsel nodig hebben, gezonden kunnen worden. (In de editie van het dagblad "De Waarheid" van 16-2-1949 is eveneens een vertaling van

moesten aannemen als Nederlands-onderdaan, daar zij toen ook zelf moesten uitmaken, of zij Nederlander of Chinees waren (voelden).

Het antwoord op deze vraag is voor personen zonder vaste overtuiging (richting) niet moeilijk en zal wel zijn: "right or wrong my country".

Nadat is opgemerkt, dat door de tweeslachtige gedachten, van Nederlander of Chinees te zijn, een inferioriteitscomplex moest ontstaan, wordt erop gewezen, dat 3000 (300) jaar overheersing een achteruitstelling (achterstand) in de economische ontwikkeling en het onderwijs hebben gebracht.

Dit hoofdstuk wordt besloten, met de mededeling, dat thans zullen volgen uiteenzettingen van het begrip "bangsa" (ras), kerakjatan, (volk) minderheden ect.ect.

Het volgende hoofdstuk is getiteld: "Apakah artinja ras (bangsa). (Wat moet worden verstaan onder het begrip: ras)

Bij de uiteenzetting hiervan wordt achtereenvolgens ~~wordt~~ verwezen naar de theorie van:

1. Blumenbach en worden de 5 soorten rassen genoemd, welke volgens deze theorie zouden bestaan, daarna wordt genoemd,
2. Curvier en diens 3 rassen theorie, ingedeeld volgens de huidskleur, vervolgens wordt dan genoemd,
3. Von Eickstedt, die eveneens 3 rassen noemt, n.l. het Europide, het Negroide en Mongolide ras.

Deze theorie wordt genoemd, de theorie van de hoofdrassen, waarbij nog geen aandacht zou zijn geschonken aan de "onder- en "gemengde" rassen, waarvan dan een nadere beschouwing wordt gegeven, waarbij de auteur zich echter niet op staatkundig terrein begeeft.

In het volgende hoofdstuk getiteld: "Apakah jang dinamakan volk (rakjat ?) (Wat moet worden verstaan onder de naam volk ?)

Hierbij wordt opgemerkt, dat onder ^{een} volk moet worden verstaan een eenheid van mensen, die hetzelfde doel nastreven, of meerdere andere punten van overeenkomst hebben. Dit kunnen zijn, het spreken van dezelfde taal, dezelfde cultuur, economie, dan wel meerdere andere levensopvattingen. Opgemerkt wordt, dat hierbij echter wel onderscheid dient te worden gemaakt tussen volk en ras, daar personen behorende tot verschillende rassen, wel ~~tot~~ één volk (staat) kunnen vormen. Als voorbeeld hiervan, wordt verwezen naar het Joodse ras, waarvan er velen worden aangetroffen en deel uitmaken van, Duitsland, Nederland en Amerika. Mede wordt hierbij verwezen naar Zwitserland en de Verenigde Staten van Amerika, in welke laatste staat vele Engelsen, Fransen, Duitsers, Italianen, Joden, Negers en personen van vele andere nationaliteiten voorkomen, wat ook in Zwitserland het geval is. Al deze personen vormen daar door hun gelijkmatig streven, één eenheid, één volk, één staat;

Nadat hierover nog een meer uitvoeriger beschouwing is gegeven, wordt dit genoemd, de staats-theorie omtrent het begrip volk, zoals deze wordt gehuldigd in de 19e eeuw.

Aan het slot van dit artikel wordt verwezen naar de Sovjet Unie en opgemerkt, dat het volk der U.S.S.R. uit verschillende rassen bestaat, waarvan worden genoemd, de Russen, Ukrainers, Armeniers, Kirgizezen. Al deze rassen met nog vele anderen vormen gezamenlijk het volk van de Sovjet Unie. Een ander voorbeeld wordt genoemd het volk van Zwitserland, dat uit Duitsers, Fransen en Italianen bestaat.

Het artikel zal worden vervolgd.

Op de pagina's 7 en 8 is een uitvoerige beschouwing opgenomen over de film: "Monsieur Verdoux". Nadat is opgemerkt, dat

/ zelfde

Chaplin zich met deze film op politiek terrein heeft begeven, wat vermoedelijk een gevolg wordt genoemd van de atoombom maatschappij (tijdperk) waarin wij thans leven, worden enige uitlatingen uit deze film welke betrekking hebben op het nationalisme, vertaald weer gegeven.

Met als titel: "Pemogakan seorang peladjar Indonesia" (De staking van een Indonesisch student), is op pagina 8 een bericht opgenomen, waarin op spottende wijze de houding van een Indonesisch student t.o.v. de staking aan de kaak wordt gesteld.

Onlangs - aldus dit bericht - waren er op een dag slechts weinige studenten op een college. De professor was blijkbaar verbaasd dat onder deze weinige studenten ook een Indonesisch student aanwezig was, terwijl toch volgens een door de Rupi aangenomen resolutie, deze gedurende 7 dagen geen college zou lopen. Het was mogelijk in verband hiermede, dat de professor aan deze Indonesische student het volgende vroeg:

"Meheer B.O. (hier is gedacht aan Bambang Oetomo, de voorzitter van de Rupi afdeling Amsterdam O.) toe vertel me eens waarom ~~Mahsjarx~~ Meheer hier toch aanwezig is."

Hierop werd met enige verbijstering en enigszins onrustig (aarzeland) het volgende antwoord gegeven:

"Naar mijne mening heeft deze resolutie geen betrekking op dit soort colleges en is daarvoor dispensatie verleend.

Daarom ben ik hier aanwezig"

Deze student - aldus wordt ten slotte opgemerkt - wist blijkbaar niet, dat in verband met de resolutie van de Rupi, vele Nederlandse studenten de colleges niet bezochten.

Onder dit artikel is een samenspraak opgenomen, betrekking hebbende op het weigeren van studiebeurzen.

Bang Djenggot (sik) zegt daarbij: "Ssst weet je, straks is er een buitengewone vergadering waarop de vraag zal worden gesteld, of wij de studiebeurs van Van Mook terug willen hebben."

Bang Bendjot zegt hierop: "Voor mij maakt dit niets uit, daar het geen geheim is, dat straks al de Malino studenten geweldige grote heren zullen zijn."

Bang Djenggot zegt dan: "Wanneer ik me niet vergis, zal er straks nog een grotere revolutie komen en is het dan niet beter een pleegkind (anak tjutju) te zijn van Van Mook."

Bang Bendjot antwoordt hierop: "Wanneer je hiervoor gedwongen wordt in Nederland te blijven, dan is het beter om in de stad (kota) Malino samen te komen."

Onder deze samenspraak is met als titel: "Angin" (Wind) een gedicht opgenomen voorzien van het (vermoedelijk) pseudoniem, "Sugiarti". Einde.

dit Sin Po bericht opgenomen en wordt het geheel in de bekende "waarheid-kleuren" weergegeven O.)

Onder dit artikel is op pagina 2 een bericht opgenomen uit het blad "Merdeka", waarin wordt medegedeeld, dat na de bezetting van Djokja door de Nederlanders de levenskosten dusdanig zijn gestegen, dat de regering (Nederlandse) aan haar ambtenaren 4 maanden salaris moest uitbetalen en dit bedrag slechts voldoende zou zijn om enige dagen te leven.

Op de pagina's 4 en 5 is een artikel opgenomen, voorzien van de initialen I.R. Hierin wordt een vrij uitvoerig overzicht gegeven van de oprichting en de verdere ontwikkeling der politieke partijen in Irak. Behoudens dat in dit artikel wordt gememoreerd, dat indertijd met toestemming van de Irakse regering, onder de naam "Perkumpulan Indonesia Muda", door de jeugdige Indonesiers in Irak een godsdienstige vereniging werd opgericht, kan het geheel als onbelangrijk verder onbesproken blijven.

Onder de titel: "Masaalah warga negara Indonesia" (Kunnen wij Indonesische onderdaan (staatsburger) worden), is op de pagina's 5, 6 en 7 het eerste gedeelte opgenomen van een verhandeling over deze aangelegenheid, zoals werd samengesteld door Dr. TJOA Sik Ien, en zou zijn opgenomen in het te Batavia verschijnende tijdschrift "Masjarkat" (Maatschappij).

Nadat bij wijze van inleiding een vrij uitvoerige uiteenzetting is gegeven, waarin wordt medegedeeld, dat er omtrent de: "warga negara" veel wanbegrippen zouden bestaan, wordt opgemerkt, dat het, om ~~het~~ het Indonesische staatsburgerschap (nationaliteit te verwerven, zoals ~~dat~~ door de republiek Indonesia wordt gedacht, niet nodig is om de Islamitische godsdienst te gaan belijden, dan wel een Indonesische naam aan te nemen, van hogere afkomst moet zijn, of de verplichting op zich neemt, met een Indonesische of Indonezier te huwen. Zij die zo denken, denken verkeerd, daar het gehele vraagstuk een kwestie is van zich aanpassen en oplossen.

Hiermede - aldus wordt opgemerkt - zal niet de methode worden toegepast of gevolgd, zoals door Hitler en Goebels werd voorgestaan, om te komen tot een geslacht van 100% Ariërs. De kwestie van bloed of afkomst, zal daarbij ~~bij~~ buiten beschouwing worden gelaten.

Vervolgens wordt de vraag gesteld: "Lebih baik djadi rakjat Tiongkok?" (Is het beter zich aan te sluiten (op te lossen) by het Chinese volk?).

Bij de beantwoording van deze vraag wordt opgemerkt, dat de Indo- (peranakan) Chinees, als Nederlands onderdaan, Nederlander zou zijn, maar ook Chinees. In verband met dit laatste, wordt erop gewezen, dat gezien de grote ~~me~~ moeilijkheden waarin China thans verweekeld is, het wel jaren zal duren alvorens de Indo-Chinees enige steun van China zal kunnen verwachten, daar dit land, hoe het verdere verloop der huidige moeilijkheden ook zal zijn, na de beëindiging hiervan, aan handen en voeten gebonden zal zijn.

Vervolgens wordt een opsomming gegeven van de werkgelegenheid, vooral op technisch gebied, welke China zou bieden en opgemerkt, dat de verwachting is gewettigd, dat deze in Indonesia zo niet beter, dat toch zeer zeker niet slechter zal zijn dan in China.

Uitvoerig wordt dan stil gestaan bij de voordelen welke het zijn van "warga negara" (Indonesisch staatsburger) vooral voor de Indo-Chinees zal hebben. Opgemerkt wordt, dat daarmee ook het minderheids probleem zal worden opgelost, omdat zij dan de rechten zullen hebben van, en geheel gelijk zullen zijn, aan het Indonesische volk. Hierbij moet men zich niet ~~laten~~ blind staren op de bepaling opgenomen in de Indonesische grondwet, welke voorschrijft, dat alleen een Indonezier tot president der republiek kan worden gekozen, daar hierin nog altijd verandering kan worden gebracht.

Als voorbeeld, dat samengaan van verschillende bevolkings-

groepen wel mogelijk is, wordt aan het slot van dit eerste artikel verwezen naar Zwitserland, waar 4 verschillende bevolkingsgroepen samengaan en naar de Sovjet Unie, wat wel het mooiste voorbeeld wordt genoemd, omdat daarin een grote verscheidenheid van bevolkingsgroepen zijn samengebracht en het volk van de Sovjet Unie in de laatste wereldoorlog heeft doen zien, dat het ook strijd kan voeren met een vijand buiten haar grenzen.

Op de pagina, s 7 en 8 zijn 2 gedichten opgenomen. In het eerste, w.o. de woorden : " Sendi Karya" (vermoedelijk pseudoniem) is getiteld: " Si Buruh - Tani "(De Arbeider en Landbouwer), wordt het e.e.a. gezegd over de arbeider en landbouwer.

Het tweede met als titel: " Tjerita seorang perdjurit" (Het verhaal van een soldaat (strijder), is ondertekend met " Rosihan Anwar". Hierin wordt het leven beschreven van een strijder (soldaat).

Op pagina 8 is een kort bericht opgenomen, wat op 17-1-1949, in de Indonesische taal, door "All Radio India" zou zijn uitgezonden. Hierin wordt medegedeeld, dat bij wijze van represaille, daar 2 Nederlandse officieren werden vermoord, de kampong Kota Gedang bij Fort de Kock (Bukit Tinggi) door het Nederlandse leger door brand werd vernield.

Op dezelfde pagina wordt zeer in het kort bericht medegedeeld, dat met blijdschap (gembira) kennis werd genomen van het bericht, dat vele Indonesische studenten in Nederland bij wijze van protest tegen de door de Nederlanders op 18 (19)-12-1948 tegen de republiek Indonesia ingestelde militaire-actie, voor hun verdere studiebeurs hebben bedankt.

Verschillende andere in dit nummer van Warta Indonesia opgenomen berichten, zijn voor dit overzicht van geen belang. Einde.

CORRESPONDENT VAN „SIN PO” OP BEZOEK BIJ GUERILLA**„Gewapende partizanen dringen elke nacht Djokja binnen”****Rijst voor de steden? - Boeren vragen vervoerbewijs van de guerilla**

VOORTDUREND tracht de Nederlandse regering het volk wijs te maken, dat haar koloniale leger de situatie in Indonesië meester is, dat de Republikeinse strijdkrachten „uitgeschakeld” zijn en „niets meer te betekenen” hebben. Uit het voortduren van de gevechten en uit de met de regelmaat van een klok gepubliceerde Nederlandse verliescijfers blijkt reeds dat de werkelijkheid heel anders is. Wij ontvingen een overzicht van een correspondent van het in het geheel niet pro-Republikeinse Chinees-Maleise dagblad „Sin Po”, die een bezoek aan Djokja heeft gebracht. Deze correspondent laat duidelijk zien, hoe precair eigenlijk de situatie voor het leger van generaal Spoor is.

„Toen wij in Djokja waren”, zo begon de correspondent van „Sin Po”, „werd er iedere nacht geweervuur gehoord, afgewisseld door mortier-explosies. Men hoorde kanonvuur en granaten.”

„Het is duidelijk, dat iedere avond de guerilla-groepen er in slagen met volledige bewapening de stad binnen te dringen. Van heel dichtbij beschieten zij bij verrassing Hollandse militaire posten. Het blijkt, dat de guerilla's een zeer goede organisatie hebben. Zij zijn niet alleen in staat om onophoudelijk aanvallen te verrichten, maar zij worden daarbij bovendien door het volk geholpen. De bevolking weet, waar de guerilla's zich bevinden, maar deze ondervinden er geen hinder van.

Toen wij ergens in de wijk Pakoelaman de nacht doorbrachten, hoorden wij heel duidelijk de guerilla-troepen voorbijtrekken.”

De correspondent vertelt dan, dat hij contact heeft gehad met de guerilla's. Het blijkt, dat buiten de stad een guerilla-bestuur bestaat, dat de oorlog leidt.

Grote eenheid

„Allen zijn nu een eenheid gaan vormen, leden van de TNI (het officiële Republikeinse leger) en de volkslegers. Zelfs de communistische troepen, die onlangs door de regering werden gevangen genomen, werken thans samen met de TNI om de Nederlanders te bestrijden”, aldus de correspondent.

Hij vernam van officiële Republikeinse zijde, dat het gebied ten Zuiden van Djokja onder commando staat van luit.-kol. A. Latif, daarbij geassisteerd door Djokosoejono.

Djokosoejono is de onlangs door Hatta gearresteerde opperbevelhebber van de onder leiding van de P.K.I. staande leger-eenheden, waartegen Hatta bij de gebeurtenissen rondom Madioen zijn leger heeft ingezet.

De correspondent vertelt vervolgens, dat vele ambtenaren van het burgerlijk bestuur zich bij de guerilla's hebben gevoegd, waaronder verscheidene regenten.

Guerilla-regering buiten Djokja

„Buiten de stad is een nieuwe regering gevormd. Hiermede werken het burgerlijke en het militaire bestuur samen. Terwijl de Nederlandse legerleiding een uitgaansverbod heeft ingesteld van 7 uur 's avonds tot 6 uur 's ochtend, hebben de guerilla's slechts een avondklok ingesteld van 10 uur 's avonds tot 5 uur 's ochtends.

„Met trots vertellen de guerilla-leiders ons, dat zij de strijd een zeer lange tijd kunnen volhouden”, zo gaat de correspondent van Sin Po verder.

„Bij de denkende aan de voort-

Nederlandse zijde gevoerde

wa, de guerilla's

92-1-1 EP. 36 sure

betreffende de economische blokkade van de stad”, aldus vervolgt de correspondent zijn relaas. „Het is verboden rijst naar de stad te vervoeren. Zij die dit toch deden werden vroeger door onverantwoordelijke elementen onder de guerilla gemolesteerd.

Thans gebeurt dit niet meer. Tegen een zekere belasting is het de mensen toegestaan rijst naar de stad te brengen om de mensen aldaar te helpen. De vervoerders krijgen een vervoerbewijs. Hiermede kunnen zij de guerilla's ongehinderd passeren”.

Voortbestaan van strijders gewaarborgd

„Het leven van de guerilla's wordt goed geleid door de guerilla-regering, die veel meer mensen onder haar bestuur heeft dan de Nederlandse autoriteiten. De guerilla-regering heeft een organisatie als een gewone regering.

Er wordt belasting geheven, de volkseconomie loopt normaal. Dit alles waarborgt het bestaan der guerilla-troepen. Wanneer deze guerilla-organisatie steeds beter zal worden zal de guerilla-strijd heel lang kunnen duren, want de guerilla zal haar levenskracht uit het volk krijgen, waarmede zij tezamen strijdt.

Indien de guerilla's de productie op het land kunnen beheersen, zullen zij het nog heel lang kunnen volhouden. De levensader van de stad ligt op het platteland en dit platteland wordt beheerst door de guerilla.

Op het ogenblik, dat wij Djokja verlieten beschikten de guerilla's over ontzaglijke hoeveelheden suiker. Tegen inlevering van 3 kg. rijst of vier eieren kan een ieder uit de bevolking zoveel suiker weghalen als hij alleen kan dragen!”, zo besloot de correspondent van „Sin Po”. Uit dit belangwekkend relaas kan de conclusie getrokken worden, dat het de regering-Drees nimmer zal gelukken de vrijheidsstrijd der Indonesiërs te onderdrukken. En de guerilla-oorlog is pas begonnen!

Verbinding: 15

28 Februari 1949

No. 235 G - 49

Onderwerp: "Warta Indonesia"

Volgno.

- 1 MRT 1949

A.D./56555

Datum van ontvangst bericht: 25 Februari 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar

Waardering bericht: zeer betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: -----

Medewerkende instanties: -----

Ondernomen actie: geen

die ook 80778.

Bijgaand kan worden toegezonden een afschrift van de officiële lijst van abonne's op het orgaan: "Warta Indonesia", benevens een klein aantal namen en adressen van personen, die op de betreffende lijst waren doorgeschrapt, doch als oud-abonne's kunnen worden gewaarmerkt. Achter de namen van inwoners uit Amsterdam stond op de lijst een A. vermeld; bij de inwoners van 's-Gravenhage, Wassenaar en Delft een B.; Leiden, Oegstgeest en Voorschoten een C.; omgeving van Utrecht een D.; Rotterdam E.; buitenlanders waren gegroepeerd onder F. Mogelijk is hiermede een huishoudelijke, administratieve onderverdeling gemaakt, welke verder geen enkele betekenis heeft. Op de betreffende lijst was geen onderscheid te bemerken tussen leden van de vereniging "Perhimpoenan Indonesia" en degenen, die slechts abonne op het eerder genoemde orgaan zijn. Van de in Amsterdam woonachtig zijnde personen kunnen desgewenst t.z.t. de aanvullende personalia nog worden opgegeven. - Einde.

Ja. 13 1949

M.-2.

T.	1	J. Bone,	2e Atjehstraat 66 III	Amsterdam
T.	2	Saparno,	Tussen Kadijken 3	"
T.	3	K. Nasette	Van Eeghenlaan 4	"
T.	4	Soemei Sastradinija	Holendrechtstraat 41 20-5-20	"
Nj.	5	Ribut	Rijsdaelkade 113	"
T.	6	Mabar = Sabar	Smitstraat 28	"
xT.	7	Rengkung	Lepelstraat 10	"
xT.	8	Soepindah	Groenburgwal 50 II	"
T.	9	Ds Honing	Amsteldijk 31	"
T.	10	Tamjis	Van Windenstraat 10 II	"
T.	11	A. Wower Womomda	Staringstraat 28 I	"
T.	12	Moehtar	Van Eeghenlaan 24 boven	"
T.	13	Notohadinegoro	Krome Mijdrechtstraat 80 huis	"
T.	14	Soeratman	Wagenaarstraat 89 III	"
T.	15	Rasono	Lodewijk Boisotstraat 2 I	"
T.	16	Soeratno	Nieuwe Prindengracht 4 III	"
T.	17	Soedirdjo	Orteliusstraat 148 III	"
T.	18	Ismangil	Wagenaarstraat 89 I	"
T.	19	R. J. Poedjowasite	Holendrechtstraat 5 III	"
T.	20	R. Soemanta	Commelinstraat 35 III	"
T.	21	Muhadi	Bilderdijkstraat 153 I	"
Nj.	22	Ruth Sanu	Nassaukade 359 I	"
T.	23	Oei Tjeng Sit	3e Weteringdwarsstraat 16 II	"
xT.	24	T. Adnin	P. C. Hooftstraat 152 boven	"
Nj.	25	T. Dijkstra	Biesboschstraat 9 II	"
T.	26	Matheos Lewaratoe	Lepelstraat 12 I	"
T.	27	S. A. Politon	Quellijnstraat 84 huis	"
T.	28	J. Moelja	Jac. van Marisstraat 27	"
T.	29	B. Octomo	Van Hallstraat 134 III	"
T.	30	I. Ranti	Marnixstraat 290	"
T.	31	R. Noya	Bosb om Toussaintstraat 38 III	"
T.	32	Rozai Komasubata	Uiterwaardenstraat 22	"
T.	33	R. Darsono	Uithoornstraat 10 I	"
T.	34	Mr. Legerius	Gaaspstraat 52 II	"
T.	35	Joe Reis	Churchillaan 200	"
T.	36	Loeban Toebing	Churchillaan 136	"
T.	37	Nindo Bosema	Andreas Bonnstraat 26 I Nindo daeng NGALLE 1916	"
T.	38	Soenarto	Marnixstraat 290	"
T.	39	F. Kandau	Deurlostraat 94	"
T.	40			
T.	41	Soenito	Gerrit van der Veenstraat 51 boven	"
T.	42	Dj. Pratomo	Stalinlaan 58 boven	"
T.	43	Go Gien Tjwan	Valeriusstraat 130 III	"
T.	44	A. Soedjono Mr.	Keizersgracht 772 boven	"
T.	45	R. Goenawan	Saxen Weimarlaan 46 boven	"
Nj.	46	Mej. Loeti Soesilo	Gerrit van der Veenstraat 167 boven	"
T.	47	Otto Djaya	Paulus Potterstraat 20 huis	"
T.	48	Agus Djaya	idem.	"
T.	49	Mr. Joediono	Singel 270	"
T.	50	Z. Zakir	Holendrechtstraat 26 II	"
T.	51	I. F. Salim	Pieter Aertszstraat 119 III	"
T.	52	H. van Marle	Okeghemstraat 6 II	"
T.	53	M. Ibrahim	Biesboschstraat 36	"
T.	54	Soeparto	2e Constantijn Huygensstraat 148	"
T.	55	Amat Moehtar	Jan Huykenstraat 62	"
T.	56	M. Koermen	Valeriusstraat 179 huis =	"
T.	57	Amat	Marnixstraat 203	"
T.	58	L. v. d. Geugten	Weesperplein 16 huis — Myrissa Co. Alca	"
T.	59	Paulus Potterstraat	20 II, Onolee	"

NAMA

ADRES

TEMPAT

	NAMA	ADRES	TEMPAT
P.	60 Oosterling *	Nasaaukade 316	Amsterdam
R.	61 R. Klerk *	Sarphatipark 89 "	Amsterdam
T.	62 M. Moningka	Albert Grootlaan 29	Amsterdam
T.	63 Dr. A.G.F. Andu	de Lairessestraat 172 "	Amsterdam
T.	64 P. Frans *	Haarlemmerdijk 122	Amsterdam
T.	65 A, de Costa	Achtergracht 11	Amsterdam
T.	66 Ali Basjah M.	Jac. Obrechtstraat 71	Amsterdam
T.	67 Indrakomadjojo	l. Weteringsplantsoen 2	Amsterdam
T.	68 R. Nimpoeno <i>Harjo 10/27 Ast</i>	Jekerstraat 69 "	Amsterdam
T.	69 R.F. Ratulangi	Meerhuizenstraat 9 hs	Amsterdam
T.	70 <i>H. Karahap Geoffy 5-26</i>	Roemer Visscherstraat 22	Amsterdam
T.	71 R. Soetikho	Nassaukade 8 hs	Amsterdam
T.	72 Noegroho	van Eeghenstraat 91 hs	Amsterdam
T.	73 <u>Prof Dr. W.F. Wertheim</u>	Stationkade 42 "	Amsterdam
Nj.	74 Pangimanam	Churchilllaan 5	Amsterdam
T.	75 F. Palar	Waverstraat 62 "'	Amsterdam
Nj.	76 M.G. Waardenburg	Admiralengracht 120 "'	Amsterdam
T.	77 Mochtar	Roelof Hartstraat 31 & "'	Amsterdam
T.	78 A. Nasoetion	Rooseveldlaan 121	Amsterdam
T.	79 P. Batoebara	Weteringsschans 78 "	Amsterdam
T.	80 Dr. Ch. Lenshoek	Jac. Obrechtstraat 67	Amsterdam
T.	81 <u>Oel tsjing Swan 24 Palar</u>	Wouwermanstraat 8 bv.	Amsterdam
T.	82 <u>Milato Ham Jane Rosl Mary</u>	v. Eeghenlaan 4 hs	Amsterdam
T.	83 Moeljono	Nw. Keizersgracht 57	Amsterdam
T.	84 T. Foead	Nic. Witzenkade 22	Amsterdam

Maak Ginem

Nj.	1.	Maq Ginem	Trompstraat 66	Den Haag
Nj.	2	Ibuh Sarinah	Roggeveenstraat 191	Den Haag
T.	3	Soewito	Prins Hendrikstraat 55/13	Den Haag
T.	4	R. Hardjodirenggo	Cartesiusdwaarsstraat 7	Den Haag
T.	5	R.P. Notohadipoetro	Obrechtstraat 223	Den Haag
T.	6	Ds. N. Kamu	Heemskerckstraat 10	Den Haag
T.	7	W.J. Inkiriwang	Franklinstraat 34	Den Haag
T.	8	Ph. Tugra	Roggeveenstraat 191	Den Haag
T.	9	Soeroamidjojo	van Bijlandstraat 64	Den Haag
T.	10	Soerip	Obrechtstraat 263	Den Haag
T.	11	S. Manan	Trompstraat 52	Den Haag
T.	12	S. Hardjo	Roggeveenstraat 115	Den Haag
T.	13	Lee Mune	Regentesselaan 168	Den Haag
T.	14	S. Sairin	Cronjestraat 42	Den Haag
T.	15	Matrawi	Prins Hendrikstraat 55/21	Den Haag
T.	16	Kajat	Fultonstraat 13	Den Haag
T.	17	K. Miardja	Trompstraat 16	Den Haag
T.	18	Walangitang	Hendr. v. Deventerstraat 82	Den Haag
T.	19	Soekery	Obrechtstraat 221	Den Haag
Nj.	20	Tumbelaka Ditmar	Santhorstlaan 44	Wassenaar
T.	21	T. Sigar	Laan v. Swaansteynstr 18	Voorburg
T.	22	Karel	Prins Hendrikstraat 55/21	Den Haag
T.	23	Sapin	Prins Hendrikstraat 55/13	Den Haag
T.	24	Soewarso	Elboogstraat 22	Den Haag
T.	25	Mr. S. Hamsah	Obrechtstraat 220	Den Haag
T.	26	R.M. Soedibjo	Sonderdankstraat 19	Den Haag
T.	27	P.S J. Tumbelaka	Heemskerckstraat 10	Den Haag
T.	28	Kassanna	Obrechtstraat 282	Den Haag
T.	29	Rasmioen	van Kinsbergenstraat 170	Den Haag
T.	30	Ir. Moenandar	Hilversumseweg 11	Den Haag
T.	31	Soejoto	C. Fockstraat 105	Delft
T.	32	S. Dwidjosewojo	Spotvogellaan 22	Den Haag
T.	33	N.A.B. Effendi	Bankastraat 11	Den Haag
T.	34	H.W. Emanuels	Vlietstraat 34	Den Haag
T.	35	Anwar	Weimarstraat 51	Den Haag
T.	36	Ashar Soetjipo	Hilversumseweg 11	Den Haag
T.	37	Ali Basjah	Jac. Obrechtstraat	Den Haag
T.	38	Boesono	Frankenslag 4	Den Haag
T.	39	Hamid	Zuiderparklaan 231	Den Haag
T.	40	Mas Rabi	Regentessenlaan 97	Den Haag
Nj.	41	Mataheru	Thomsonlaan 146	Den Haag
T.	42	Dr. A.P.J.v.d.Burg	Scheveningselaan 111	Den Haag
T.	43	A. Joenoos	C. Fockstraat 106	Delft-

49702

NAMA

ADRES

STATUS

✓ T. 1	Ihsan Hadjar	Frederike Henrikslaan 20	Oogstgeest
✓ T. 2	Hassan Taha	Marolstraat 38	Leiden
✓ T. 3	Ismet	Hijnburgweg 147	Leiden
✓ T. 4	H.J. Ismail	Johan de Witstraat 46	Leiden
✓ T. 5	B. Samsahil	Jaystraat 10	Alphen a/d Rijn
✓ T. 6	J. Ejejoeningrat	Bitterlaan 91	Leiden
✓ T. 7	B. Santrowijoto	Des. Landingshuis	Oogstgeest
✓ T. 8	M. Jala Kasoetion	Witte Singel 58 B	Leiden
✓ T. 9	A. Lohman	Vinkenstraat 4	Leiden
✓ T. 10	A. Karia	de Laet de Kosterstraat 32	Leiden
✓ T. 11	H.J.G. Hams	Leidsestraatweg 11	Oogstgeest
✓ T. 12	Mr. H.A.F. Fababunan	Koninginnelaan 11	Oogstgeest
✓ T. 13	J. Piry	Aalsmarkt 20	Leiden
✓ T. 14	La G. de Koozeffe	Reinkraalsstraat 20	Leiden
✓ T. 15	B. Noya	De Kemperstraat 58	Oogstgeest
✓ T. 16	Tjan Tjan Fjang	De Kemperstraat 58	Oogstgeest
✓ T. 17	Serail	Kathoessestraat 26 A	Heterden
✓ T. 18	Mr. H. Moh. Achmad	Witte Singel 25	Leiden
✓ T. 19	Soedibjo	Leidsestraatweg 11	Oogstgeest
✓ T. 20	Soenghono	Leidsestraatweg 11 Landingshuis	Oogstgeest
✓ T. 21	Mr. L. Nakaliwy	Groenhovenstraat 2	Leiden
✓ T. 22	Mr. Karai 8018081	de Bitterlaan 54	Leiden
✓ T. 23	A. Miranata Loesoen	Jan v. Goyenkade 6	Leiden
✓ T. 24	Surungan	Beschuitsteeg 1	Leiden
✓ T. 25	B. Prawito	Regentenselaan 32	Oogstgeest
✓ T. 26	B. Sobas	Rijnwijk 228	Voorochoten

NAMA

ADRES

TEMPAT

NAMA	ADRES	TEMPAT
1 Mr. Klöver	Koningsweg 250	De Bilt
2 Mr. J. J. J. J. J.	Franz Halsstraat 20	Utrecht
3 Mr. G. J. J. J.	Mr. Thijssenlaan 29	Utrecht
4 D. J. J. J.	Vogelslootlaan 75	Utrecht
5 J. J. J. J.	van Keulen 13	Utrecht
6 J.P.B. J. J. J.	van Keulen 13	Utrecht
7 J. J. J. J.	Paortijk 18	Lissestein
8 W. J. J. J.	Boschstraat 105 A	Briebergen
9 Dr. J. J. J. J.	Banningsstraat 3	Vogelingen
10 H.H. Kalligis	Amerslaan 27	Utrecht
11 L. J. J. J.	Hiltstraat 130	Utrecht
12 H. J. J. J.	Loosberg 6	Laren
13 A. J. J. J.	Kruislaan 305 no	Utrecht
14 A. J. J. J.	Prof. Niessenlaan 49	Utrecht
15 H. J. J. J.	Kleeweg 70	Soest
16 K. J. J. J.	Boorherstellingsoord	Amersfoort

NAMA

ALAM

TEMPAT

	NAMA	ALAM	TEMPAT
T. 1	G. Han	Banandstraat 42	Rotterdam
T. 2	Seenk	Schiedamscheweg 101 A	Rotterdam
T. 3	Seraif	Kathoesnerstraat 26 A	Rotterdam
T. 4	Soepit	Schiedamscheweg 101 A	Rotterdam
T. 5	Toean Katto	Schiedamscheweg 101 A	Rotterdam
T. 6	T. Nilsin	Schiedamscheweg 101 A	Rotterdam
T. 7	T. Vansur	Kathoesnerweg 102 B	Rotterdam
T. 8	Tadjab	Beurvaadstraat 16	Rotterdam
T. 9	Maeromans *	Kendrechteweg 1	Rotterdam
T. 10	Panggaroggo	Albrechtshade 100 B	Rotterdam
T. 11	Pater B.V.G. Borah	Nissie-Juis Velpe weg 96	Arnhem

NAMA

AIRRES

TEMPAT

T. 1	Djalal	Clinique "Rient Val" Leyria	Seice
Ej. 2	Prof. Sekolah Vera	91 Rue Boileau	Paris
T. 3	Alex von Arn	Locarno Soléme	Seice
T. 4	Parastuan Indonesia	2the Haghdistr. 20	Singapore
T. 5	Dr. Loewe	79 Rue Erlange	Paris
T. 6	K. Iding Soemita	Steenbakkersgracht 82	Paruaribe
T. 7	S. Djojoprajitno	Kl. Dwarstraat 21 C	Paruaribe
T. 8	A. Djochann	P.S. Sentiar	
		H. Schaeffer- La Cloche des Chevillons	Pontenay sur Loire (Seice) Paris.
T. 9	Pudjangga Bora	Djalan Sukabumi 36	Djakarta
T. 10	R. Soehirman	Berg Altona 130	Caracas
T. 11	J.A. Sim Schie	Rifwatersstraat 5 Otrabanda	Caracas
T. 12	T. Djallilodin	26 Emperor's Gate III	London S.W.7
T. 13	Soenarno	Cambden Road 250 (Youth House)	London N.W. 2

Op de officiele lijst doorgestreepte personen.

Naam	adres	woonplaats.
✓ F. Rosidi	Marco Polostraat 278	Amsterdam West
✓ Mohamed Jezus	Columbiusstraat 237	Den Haag
✓ G.v.d. Hoef Kaloemata	Geertebolwerk 17	Utrecht
✓ Ds. R. Soedarmo	Graaf Florislaan 34	Bussum
✓ Idam	Brigittenstraat 17	Utrecht
✓ Ds. K. Blom	Anna Paulownalaan 7	Baarn
✓ L. Damais	Geuzenkade 61	Amsterdam
✓ F. Lensum	Columbusstraat 237	Den Haag
✓ S. Rompas	Blokmakersstraat 93	Rotterdam
✓ Mej. F. Mawa	Huize de Boom, Leusden	Amersfoort
✓ Djamil	Parcivalstraat 22	Den Haag
✓ Dr. Koesardjono	de Laat de Kanterstraat 13	Leiden
✓ Amanoedin	Croesestraat 22	De Bilt
✓ Kozim	Commelinstraat 35	Amsterdam
✓ Mej. Els Coster	Quinitaslaan 13	Groningen
✓ Mej. Soeabrata	Kroesestraat 22 bis	Utrecht
✓ A. Moechtar	Jan Luykenstraat 62 hs	Amsterdam
✓ Mej. E. Satjadibrata	Nassaukade 353	Amsterdam

Bijlage: een

1 Maart 1949.

- 1 MRT 1949

Onderwerp: "Warta Indonesia".

ACD/56554

G e h e i m.

11052

49782

P2B

Ten verfolge op het dezerzijds schrijven No 235E-49 van 24 Februari 1949, wordt hierbij toegezonden 1 exemplaar van het alhier door de Perhimpunan Indonesia in de Maleise taal uitgegeven weekblad: "Warta Indonesia" van 11 Februari 1949, waarin opgenomen, de nummers 5 en 6.

Op de voorpagina van deze editie is in extenso opgenomen, de boodschap (order), welke door president Sukarno, in verband met de ingestelde militaire-actie op 19 December 1949, werd gericht aan het Indonesische volk.

Deze order, welke aanvangt met de woorden: "Bangsaku jang tertjinta" (aan mijn zwaar beproefd (getroffen) volk) werd overgenomen uit het dagblad "Merdeka" van 15-1-1949. Een resume van de tekst van deze order, werd reeds gegeven op pagina 10 van het in de aanhef aangehaald schrijven.

Op pagina 2 is een order opgenomen, zoals deze door de plaatsvervangend president Mohamad Hatta n.a.v. de ingestelde militaire actie, op 19-12-48 werd uitgegeven.

Deze order is gericht: "Pada rakjat seluruhnja" (Aan het gehele volk) en vangt aldus aan:

De Nederlanders hebben reeds maanden met ons besprekingen gevoerd ten einde een vreedzame oplossing te vinden voor de Indonesische vraagstukken. Daar tijdens deze besprekingen onze regering het volk steeds op de hoogte heeft gehouden van de stand van zaken, behoeft hierover thans niets meer te worden gezegd.

Ieder van ons is verplicht er voor te waken, dat de vrijheid van Indonesia, zoals deze werd geproclameerd op 17 Augustus 1945, niet wordt stuk gemaakt (vernield), doch deze ten koste van welke inspanning ook behouden blijft.

De vijand wil de regering (mengenpung) wegvagen, doch het voortbestaan van de republiek Indonesia is niet afhankelijk van staatshoofden (Kepala Negara) of personen die deel uitmaken van een regering. Het volk is verplicht de strijd hiertegen voort te zetten en hij is er van overtuigd, dat iedere Indonesiër, waar hij zich ook zal bevinden, hiervoor zal blijven strijden.

Deze strijd is een strijd voor de vrijheid en mag niet worden gestaakt zolang de vrijheid nog niet zal zijn verkregen, daar deze strijd een geoorloofde en rechtvaardige strijd is. De regering verplicht een ieder deze order op te volgen. Zij wordt besloten met de woorden:

- "Hidup republik Indonesia!" (Leve de republiek Indonesia)
- "Hidup perdjoangan Kemerdekaan bangsa Indonesia" (Leve de vrijheidsstrijd van het Indonesische volk)
- "Sekali merdeka, Tetap Merdeka" (Eens vrijheid, altijd vrijheid)

Jogjakarta 19 December 1949

WAKIL PERSIDEN.

Mede is op pagina 2 een door de republikeinse regering op 19-12-1948 uitgegeven regerings-verklaring opgenomen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de verraderlijke aanval welke door de Nederlanders op de republiek werd gedaan. Deze aanval wordt gelijk gesteld met de Japanse aanval op Pearl Harbour en genoemd de tweede aanval der Nederlanders op de republiek

ondernomen.

Het volk wordt aangespoord de grootste eenheid te be-
trachten bij de strijd tegen de Nederlanders, waarbij de Aller-
Hoogste voor de zegen wordt aangeroepen.

Onder de titel: "Petundjuk Perdjoangan dari Kementerian
Penerangan" (Richtlijnen bij de strijd van het ministerie van
voorlichting) zijn de in 10 punten vervatte richtlijnen opgenomen,
welke door het republikeinse ministerie van Voorlichting op 19-
12-1948 te Djokja t.b.v. het gehele Indonesische volk werden uit-
gegeven.

In een inleidend woord -vermoedelijk afkomstig van de
redactie van het blad - wordt opgemerkt, dat toen in de loop van
de dag van 19-12-48 bleek, dat Djokja door de T.N.I. zou moeten
worden prijs gegeven, door het genoemde ministerie de ondervolgende
richtlijnen aan het volk heeft bekend gemaakt, opdat dit zou weten,
dat iedere door de Nederlanders in het bezette ~~gebied~~ republikeinse
~~gebied~~ ingestelde regering een poppen (marionetten) regering
zou zijn. Het inleidend woord, wordt aldus besloten:

"Lebih baik masuk bui dari pada dijadikan boneka dan berchianat"
(Het is beter in de gevangenis te worden geworpen, dan trouweloze
poppen (marionetten) te worden.)

In punt 1 van deze richtlijnen wordt gezegd: dat het
streven der Nederlanders er steeds opgericht is geweest, om de re-
publiek zoals deze werd geproclameerd op 17-8-45 te vernietigen,
zodat deze zou ophouden te bestaan.

In punt 2 wordt medegedeeld, dat dit streven van Nederlan-
land, door hen is bestreden bij de besprekingen der K.T.N (Drie
landen commissie C.v.G.D.) en bij de besprekingen met de vervangend
president.

Volgens punt 3, is dit alles voldoende bekend bij het
volk.

In punt 4 wordt medegedeeld: dat op 19-12-48 om 6 uur
v.m. de aanval op de hoofdstad Djokja werd ingezet en de ministers
en andere hoge militairen en autoriteiten werden gevangen genomen.

In de punten 5 en 6 wordt gezegd: dat ook al is Djokja
in handen der Nederlanders dit niet zal betekenen, dat de strijd
geëindigd is, doch deze op alle mogelijke wijze, ook in het geheim,
zal worden voortgezet, waarbij van Indonesische zijde geen pardon
zal worden gegeven, of van genade sprake zal kunnen zijn.

In punt 7 wordt gezegd: dat de strijd zal worden gevoerd,
(voortgezet) vanuit 3 landen, t.w.

- A. vanuit het bezette republikeins gebied,
- B. van buiten het republikeins gebied en
- C. vanuit het buitenland.

Als toelichting hierop wordt in punt 8 gezegd: dat al zal
ook de hoofdstad Djokja gevallen zijn, dan wel vele leidende perso-
nen door de vijand zullen zijn gevangen genomen, of alle grote
steden zullen zijn bezet, dit niet zal betekenen, dat de republiek
heeft opgehouden te bestaan. Dit, daar het Nederlandse leger niet
sterk genoeg is, om de duizend personen uit het republikeinse
leger, die verspreid zijn over heel Indonesia, te bestrijden.

In punt 9 wordt medegedeeld: dat de strijd onder iedere
omstandigheid buiten het republikeins gebied en in het buitenland
zal worden voortgezet.

In punt 10 wordt opgemerkt: dat het resultaat van de
strijd geheel afhankelijk is van het voortzetten van de strijd in
het republikeins gebied, ook al is dit bezet.

Het geheel wordt besloten met de woorden: "Oleh karena itu:"
Bismillah Tetap merdeka" (In naam van God voor de blijvende vrij-
heid)

In een bericht van een correspondent van de "Sin Po" wordt medegedeeld, dat de republikeinse legercommandant, Sudirman, toen het vliegveld "Maguwo" bij Djokja, door de Nederlanders was bezet, gekleed in pijama naar het paleis van Sukarno is gegaan, om aan deze verslag uit te brengen over de militaire situatie. Sudirman zou toen hebben voorgesteld, zich tot het uiterste te weer te stellen en ~~zandig~~ zondig daarbij het leven te laten.

Opgemerkt wordt, dat de overval echter zo snel en overwaacht werd uitgevoerd, dat vrijwel alle bezittingen der republiek in handen van de vijand zijn gevallen, daar er geen tijd was deze weg te voeren.

De woning van Sudirman, werd door het volk geplunderd, omdat men het beter oordeelde, dat deze woning door het volk werd leeggehaald, voordat de Nederlanders daartoe zouden overgaan.

Op de pagina's 4 en 5 is een uitvoerig artikel opgenomen uit het blad "Pekerdja" van 9-1-1949, waarin op critische wijze de ingestelde militaire-actie aan een beschouwing wordt onderworpen.

Het artikel vangt aan met de mededeling, dat de Nederlanders nog maar steeds niet moe worden te blijven leuteren; en zweren dat de militaire actie niet werd ingesteld om de republiek kapot te maken, (vernietigen) doch alleen om de Sukarno - Hatta regering van extremistische elementen te zuiveren. Ook het verhaaltje, dat men niet tot een minnelijke schikking kon komen heeft thans wel afgedaan. Dit alles kan alleen bestreden worden door een gemeenschappelijk front, dat uitgesproken 100% anti-kapitalistisch en-imperialistisch is.

Op deze wijze wordt voortgegaan om ten slotte te besluiten met de bekende mededeling, dat de republikeinen alleen dan kunnen berusten, wanneer de republiek, zoals deze werd geproclameerd op 17-8-1945, een feit zal zijn geworden.

Onder de titel: "Sri Sultan" is op pagina 5 een artikel opgenomen uit de "Sin Min" van 14-1-49. Hierin wordt het e.e.a. gezegd over de pogingen welke door de Nederlanders zouden zijn gedaan, om een ontmoeting te hebben met de Sultan van Djokja.

Door de weigering van de Sultan kon deze ontmoeting echter nog niet plaats vinden. De veronderstelling wordt geuit, dat e.e.a. mogelijk in verband staat met het a.s. bezoek van Minister Drees aan Indonesia, waarbij wordt opgemerkt, dat minister Drees mogelijk wel naar Djokja zal komen ten einde met de Sultan een bespreking te hebben.

Aan het slot wordt opgemerkt, dat de Sultan, die sinds de bezetting van de hoofdstad eenvoudig met het volk leeft en zeer populair is, de tijd wellicht nog niet gekomen acht, om met de Nederlanders in onderhandeling te treden.

Onder de titel: "Soal jang sebenarnja" is een in vrij heftige woorden gesteld artikel opgenomen.

Nadat is opgemerkt, dat thans wel duidelijk is gebleken, dat door Nederland het standpunt wordt gehuldigd: "Indonesia tidak boleh lepas dari Nederland" (Indonesia niet los van Nederland) en dit is genoemd het standpunt door Nederland ingenomen t.o.v. Indonesia wordt erop gewezen, dat zij het Indonesische volk, daar het door hen ingenomen standpunt tegenover kunnen stellen.

In dit verband wordt er dan op gewezen, dat het thans wel geen geheim meer is, dat het verkrijgen van de vrijheid voor het Indonesische volk in wezen geen vraagstuk meer is, daar voor hen alleen is te aanvaarden een absolute volledige vrijheid. Een vrijheid dus waarbij zij hun eigen volwaardig leven kunnen leiden, zoals alle andere vrije onafhankelijke volkeren. Dit sluit in, dat zij niet kunnen en willen staan onder een ander volk: Zij niet kunnen aanvaarden een vrijheid en geluk.

welke door een overheerser wordt verleend, met op den achtergrond een vreemd leger, daar zulk een vrijheid geen vrijheid is.

De Nederlandse propaganda, als zou in de republiek alleen moeten worden gezien een manifestatie van het Indonesische nationalisme, dan wel dat de republiek een Japans maaksel is, of als zijnde gemaakt in Moskou, heeft niet de minste weerklank gevonden bij het Indonesische volk.

Met deze leuzen, afwisselend gebruikt, trachtte, de Nederlanders ook de algemene wereld opinie op hun handen te krijgen, waarbij ook vaak de stelling werd verkondigd, dat het Indonesische nationalisme niet bestond en dit slechts gepraat in de ruimte was.

De Indonesische leiders zullen thans wel begrepen hebben, dat het nimmer in de bedoeling der Nederlanders heeft gelegen om middels een compromis tot een oplossing te komen, doch het hun alleen te doen was om tijd te winnen met het voorop gezette doel de republiek te doen verdwijnen.

In dit verband wordt gewezen op de overeenkomst van Lingardjati en nadat is opgemerkt, dat de tijden van Albarda, Colijn en Welter tot het verleden behoren, wordt het artikel, dat niet ondertekend is besloten met de mededeling, dat het geheele Nederlandse volk moet begrijpen, ook al zou het wel of niet willen - mau atau tidak - de Indonesische nationalisten geen vrijheid willen of kunnen aanvaarden, middels een verbogen federalistische, republikeinse of Unitaristische vereniging, of welke andere verbogen vorm dan ook.

Onder de titel: "Resolusi Dewan Keamanan" (De resolutie van de Veiligheidsraad) is op de pagina's 15 en 16 een artikel opgenomen waaronder de initialen R.A. zijn gesteld. (Hierbij is gedacht, aan de ex directeur van het te Batavia verschijnende dagblad: "Berita Indonesia Roesli AMRAN, geboren 14-9-1922 te Padang O.)

Hierin wordt op de bekende wijze zonder dat daarbij in feite iets nieuws wordt gezegd, een kritische beschouwing gegeven over de resolutie, zoals deze in verband met de verwickelingen in Indonesia, door de Veiligheidsraad werd aangenomen.

T.a.v. de bij deze bespreking herhaaldelijk gebezigde uitdrukking "cease fire" wordt opgemerkt, dat deze kennelijk in de plaats is gekomen voor de uitdrukking "Demarcatielijn", daar deze laatste nadien niet meer werd gehoord.

Het artikel wordt besloten met de opmerking, dat eerst dan de veiligheid in Indonesia zal terugkeren, wanneer geen vreemd leger meer aanwezig zal zijn, daar zij de veiligheid zelf wel kunnen bewerkstelligen. "Tentara Belanda harus angkat kaki dari Indonesia" (Zodra het Nederlandse leger zijn hielens zal hebben gelicht uit Indonesia)

Verder zijn een grote verscheidenheid van berichten overgenomen uit verschillende in Indonesia verschijnende Chinese en ~~Ma~~ Indonesische bladen. Vele van deze berichten hebben betrekking op de ingestelde militaire-actie tegen de Republiek Indonesia en wat daarmede in verband kan worden gebracht.

In meerdere van deze artikelen wordt in vrij heftige woorden critiek geleverd op de militaire machtspositie van het leger in de Staat Pasundan. Gezegd wordt, dat er in wezen geen regering van de Staat Pasundan is, doch wel een militaire regering.

Verder wordt op pagina 9 een resume gegeven van het interview, dat minister ~~WAX~~ Götzen met het blad "Zakenwereld" had en waarin een verscheidenheid van cijfers worden gegeven, de handel in Indonesia betreffende.

Op dezelfde en volgende pagina is een artikel opgenomen, waarin het e.e.a. wordt gezegd, over de non-coöperatieve houding, welke niet alleen door de Sultan van Djokja, doch ook door de Paku Alam

wordt aangenomen t.ov. de samenwerking met de Nederlanders. Men zou er tot dusver nog niet in geslaagd zijn, om hem te bewegen als hoofd van een bijzondere (afzonderlijke) staat op te treden.

Gememoreerd wordt dan een uitlating van Bung Karno, toen deze zeide, dat hij de Sultan volkomen vertrouwde, en opgemerkt, dat deze juist is gebleken.

Het artikel wordt besloten met de woorden: "ummumnja para bangsawan disana" (waarmede kennelijk is bedoeld) de Nederlanders te Djokja, zijn gedwongen, door de hardnekkige (standvastige) houding welke door de Sultan in deze wordt aangenomen te wachten, daar zy de Sultan niet voor het Nederlandse wagentje kunnen spannen.

De overige artikelen moeten voor dit overzicht van geen belang worden geacht. Einde.

No. 13 p. 7

0.2.

No. 235e-49.

Onderwerp: "Warta Indonesia"

Bijlagen: twee.

G E H E I M.

24 Februari 1949.

28 FEB. 1949

ACD/56862

Ten verfolge op dezerzijds schrijven no. 235c-49 van 28 Januari 1949, worden hierbij aangeboden twee exemplaren van het door de Perhimpunan Indonesia te Amsterdam uitgegeven, in de Maleise taal gestelde, weekblad "Warta Indonesia", n.l. van 14 en 28 Januari 1949, waarin respectievelijk opgenomen de nummers 1 en 2, 3 en 4.

Op pagina 1 van de editie van 14 Januari 1949 is onder de titel "RAPAT RAKSASA DI DEN HAAG" (Buitengewone belangrijke vergadering te Den Haag) een kort verslag opgenomen van de eerste vergadering, welke door de federatie van in Nederland gevestigde Indonesische verenigingen, de "GABUNGAN PERKUMPULAN-PERKUMPULAN INDONESIA" (G.P.P.I.) op 9 Januari 1949 te Den Haag (nadere plaats wordt niet vermeld G.) werd gehouden en waarop vertegenwoordigers aanwezig zouden zijn geweest van 90 % der in Nederland verblijvende Indonesiers.

- Pa Ba
- XI De vergadering werd geopend door Mr SUNAN HAMZAH, die in zijn openingswoord mededeelde, dat ook vertegenwoordigers van de Rupi (Rukun Peladjar Indonesia) aanwezig waren. Hierop gaf hij een uiteenzetting waarom de federatie werd opgericht.
 - XI Daarop sprak de vertegenwoordiger van de Rupi, ZAIN NASUTION, die mededeelde, dat de Rupi niet wilde achterblijven bij het handhaven (menpertahankan) van de vrijheid van het vaderland en zij geheel kan instemmen met de oprichting van de G.P.P.I. Dit wordt zo ongeveer het voornaamste genoemd uit het betoog van ZAIN NASUTION. Hierbij wordt opgemerkt, dat het treffend (djelas) was, deze houding door de vertegenwoordigers van de Rupi te vernemen. Even treffend was de mededeling van deze vertegenwoordiger omtrent de financiële moeilijkheden van vele leden der Rupi (Tetapi djelas djuga kesulitannya dalem perdjjuangan, berhubung dengan pusangkutan "economie" dari kebanyakan anggautannya) (Hoewel dit niet rechtstreeks wordt gezegd wordt hierbij kennelijk gezinspeeld op de financiële moeilijkheden van vele leden der Rupi, wanneer deze eventueel hun studiebeurs zouden verliezen.O.).
 - XI Daarna werd het woord verleend aan de vertegenwoordiger van de Perki (Perserikatan Keristen Indonesia), G.PANGGABEAN, die op grond van het christelijk geloof de polititionele actie afkeurde en veroordeelde.
 - XI Vervolgens kwam naar voren de vertegenwoordiger van de Perkumpulan Islam, MUSO HAMSAH, die in een uitvoerig betoog er op wees, dat zij reeds herhaalde malen door de aanvallen werden opgelicht (bedrogen). Men vond het wel even jammer -aldus wordt opgemerkt- dat deze vertegenwoordiger niet sprak over de vrijheid op Islamitische grondslag.
 - XI Daarna sprak GO YAM HOK (GOUW JAM HOK, geboren 28 October 1925 te Batavia, wonende te Amsterdam, Cornelis Krusemanstraat 42-III) als vertegenwoordiger van de Perkumpulan (Persatuan) Penduduk Indonesia. Deze zei, dat men volgens hem bij zijn landgenoten (Indo-Chinezen) 3 groepen kan onderkennen:

De eerste groep bestaat uit personen, die geheel op de Nederlanders zijn ingesteld (menje belahi).

Tot de tweede groep behoren zij, die zich aansluiten bij de sterkste. Dat was vóór de oorlog bij de Nederlanders. Tijdens de Japanse bezetting bij de Japanners en toen de republiek kwam bij de republiek.

De derde groep is een keffine groep, doch zij die behoren tot deze groep, hebben zich aangesloten bij de republiek en zullen steeds achter de republiek blijven staan.

* Daarna verkreeg de vertegenwoordiger van het V.I.B. (Verbond van Indonesische Burgers), MAKATITA, het woord. Deze zeide niets nieuws, doch verklaarde, dat zijn vereniging zeer sympathiek stond ten opzichte van deze vergadering.

Tot slot kreeg de vertegenwoordiger van de P.I. (Perhimpunan Indonesia), Mr SUNAN HAMZAH, het woord, die mededeelde, dat men voldaan huiswaarts kon keren, daar de gehele convocatie, zoals vermeld op de uitnodigingen, deze (reuze) buitengewone vergadering bij te wonen, in de grootste eensgezindheid werd afgehandeld. Gedurende deze vergadering werden twee resoluties aangenomen. In de eerste hiervan wordt het optreden van de Nederlanders ten zeerste gelaakt en veroordeeld (menutuskan segala perhubungan dengan Belanda). In de tweede resolutie zal aan de conferentie te New Delhi niet alleen hulp en steun worden gevraagd, doch ook solidariteit. Beide resoluties werden onder gejuich en de grootste spontaneïteit aangenomen.

Besloten werd, dat al hetgeen op deze vergadering werd besproken en besloten in het Engels zal worden vertaald en voor hoger doeleinden zal worden doorgezonden aan NUGROHO, zodat men daarop later zal kunnen verwijzen. (Hoewel dit niet wordt gezegd zit hierbij kennelijk de bedoeling voor, dat NUGROHO het verslag en de beide op deze vergadering aangenomen resoluties zal doorzenden aan de vertegenwoordiger van de republikeinse voorlichtingsdienst te Londen, SOEBANDRIO, teneinde hieraan voor zover nodig meerdere bekendheid te geven.O.).

* Nadat door Mr TAJIB NAPIS nog was voorgesteld om op de daarvoor in Nederland in aanmerking komende plaatsen afdelingen van de federatie op te richten, werd Indonesia Raja (Volkslied) gezongen en sloot de voorzitter de vergadering.

(Hieronder volgt dan de navolgende mededeling.O.).

Dit is het korte verslag van de belangrijke vergadering, gehouden door Indonesiërs in het begin van dit jaar in de 20e eeuw. Voor degenen, die dit zullen lezen, zal het moeilijk te begrijpen zijn, dat in de 20e eeuw een volk, dat streed voor zijn vrijheid tot deze middelen zijn toevlucht moest nemen.

* Het verslag is getekend T.M.USMAN (OESMAN) Pemb (antu) (medewerker).

(Het is opvallend, dat de samensteller van het verslag, zonder in details te treden, slechts aan de oppervlakte is gebleven.O.).

Op pagina 2 is onder de titel "SEKALI LAGI TENTANG ISRAÏL" (Nogmaals het een en ander omtrent Israël) een artikel opgenomen, waarin op de bekende wijze het een en ander wordt gezegd omtrent het gebeuren in Israël.

Op de bekende wijze wordt opgemerkt, dat de imperialistische landen, zoals Engeland en Amerika, in verband met de grote oliebelangen bij dit gebeuren ten nauwste betrokken zijn, terwijl mede de aandacht wordt geschonken aan de tegenstellingen, welke zich daarbij tussen Engeland en Amerika openbaren. Gememoreerd wordt het neerschieten van Engelse vliegtuigen en het zenden van Engel-

se troepen en vlooteenheden naar verschillende plaatsen in antwoord hierop.

Gewezen wordt voorts op de hulp, welke Israël bij haar streven ~~ik~~ hierbij van Amerika via de Verenigde Naties ontvangt. Dit wordt een complot genoemd, waardoor Israël, ten koste van de vrijheid der Arabieren, hulp wordt verleend.

Op de pagina's 2, 3, 4, 5 en 6 zijn verschillende persberichten opgenomen, betrekking hebbende op de ingestelde militaire actie in Indonesië.

Zo is op pagina 2 onder de titel "Kerusakan Kerusakan di Solo" (De vernietigingen te Solo) een bericht opgenomen uit de "Nieuws-gier" van 29 December 1948. Hierin is zonder enig commentaar het bekende bericht met betrekking tot de vernielingen, aangericht door het republikeinse leger te Solo opgenomen.

Onder de titel "perundingan Rahasia antara Republik dan Belanda" (Di-sekitan Pembentukan N.I.S.) (Worden er geheime besprekingen gevoerd tussen de republiek en de Nederlanders?) (Over het vormen van de Verenigde Staten van Indonesia) is op pagina 3 een bijzonder bericht opgenomen uit het te Batavia verschijnende Chinees-Maleise dagblad "Sin Po".

Hierin wordt uitvoerig de vraag besproken of er geheime besprekingen worden gevoerd tussen de republikeinen en de Nederlanders teneinde te komen tot het vormen van de Verenigde Staten van Indonesia.

In dit verband wordt gewezen op de reis naar Indonesia van Minister DREES, welke reis is voorafgegaan door het vertrek naar Indonesia van Jhr MICHIELS VAN VERDUYNEN. Opgemerkt wordt, dat alvorens men tot doeltreffende besprekingen dienaangaande zal kunnen komen, de thans gevangen gehouden leden der republikeinse regering in vrijheid zullen dienen te worden gesteld en er door de Nederlanders meerdere concessies zullen moeten worden gedaan, door b.v. de republikeinse regering in vorige verhouding te herstellen. Doet men dit niet -aldus wordt verder opgemerkt- dan moet men erop rekenen, dat de guerilla op Java steeds heviger zal worden, daar aangenomen moet worden, dat vrijwel het gehele republikeinse leger op Java nog in tact is en het bevel om deze guerilla te staken alleen door BUNG KARNO (SUKARNO) kan worden gegeven.

Onder de titel "APA ITU SESUAI?" (Is dit wel juist?) is een bericht overgenomen uit het Chinees-Maleise dagblad "Min Pao" van 30 December 1948. Hierin wordt critiek uitgeoefend op de samenstelling van de Appèlraad (Hooggerechtshof) te Batavia. Het wordt niet juist geacht, dat als voorzitter van dit hoge rechtscollege een Nederlander is benoemd, terwijl nog andere Nederlanders daarin zitting hebben. Nadat is opgemerkt, dat hierin een achteruitstelling van de Indonesiërs moet worden gezien, wordt aan de hand van een uitlating van Dr VAN ROIJEN in de Veiligheidsraad, de vraag gesteld of dit is "bevordering van de samenwerking voor de constructieve opbouw van geheel Indonesia" en of hiervoor Minister DREES naar Indonesia moet komen?

Onder de titel "koreksi dari Den Haag" (Correctie uit Den Haag) is een bericht overgenomen uit het te Batavia verschijnende Chinees-Maleise dagblad "Keng Po" van 30 December 1948. Hierin wordt naar aanleiding van een bericht uit het dagblad "Trouw" een en ander medegedeeld omtrent de correcties, welke door het Kabinet in Nederland aan Dr BEEL zouden zijn gedaan omtrent in Indonesië gemaakte diplomatieke fouten. Een van deze fouten wordt genoemd het aanhouden en van Java voeren van de leden der

republikeinse regering. Jammer noemt men het, dat niet duidelijker is vermeld, wat met betrekking tot het "constructieve plan t.o.v. Indonesië" werd bedoeld in het bericht van "Trouw". Wordt -aldus wordt opgemerkt- hiermede mogelijk bedoeld de reis van Minister DREES naar Batavia en wordt deze mogelijk vergezeld van een lid van de Partij van de Arbeid en de Katholieke partij.

Onder de titel "Pengumuman R.R.I. Lerenggunung 28-12-'48 (Activiteit der R.R.I. aan de bergranden op 28-12-'48) is een ander bericht opgenomen betreffende de guerilla-activiteit op Java. Medegedeeld wordt, dat gedurende 2 nachten guerilla-benden aanvallen hebben gedaan op Malang. Hierbij werden 2 politieposten aan de buitenzijde der stad aangevallen, terwijl verschillende huizen door branden konden worden verwoest.

Te Walikukun en Magetan werd 's nachts op hevige wijze geschoten. In Bandjarnegara zouden door acties der guerilla-benden 170 militairen en 70 andere personen worden vermist.

Gedurende de afgelopen dagen werden 13 Nederlandse vliegtuigen afgeschoten. 5 hiervan werden in Oost-Java neergeschoten, 4 in Midden-Java en 4 in West-Java.

Onder de titel "SITUASI-MILITER" (De militaire situatie) is een ander bericht opgenomen. Hierin wordt medegedeeld, dat door de T.N.I. (het republikeinse leger) op Sumatra 3 niet met name genoemde steden op de Nederlanders zouden zijn heboverd.

In Oost-Java zouden door de T.N.I. heftige aanvallen worden ondernomen op de Nederlanders.

In de nacht van 26/27 December 1948 zouden er te Tjikampek meerdere gevechten hebben plaats gehad.

Ook te Kalihurip zou er die nacht van 23 uur tot 5 uur regelmatig gevechten zijn.

Op 26 December 1948 werd de spoorweg nabij Garut (Garoet) opgebroken. (Bij dit en het vorig bericht werd geen bron vermeld.O.).

Onder de titel "Tiongkok tunggukabar" (China wacht op bericht) is een artikel opgenomen uit het Chinees-Maleise dagblad "Sin Min" van 23 December 1948, Door een correspondent van dit blad die beweert Koedoes, Pati Djoeana en Rembang te hebben bezocht, wordt medegedeeld, dat de op deze plaatsen wonende Chinezen door de republikeinen als broeders werden behandeld.

Onder dit bericht is de volgende mededeling gedaan: "BENGKEL KERETA API JANG PALING BESAR DIDAERAH REPUBLIK DI MADIDUN, TERN-JATA SEBELUM DITINGGALKAN OLEH TNI TELAH DIBUMIHANGUSKAN" (Alvorens de T.N.I. Madioen heeft verlaten werd op de grootste spoorwegwerkplaats in het republikeins gebied aldaar de verschroeide aarde-politiek toegepast).

Onder de titel "Koekwaj bin Keekwaj" (Waarmede vermoedelijk bedoeld wordt: De lastige dienst Legercontacten) is een bericht overgenomen uit de "Sin Min" van 27 December 1948.

Door een correspondent van het blad wordt hierin medegedeeld, dat hij op 28 December 1948 via Salatiga, Bojolali? en Kartosoeno naar Djokja en Solo is geweest en daar 3 dagen en 2 nachten heeft vertoefd toen van Batavia het bericht kwam, dat het voor onbevoegden ten strengste verboden was, in dat gebied te vertoeven.

Zonder daarbij feiten te noemen, wordt opgemerkt, dat hij na alles daar in ogenschouw te hebben genomen best kan begrijpen, dat dit verbod werd uitgevaardigd, daar dat gebied een heel ander beeld te zien geeft, dan door de gezegende koekwajnja Dienst Legercontacten te Batavia wordt gegeven. Het artikel wordt besloten met de mededeling, dat hijzelf gedurende zijn verblijf te Djokja

niets te eten had en bijna gestorven was van de honger. In een volgend bericht, overgenomen uit het te Batavia verschijnende Chinees-Maleise dagblad "Keng Po" van 20 December 1948, wordt medegedeeld, dat bij de ongeveer 1000 Chinese ingezetenen van Rangkasbitung in goede welstand verkeren en bij deze ingezetenen niet werd gerampokt. Slechts 4 Chinese woningen werden door de T.N.I. (republikeins leger) door brand vernield. Volgens de Chinese wijkmeester te Rangkasbitung werd bij de Chinezen in het Bantamse niet gerampokt. Ook de te Rangkasbitung wonende Arabieren werden niet lastig gevallen, terwijl ook de pastoor en de 2 zusters Urselinen geen last van de T.N.I. hebben ondervonden.

In een ander bericht, waarbij geen bron werd vermeld, wordt medegedeeld, dat op 25 en 26 December 1948 de ambtenaren en beambten van het Staatsspoor te Tjikampek staakten en deze staking op Maandag 27 December 1948 nog voortduurde. Ook de ambtenaren en beambten van de P.T.T. te Tjikampek zouden in staking zijn gegaan terwijl een grote telefoonkabel nabij deze plaats werd vernield. Medegedeeld wordt voorts, dat het kantoor van de Assistent-Wedana (Indonesisch bestuursambtenaar), alsmede het landbouwkantoor op deze plaats zijn gesloten.

In een volgend bericht wordt medegedeeld, dat een vertegenwoordiger van HATTA zou hebben medegedeeld, dat deze genegen zou zijn om met de Nederlandse ambtenaren te Batavia samen te werken bij het vormen van een Federale Indonesische regering.

In een ander bericht wordt onder de titel "EMPAT MENTERI REPUBLIK MENGHILANG" (Vier republikeinse ministers zijn verdwenen), door de R.R.I. Izeregunung (Aan de rand der bergen) medegedeeld, dat de ministers uit de regering HATTA, t.w. Dr SUKIMAN, Dr LEIMENA, Ir DJUANA en KASIMO, wisten te ontsnappen. Door de republikeinse radio werd op 29 December 1948 aan het volk van geheel Indonesia, zomede aan de commandanten van de T.N.I. medegedeeld, dat de regering der republiek Indonesia thans door deze ministers, in samenwerking met de kabinetsleden op Sumatra, wordt gevormd en de oorlog van de republiek in de bergen zal worden voortgezet.

In een bericht uit het te Samarinda verschijnende blad "Masjarakat Baru" van 24 December 1948 wordt medegedeeld, dat op 21 December 1948 te Hulu Sungai 35 personen werden gearresteerd, daar deze voornemens zouden zijn geweest, zich openlijk tegen de republiek ingezette militaire actie te verklaren.

Op de pagina's 8 en 9 is onder de titel "Republiek Yakutsk" het tweede vervolgartikel opgenomen van WENDELL L. WILLIKIE. Hierin wordt een beschrijving gegeven van de hoofdstad Yakutsk, het leven en verblijf aldaar. Het geheel is voor dit overzicht van geen belang.

Op de pagina's 8, 9 en 10 is onder de titel "ILMU PENGETAHUAN DAN PERADABAN" van de hand van Niels BOHR een artikel opgenomen zoals dit werd overgenomen uit het Londen verschijnende blad "The Times". Zonder zich daarbij uitgesproken op politiek terrein te begeven wordt een beschouwend overzicht gegeven over de atoombom als wapen en de grote omwenteling, welke het atoomwapen heeft veroorzaakt.

Op de pagina's 10, 11, 12 en 13 is onder de titel "PERUBAHAN ARAH POLITIK GOLONGAN BANGSA INDO" (Heroriëntatie-politiek van Indo-Europese groep) een uitvoerig overzicht opgenomen van de hand van J.M.A.Ra'is. Hierin wordt een beschouwing gegeven van de politiek, zoals deze door het "Indo-Europees Verbond" (groep van Indo-Europeanen in Indonesië) is en ook thans nog wordt gevoerd.

Nadat is opgemerkt, dat Nederland de laatste tijd als het ware werd overstroomd met vertegenwoordigers van in Indonesia gevestigde verenigingen, wordt medegedeeld, dat door vertegenwoordigers van het Indo-Europees Verbond (I.E.V.), zoals de voorzitter Ir E.D.WERMUTH, Dr C.A.R.B.SNELL en Ir J.R.de VRIES, de laatste tijd ook herhaaldelijk zowel in Den Haag als te Amsterdam besprekingen zouden zijn gevoerd over de heroriëntatie van de politiek van het I.E.V.

Het is vooral Ir DE VRIES die als vertegenwoordiger van het I.E.V. in Nederland en als voorzitter van de afdeling Amsterdam van het Verbond hierover zou hebben gesproken.

Als definitie der heroriëntatiepolitiek, zoals deze thans door het I.E.V. wordt voorgestaan, wordt dan opgemerkt, dat voor de oorlog de politiek van het Verbond uitsluitend op het Westen en de Westerse gedachten was ingesteld. Tijdens de oorlog was deze politiek plotseling geheel ingesteld op het Oosten, op welke plotselinge omschakeling vrijveel critiek is geleverd.

Ten aanzien van een samengaan van de Indo's met de Indonesiërs wordt opgemerkt, dat dit in verband met de vele moorden op de Indo-Europeanen in de "siaptijd" (overgangstijd) voorlopig wel niet mogelijk zal zijn, doch daar vele Indo's als het ware met de Indonesiërs samenleven, wordt een samengaan op de duur wel mogelijk geacht.

Reeds gedurende meer dan 40 jaar leefden -aldus wordt opgemerkt- de Indo's op hetzelfde niveau als de Nederlanders, terwijl dit voor de Indonesiërs veel lager lag. Dit kwam omdat de Indo's dezelfde scholen konden bezoeken als de Nederlanders. En naar gelang de hoogte van de school welke zij hadden bezocht konden zij een hogere betrekking verwerven.

Verwijzende naar een uitlating van Dr DE HAAN in zijn boek "Oud Batavia" wordt opgemerkt, dat reeds in 1825 deze hogere scholen door de Indo's mochten worden bezocht, terwijl deze scholen eerst in 1900 voor de Indonesiërs werden opengesteld, zodat de Indo's hier een voorsprong van ongeveer een eeuw op de Indonesiërs hadden.

Het is begrijpelijk, dat door dit onderwijs het doen en laten van de Indo's, alsmede de door deze groep gevoerde politiek geheel op de Nederlanders was ingesteld. Alleen miste deze Indogroep een eigen vaderland (tanah tumpah darahnja). Het gevolg hiervan was, dat men daarin trachtte te voorzien en wel door middel van kolonisatie. Opgemerkt wordt dan, dat door de Indo-Europese groep kolonisaties worden gesticht op Java (Kesilir), Sumatra (de Giesting) en op Nieuw Guinea (Irian). Vooral met de kolonisatie op Nieuw Guinea werd beoogd het stichten van een land, waarop men eventueel zou kunnen terugvallen, derhalve een eigen land, doch hiermede werd tevens voorgestaan, dat iedere bevolkingsgroep in Indonesia op zijn eigen land (streek) zou kunnen terugvallen. B.v. de Ambonezen op Ambon, de Menadonezen op Menado, de Sundanezen op de Priangan, enz. enz. Deze politiek -aldus het artikel- werd door het I.E.V. voorgestaan voor de oorlog met Japan.

Tot het malaise-jaar 1932-1933 was het streven van het I.E.V.

geheel op het Westen ingesteld, doch na deze malaise werd overgeschakeld en werd geijverd voor de z.g. "Indische Belangen" (blijvers) of voor de nationale Indonesische gedachten.

Gedurende de Japanse bezetting - aldus wordt opgemerkt - werd de ontwikkeling der nationale gedachten door de bezetters niet alleen gestimuleerd bij de Indonesische bevolking, doch ook bij de Indo-Europese groep. Gememoreerd wordt hierbij, dat ook vele Indo-Europeanen met een bepaalde maatschappelijke positie gedurende de Japanse bezetting in concentratie-kampen, niet alleen in Indonesia, doch ook in Siam, Bangkok en andere plaatsen werden opgesloten.

Het gevolg van w.e.a. is, dat de herorientatie-politiek van het I.E.V. thans geheel zou zijn ingesteld op het Oosten.

In dit verband wordt gewezen op een uitlating van de voorzitter van het I.E.V. Ir. E. D. Wermuth, zoals deze werd gedaan op de in 1946 te Pangkal Pinang gehouden I.E.V. conferentie, luidende als volgt: "Kami tak menolah untuk mendjadi bumi putera Indonesia" (Het kan niet anders of ook wij zijn kinderen van het land.)

Voorts wordt mede in dit verband een uitlating aangehaald, zoals deze werd gedaan op de in 1947 te Bandoeng gehouden 2de West-Java conferentie, door de vertegenwoordigers van het I.E.V. Ir. Dessawagie en Ir de Vries en waarin deze zouden hebben gezegd: "Kami bangsa Indo, djuga suatu suku dari bangsa Indonesia" (Wij Indo Europeanen zijn ook voor een vierde deel Indonesiers) Alleen hebben wij een andere taal en godsdienst, alsmede een andere cultuur, doch wij zijn in dit verband niet de enige groep, daar ook in dit alles de Atjeher verschilt met de Dajak, de Javaan met de Batak en de vele andere bevolkingsgroepen, doch ook dit zijn Indonesiers en wij Indo, s zijn ook zo.

Zo -aldus vervolgd het artikel - wordt gesproken namens het I.E.V. bij het daarstellen van de Verenigde Staten van Indonesia, doch wanneer de Indo, s als het ware voor de keuze worden gesteld om: "Warga Negara" of "subject" -zoals de Engelsen dat noemen - te worden, dan wordt dit door het I.E.V. verboden.

In dit verband wordt verwezen, naar een uitlating van Ir de Vries, welke deze zou hebben gedaan op een belangrijke I.E.V. vergadering te Batavia en waarin deze sprekende over de "warga negara" zou hebben gezegd: "Wanneer één bevolkingsgroep met een andere taal, een andere godsdienst, andere gebruiken en cultuur, gedwongen wordt samen te gaan met en zich heeft op te lossen in andere groepen, dan zal het lichaam (badan) wat hierdoor ontstaat noodwendig uiteen moeten vallen."

Deze hier door Ir de Vries verkondigde stelling wordt bestreden met het voorbeeld van een sapulidi (bezem van nerven van klapper bladeren) waarbij wordt opgemerkt, dat één enkele nerf (lidi) niet sterk is, doch vele van deze lidi, s samengebundeld een sterk geheel vormen. Zo ook met de Indo-groep, die als groep alleen in feite geen betekenis heeft, en vergeleken kan worden bij één broze lidi, doch met de andere groepen verbonden een sterk geheel kan vormen. Het is te betreuren - aldus wordt opgemerkt - dat vele Indo, s afwijzend staan tegen samen gaan en zich op te lossen in de Indonesische groepen. Dit te meer, omdat hun meerdere schoolse kennis en ontwikkeling zeer ten goede zouden komen aan geheel Indonesia.

Het is begrijpelijk, dat de herorientatie-politiek, dus het geheel om schakelen van het Westen naar het Oosten, wordt becritiseerd en wel het meest door de reactionnaire en conservatieve groepen, oftewel de groepen van de "Groot Nederland actie" (G.N.A.) en de K.N.G. (Kolonisatie Nieuw-Guinea.)

Uitvoerig wordt dan stilgestaan bij de verschillende pogingen van de Indo-groep tot het stichten van Kolonisatie, s. Als promotor van de Kolonisatie Nieuw Guinea wordt genoemd de Asst Resident Lanaman, die in 1926 met deze beweging zou zijn begonnen.

De later opgerichte "Stichting Indo Kolonisatie Nieuw Guinea" (S.I.K.N.G.) wordt genoemd als zijnde de stichting, welke een z.g. "blanke Nieuw Guinea"-politiek voerde naar het voorbeeld van "white Australia".

Mede wordt aandacht geschonken aan de reeds genoemde kolonisatie op Java en Sumatra en dat al dit koloniseren geschiedde onder het motto "eens Nederlander, altijd Nederlander" (sekali Belanda tetap Belanda).

Het artikel wordt besloten met -wat wordt genoemd- enige recente goede uitlatingen dienaangaande van twee Indo's te Batavia, n.l. Mr A.LAURENS en A.F.DE ROSARIO, luidende als volgt: "Apa jang di kehendaki oleh S.E.V. ialah tidak lebih dan tidak kurang, melainkan sesuai dengan apa jang dikehendaki oleh golongan-golongan bangsa dari Indonesia" (Wat wenst het S.E.V., het wenst niets meer of minder dan als een uitzonderlijke groep te worden beschouwd van de verschillende Indonesische bevolkingsgroepen).

Op de pagina's 13, 14 en 15 is onder de titel "keterangan wakil presiden HATTA sehari sebelum gerakan militer Belanda" (Inlichtingen welke door de waarnemend president HATTA een dag voor het instellen van de Nederlandse militaire actie werden verstrekt) een artikel uit het te Batavia verschijnende dagblad "Merdeka" van 27 December 1948 overgenomen. Hierin wordt een interview weergegeven van de waarnemend president HATTA, een dag voor het instellen der Nederlandse militaire actie, betrekking hebbend op het verloop der besprekingen met de Nederlandse ministers. Uit het geheel moet blijken, dat HATTA tijdens de laatste besprekingen met de Nederlandse ministers niet zou zijn afgeweken of teruggekomen op zijn beloften gedaan tijdens de besprekingen, welke hij begin November j.l. met minister STIKKER had.

Volgens de uitlatingen van HATTA in dit interview zouden deze besprekingen zijn mislukt omdat men zich van republikeinse zijde niet kon verenigen met de te hoge positie, welke de Hoge Vertegenwoordiger van de Kroon in het algemeen zal innemen. Vooral de positie, welke de Hoge Vertegenwoordiger zal innemen t.o.v. de in Indonesia aanwezige strijdkrachten, was voor de republiek onaanvaardbaar.

Dit te aanvaarden zou volgens HATTA gelijk staan als een terugkeren tot het koloniale stelsel, daar de positie van de Hoge Vertegenwoordiger in vele opzichten gelijk zou staan met dewelke voordien door de Gouverneur-Generaal werd ingenomen.

Verder verwees hij voor vele andere belangrijke aangelegenheden naar hetgeen is vermeld in de bekende republikeinse 3e Aide Memoire en wat zoal besproken zou zijn met betrekking tot het plan COCHRAN. Ook werd nog de vraag gesteld of de Nederlanders als eis hadden gesteld, dat het Indonesische leger in tijd van oorlog, zoals bijvoorbeeld in 1942, buiten Indonesia zou optreden. Hierop verklaarde HATTA geen antwoord te kunnen geven.

Verder zijn op de pagina's 15 en 16 verschillende persberichten opgenomen, betrekking hebbende op de Nederlandse militaire actie tegen de republiek.

In een bericht, gedateerd New Delhi, 24 December 1948 A.P.B., wordt medegedeeld, dat door de Burmese studenten te Rangun een demonstratie werd gehouden tegen de Nederlandse militaire actie in Indië.

Op een door deze studenten aldaar gehouden vergadering werd besloten, er bij de Burmese regering op aan te dringen, de republiek in haar strijd te steunen en de havens en vliegvelden voor de Neder-

landse schepen en vliegtuigen te verbieden.

In een stopper wordt gezegd: "Bersatu kita menang bertjerai kita kalah" (Door eenheid kunnen we overwinnen, indien we verdeeld zijn verliezen).

Een andere stopper luidt als volgt: Het nieuwe jaar geeft nieuwe verplichtingen. Abonneert U op "Warta Indonesia". Strijdt tegen het imperialisme!

Op de pagina's 1, 2 en 3 van de editie van 28 Januari 1949 is onder de titel "Tani Indonesia dan Sawahnja" (De landbouwer in Indonesia en zijn rijstveld) een vervolgartikel opgenomen. Aan de hand van de geschiedenis, waarbij wordt teruggegaan tot 1906, wordt een uitvoerig overzicht gegeven van wat wordt genoemd de onbillijke, of de ouderwetse adat (Gewoonte en gebruiken) gebaseerde, grondhuurregeling. Hierbij wordt opgemerkt, dat door dit onderdeel der gevoerde koloniale politiek, de landbouwers en arbeiders arm bleven en mede oorzaak is, dat deze nog arm zijn.

Vervolgens wordt dan besproken het "Grondhuurreglement 1918", waarvan achtereenvolgens de artikelen 1 t/m 5 afzonderlijk in nadere beschouwing worden genomen. Hierbij wordt verwezen naar de resultaten van de onderzoeken, welke in de loop der jaren werden ingesteld door Dr L.ADAM en Dr CREMER, respectievelijk te Sidoardjo en Klaten.

Aan de hand van de statistiek van 1938 wordt het een en ander betreffende deze aangelegenheid opgemerkt uit de Vorstenlanden (Djokja en Surakarta).

Bij de bespreking over het verrichten van verplichte werkzaamheden welke geregeld werden bij Residentie-besluit, wordt een uitlating dienaangaande van de Kat Angelino aangehaald, welke door deze zou zijn gedaan in 1929.

Dit artikel zal nogmaals worden vervolgd.

Op de pagina's 4 t/m 8 zijn verschillende persberichten opgenomen uit meerdere in Indonesia verschijnende nieuwsbladen, welke hoofdzakelijk betrekking hebben op de op 19 December 1948 door Nederland tegen de republiek ingestelde militaire actie.

Onder de titel "Kabinet paksaan Pasundan"terbentuk, sebab perundingan Drees kasih dorongan" (Een spoed (dwang) kabinet voor Pasundan teneinde aan de besprekingen met DREES te kunnen deelnemen) is uit het te Batavia verschijnende blad "Pedoman" van 11 Januari 1949 een bericht opgenomen. Hierin wordt medegedeeld, dat, daar het vorige kabinet van Pasundan in verband met de ingestelde militaire actie was afgetreden, een spoedkabinet moest worden samengesteld voor de staat Pasundan om aan de besprekingen met het B.F.O. (Bijzonder Federaal Overleg) en DREES te kunnen deelnemen.

De namen van de personen, die zitting namen in dit kabinet worden genoemd, alsmede de functies, welke zij daarin vervullen.

Mede is vermeld het urgentie-program van het kabinet voor de a.s. besprekingen, bestaande uit 3 punten, n.l.:

- 1e. dasar 2 B.I.O. harus dirubah (de verplichting, de wet op de invoering van het Bewind In Overgangstijd te wijzigen);
- 2e. tentara Belanda harus ditarik ketempat2 semula (het Nederlandse leger te doen terugtrekken naar de punten van uitgang);
- 3e. Pasundan tidak ikut dalem pemerintah interim, djika republik tidak ikut (Door Pasundan zal niet worden deelgenomen aan de in te stellen interim-regering, wanneer de republiek daaraan niet deelneemt).

Verder worden nog bijzonderheden vermeld van enkele der in dit kabinet zitting hebbende personen.

In een volgend bericht is een nadere verklaring opgenomen, zoals deze werd gegeven door Dr. DARMASETIAWAN n.a.v. het door Aneta verzonden bericht over het interview, dat Darmasetiawan had met de vertegenwoordiger van Reuter, NOEL BUCKLEIJ, en de vertegenwoordigers van Antara, LUBIS en SJAHRIL, over de door de Nederlanders ingestelde militaire-actie. Tijdens dit interview heeft hij gezegd, dat de guerilla dermate efficiënt wordt gevoerd, dat deze nog vele tientallen van jaren zou kunnen worden voortgezet.

Voorts heeft hij gezegd, dat zolang er nog een Nederlandse soldaat in Indonesia is, er geen "Law and order" zal zijn.

Opgenomen is de bekendmaking, welke op 19 December 1948 door de republikeinse regering naar aanleiding van de Nederlandse militaire actie zou zijn uitgegeven.

Hierin wordt o.m. medegedeeld, dat door de Nederlandse militairen de aanval op de republiek werd ingezet en op Zondag 19 December 1948 des voormiddags om 6 uur het vliegveld Maguwo bij Djokja was bezet;

Omtrent deze actie niets aan de C.v.G.D. der Uno werd medegedeeld; Over het instellen van deze actie de wereld zal oordelen;

Deze actie door de gehele wereld moet worden veroordeeld, daar deze gelijk is te stellen met de Nazi overvallen gedurende de laatste wereld-oorlog in Europa en de aanval op Pearl Harbour door de Japanners.

Het gehele Indonesische volk, wordt aangespoord en opgeroepen, tegen deze militaire-actie te strijden voor de vrijheid en bij deze vrijheidsstrijd de grootste eenheid te betrachten.

Aan het slot wordt tot God (Insja Allah) gebeden kan deze strijd te doen winnen.

Onder de titel: "Keadaan" (Toestanden) is uit het te Batavia verschijnende dagblad; "Keng Po" van 15-1-1949 een artikel opgenomen. Dat artikel werd geschreven n.a.v. ~~dat~~ het Amerikaanse blad: "Business Week". Hierin wordt opgemerkt, dat de twee Amerikaanse

kapitalistische groepen belangstelling tonen voor Indonesia. De eerste groep bestaat uit de: Good Year, U.S. Rubber, Socony, General Motors en Texas Company, deze instellingen of lichamen hadden reeds voor den oorlog kapitaal geïnvesteerd in Indonesia. De tweede groep is de Matthew Fox.

De eerste groep is voor de houding zoals deze door Nederland t.o.v. de Indonesische kwestie wordt ingenomen, ook al valt omtrent de uitslag van de militaire actie nog niets met zekerheid te zeggen.

De tweede kapitalistische groep zou min of meer de steun genieten van het Staten-departement te Washington, waardoor de houding van Washington t.o.v. Nederland zou zijn te verklaren. Tot dusver zou door de bij deze groep geïnteresseerde Import-Export Bank aan Indonesia een crediet zijn verleend van 100 miljoen dollar, terwijl door bemiddeling der E.C.A. ook crediet zou zijn verleend door eveneens bij deze groep betrokken Commodity Credit Corp. Al deze kapitalen zouden - volgens Business Week - zweven de zijn en zou daarvan niets terug te halen zijn, zolang de politieke orde niet is hersteld.

Deze politieke orde kan - volgens de Keng Po - niet worden hersteld, zonder dat door de republiek wordt deelgenomen aan het vormen van een Interim regering.

In dit licht bezien - aldus vervolgt het blad - is het te verklaren, dat de voorzitter van het "Buitengewoon Federaal Overleg" (B.F.O.) Anak Agung Gde Agung, contact tracht te zoeken met Sukarno en Hatta en de andere republikeinse leiders. Wat de houding van deze republikeinse leiders zal zijn t.o.v. de samenwerking met de B.F.O., is nog niet bekend. Wel is de houding dien-aangaande bekend van de drie te Batavia aanwezige republikeinse vertegenwoordigers n.l. t.w. Dr. Darmasetiawan, Prof. Supono en Mr. Sudjono. Voor de houding van Dr. Darmasetiawan wordt

verwezen naar het interview wat deze had met de vertegenwoordiger van Reuter, waarbij wordt opgemerkt, dat volgens dit interview het terug trekken van het Nederlandse leger thans geen praktische waarde of nut meer zou hebben, zodat het thans volgens hem = beter is de strijd op krachtige wijze voort te zetten.

De andere republikeinen wachten voor het bepalen van hun houding op de resultaten van de besprekingen in de Veiligheidsraad en de houding, de conferentie in New Delhi zal aannemen. Zolang deze resultaten niet bekend zijn zullen deze republikeinse vertegenwoordigers een non-coöperatieve houding aannemen. Hierbij zal getracht worden, de guerilla zo intensief mogelijk voort te zetten en stemming te maken in het buitenland. Door dit alles = aldus wordt besloten = zien Anah Agung, Djumhana en Mansur zich voor een zware taak gesteld.

In een bericht uit de "Sin Po" van 15-1-1949, wordt medegedeeld, dat de Susuhunan van Solo en de Mangkunegoro met de Nederlanders wenselijk samen te werken en binnenkort te Solo een afzonderlijke staat zal worden ingesteld, waarvan de Susuhunan en de Mangkunegoro de leiders zullen zijn.

Volgens een uittaling van Ir. Djuanda, voordien een der hoogste plaatselijke medewerkers der republikeinse regering, zou aldus een ander bericht = de bevolking van Djokja, niet met de Nederlandse bezetters willen samenwerken, zodat het tot dusver niet mogelijk was een burgerlijk bestuur voor Djokja in te stellen.

N.a.v. de berichten, dat door de vele provocaties van de zijde der Indonesiers, het leven van de Chinese bevolking te Djokja ondragelijk zou zijn, heeft de voorzitter van de te Djokja gevestigde Chinese vereniging "CHUNG HUA TSUNG HUI" (C.H.T.H.) de heer ONG Siang Tjoen, toen deze met de Chinese vice Consul NEW te Batavia vertoefde, om hierover verslag uit te brengen, een vertegenwoordiger van de "Sin Po" een interview te gestaan. Hierbij deelde ONG Siang Tjoen mede, dat van enige provocatie van Chinezen te Djokja geen sprake was en de onderlinge verhouding van Indonesiers en Chinezen aldaar nog steeds goed is. Door zijn vereniging werd geen partij gekozen, doch een neutrale houding aangenomen.

Op de vraag of Indonesiers de woningen van de Chinezen door brand vernielden, of Chinezen zouden hebben vermoord, werd ontkennend geantwoord.

Voorts deelde hij mede, dat de Nederlanders de Chinezen hadden gevraagd, een distributie-organisatie te helpen opzetten, doch dit verzoek werd door de Chung Hua Tsung Hui afgewezen. Hij voegde hieraan toe, dat de C.H.T.H. bij het opzetten van deze organisatie wel haar medewerking zou willen verlenen, mits daaraan ook door Indonesiers zou worden deelgenomen.

Op de pagina's 9-10 en 11 is onder de titel: "Republiek Yakatsk" het derde en laatste vervolg artikel opgenomen van Wendell L. Willkie.

Op de pagina's 11 en 12 is onder de titel: "Bimbingan Sastra" "Novelle = kisaah = " een met de initialen H.B.J. getekend artikel opgenomen. Zonder dat de auteur zich daarbij op politiek terrein begeeft, wordt een uitvoerige beschouwing gegeven over hetgeen onder een novelle moet worden verstaan. Hierbij worden verschillende werken van Indonesische schrijvers aangehaald, w.o. IDRUS met zijn novelle "Djalan lain ke Roma" en "Surabaya", "Tikus dan Manusia" van SUMARDJO, "Ditepi Kawah" van Barki SIRBAGAR, "Tamasja dengan perahu Boegis" van Zuber USMAN en "Melawat ke Barat" van ADI-NEGORO.

Nadat enige opmerkingen zijn gemaakt over de Amerikaanse en Engelse gedachten en begrippen van novellen, wordt onder de neven-titel "ESSAY dan STUDI" hierover een beschouwing gegeven en worden daarbij weer andere Indonesische schrijvers genoemd, zoals

Welke

/ aan

L.K. BOHANG, AMIR HAMZAK, Armijn PANE, TAKDIR ALISJAHBANA en Sanusi PANE, waarbij enige werken van deze schrijvers worden genoemd. Onder de titel: "Hari Ibu dan Gerakan Wanita 22 December" (22 December is de moeder-(geboorte-) dag der vrouwen-beweging) is op de pagina's 13 en 14 een met "Puspakasuma" (schone (lievelijke) bruid) getekend artikel opgenomen, waarin een overzicht wordt gegeven van het ontstaan en de verdere ontwikkeling der Indonesische vrouwenbeweging.

Nadat is opgemerkt, dat de in de titel genoemde datum, door de Indonesische vrouwen-beweging wordt herdacht als de moeder (geboorte) dag hunner beweging, wordt medegedeeld, dat 20 jaar geleden (22 December 1928) op een congres van verschillende afzonderlijke vrouwen verenigingen te Djokja, deze tot een vereniging werden samengebondeld onder de naam: "Permafakatan Perempuan Indonesia" (P.P.I.). Op het 2de congres werd deze naam veranderd in: "Perikatan Perkumpulan Istri Indonesia" (P.P.I.I.)

Voor 22 December 1928, bestonden er - aldus wordt opgemerkt - verschillende afzonderlijke vrouwen verenigingen in Indonesia, waarvan vele een onderafdeling vormden van bestaande politieke verenigingen.

Nadat de namen van verschillende van deze afzonderlijke verenigingen zijn genoemd, wordt opgemerkt, dat tijdens de Japanse bezetting ook andere vrouwen organisaties werden opgericht. Middels een hiervan de: "Keimin Bunka Sidosho" zouden de Japanners hebben getracht de geisha's in te voeren, doch hieraan werd door de P.P.I.I. geen gevolg gegeven en heeft deze zich daartegen verzet. Nadat de onafhankelijkheid van Indonesia was geproclameerd, kwam ook de vrouwenbeweging tot nieuw leven. Op 16 Juni 1946 werd een congres gehouden en werd voor de Indonesische vrouwenbeweging een "Badan Kongres Wanita Indonesia" (Kowani) ingesteld. In Augustus

1948 waren bij dit centraal lichaam de navolgende in de republiek gevestigde vrouwen-organisatie's aangesloten:

1. Persatuan Wanita Republik Indonesia (Perwani)
2. Pemuda Putri Indonesia (P.P.I.)
3. Aisjijah
4. Muslihat
5. Gerakan Pemuda Islam Indonesia (G.P.I.I.)
6. Persatuan Wanita Republik Kristen Indonesia (P.W.K.I.)
7. Partai Katholik Republik Indonesia bagian Wanita
8. Persatuan Indonesia Maluku bagian Wanita.
9. Ikatan Perdjuangan Kalimantan bagian Wanita.
10. Wanita Sulawesi.
11. Angkatan Muda Republik Indonesia (A.M.R.I.)
12. Persatuan Wanita Taman Siswa.

Verder was de "Kowani" gerechtigd als vertegenwoordigster op te treden voor de navolgende buiten de republiek gevestigde vrouwen verenigingen:

- A. Persatuan Tindakan Wanita Indonesia (Pertivi) di Kalimantan.
 - B. Persatuan Wanita Indonesia.
 - C. Persatuan Putri Indonesia en meerdere anderen verenigingen.
- In de republiek was de vrouwen-beweging behulpzaam bij:
- I. het bestrijden van het analphabetisme,
 - II. het ijveren voor verbetering t.b.v. vrouwelijke arbeidsters,
 - III. het houden van kader-cursussen (kadervorming),
 - IV. het verbeteren van de positie der vrouw in het algemeen en
 - V. het verkrijgen van het vrouwen kiesrecht en het verkiesbaar zijn in openbare college's.

Verder heeft de vrouwenbeweging actief deelgenomen aan het bestendige van de vrijheid van land en volk. Vele vrouwen hebben actief dienst gedaan in het republikeinse leger. Weer anderen hebben actief deelgenomen aan het politieke leven, de zieken verpleging, het verzorgen van wezen, blinden en dergelijke.

Het artikel wordt besloten, met de mededeling, dat de "Kowani" lid is van "Women's International Democratic Federation", waarvan veel steun en medewerking werd ondervonden. Onder de titel: "Makanan Rakjat" (Het voedselvraagstuk) is op de pagina's 14, 15 en 16 een door M. S. AMRAL getekend artikel opgenomen. Hierin wordt een zeer uitvoerig overzicht gegeven van de voedsel situatie van Indonesia in het algemeen en van Java in het bijzonder. De door de Ned. Indische regering hierbij gevoerde politiek wordt ~~hierbij~~ daarin becritiseerd en opgemerkt, dat deze politiek er op was gericht zo veel mogelijk uit te voeren. Hierbij werd zelfs de goede in Indonesia verbouwde rijst uitgevoerd, omdat hiervoor hoge prijzen konden worden bedongen, om daarvoor in de plaats mindergoede en daardoor goedkopere rijst in te voeren.

Deze politiek bleef gehandhaafd tot omstreeks 1931, toen door de algemene wereld crisis, het export cijfer van 1600 miljoen in 1928 tot 500 miljoen in 1935 was teruggelopen. Hierdoor wakker geschuld, wijzigde in 1933 de Nederlandse Indische regering haar tot dan gevoerde politiek en werd deze ingesteld om Indonesia vooral op voedsel gebied "self supporting" te maken. Het gevolg hiervan was, dat wanneer geen rijst ~~xxx~~ werden uitgevoerd Java in 1936 self supporting was en toen reeds een overschot (uitvoer exdent) had.

Tijdens de Japanse bezetting, werd veel voedsel door het Japanse leger tegen zeer lage prijzen gevorderd, zodat de landbouwers de lust werd ontnomen zich intensief op de landbouw toe te leggen. Het gevolg hiervan was, dat vooral de rijst opbrengst snel terug liep.

Na de bevrijding echter viel hierin onmiddellijk verbetering waar te nemen, zodat einde 1946 de regering der republiek Indonesia, aan India, waar voedsel gebrek heerste, de toezegging durfde te doen, om 500 000 ton padi (rijst) te leveren. Door de op 21 Juli 1947 door de Nederlanders ingestelde militaire actie, waardoor duizende tonnen rijst verdwenen, kon deze rijst niet worden geleverd.

Als gevolg van de verschillende gebeurtenissen in Indonesia aldus wordt het artikel besloten - is er over het gehele land een voedsel tekort, waarin naar hij hoopt spoedig verandering ten goede zal komen.

Op pagina 16 is onder de titel: "Permainan dalam kebudayaan kita" (het spel in onze cultuur) een met de initialen K. H. D. getekend artikel opgenomen. Zonder zich daarbij op politiek terrein te begeven, wordt daarin een uiteenzetting gegeven van de plaats welke muziek en zang in het leven der Indonesische volkeren inneemt. Einde.

No. 13 p. 2

0. 2.-

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

BD 1052

NAAM: WARTA-INDONESIA

1 Gesien. Brief No. 15/4 no. 32689 is kantons
(no 35291)

BVII 2/11

2 2 exemplars van Warta Indonesia opgenomen
in Pen B 20/7 v.S.

3 Gesien

BVII 19/11

4 Gesien i. v. m. Co 65990

KARA 18/11/4

5 Gesien C XI 8/11/4

6 Gesien C XII 4/11/4

7 idem 2/11/57

8 Gesien C XII 13/11/4

9 Gesien C XII 5/11/4

PROCUREUR - GENERAAL

BIJ HET HOF VAN JUSTITIE

IN
SURINAME.

PARAMARIBO, 31 J A N U A R I 19 49.-

No. 16 Geheim

BIJLAGEN :

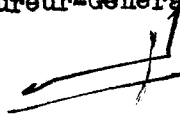
ONDERWERP :

Valuta
4 FEB. 1949
54743

Onder dankzegging voor Uw schrijven van 15 Januari 1949 No. 53182/Geheim, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge hierbij mede te delen, dat van de inhoud goede nota is genomen.

De Procureur-Generaal,

M. DE NIET.

Aan

het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68 - 'S - GRAVENHAGE .

No. 235d- 49

bijlage: een

Onderwerp: WARTA INDONESIA.

G E H E I M.

B VIII

31 Januari 1949.

Ver
1 FEB 1949
54590

(K) 1/4

A. d. m.

Wordt hierbij toegezonden een lijst waarop vermeld de namen en personalia, van te Amsterdam wonende personen, die geabonneerd zijn op het door de Perhipunan Indonesia alhier uitgegeven en in de Maleise taal gestelde weekblad "WARTA INDONESIA", danwel aan wie dit blad wordt toegezonden. Einde.

No 13

0.2.

Opgave van personen, die zijn geabonneerd op het door de PERHIMPULAN INDONESIA alhier uitgegeven weekblad WARTA INDONESIA, danwel aan wie dit blad wordt toegezonden.

Namen	Bijzonderheden.
1. SOENITO Raden	geboren 4-6-1912 te Pasoeroean, wonende te Amsterdam Gerrit v.d. Veenstraat 51 boven.
2. Djajeng PRATOMO Raden Mas	geboren 22-2-1914 te Bagan SiApi Api, wonende te Amsterdam Breestraat 118 boven.
3. RASONO Raden Mas	geboren 26-6-1913 te Soerakarta, wonende te Amsterdam Lodewijk Boisotstraat 2 I
4. GO Gien Tjwan	geboren 22-9-1920 te Malang, wonende te Amsterdam Valeriusstraat 130 boven.
5. OEY Tjeng Sit	geboren 17-3-1917 te Peérwokerto, wonende te Amsterdam Leliegracht 21 huis.
6. ADININ Tengkoë	geboren 5-4-1915 te Kota Pinang, wonende te Amsterdam P.C.Hoofstraat 152 boven
7. SOEDJONO Albin Moeljoto Raden Mr.	geboren 24-8-1917 te Semarang, advocaat, wonende te Amsterdam Keizersgracht 772 I.
8. GOENAWAN Sigit Pitodja Raden	geboren 24-8-1916 te Bodjonegoro, wonende te Amsterdam Leidsekade 51 II. Is op 24-1-1947 naar Batavia vertrokken.
9. SOEGENG NOTOHADINEGORO Raden Mas Mr.	geboren 25-2-1911 te Lotjeret, wonende te Amsterdam Kromme Mijdrechtstraat 80 huis.
10. KOESOEMA SOEBRATA Rozai Raden	geboren 1-7-1914 te Soegailiat, med. student, wonende te Amsterdam Uiterwaardenstraat 22 I
11. SOERIP	geboren 20-2-1921 te Kemoedjan, draaier, wonende te Amsterdam Lepelstraat 10 I. Op 15-9-48 naar den Haag Obrechtstraat 263 vertrokken.
12. SOERATNO Mas.	geboren 18-2-1918 te Tjaroeban Ban (Pilang-kentjang) werkzaam Simplex-fabriek, wonende te Amsterdam Nieuwe Prinsengracht 4 III.
13. SOERATMAN	geboren 12 12-11-1921 te Kotaradja, timmerman, wonende te Amsterdam Wagenaarstraat 89 III a.
14. SAPARNO Raden	geboren 16-8-1921 te Solo, mach. bankwerker, wonende te Amsterdam Tussen Kadijken 3 I
15. SOESTLO Lillah (Loeti)	geboren 13-11-1916 te Sitobondo, studente, wonende te Amsterdam Gerrit v.d. Veenstraat 167 boven.
16. RIBOET (vr)	geboren 29-7-1918 te Magelang, echtgenote van BRON, Emile Bernard, geboren 10-8-1908 te Amsterdam, wonende te Amsterdam Ruijsdalkade 113 I a.
17. SABAR	geboren ong. 1922, kleermaker te Blitar, kleermaker, wonende te Amsterdam Smitstraat 28 I
18. TAMJES bin Eksan	geboren 14-9-1920 te Grisse, lasser Amsterdamse Droog dok My, wonende te Amsterdam Van Swindendwarsstraat 10 II.
19. RENGKUNG Alexander	geboren 20-3-1923 te Tjilatjap, instrumentenmaker, wonende te Amsterdam Lepelstraat 10 I.
20. SOEWARTA Amiroen	geboren 15-2-1925 te Meester Cornelis, instrumentenmaker P.T.T. wonende te Amsterdam Roozengracht 90 II.
21. SOEMANTA Kozim	Vertrok op 8-7-48 naar Indonesia. geboren 21-10-1923 te Tjimahi, bankwerker, wonende te Amsterdam Commelinstraat 35 III
22. DJAYA Otto Raden	geboren 3-10-1916 te Rangkasbetoeng, kunstschilder, wonende te Amsterdam Paulus Potterstraat 20 huis.
23. DJAYA Agoes Raden	geboren 1-4-1913 te Pandeglang, kunstschilder, wonende te Amsterdam Paulus Potterstraat 20 huis.
24. SOEDJAKS Arie	geboren 25-2-1896 te Soerabaja, hulparbeider, wonende te Amsterdam Overtoom 288 huis.
25. SOEDIRDJO	geboren 23-11-1922 te Minggiran, ex telegrafist K.M., wonende te Amsterdam Nieuwe Prinsengracht 4 III

Namen	Bijzonderheden.
	vertrok op 19-5-47 naar den Haag Prins Hendrikstraat 55.
*26. Basoeki Abdullah Raden	geboren in 28-1-1915 te Solo, kunstschilder, wonende te Doorn. Adres Kromme Mijdrechtstraat 80 huis SOEGENG
*27. DJAFAR bin Talib	geboren 18-2-1923 te Batavia, wonende te Amsterdam Marnixstraat 290 A.T.V.A.
*28. WOWORUNTU August	geboren 2-2-1909 te Tamako, kellner, wonende te Amsterdam Staringstraat 28 III
*29. MOCHTAR Stanislaus Joseph	geboren 11-7-1920 te Siak Srie Indrapoera, kellner, wonende te Amsterdam Van Eeghenlaan 24 huis.
*30. LEWARATOE Matheas	geboren 15-7-13 te Kisar, timmerman, wonende te Amsterdam Lepelstraat 12 I
*31. N O Y A Rudij George	geboren 22-4-1922 te Soerabaja, student, wonende te Amsterdam Marnixstraat 290 A.T.V.A.
*32. RANTI Iwan Stephan Franciscus	geboren 30-5-1923 te Gorontalo, wonende te Amsterdam Marnixstraat 290 A.T.V.A.
*33. SOENARTO Pandji Jackie Raden	geboren 4-11-1922 te Madoera, kellner, wonende Daniel Stalpertsstraat 65 III te Amsterdam.
POLITON Sam Alexander	geboren 21-5-1921 te Menado, wonende te Amsterdam Quelijstraat 84 huis.
*35. BAMBANG OETOMO Raden	geboren 21-4-1925 te Semarang, student, wonende te Amsterdam Van Hallstraat 134 II.
*36. NINDO daeng Ngallé	geboren ong. 1916 te Makassar, ex matroos grote vaart, thans AMSTEL BROUWERIJ, wonende te Amsterdam Andreas Bonnstraat 26 I
*37. LOEMBAN TOBING Wilhelm	geboren 13-11-1896 te Taroetoeng, musicus, wonende te Amsterdam Stalinlaan 96 III.
*38. SOETJAHJO Parih Abdoel	geboren 23-6-1920 te Gambirona, techniker, wonende te Amsterdam Geleenstraat 50 II. Vertrok op 2-7-48 naar Batavia.
*39. TJOKROHADIKOESOE-MO Chajat Iman Mohamad	geboren 1-7-1908 te Magetan, med. student, wonende te Amsterdam Marnixstraat 290 A.T.V.A.
*40. SANOE Ruth (vr)	geboren 6-10-1920 te Tjimahi, wonende te Amsterdam Nassaukade 359 I.
41. WAWOROENTOE Amalia Theodora	geboren 9-10-1930 te Soekaboemi, studente, wonende te Amsterdam Johan Vermeerstraat 73 II.
FOEAD Tengkoeh Achmad	geboren in 23-5-1921 te Parbaeongan, student, wonende te Amsterdam Grensstraat 9 I.
BONE Jacob	geboren in 4-11-1925 te Batavia, wonende te Amsterdam 2e Atjehstraat 66 II. Vertrok op 19-12-47 naar Haarlem Nassaustraat 13 rood.
*44. DIJKSTRA Geertruida Catharina	geboren 5-9-1929 te Amsterdam, wonende te Amsterdam Retiefstraat 15 I.
*45. van Holst Pellekaan Rudolf	geboren 8-6-1919 te Amsterdam, adj. secr. Ned. Bijbelgenootschap, wonende te Amsterdam Van Baerlestraat 15 hs. Vertrok op 23-4-48 naar Makassar.
46. HONIG Anton Gerrit	geboren 10-3-1915 te Kampen, predikant, wonende te Amsterdam Amsteldijk 31 I
47. van MARLE Adrianus	geboren 9-3-1922 te Baarn, student, wonende te Amsterdam Okeghemstraat 6 II. Is secretaris afdeling Amsterdam van de vereniging NEDERLAND - INDONESIE.
*48. MARKUS Cornelis Bastiaan	geboren 26-6-1894 te Amsterdam, lopen blinden inrichting, wonende te Amsterdam 2de van Swindenstraat 79 hs.
*49. NASSETTE Joannes Bernardus	geboren 12-11-1928 te Velsen, wonende te Amsterdam van Eeghenlaan 6 huis.
*50. ZEGERIUS Jacob	geboren 15-5-1897 te Amsterdam, magazijnchef, wonende te Amsterdam Gaaspstraat 52 II.

49782

No. 235c-49.

28 Januari 1949.

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: een.

G E H E I M.

co. 49782
M/1052

Volgno.
31 JAN. 1949.
ACD/ 54453

Adams

53969

RB -

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 235b-49 van 24 Januari 1949 wordt hierbij toegezonden een exemplaar van het door de Perhimpunan Indonesia te Amsterdam in de Maleise taal uitgegeven weekblad "Warta Indonesia" van 31 December 1948, nos. 52 en 53.

Betreffende de artikelen, opgenomen op de pagina's 1, 2 en 3 van deze editie zij verwezen naar het bovenaangehaalde schrijven.

Op de pagina's 3, 4 en 5 is onder de titel "Tahun Internasional" een artikel opgenomen. Hierin wordt in de bekende communistische terminologie een overzicht gegeven van het voornaamste wereldgebeuren op politiek gebied en de internationale stromingen, welke door dit gebeuren zich in 1948 hebben geopenbaard.

Het artikel vangt aan met de opmerking, dat zij die vermenen, dat we thans in een goede normale wereld leven, zich vergissen, daar deze wereld meer weg heeft van een wereld van lieten en lagen. Hoewel nog geen wereld van roven en moorden (dinus perampok?), dan hebben de imperialistische groepen toch kans gezien om in 1948 hun stempel op deze wereld te drukken en zou men dit kunnen noemen het jaar, waarin voor ieder de lucht werd afgepast.

Achtereenvolgens wordt dan gewezen op de actie van de Sovjet-regering in de landen rond de Kaspische Zee, het gebeuren in Palestina, Griekenland, China, Azië en Zuid-Oost-Azië.

Vervolgens wordt opgemerkt, dat nauwelijks de tweede wereldoorlog is beeindigd of door Washington en Londen wordt op een nieuwe oorlog aangestuurd, wat gelijk zou staan met een einde maken aan het bestaan van de mensheid.

Verwijzende naar China wordt opgemerkt, dat de volkslegers onder Mao Tse Tung en Tsju Teh daar niet zijn tegen te houden en voor Nanking en Sjanghai staan.

Over de hele wereld wordt het imperialisme teruggedrongen en moet het plaats maken voor de nieuwe democratische gedachten.

In dit verband wordt verwezen naar Tsjechoslowakije, alsmede naar Yoegoslavië, waarbij wordt opgemerkt, dat dit land uit de Kominform is getreden.

Om het verlies van deze landen waren de imperialistische groepen erg boos en werden wegen en middelen gezocht om verder verlies tegen te gaan. Als uitvloeisel hiervan kwam de economische hulp in de vorm van het Marshall-plan. Door deze geraffineerde economische hulp heeft Wallstreet kans gezien, de Benelux, Frankrijk en Engeland onder commando van Amerika, door middel van het Atlantic Pact, een militaire overeenkomst te doen aangaan, waardoor deze West-Europese landen ondergeschikten zijn geworden van de Amerikaanse politiek.

Het volk van deze West-Europese landen, doch in het bijzonder het Franse volk, is hierdoor gemaakt tot kanonnenvlees. Door het Franse volk werden daartegen grote stakingen georganiseerd, waarbij gewezen wordt op de rol, welke de fascistische groep onder De Gaulle en het kabinet onder de Queuille daarbij hebben vervuld.

Vervolgens wordt gewezen op de actie van de imperialisten in Italië en de reactie welke hierop door de Italiaanse communisten werd veroorzaakt middels stakingen en dergelijke. Zeer uitvoerig wordt dan de Berlijnse kwestie besproken, waarbij op de bekende wijze wordt geschreven over de behandeling van deze aangelegenheid op de U.N.O.-vergadering te Parijs, zomede de onlangs in Berlijn gehouden verkiezingen en alles wat daarmee verder zoal samengaat.

Hierna wordt aandacht geschonken aan de Palestijnse kwestie en de behandeling van deze aangelegenheid in de U.N.O. Nadat enige aandacht is geschonken aan de moord op Graaf Bernadotte wordt opgemerkt, dat de Palestijnse kwestie vooral voor de imperialisten zeer belangrijk is vanwege de grote oliebelangen, welke daarbij op het spel staan voor de grote olieconcerns.

Bij de daarop gehouden bespreking van de moeilijkheden in Griekenland, wordt Washington hiervan de grote schuldige genoemd. Het daar ingestelde fascistische regime wordt een Amerikaans belang genoemd. In dit verband wordt mede gewezen op de economische hulp, welke Amerika aan Spanje zou hebben aangeboden en gereleveerd worden aan de pogingen, welke door Amerika in het werk zijn gesteld om Spanje in de West-Europese Unie op te nemen.

Naast dit alles is er nog veel meer, waardoor men in het afgelopen jaar verlegen is gemaakt. Het grootste is wel -aldus wordt opgemerkt- dat hoge legerautoriteiten in Duitsland weer hulp zou hebben verleend aan de vroegere leiders der Nazi-partij.

Het jaar 1948 is voorbij. Wat heeft het de mensheid gebracht? Vele pogingen om te komen tot overeenstemming werd door het streven van het imperialisme tegengehouden of ongedaan gemaakt. Hieruit blijkt, dat het streven van het imperialisme er nog altijd op gericht is, het volk over de gehele wereld te overheersen en uit te zuigen. Het is een geluk, dat de anti-imperialisten steeds sterker worden.

De progressieve groepen staan op het punt het imperialisme te verstrooien (overwinnen) (mengambrukkan Imperialisme).

Aan alle anti-imperialisten, waar deze zich ook bevinden, wensen wij sterkte toe in hun strijd, alsmede een gelukkig nieuwjaar. Geluk bij Uw strijd in het jaar 1949.

Het artikel had als onderschrijft: "Kita Menang!!" (Wij zullen winnen).

Onder de titel "Ho Chi Minh" is op pagina 7 een revolutionair getinte biografie opgenomen van de president der Viëtnam-republiek, HO CHI MINH.

Medegedeeld wordt, dat Ho Chi Minh, die wordt genoemd "The great man of Asia", en thans 57 jaar is, op 2 September 1945 de jonge republiek Viëtnam in Midden-Azië heeft geproclameerd. Een opsomming wordt gegeven van de beroepen en werkzaamheden welke Ho Chi Minh gedurende zijn leven in Indo-China en daarbuiten heeft vervuld, terwijl hij volgens eigen uitlating niet

meer weet, hoe vaak hij werd aangehouden en tot vrijheidsstraffen werd veroordeeld. Nadat is opgemerkt, dat hij evenals Dr Sun Yat Sen steeds sober gekleed is, wordt medegedeeld, dat HO volgens eigen verklaring de theorie van de leer van Marx is toegedaan, welke theorie echter in Viëtnam nog niet in praktijk is gebracht. Ten aanzien van de eenheid en de vrijheid van Viëtnam zou HO hebben verklaard, dat daar nog geen ware eenheid heerst en nog een valse (onvolledige) vrijheid is.

Onder een der kolommen van dit artikel is de volgende z.g. stopper geplaatst: "Hiduplah perjuangannya anti imperialisme di Viet Nam" (Leve de anti-imperialistische strijd in Viëtnam).

Onder de titel "Republiek Yakutsk" is op de pagina's 7 en 8, van de hand van een zekere WILLKIE, het eerste van een vervolgartikel opgenomen.

Deze Willkie geeft in dit artikel een beschrijving van de in Siberië gelegen republiek Yakutsk, waar hij in September met een vliegtuig landde en enige tijd heeft vertoefd.

In deze beschrijving merkt hij op, dat deze republiek een oppervlakte heeft van 2/5 van de oppervlakte van Europa en ongeveer 400.000 inwoners zou hebben.

Bij zijn landing op het vliegveld werd Willkie met een korte toespraak door de Volkscommissaris van de republiek Yakutsk, een zekere MURATOV, namens STALIN een welkom toegeroepen. Verder geeft hij een beschrijving van land en volk van deze republiek.

Onder de titel "Perihal E. DU PERRON" (Bespreking van E. DU PERRON) wordt op de pagina's 9 en 10 een beschouwing gegeven van de schrijver E. DU PERRON en meerdere van zijn werken.

Bij wijze van inleiding wordt medegedeeld, dat E. du Perron een zeer begaafd persoon was. Een der progressieve Nederlanders, die door zijn kennis van het Indonesische land en volk, geen vreemdeling meer was, doch het zeer goed met Indonesië en de Indonesische Maatschappij meende, aan welke verbetering hij ook steeds heeft gewerkt.

Verwijzende naar zijn werk "Indisch Memorandum" wordt opgemerkt, dat hieruit kan blijken, dat hij toen Soetan SJAHRIR reeds kende.

Opgemerkt wordt, dat hij gedurende zijn verblijf in Indonesia oprichter en medewerker was van het tijdschrift "Critiek en Opbouw" te Batavia, terwijl door hem te Amsterdam het blad "Contact" werd opgericht.

Voorts wordt gewezen op zijn 2-delig "Verzamelwerk", n.l. deel I "Het land van Herkomst" en deel II "Parlando".

Nadat is medegedeeld, dat Du Perron in Mei 1940 te Bergen in Nederland is overleden, worden de werken "Oren met Dirk Coster" en "Het land van Herkomst" aan een nadere bespreking onderworpen, waarbij meerdere gedeelten uit deze werken in de Nederlandse taal worden geciteerd. Hierbij wordt opgemerkt, dat Du Perron progressief-revolutionair was en altijd zeer sympathiek heeft gestaan ten opzichte van de vrijheidsgedachten van Indonesia en daarvan herhaaldelijk blijk heeft gegeven in zijn economische en politieke beschouwingen.

Vervolgens wordt op dezelfde wijze "Parlando" aan een bespreking onderworpen.

Verder worden nog besproken "Een voorbereiding", "De man van Lebak" uit het Amsterdamse blad "Contact" en enige andere soortgelijke werken, waaruit ook meerdere gedeelten in de Nederlandse taal worden geciteerd. Verder wort ook aandacht geschonken aan de Franse en Engelse werken van Du Perron, waarvan worden genoemd "Stendhal", "Gide" en "E.A.Poe". Hierbij wordt Du Perron onhollands en cosmopolitisch genoemd.

Het artikel is getekend I.F.M.SALIM.

(Een persoon met deze naam komt in het Bevolkingsregister der Gemeente Amsterdam niet voor. Dit, terwijl dezerzijds werd vernomen, dat een persoon met deze naam en voorletters lid zou zijn van de vereniging "U.S.S.R. en geabonneerd op het blad "NU", welk blad hem op het adres Van Eeghenlaan 4 huis te Amsterdam (het adres van Slamet Faiman) zou worden toegezonden. Op de lijst van abonné's op de "Warta Indonesia" te Den Haag, welke U werd toegezonden bij dezerzijds schrijven no. 235-49 van 7 Januari 1949 komt een naam voor: I.F.M.SALIM, Laakkade 80. Of deze persoon identiek is aan de schrijver van het artikel kon niet worden vastgesteld.0.)

Verder is op pagina 10 onder de titel "Penangkapan Besar di Makassar" (Grote arrestaties te Makassar) een bericht opgenomen uit het communiqué van de Dienst Legercontacten van 4 December 1948. Hierin wordt medegedeeld, dat op 2/3 December 1948 te Makassar door de Politie en Nederlandse militairen 41 jeugdige personen werden gearresteerd. Opgemerkt wordt, dat niet werd medegedeeld, waarom deze jeugdige personen werden gearresteerd, doch vermoed wordt, dat dit geschiedde omdat zij lid zouden zijn van een ongewenste organisatie. Volgens het evenbedoelde communiqué zouden deze jeugdige personen zijn gearresteerd omdat zij waren geïnfiltreerd voor de republiek, danwel voor de P.K.I., MUSO, e.s.

Onder de titel "Gapki Menjetudjui Manifest Politik Ratulangi" (De Gapki gaat accoord met het politieke manifest van Ratulangi) is op pagina 11 een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat te Makassar een politieke partij werd opgericht. Opgemerkt wordt, dat op deze te Makassar gehouden vergadering bleek, dat de opgerichte partij een onderdeel zou zijn van de Gapki en zich heeft uitgesproken voor het politieke manifest, zoals dit onlangs te Djokja door Ratulangi e.s. werd uitgegeven en tegen iedere verdere bespreking met de Nederlanders zou zijn.

Op dezelfde pagina is met als titel "Senator MALONE Pertjaja Bangsa Indonesia Sanggup Melakukan Pemerintahan Sendiri Dengan Baik" (Senator MALONE heeft vertrouwen in het Indonesische volk en acht het volkomen tot zelfbestuur in staat) een bericht opgenomen, gedateerd Djakarta, 7 December 1948. Hierin wordt een verklaring opgenomen van de Amerikaanse Senator MALONE, waarin deze zou hebben gezegd, dat hij vertrouwen heeft in het Indonesische volk en het volkomen in staat acht een goed zelfbestuur te vormen.

Hij baseert deze mening op het feit, dat er volgens hem voldoende geschoolde Indonesiërs zijn, die in staat moeten worden

geacht, een leidende bestuursfunctie te kunnen vervullen. Mede wijst hij op de mogelijkheid tot het vestigen van een eigen industrie, de grote im- en exportmogelijkheden naar en van Amerika van koffie, kruiden en specerijen, tin, oliën en dergelijke. Verder wees hij op de 570 miljoen dollar, welke Nederland van Amerika heeft geleend.

Wijzende op de communistische overwinningen in China en het gebeuren in Europa merkte hij op, dat het de wens van Amerika zou zijn, dat er rust in Azië zou komen. Vandaar het Amerikaanse streven naar stabiliteit in Azië. Het is hierom -aldus wordt besloten- dat Amerika zoveel interesse heeft voor het gebeuren in Indonesië en de verhouding tussen Indonesië en Nederland.

Op de pagina's 11 en 12 is onder de titel "Kedudukan Wakil Tinggi Mahkota" (De zetel (plaats) van de Hoge Vertegenwoordiger) van de hand van Prof. Mr Dr SUPOMO een artikel opgenomen. Hierin wordt, verwijzende naar een bericht in de "Nieuws-gier" van 20 November 1948 en de besluiten, zoals deze dienst-aangaande genomen werden op de te Den Haag gehouden conferentie met de vertegenwoordigers van de Federale Staten, een beschouwend overzicht gegeven van de plaats, welke door de Nederlandse Hoge Vertegenwoordiger wordt ingenomen. Hierbij wordt opgemerkt, dat deze aangelegenheid een punt van bespreking zal zijn bij de onderhandelingen, welke te Kaliurang zouden worden gehouden.

Nadat op critische wijze een overzicht is gegeven van de plaats, welke door de Hoge Vertegenwoordiger zal worden ingenomen bij de in te stellen voorlopige federale regering, wordt opgemerkt, dat door het veto-recht, dat aan de Hoge Vertegenwoordiger is toegekend, de bevoegdheden welhaast groter zijn dan tijdens het pas afgesloten koloniale tijdperk. In dit verband wordt vooral benadrukt de positie, welke door het leger en de legerautoriteiten kan worden ingenomen onder het mom van de z.g. noodtoestand (staat van oorlog en staat van beleg), vooral omdat het oppercommando van het K.L., K.N. I.L. en Koninklijke Marine in feite berust bij de Vertegenwoordiger van de Nederlandse Kroon.

Op de pagina's 13, 14 en 15 zijn verschillende korte berichten opgenomen.

In een bericht uit het te Gorontalo verschijnende weekblad "Suara Muda" (De stem der Jeugd) van 18 November 1948 wordt de mogelijkheid besproken van het instellen van een tweede militaire actie door de Nederlanders tegen de republiek Indonesia. In dit verband wordt de op 21 Juli 1947 ingestelde politieke actie besproken en een koloniale oorlog genoemd. Het instellen van een 2e koloniale oorlog wordt psychologisch onjuist genoemd omdat velen ook in de voorlopige federale staten in de republiek Indonesia een model zien van de werkelijke vrijheid.

In een volgend bericht is een resolutie opgenomen, zoals deze werd aangenomen op de volksvergaderingen, welke op 14, 16 en 18 November 1948 door de afdeling Belopa van de Partai Serikat Islam Indonesia werden gehouden en door 300 tot 500 personen werden bezocht.

In deze resolutie, welke is gedateerd Belopa, 14 November 1948 is ondertekend door de voorzitter ABDUL WAHAB en de secretaris M.IDRIS, wordt aan de in te stellen N.I.T.-regering verzocht:

- 1e Op 1 Januari 1949 de vrijheid te verlenen aan geheel Indonesia en van deze datum niet af te wijken;
- 2e Deze vrijheid te verlenen aan alle ingezetenen van het gebied, dat voordien viel onder het begrip Nederlands Indië;
- 3e Er op aan te dringen, dat ook de republiek Indonesia zal worden opgenomen in de Voorlopige Federale Regering (Pemerintah Interim Federal).
- 4e Er bij de N.I.T.-regering op aan te dringen, dat een politiek zal worden gevoerd, zoals door de P.S.I.I. wordt voorgestaan. Derhalve het voeren van een zelfstandig politiek regeringsbeleid.

Laan-
In een bericht met als titel "Suata Drama" (Een drama), overgenomen uit het te Surakarta verschijnende dagblad "Guntur" van 1 December 1948, wordt de uitlating van VAN DER GOES VAN NATERS, dat wanneer men thans met Indonesia niet tot een vergelijk kan komen "Indonesia een drama" zal worden, in nadere beschouwing genomen. Hierbij wordt als leidende oorzaak voor deze uitlating genoemd de opstand van de P.K.I.-Musso. Ten aanzien van de onderdrukking van deze opstand door de Hatta-regering wordt opgemerkt, dat deze in Amerika met instemming werd begroet en hierin wordt gezien een teken van kracht der republiek.

In een onder de titel "Politik Synthese" overgenomen bericht uit het te Pontianak verschijnende dagblad "Borneo Barat" van 29 November 1948, wordt opgemerkt, dat het de wens zou zijn van de 70 millioen Indonesiërs, dat de eenheid en de vrijheid zal worden verkregen voor geheel Indonesia. D.i. het voormalige Nederlands-Indisch gebied. Tegenstellingen, of synthese of anti-these, zoals het in dit bericht wordt genoemd, zouden te dien opzichte bij de bevolking hetzij in of buiten de republiek niet bestaan.

In een ander bericht, overgenomen uit het te Batavia verschijnende dagblad "Merdeka" van 9 December 1948, wordt medegedeeld dat op last van de Resident van Bandjarmasin in de kampung Bungkulan (district Kalumpang van het landschap Tjantung-Sampanahan) vele personen werden gearresteerd, die lid zijn van de Landschapsraad te Pulau Laut. Reden van deze arrestatie werd niet genoemd.

Voorts is onder de titel "Doorstoot" nog opgenomen een bericht uit het te Jogja verschijnende katholieke dagblad "Hidup" (Leven) van 6 December 1948. Hierin wordt opgemerkt, dat de door de Nederlanders toegepaste blokkade steeds meer wordt geconsolideerd. Met deze consolidatie wordt echter ook de guerillastrijd welke nu al een jaar wordt gevoerd steeds intensiever, waarbij men er rekening mee moet houden, dat deze strijd nog tientallen jaren kan worden gevoerd. Ook buiten het republikeinse gebied -aldus wordt opgemerkt- wordt thans de guerilla gevoerd. Hiervoor wordt verwezen naar de desbetreffende berichten, uitgegeven door de Dienst

Legercontacten.

Om aan dit alles paal en perk te stellen is de hulp nodig van Londen en Washington, terwijl daarbij ook de houding, zoals deze wordt aangenomen door India en Birma niet onderschat moet worden. Einde.

No 13

0.2.

24 Januari 1949.

Onderwerp: Warta Indonesia.

Bijlage: gene.

G E H E I M .

Ten vervolge op het dezerzijds schrijven No. 235 A-'49 d.d. 11-1-'49 wordt hierbij, ingevolge het telefonisch verzoek van de Heer Van der MOST van 18 dezer, uit de editie van "Warta Indonesia" van 31 December 1948 No. 52 en 53, voorlopig alleen datgene toegezonden, wat betrekking heeft op de militaire actie in Indonesië, zoals deze werd ingezet op 18 December 1948.

Hierbij zij aangetekend, dat deze editie van "Warta Indonesia" slechts in beperkte mate werd verspreid en alleen aan de meest vertrouwde leden der Perhimpunan Indonesia en abonné's werd toegezonden.

Onder de titel: "Tekat kita", is op de pagina's 1 en 2 een kennelijk als redactioneel bedoeld artikel opgenomen. Het artikel vangt aan met de mededeling, dat voor de tweede maal in het Vaderland (di tanah air kita) een koloniale oorlog is uitgebroken. Voor de tweede maal heeft de Nederlandse regering een gewapende aanval gedaan op het volk van Indonesië, omdat middels onderhandelen en de blokkade niet kon worden verkregeg, wat men wenste.

Bij de langdurige onderhandelingen heeft de republiek herhaaldelijk vele en grote concessies gedaan en op velerlei gebied aan de wensen der Nederlandse regering tegemoet gekomen, doch ondanks dat heeft de Nederlandse regering de Renville-overeenkomst met de republiek Indonesië verbroken. Hieruit is niet alleen voor hen (Indonesiërs) maar voor de gehele internationale wereld, duidelijk gebleken, dat de houding in deze door Nederland aangenomen gelijk is aan de houding van een imperialistisch land en het in feite de bedoeling is het Indonesische volk wederom te overheersen. Geen geluk en vrijheid wenst de Nederlandse regering het volk van Indonesië te brengen (geven), doch het wil ons Vaderland weer terug brengen in de staat, waarin dit verkeerde voor de 2e wereldoorlog.

In dit verband wordt er op gewezen, dat in Indonesië ook thans nog geen persvrijheid zou bestaan, terwijl in de door de Nederlanders bezette staten vele personen worden gearresteerd en gevangen gehouden. Ook het recht van vereniging en vergadering is aan banden gelegd; z.g. geschiedt dit alles onder het "mom" van bestrijding van het communisme, doch in werkelijkheid laat de Nederlandse regering hieronder vallen alle verenigingen en leiders, welke haar niet welgevallig zijn en noemt dit dan communistisch of communisten, waarbij zij het dan nog doet voorkomen, alsof dit een bijdrage zou zijn voor de internationale bestrijding van het communisme. (dengan sokongan kaum kolot Internasional.) Vervolgens wordt er op gewezen, dat het Indonesische volk alleen vrij en gelukkig kan zijn in de republiek Indonesië,

Volgna.

24 JAN. 1949

AD/53969

co. 49782

M/1052

53595

P2B

zoals deze werd geproclameerd op 17 Augustus 1945. In de grondwet van de republiek Indonesië worden aan het volk alle mogelijke rechten als volk gegeven en gewaarborgd. Al deze grondwettelijke rechten zijn eveneens vastgelegd in en gewaarborgd bij het "program nasional", zodat voor dit alles niet nodig is een door de Nederlandse gecreëerde Verenigde Staten van Indonesië. Dit te meer, omdat de republiek met haar leiders door het volk gekozen werd. Vervolgens wordt de vraag gesteld, hoe de houding van de republikeinse regering t.o.v. de Nederlandse regering was, welke vraag aan een vrij uitvoerige bespreking wordt onderworpen.

Hierbij wordt opgemerkt, dat zolang de onderhandelingen met de Nederlanders werden gevoerd, door de republikeinse regering geen duidelijke werd aangenomen, terwijl het de wens was van het Indonesische volk, dat er een meer aanvallende houding zou worden aangenomen.

Er werden te veel bepalingen gemaakt, waardoor het volk werd tegengehouden. Als voorbeeld wordt hier genoemd de "rasionalisatie" (bedoeld wordt vermoedelijk "nationalisatie") van het leger.

Hieruit werden de meest links georiënteerde elementen verwijderd, oftewel zij, die voorstanders waren van het "program nasional" en een "nationale regering."

De Hatta-regering voelde hier echter niets voor, waardoor het volk werd tegengehouden.

Bij het voeren van de buitenlandse politiek was men te veel georiënteerd op Amerika en Engeland en stelde men te veel vertrouwen in deze twee imperialistische landen.

Hoewel het geluk van de republiek op het spel stond, durfde de Hatta-regering haar buitenlandse politiek niet consequent te voeren, met als gevolg, dat er thans weer oorlog is in Indonesië.

Het gevolg van dit alles is, dat er thans voor het Indonesische volk weer een duistere tijd is aangebroken en het volk mogelijk weer geruime tijd zal moeten leven onder grote ellende en martelingen.

Bij dit alles moet niet worden vergeten, dat de republiek is ontstaan uit de drang en de wil van het volk, zodat zij niet te doden is, doch geboren uit de wil van het volk zal herrijzen tot de vrijheid zal zijn verkregen.

De overtuiging wordt uitgesproken, dat het gehele Indonesische volk, bestaande uit landbouwers, werklieden, met het leger en de studenten, zich liever dood zal vechten dan de vrijheid prijs te geven.

Het artikel wordt besloten met een oproep aan alle Indonesiërs, waar zij zich ook mochten bevinden, mee te leven in deze strijd met het Indonesische volk.

Het is onze heilige plicht het Indonesische volk daarbij te helpen en te steunen, zoals in de grondwet en het "program nasional" is bepaald. "Sekali Merdeka, tetap Merdeka" (eens vrijheid, altijd vrijheid.)

Onder de titel: "Terimalah Tanggungdja wabnja" is op de pagina's 2 en 3 een door Djajeng PRATOMO getekend artikel opgenomen, waarin het e.e.a. wordt gezegd over het manifest dat door de "Rukun Peladjar Indonesia (Rupi) n.a.v. de mili-

houding

taire actie in Indonesië werd samengesteld en uitgegeven. Het artikel vangt aan met de mededeling, dat de "Rukun Paladjar Indonesia" een vereniging is van in Nederland met een studiebeurs studerende "Malino-studenten" en door deze vereniging in verband met de door de Nederlandse regering tegen de republiek Indonesië ingezette militaire actie een manifest werd uitgegeven gericht tot het Nederlandse volk.

Opgemerkt wordt, dat de uitgifte van dit manifest met volle instemming door de schrijver is ontvangen, vooral omdat deze militaire actie daarin ten sterkste wordt afgekeurd. In dit manifest wordt echter - aldus het artikel - ook gezegd, dat deze actie werd ingesteld met het doel: "Membersih kan terrorisme" (de terroristische benden op te ruimen).

Verder blijkt uit het manifest nog te veel, dat de Rupi ook thans nog de mening is toegedaan, dat de Nederlanders middels besprekingen met Indonesië tot een overeenkomst wensen te komen, ook al zijn zij (Rupi) thans teleurgesteld en beschaamd gemaakt in deze verwachting.

Bij dit alles moet men in Rupi-kringen wel bedenken, dat ook zij verplicht zijn, thans niet uitsluitend hun stem tegen deze militaire actie te doen horen, bij de Nederlandse regering, doch bij het gehele Nederlandse volk.

Vooral moet zij zich daarbij richten tot de meest progressieve groepen in Nederland en is zij verplicht, om met deze groepen samen te werken, om op deze wijze haar stem te doen horen bij de Nederlandse regering.

Vrij uitvoerig wordt dan gewezen op de actie, zoals deze door de progressieve groepen in Nederland werd gevoerd. Door de redactie van het blad wordt hierbij tussen haakjes medegedeeld, dat zij in het volgende nummer van "Warta Indonesia" meer uitvoerig op deze actie der progressieve groepen zal terugkomen. (Dit nummer werd echter nog niet ontvangen. O.)

Wat er op gewezen is, dat de Nederlandse progressieve groepen op even sterke wijze haar afkeuring hebben uitgesproken bij de Nederlandse regering t.o.v. de militaire actie in Indonesië, wordt opgemerkt, dat er voor de Rupi geen bezwaren kunnen bestaan, om met de andere Indonesische en progressieve groepen (de consequente anti-imperialisten) samen te werken en er op aan te dringen deze militaire actie te staken in het belang van de republiek Indonesië en het Indonesische volk.

Hierop wordt een gedeelte van een passage uit het manifest der Rupi geciteerd luidende als volgt:

"ia kini sangat tidak setuju untuk meneruskan perhubungan, juga dilapangan kebudajaan (cultuur) dengan Belanda".

Hierbij wordt opgemerkt, dat de Rupi zich hier aan de maatschappij voordoet als zijnde een Indonesische nationalistische groep, wat ten zeerste wordt toegejuicht. Verwacht wordt echter, dat de Rupi de volle consequentie van dit door haar ingenomen standpunt zal aanvaarden en doorvoeren en wanneer de militaire actie van Nederland tegen de republiek zal zijn beëindigd (voltooid), zij logisch en consequent het thans ingenomen standpunt zal doorvoeren en de studiebeurzen der Nederlandse regering zal weigeren. Doet zij dit niet, dan is de Rupi "gemerkt" (Rupi telah di "tjap") en zal men haar niet meer kunnen geloven (vertrouwen).

Wanneer de Rupi zal besluiten te studeren zonder de hulp van de studiebeurzen der Nederlandse regering, dan zal daarin kunnen worden gezien een offer, dat werd gebracht voor het Indonesische volk en de grote strijd voor de vrijheid. Zo, echter mocht blijken, dat de Rupi de even bedoelde consequentie zal verwaarlozen (niet zal nakomen) dan kan in het door haar uitgegeven manifest geen uiting worden gezien van steun en versterking van een nationale strijd - aldus wordt het artikel besloten. Op pagina 6 is het zowel in de Nederlandse als in de Maleise taal gestelde manifest opgenomen, zoals dit werd samengesteld en uitgegeven door de

- a. Perhimpunan Indonesia.
- b. Perkumpulan Islam.
- c. Persatuan Penduduk Indonesia.

Het in de Nederlandse taal gestelde manifest volgt hier in extenso.

M A N I F E S T .

Onderstaande Indonesische organisaties in Nederland spreken hun afschuw en verontwaardiging uit over het besluit van de Nederlandse regering om het bestand, dat door de Veiligheidsraad is bevolen, te verbreken en ten tweede male een grootscheepse militaire agressie tegen de republiek Indonesië te ondernemen.

Ondanks het feit, dat de Republiek aan de eisen van Nederland vergaand is tegemoet gekomen, is de Nederlandse regering toch overgegaan tot het gebruik van wapengeweld tegen de Republiek.

Met deze feiten voor ogen is het ons niet mogelijk geloof te schenken aan de ernst van Nederland om mede te bouwen aan de "Souvereine Verenigde Staten van Indonesië in gelijkwaardig deelgenootschap met het Koninkrijk".

Zij verraden integendeel het voornemen van Nederland om het koloniale regime te herstellen.

Het is daarom onze overtuiging, dat een samengaan met Nederland onmogelijk is.

Tegen de militaire agressie past slechts een vastberaden strijd van het gehele Indonesische volk. Hiertoe roepen wij alle partijen en organisaties in Indonesië en in het buitenland op, om aan gemeenschappelijk front te vormen.

Wij wensen een Vaderland vrij van vreemde invloeden, die onze vrijheid en ons zelfbeschikkingsrecht zouden willen beknotten.

Perhimpunan Indonesia.

Perkumpulan Islam.

Persatuan Penduduk Indonesia

Op pagina 16 is een spotprent opgenomen, met betrekking tot de militaire actie.

De Nederlandse regering wordt hierop voorgesteld door een Herodes-figuur te paard.

De vrijheid (Merdeka) wordt voorgesteld door "Ibu Indonesia" (een Indonesische vrouwenfiguur).

Een tweetal vliegtuigen werpen bommen op brandende Indonesische woningen, terwijl een tank en een kanon deze woningen beschieten.

Het geheel draagt als opschrift:

HERODUS. Memerintah untuk menbunuh semua kanak² jang hidup dalam Daerahnja.

(De grote Herodes geeft opdracht om al de kinderen (kanak²) die leven op een bepaald grondgebied te vermoorden (doden).

In een onderschrift wordt hieromtrent vermeld:

HERODUS (Permerintah Blanda), mentjahari anak² (Kemerdekaan) dari Ibu Indonesia (Republiek Indonesia).

Sebagai telah di njatakan oleh Riwayat, Kemerdekaan Republik Indonesia tetap di lindungi dan kemudian akan di lindungi oleh Rakyat Rayat Indonesia se umumnja. E inde.

No 13/2
0. 2.

No. 235A-49.

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: een.

G E H E I M.

49782
11 Januari 1949.

17 JAN. 1949

ACD/53595

312 01/1052

52897

Pe B -

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324H-47 van 31 December 1948 wordt hierbij toegezonden 1 exemplaar van het door de Perhimpoeaan Indonesia te Amsterdam uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", n.l. no. 51 van 17 December 1948.

In deze editie is op de pagina's 1 en 2 het gebruikelijke buitenlandse overzicht opgenomen. Met als ondertitel "Djerman" (Duitsland) wordt een uitvoerige uiteenzetting gegeven van de gemeenteraadsverkiezingen, welke op 5 December j.l. in het westelijk deel van Berlijn werden gehouden. Opgemerkt wordt, dat 60% van de stemmen werden uitgebracht op de valse socialisten, welke daardoor de overwinning hebben behaald. Nadat er op gewezen is, dat meer dan $\frac{1}{2}$ miljoen inwoners van Berlijn met het communisme sympathiseren, welke tegen deze verkiezingen grote demonstraties hebben gehouden, wordt medegedeeld, dat door de S.E.D. en andere consequente progressieve groepen niet aan deze verkiezingen werd deelgenomen.

De thans gekozen gemeenteraadsleden zijn het volkomen eens met de Engelsen en Amerikanen en zouden niets anders vormen dan een poppen-gemeenteraad. In het geheel -aldus wordt opgemerkt- kan niets anders worden gezien dan een anti-communistische actie, welke onder dwang van Engeland en Amerika wordt uitgevoerd en doet denken aan het Duitsland van 10 jaar geleden onder Hitler. Tegen het geheel wordt gewaarschuwd met de volgende woorden: "Die geister die ich rief, werde ich nicht los", wat volgens het artikel in het Nederlands wil zeggen: "Wie wind zaait, zal storm oogsten".

Op de gebruikelijke wijze wordt dan weer een beschouwing gegeven over het imperialisme van Engeland en Amerika, dat de wereldmarkt wenst te heroveren, al moet dit ook zijn door wapengeweld en oorlog. Het is daarom, dat de volkeren van de West-Europese landen het Pruisisch militarisme wordt opgedrongen, wat ook duidelijk valt waar te nemen in de politiek zoals deze door Amerika ten opzichte van Duitsland wordt gevoerd. Gewezen wordt dan op de industrie in West-Duitsland en de ontmanteling hiervan, welke op aandringen van Amerika in een zeer langzaam tempo geschiedt, met het doel deze weer dienstbaar te maken aan de volgende oorlog. Teneinde dit doel te bereiken wordt zelfs de Marshall-hulp hieraan dienstbaar gemaakt, waarvoor de heer HOFFMANN een bezoek aan Londen heeft gebracht.

Bij dit alles wordt vergeten het grote imperialistische gevaar, dat van een herboren sterk Duitsland kan uitgaan voor de kleine landen, welke aan het Duitse gebied grenzen, zoals Polen, Tsjecho-Slowakije, België, Nederland, Denemarken en andere.

Bij dit alles wordt erop gewezen, dat ook tijdens de te Parijs gehouden U.N.O.-vergaderingen geen oplossing voor de Berlijnse

kwestie kon worden verkregen. Wat ook het geval was met de Palestijnse kwestie, hetgeen een gevolg zou zijn van de grote Joodse invloeden in Amerika.

Met als ondertitel: "Tiongkok" (China) worden enige woorden gewijd aan de hachelijke positie van de huidige Chinese regering, waarbij wordt opgemerkt, dat Paman Sam (Amerika) een wijs man blijkt te zijn, door aan te nemen, dat door het verlenen van steun aan China in wezen de communisten worden gesteund.

Met als ondertitel: "Junani" (Griekenland) wordt aan de hand van een artikel in het nieuwsblad "The Nation" opgemerkt, dat de huidige toestanden in dat land een gevolg zouden zijn van de verkeerde politiek, zoals deze na de 2e wereldoorlog door de West-Europese landen ten opzichte van Griekenland werd gevoerd. Hierdoor heeft het Griekse volk niet de sleutel kunnen vinden om zich vrij te maken.

Op pagina 5 is een bericht opgenomen uit het blad "Merdeka" van 25 November 1948 waarin het een en ander wordt gezegd omtrent de steun welke aan de republiek Indonesia wordt verleend door Pakistan en andere landen uit het Midden-Oosten, zoals India en Birma.

Wijzende op een bericht uit het blad "Pakistan Times" worden enige mededelingen gedaan over het bezoek van een Pakistaanse missie aan Indonesia onder leiding van Mr HATIM ALAMI. Hierbij wordt een rectificatie gegeven op een uitlating, welke hij bij zijn bezoek aan Bandoeng zou hebben gedaan ten opzichte van de Nederlandse democratie. Onder dit bericht is een stopper geplaatst, waarin wordt gezegd: "Onze plicht in Nederland is, eensgezind te strijden voor de vrijheid van het vaderland".

Verder is op dezelfde pagina onder de titel: "Rakjat dan 1 Djanuari 1949" opgenomen een artikel, overgenomen uit het te Gorontalo verschijnende blad "Suara Pemuda" van 11 November 1948.

In dit artikel wordt gewezen op de belangrijkheid van de datum van 1 Januari 1949, daar deze datum een grote dag belooft te worden voor het verkrijgen van de vrijheid van Indonesia. De verwachting wordt uitgesproken, dat deze datum geen teleurstelling zal blijken te zijn en brengen zal wat werd beloofd en verwacht.

Op pagina 4 zijn verschillende korte persberichten opgenomen. Onder de titel "Waktu Mendesak" is een bericht opgenomen uit het blad "Njata" van 18 November 1948, dat verschijnt in Bandjarmasin. Hierin wordt het een en ander gezegd over hetgeen op 1 Januari 1949 staat te gebeuren. Aan de hand van een uitspraak van de Australische minister CHIFFLEIJ wordt opgemerkt, dat in Nederland nog geen volkomen begrip zou heersen van hetgeen er zoal in Indonesia omgaat, daar wanneer dit wel het geval was, men in Nederland wel anders zou staan tegenover samenwerking ook met de republiek.

Onder de titel "Silakkan Membuka Djalan" is een bericht over-

genomen uit het te Djokja verschijnende katholiek dagblad "Hidup" van November 1948.

Hierin wordt de verwachting uitgesproken, dat bij de komende besprekingen, de partijen zich boven alle sentiment zullen kunnen stellen. In het bijzonder wordt een beroep gedaan op de katholieke ministers SASSIN, waarvan verwacht wordt, dat hij een goed begrip zal tonen voor de republiek en de weg zal vinden, welke zal leiden tot het geluk van het Indonesische volk.

Uit het te Djokja verschijnende blad "Kedaulatan Rakjat" van November 1948 is onder de titel "Siapa berdiri di belakang Belanda" (Wie of wat staat achter de Nederlanders) een bericht opgenomen, waarin deze vraag wordt besproken.

Hierbij wordt opgemerkt, dat men ook in de toekomst niet mag vergeten, dat blijkbaar Amerika achter de Nederlandse regering staat bij de politiek, welke door die regering wordt gevoerd ten opzichte van Indonesia. Hoewel aanvankelijk werd gedacht, dat Amerika voor de eenheid en de vrijheid van Indonesia was, bleek dit echter niet het geval te zijn.

Opgemerkt wordt, dat bij dit alles niet mag worden vergeten, dat Indonesia een grote factor kan zijn in de gebeurtenissen in Azië. Gewezen wordt dan op de grote vorderingen van het communistische leger in China en dergelijke.

Onder de titel "Tiga kemung-kinan" (Drie mogelijkheden) werd een bericht opgenomen uit het te Djokja verschijnende blad "Nasional" van November 1948.

Hierin wordt er op gewezen, dat in de nabije toekomst kan worden gerekend op 3 mogelijkheden:

- 1e dat overeenstemming wordt bereikt tussen Nederland en de Republiek;
- 2e dat door de Nederlanders wederom een militaire actie zal worden ingezet;
- 3e dat de republiek terzijde zal worden gesteld en aan haar lot zal worden overgelaten, totdat zij zichzelf van binnen uit stuk maakt.

In een daarop gehouden beschouwing wordt opgemerkt, dat de 2e en 3e mogelijkheid grote risico's inhouden voor de Nederlanders. De eerste mogelijkheid zou wel de beste zijn, wanneer ten volle rekening zou worden gehouden met de verlangens en belangen van het volk.

Wijzende op de instelling van de staat Oost-Java wordt opgemerkt, dat de Nederlanders gladde vogels zijn.

Op pagina 5 is een artikel opgenomen waarin het een en ander wordt gezegd over de voedsel-situatie in het door de Nederlanders bezette gebied op Java, welke volgens dit artikel alles behalve gunstig zou zijn. Vooral in de grote steden zou de rijstvoorziening te wensen laten. Medegedeeld wordt, dat hierin de oorzaak moet worden gezocht, dat op 7 October 1948 de "rijst-ordonnantie" werd ingevoerd, waarbij een opsomming wordt gegeven van de verschillende maatregelen, zoals in deze ordonantie zijn voorgeschreven.

Onder de titel "Masalah Indonesia" is op dezelfde pagina een artikel overgenomen uit het te Soerakarta (Solo) verschijnende

blad "Merdeka" van 23 November 1948.
Hierin wordt het instellen van de nieuwe staat Oost-Java besproken, waarbij wordt opgemerkt, dat daarin een streven moet worden gezien van de Nederlandse regering om door het stichten van vele afzonderlijke staten een voorsprong te krijgen en het volk bij haar keuze voor of tegen de republiek voor een fait-accompli te stellen. In dit alles -aldus wordt het artikel besloten- moet worden gezien een streven van de Nederlanders om de waarde van de vrijheid van het Indonesische volk te verminderen.

Op pagina 6 is uit het te Djokja verschijnende republikeinse dagblad "Kedaulatan Rakjat" van 24 November 1948, onder de titel "Thema Indonesia" een artikel overgenomen. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de politiek, zoals deze in het Midden-Oosten door Amerika wordt gevoerd. Nadat is opgemerkt, dat de lijn, waarop Amerika het communisme in China dacht te kunnen keren is weggefallen, wordt de vraag besproken, waarom Amerika toenadering zoekt tot het fascistisch Spanje.

Verder wordt er op gewezen, dat het er alle schijn van heeft, dat Amerika ook achter Nederland zou staan bij de door dit land in Indonesia gevoerde politiek. Zoals ook in het artikel "Siapa berdiri dibelakang Belanda" uit hetzelfde blad, werd gezegd, wordt ook hier weer opgemerkt, dat men aanvankelijk meende, dat Amerika voor de eenheid en de vrijheid van Indonesia was, ook al omdat Indonesia zou kunnen zijn gelijk het vuur bij het kaf (api didalam sekam). Thans echter -aldus wordt daarbij opgemerkt- blijkt, dat door de door Nederland goed gevoerde diplomatiek de plaat van Washington aan de andere zijde wordt gedraaid.

Op pagina 6 is verder onder de titel "Pertjaja atas kekuatan tenaga sendiri" (Vertrouwen in eigen kracht en inspanning - kunnen) een artikel opgenomen. Hierin wordt o.a. opgemerkt, dat de inkt waarmede de Linggadjati-overeenkomst werd geschreven nog niet droog was of de Nederlanders trachtten de republiek aan banden te leggen. Veel is er nadien nog gepasseerd, doch de maat zou thans vol zijn en zij kunnen niet dulden, dat zij nog meer bestolen worden. Uit al deze gebeurtenissen zouden zij voldoende lering hebben getrokken om thans voldoende vertrouwen te stellen in eigen kracht en kunnen. Ook in de desa moet intensief gewerkt worden om sterke organisaties te stichten. Het geheel moet worden een sterk fort, gevormd uit eigen vrije wil -aldus besluit het artikel-.

Uit het te Djokja verschijnende dagblad "Merdeka" van 24 November 1948 is onder de titel "Soal bahan makanan" op pagina 7 een artikel opgenomen met betrekking tot het voedselvraagstuk. Hierin wordt in het bijzonder het rijstvraagstuk besproken en opgemerkt, dat door de republikeinse regering hieraan veel aandacht wordt geschonken. Over het algemeen zou de rijstvoorziening enige moeilijkheden opleveren, waardoor de prijzen steeds oplopen.

Op de pagina's 7 en 8 wordt onder de titel "Tembem contra

Pentul", het bekende debat, voortgezet tussen TEMBEM en PENTUL. Eerstgenoemde geeft hierin antwoord op het artikel van laatstgenoemde (PENTUL), zoals dit werd opgenomen in dit blad van 10 December j.l., no. 50.

Gewezen wordt op het grote belang, welke de vakbeweging heeft op het economisch bestel en de vrijheid van een volk.

Voorts wordt er nogmaals op gewezen, dat het Indonesische vraagstuk niet is los te maken van de grote wereld- of internationale vraagstukken. De gebeurtenissen in Indonesia moeten n.l. worden gezien in het kader van de alom heersende strijd voor de vrijheid, waarvoor wordt verwezen naar Birma, Griekenland (Junani) en andere dergelijke landen. Deze vrijheid kan niet verkregen worden door de arbeiders(vak)beweging alleen, -wat ook niet door hem, TEMBEM, zou zijn beweerd- doch hieraan moet door het gehele volk, derhalve door alle bevolkingsgroepen, zoals handelaren, landbouwers, middenstanders e.a., worden deelgenomen. Ondanks dit blijft echter de arbeidersbeweging wel de voornaamste factor bij dit streven naar de vrijheid, zoals dit ook bij het gebeuren in Indonesia thans het geval is. Hiervan wordt daarop een uitvoerige uiteenzetting gegeven.

Nadat er op gewezen is, dat in November 1945 de S.O.B.S.I. als vakbeweging werd opgericht met 2 miljoen leden en de leiders hiervan waren: SETIADJIT, OEI GHEE HWAT, NJONO, HARJONO, GONDO PRATOMO, wordt opgemerkt, dat SETIADJIT en OEI GHEE HWAT in 1947 het te Praag gehouden congres van ~~het~~ W.V.V. als vertegenwoordigers van de S.O.B.S.I. hebben bijgewoond.

Vervolgens wordt gewezen op de mislukte moordaanslag op SETIADJIT in Juli 1948, wat een minder mooie daad wordt genoemd van de Indonesische vakbeweging. Verder wordt ook gewezen op hetgeen heeft plaats gevonden voor het gebeuren van Madioen in September 1948. Dit gebeuren en alles wat daaraan is voorafgegaan wordt genoemd de strijd tegen de regering HATTA, waarbij wordt opgemerkt, dat deze strijd niet uitsluitend door de arbeidersbeweging wordt gevoerd, doch is voortgekomen uit het gehele volk, met de hulp van de arbeiders. Het geheel moet -aldus schrijver- worden gezien als een critiek op de HATTA-regering, waaraan deelgenomen werd door alle Indonesische mannen en vrouwen, door groot en klein, door allen die strijden voor de vrijheid van het vaderland. Door hen, die opkwamen voor hun recht om deel te nemen aan de regering. Een regering met een nationaal kabinet en een nationaal program, zoals dit werd samengesteld en aanvaard door de politieke partijen.

Wie -aldus wordt de vraag gesteld- saboteerde het nationale program? Was dit SJARIFUDIN of zijn hoogedelgestrengede Drs Moh. HATTA? Wie waren hier de contra-revolutionnaires, de anti-nationalisten, wie waren pro-dollar en pro de kleine groepen? De grote fout van de regering-HATTA was, dat zij geen uitvoering wenste te geven aan het nationale program en zich niet stoorde aan het verzoek van het volk, een nationaal kabinet in te stellen, doch de progressieven wenste uit te sluiten van deelname aan de regering.

Waarom, zo wordt gevraagd, moeten wij het Nederlandse imperialisme verjagen (uitdrijven) wanneer daarvoor een ander of het eigen imperialisme in de plaats moet treden.

Onze strijd is gericht tegen het imperialisme, tegen de koloniale politiek, tegen overheersing. Wij wensen te zijn een vrij, gewoon volk.

Nadat nog even op deze wijze wordt voortgegaan, wordt het artikel besloten met de mededeling, dat de schrijver "bung" PENTUL niet ziet als een bewonderaar door dik en dun van Drs HATTA, doch hij geeft bung PENTUL de raad, goed de economie te bestuderen.

Andere exemplaren van het blad werden nadien tot dusver niet ontvangen. Einde.

No 13 / 12

0.2.

53182

Notitie KB

UITGEBOKT

54 bll.

67839 (cc)

Op 31-1-'49 is bij brief 53182 aan de Zwitsers en aan Expedite geschreven betreffende de personen resp. in Zw. en Fr., die geregeld Warta Indonesia ontvangen.

KB, 31-1-'49

15 Januari

9.

B. 53182.

VIII. 20.5.

GEHEIM.

XXXX
XXXX
UITGEBODEN

a/54743

Abonné's "Warta Indonesia".

Ik heb de eer UHoogedelgestrenge mede te delen, dat naar dezertijds is vernomen de personen van Iding Soemita en Sadikoen, respectievelijk wonende Steenbakkersgracht 82 en Keizersgracht 36 A te Uwert geabonneerd zouden zijn op het weekblad "Warta Indonesia", orgaan van de vereniging "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) te Amsterdam.

Tot Uwe inlichting moge dienen, dat deze vereniging onder communistische leiding staat en onder invloed van de C.P.N. Leden van de P.I. zijn deels communist en republikein, deels alleen republikein. Het communistisch element evenwel prevaleert.

a
HET HOOFD VAN DE DIENST,

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hof van Justitie,
te
PARAMARIBO.

Mr.L.Einthoven.

15 Januari 9.

53182.

XXXX
XXXX

1/87525

VIII. 1. 1.

G E H E I M.

UNGEBOEKT

Abonné "Warta Indonesia".

Ik heb de eer UHoogedelgestrengede mede te delen, dat naar dezerzijds is vernomen de persoon van Saleh, St.Elizabethgasthuis op Curaçao, abonné zou zijn op het weekblad "Warta Indonesia", orgaan van de vereniging "Perhimpoeaan Indonesia" (P.I.), te Amsterdam.

Tot Uwe inlichting moge dienen, dat deze vereniging onder communistische leiding staat en onder invloed van de C.P.N. Leden van de P.I. zijn deels communist en republikein, deels alleen republikein. Het communistisch element evenwel prevaleert.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hof van Justitie,

Mr.L.Einthoven.

is
W I L L E M S T A D.
(Curaçao).

No. 53182.

Onderwerp: Abonné's "Warta
Indonesia".

VIII. 91.3.

GEHEIM.

UITGEBEKT

Ik heb de eer U mede te delen, dat de navolgende personen te Uwent geabonneerd zouden zijn op het blad "Warta Indonesia", orgaan van de "Perhimpunan Indonesia".

1. Mak Ginen	Trompstraat 66
2. R.Ibu Sarinah	Roggeveenstraat 191
3. Soewito	Prins Hendrikstraat 55/13
4. Raden Hardjodirenggo.	Cartesiusdwaarsstraat 7
5. Gandisoekardi	Weimarstraat 375
6. Ds.N.Kamu	Heemskerckstraat 10
7. Raden Pandji Notodipoetro	Obrechtstraat 223
8. W.J.Inkiriwang	Franklinstraat 34
9. Ph.Teura	Roggeveenstraat 191
10. Soeroamidjojo	van Bylandtstraat 64
11. Mohamad Jezus	Columbusstraat 237
12. S. Manan	Trompstraat 52
13. S. Hardjo	Roggeveenstraat 115
14. Leo Mune	Regentesselaan 168
15. Soekery	Obrechtstraat 221
16. S. Sairin	Cronjéstraat 42
17. Matrawi	Prins Hendrikstraat 55/21.
18. Kaja	Fultonstraat 13
19. I. F. M. Salim	Laakkade 80.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

~~J. G. Grabbendam.~~

Ch. L. van

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
's-GRAVENHAGE.

52122

Opgave van personen, die geabonneerd zouden zijn op het weekblad
 Sinem Warta Indonesia. No 235-49 dd. 7 Januair 1949

1. Mak Gimem	Trompstraat 66	den Haag.
2. R. Ibu Sarinah	Roggeveenstraat 191	" "
3. Soewito	Prins Hendrikstraat 55/13	" "
4. Raden Hardjodirenggo	Cartesiusdwabsstraat 7	" "
5. Gandisoekardi	Weimarstraat 375	" "
6. Ds. N. Kamu	Heemskerckstraat 10	" "
7. Raden Pandji Notodipoetro	Obrechtstraat 223	" "
8. W. J. Inkiriwang	Franklinstraat 34	" "
9. Ph. Teura	Roggeveenstraat 191	" "
10. Soeroamidjojo	van Bijlandstraat 64	" "
11. Mohamad Jezus	Columbusstraat 237	" "
12. S. Manan	Trompstraat 52	" "
13. S. Hardjo	Roggeveemstraat 115	" "
14. Leo Mune	Regenteselaan 168	" "
15. Soekery	Obrechtstraat 221	" "
16. S. Sairin	Cronjestrat 42	" "
17. Matrawi	Prins Hendrikstraat 55/21	" "
18. Kaja	Fultonstraat 13	" "
19. I. F. M. Salim	Laakkade 80	" "

Opgave van personen aan wie regelmatig het weekblad Warta Indonesia wordt toegezonden, No. 235-49 dd. 7 Januari 1949.

1. A-lexandre von Arx -
2. Saleh -
3. M. Djalal -
4. Iding Soemita }
5. Sadikoen }
6. Sokolof Vera Prof -
7. Dr. Doeve -
8. Mr. L. Damais -

Locarno-Solduno
 St. Elizabethgshuis
 Clinique "Raint-Val" Leysin
 Steenbakkersgracht 82
 Keizersgracht 36 A
 91 Rue Boileau
 79 Rue Erlanger
 66 Quai Louis Bleriot

Suisse -
 Curacao -
 Suisse
 Paramaribo -
 Paramaribo -
 Paris
 Paris 14
 Paris 14

No. 235 - 49

Onderwerp: WARTA INDONESIA. *A. Dew*

Bijlagen: twee.

G E H E I M .

7 Januari 1949.

Volg.

11 JAN. 1949

ACD/53182

Hierbij worden toegezonden, een lijst met namen van personen (Indonesiers) wonende te Den Haag, die geabonneerd zouden zijn op het door de Perhimpunan Indonesia alhier uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", alsmede een lijst met namen van personen wonende buiten Nederland, aan wie het blad eveneens regelmatig wordt toegezonden. einde.

No. 13 1949

0. 2.

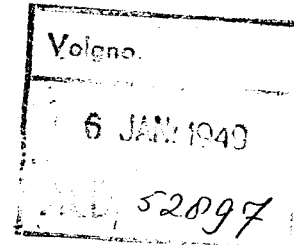
No. 10324 H-47.

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: 3.

G E H E I M.

49782
J. J. J.
31 December 1948.

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324 G-47 van 20 December 1948 worden hierbij toegezonden 3 exemplaren van het door de Perhimpunan Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 48, 49 en 50, respectievelijk van 26 November 1948 en 3 en 10 December 1948.

In de editie van 26 November 1948, no. 48, is op de pagina's 1, 2 en 3 een artikel opgenomen, met als titel "Ondernemingsraden". Nadat is opgemerkt, dat dit een vervolg is van het artikel "Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie", opgenomen in de "Warta Indonesia" van 19 November 1948, no. 47, wordt medegedeeld, dat een en ander op 1 Juli 1948 in de 2e Kamer werd behandeld en in ieder bedrijf, waar meer dan 25 personen werkzaam zijn, een "ondernemingsraad" kan worden ingesteld. Vervolgens wordt een uitvoerige uiteenzetting gegeven van artikel 4 van het desbetreffende besluit en gewezen wordt op de rechten en de plichten van de arbeiders, zoals deze zijn vastgelegd in dit artikel.

Aan het slot van het artikel wordt opgemerkt, dat het noodzakelijk moet worden geacht, dat ook vertegenwoordigers van ~~han~~ (kita) in deze lichamen zitting zouden hebben, doch dat dit wel niet mogelijk zal zijn, daar zij hier geen eigen vakvereniging hebben. Daarom zal het zaak zijn, goed op te letten, dat door de vakverenigingen hun belangen op de juiste wijze zullen worden behartigd en niet verwaarloosd.

Op pagina 3 is verder een artikel opgenomen uit het te Djokja verschijnende blad "Kedaulatan Rakjat" van 1 November 1948. Hierin wordt het een en ander gezegd over de tegenstelling in de politiek, zoals deze wordt gevoerd door Den Haag en Batavia ten opzichte van Indonesia. Aan het slot wordt er op aangedrongen, dat de republikeinse delegatie bij de komende besprekingen met de Nederlanders hiermede rekening zal dienen te houden en zij bij deze besprekingen de ware volksbelangen zal voorstaan, daar de Nederlanders er kennelijk op uit zijn, de republiek van binnen-uit stuk te maken (vernietigen).

Op dezelfde pagina is een artikel opgenomen uit het te Solo verschijnende blad "Rakjat" van 1 November 1948, waarin een beschouwing wordt gegeven over de economische verhoudingen in de republiek. Hierin wordt opgemerkt, dat er in de republiek verschillende handelaren zouden zijn, die speculeren op de mogelijkheid, dat het uitvoeren van goederen (producten) spoedig mogelijk zou zijn, waarvan het volk de dupe zou worden.

Op de pagina's 3 en 4 is een artikel opgenomen uit "Berita Indonesia" van 13 November 1948, betrekking hebbende op het instellen van de "interim"-regering op 1 Januari 1949 in Indonesia.

Nadat er op gewezen is, dat de houding van Nederland, aangenomen ten opzichte van de republiek bij het instellen van de interimregering, nog niet geheel duidelijk is, wordt opgemerkt, dat, hoe men de zaak ook draait of keert, de datum van 1 Januari 1949 voor Indonesia zeer belangrijk belooft te worden.

In dit verband wordt gewezen op een uitlating van MONONUTU namens de P.R.I.S., die deze datum meer een waarborg- of streefdatum noemt voor het geluk en de vrijheid. Mede wordt gewezen op een uitlating van de voorzitter van de "Gerakan Kesatuan Indonesia", A.Z.ABIDIN. Deze noemt de datum 1 Januari 1949 een belangrijke datum voor de federalisten van Oost-Indonesia en Kalimantan (Celebes). Hij zou echter willen blijven aandringen en ijveren op een middels algemene verkiezingen verkregen volksvertegenwoordiging omdat alleen op deze wijze een nationale volksregering kan worden verkregen.

Verder wordt opgemerkt, dat wanneer door de republikeinse vertegenwoordigers niet zou worden deelgenomen aan de interimregering, deze niet/heel Indonesia zal kunnen worden aanvaard en erkend. De wens wordt uitgesproken, dat de republikeinen en federalisten in deze zullen samenwerken met opzetting van alle meningsverschillen.

Over

Op pagina 5 is onder de titel "Politik di Bandung" een artikel opgenomen, waarin het een en ander wordt gezegd over de motie, welke door het lid van het parlement Pasundan, Suradiredja in het parlement van de staat Pasundan te Bandoeng werd ingediend. Hierbij wordt opgemerkt, dat deze motie niet werd ingediend tegen het hoofd van de staat Pasundan Wiranata Kusuma, doch tegen het beleid, zoals dit wordt gevoerd door het onder leiding van ADIL PURADIREJO staande kabinet van deze staat. Medegedeeld wordt, dat deze motie door samenwerking van de Indonesische- en de eenheidsfractie (Kesatuan) met 55 stemmen voor en 35 tegen werd aangenomen. Het geheel wordt een succes genoemd van de nationalistische stromingen in de staat Pasundan.

Op de pagina's 5 en 6 is een artikel opgenomen uit het te Tomohon (Minahasa) verschijnende blad "Persatuan" van 1 November 1948. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven omtrent de motie, zoals deze onlangs door de Minahasa-raad werd aangenomen met betrekking tot het instellen van de interimregering op 1 Januari 1949 en hetgeen hierover in de resolutie wordt gezegd, zoals deze op de Bandoengse conferentie werd aangenomen.

Aangedrongen wordt op het houden van een ronde-tafel-conferentie, waarbij ook vertegenwoordigers van de republiek moeten worden toegelaten. Het instellen van de interimregering op de wijze zoals dit staat te gebeuren, wordt genoemd een paradox en tragiek, een formaliteit. Hierbij wordt opgemerkt, dat het geheel grondig besproken dient te worden bij de a.s. besprekingen van de Nederlandse en de republikeinse delegaties.

Nadat er op gewezen is, dat bij de hierover gehouden besprekingen het kabinet van ANAK AGUNG wankelde, wordt aan het slot de verwachting uitgesproken, dat bij de verdere besprekingen alle kleingeestigheid zal worden overwonnen en 1 Januari 1949 een grote dag zal kunnen zijn en de Verenigde Staten van Indonesia vrijheid en geluk zullen brengen.

Onder de titel "Mendjaga Keprtjajaan Rakjat" is op de pagina's 6 en 7 een artikel opgenomen uit het te Batavia verschijnende blad "Merdeka" van 11 November 1948. Hierin wordt critiek geleverd op de houding van ADIL PURADIREDDJA, minister van de staat Pasundan en opgemerkt, dat hij, ADIL PURADIREDDJO, uit de actie, welke tegen zijn beleid werd gevoerd, kennelijk wordt hier bedoeld op de motie welke tegen zijn beleid in het parlement van de staat Pasundan werd aangenomen, lering kan trekken en hij wel tot de overtuiging moet zijn gekomen, dat het overgrote deel van het Soendanese volk het niet eens is met de door hem gevoerde politiek en zelf een rol wenst te spelen in het huidige politieke spel van het vaderland Indonesia. Aan het slot wordt er op gewezen, dat hier de stem, zoals deze leeft in de harten van het volk, duidelijk werd gehoord.

Onder de titel "Soal Gelap dalam Pergerakan Kiri" (Het duistere vraagstuk in de linker beweging) is op de pagina's 7 en 8 een artikel opgenomen, waarin het een en ander wordt medegedeeld omtrent de uitlating van Amir SJARIFUDIN, dat hij reeds in 1935-1936 als lid tot de P.K.I. zou zijn toegetreden. Het artikel vangt aan met de opmerking, dat tot heden nog geen zekerheid werd verkregen, dat de Partai Komunis Indonesia in de jaren 1935-1936 opnieuw werd opgericht, zoals door Amir SJARIFUDIN werd medegedeeld en hij zelf in 1936 als lid tot deze illegale P.K.I. zou zijn toegetreden. Hierbij wordt aangegetekend, dat het tot dusver nog maar raden en een raadsel (teka-teki) is of in de evenbedoelde jaren de P.K.I.-Muda (Jonge P.K.I.) of de illegale P.K.I. danwel de linker groepen in Indonesia werden opgericht. Eens zal dit wel worden opgehelderd of het jaar 1936 in dit verband belangrijk is geweest. Thans is het echter van minder belang of MUSO, AMIR c.s. elkaar toen reeds ontmoet hebben. Een feit is het, dat MUSO in Juli 1948 in Indonesia is teruggekeerd, daar AMIR ontmoette en het F.D.R. (Front Demokrasi Rakjat) oprichtte.

Nadat is opgemerkt, dat de opstand in 1926 plaats vond onder leiding van de P.K.I., wordt medegedeeld, dat alvorens de opstand te Madioen een feit was geworden, de republikeinen niet wilden geloven, dat MUSO 22 jaar voordien betrokken was bij het leiden van de opstand van het volk tegen de vertegenwoordigers van het koloniale Nederland.

Toen de opstand MUSO-AMIR c.s. te Madioen bijna was onderdrukt (dipadamkan), verscheen er in het te Djokja verschijnende nieuwsblad "Massa" een artikel van mevrouw Siti Larang SOSROKARDONO. Deze deelde hierin mede, dat in 1935-1936 MUSO niet (terug) in Indonesia zou zijn geweest om, zoals algemeen werd beweerd, de P.K.I. opnieuw op te richten, doch dit een valse MUSO was en dit in werkelijkheid SUDJADI van het Hoofdparket der Nederlands-Indische regering zou zijn geweest. Hierbij wordt aangegetekend, dat deze inlichtingen nog niet volledig zouden zijn, daar mevrouw Larang SOSROKARDONO slechts

PKI
Handwritten notes and signatures on the left margin.

een tip heeft opgelicht van de sluier van de geheimzinnige waas, waarmede de actie van deze heroprichting der linker-vleugel schijnt te zijn omgeven.

Gebleken is -aldus het artikel- dat de leiders van de opstand in de republiek een grote aanhang hadden, en vooral AMIR door deelname hieraan een groot offer heeft gebracht.

Het is thans geen geheim meer, dat onder auspiciën van de P.K.I.-F.D.R. de opstand werd voorbereid en verschillende personen aan deze voorbereiding hebben medegewerkt, waaronder ook Mr. JUSUF, die destijds in Cheribon met de leiding der revolutie werd belast. Ook is het bekend, dat meerdere personen uit het buitenland aan deze voorbereiding en der verdere uitvoering hebben medegewerkt. Zo zouden b.v. hieraan ook personen van de in Australië gevestigde communistische organisatie SIBAR hebben deelgenomen. Dit zouden dezelfde personen zijn - namen van deze personen werden niet genoemd - die gedurende de tijd van het kabinet SHAHRIR-Amir een bepaalde vertegenwoordiging hadden in Australië. Al deze personen zouden (Juli 1948 te Djokja onder de naam rode P.K.I. (P.K.I. - Merah) deze beweging hebben opgericht. Vele vooraanstaande communisten, zoals ALIMIN e.a. waren verenigd in de P.K.I.-F.D.R.

in

Op pagina 8 is onder de titel "Surat dari saudara Pentul kepada redaksi" (een brief van broeder Pentul aan de redactie) een artikel opgenomen, waarin op vrij nalieve spottende wijze het een en ander over de Indonesische bevolking wordt gezegd. Nadat de schrijver heeft opgemerkt, dat hij maar een dom iemand is, doch als goed Indonesiër zich geroepen voelt op zijn wijze te vertellen, hoe hij het huidige gebeuren in Indonesië ziet, wijst hij er op, dat het Indonesische volk arm en dom is. Arm, terwijl Indonesië een rijk land is, doch de bevolking arm is, omdat het land bestuurd werd door een groep kapitalisten (kaum modal) welke er ten behoeve van eigen voordeel op uit waren, het volk arm te houden. Doordat er geen of niet voldoende scholen waren, werd het volk door deze kapitalisten dom gehouden, opdat slechts lage lonen zouden behoeven te worden uitbetaald.

Opgemerkt wordt, dat weliswaar Indonesië ook thans nog geen algehele vrijheid werd verkregen, doch de verwachting zou zijn gewettigd, dat in de huidige gewijzigde toestand reeds een beduidende verbetering kan worden gezien. Aangespoord wordt, om zo nodig middels een vijfjaren-plan in de economische toestand van de bevolking verbetering te brengen en verschillende sociale maatregelen te treffen.

(Nadere aanduidingen omtrent Pentul worden niet gegeven.)

In een mededeling aan de abonnees van het blad wordt verzocht, de abonnementsgelden voor het nieuwe jaar te zenden aan de administrateur van het blad F. PALAR enz. en niet aan de Van Eeghenlaan 4 huis te Amsterdam.

In de editie van 3 December 1948, no. 49, is onder de titel "Tindjauan Internasional" op de pagina's 1 en 2 het bekende buitenlandse overzicht opgenomen.

Onder het hoofd "Djerman (Duitsland)" wordt een beschouwing gegeven over de burgemeesters-verkiezingen, welke zowel in de Oostelijke als Westelijke zone van Berlijn werden gehouden.

In deze verdere beschouwing worden MARSHALL en BEVIN de strebers (djagoan) van de Westelijke democratie (demokrasi Barat) genoemd. Bij de besprekingen van de moeilijke heden in het Roergebied wordt opgemerkt, dat het kennelijk de bedoeling is van Engeland en Amerika, om van dit gebied weer een fabriek te maken voor een volgende wereldoorlog, waarmede de Benelux-landen en bij hoge uitzondering Frankrijk het niet eens zouden zijn. Het instellen van deze oorlogsfabriek zou bedoeld zijn, om de Sovjet Unie te kunnen aanvallen. Onder het hoofd "In Frankrijk" wordt het einde van de stakingen, welke 8 weken hebben geduurd, besproken. Hierbij wordt aangetekend, dat de overwinning, welke hier ogenschijnlijk door de regering QUEUILLE op de C.G.T. werd behaald een "Pyrrhus"-overwinning is, daar de lonen van de havenarbeiders en zeelieden aanmerkelijk werden verhoogd.

Bij een verkiezing van het parlement te Avignon werd een overwinning door de communisten behaald. Bij de daarop gehouden besprekingen van de Marshall-hulp aan de West-Europese landen wordt opgemerkt, dat Amerikaanse kapitalisten erop uit zijn om middels het "Atlantic Pact" te komen tot de "De Verenigde Staten van Europa" om daarmee de Sovjet Unie te bestrijden. Ondanks dit wordt de Marshall-hulp door de West Europese landen gezien als een evangelie, een Blijde Boodschap, een zegen (hulp), komende van "boven" (sebagai suatu Evangelie, suatu Blijde Boodschap, suatu Pertolongan dari "Atas").

Dit gedeelte van het artikel wordt dan besloten met de volgende zin: "Tetapi konsekwensi pondirian ini ialah, bahwa "dengan sendirinja" Europa Barat mendjadi djadjahan ekonomi Amerika Sarikat" (De consequentie van deze houding kan niet anders zijn dan dat de West Europese landen economisch onderhorig zullen zijn aan de Verenigde Staten van Amerika).

Onder het hoofd "in China" wordt medegedeeld dat de kapitalist Tsjang Kai Sjek meer financiële hulp zal vragen aan Marshall (jahni Wallstreet) oftewel aan de Wall-street. Hiervoor is Mevr. Tsjang Kai Sjek hals over kop (suda lari) naar Amerika vertrokken. Wanneer Amerika - aldus wordt opgemerkt - deze meerdere financiële hulp aan China zou verlenen, kan het beter deze dollars in een bodemloos vat werpen.

Betreffende de communistische activiteit in China wordt medegedeeld, dat de communisten voor Nanking zouden staan en het wel niet lang meer zou duren, dat deze stad door de communisten bezet zal zijn.

Op pagina 2 is een bericht opgenomen uit het Amerikaanse dagblad "Herald Tribune" betrekking hebbende op de communistische activiteit in de republiek en de hulp, welke door het Nederlandse leger werd aangeboden ter bestrijding van deze activiteit. Mede wordt opgemerkt, dat in deze communistische actie een volksbeweging moet worden gezien en een gevolg zou zijn van de drang naar vrijheid.

Verder is op dezelfde pagina een bericht opgenomen uit het te Londen verschijnende dagblad "Manchester Guardian". Hierin wordt medegedeeld, dat volgens een B.B.C. bericht met de missie STIKKER-SASSEN tien Nederlandse parlementsleden zullen vertrekken, wat een goed voorteken werd genoemd.

Op pagina 3 is onder de titel "Ketentuan jang pasi, tidak-ada" een artikel opgenomen uit het te Makassar verschijnende blad "Pedomen Hairan" van 13 November 1948. In dit artikel wordt een overzicht gegeven van de behandeling van de motie in het parlement van de Staat Oost Indonesia op 4 November 1948, zoals deze werd voorgesteld door de Gapki met betrekking tot het instellen van een interim-federale regering op 1 Januari 1949.

Onder de titel "Propaganda Belanda tetap mengeruhkan suasana" is op pagina 4 een bericht opgenomen van de Dienst Legercontacten van 23 November 1948, waarin het s.s.a. wordt gezegd omtrent de infiltratie van republikeinse militairen in het door Nederland bezette gebied. Zo zou volgens deze Dienst een vergadering, welke werd gehouden zuidelijk van Malang, geleid zijn door T.N.I.-officieren, die op deze vergadering zouden hebben aangespoord om te infiltreren in het Nederlandse gebied en daar sabotage te plegen. Verder wordt nog het een en ander gezegd over de veelvuldige rampok-partijen e.d. in dit gebied. Dit alles wordt genoemd een politieke propaganda, zoals deze alleen kan worden gevoerd door het Nederlandse legerbestuur, omdat dit leger in het na 21 Juli 1947 bezette gebied geen "recht en orde" kannhandhaven.

Ineen eveneens op deze pagina opgenomen bericht wordt medegedeeld, dat onlangs door het Australische lid van de C.v. G.D. CHRITCHLEY twee vooraanstaande christen-leiders uit Australië naar Djokja zijn begeleid. Ten einde een inzicht te krijgen in de christelijke maatschappij in de hoofdstad der republiek zullen deze twee Australiërs een ontmoeting hebben met vooraanstaande kerkelijke leiders aldaar. De verwachting wordt uigesproken, dat door dit bezoek de Australische bevolking een beter begrip zal krijgen van Indonesië.

Onder de titel "Faktor Internasional Kuat" (Sterke Internationale factoren) is op pagina 4 een artikel opgenomen uit het te Batavia verschijnende blad "Merdeka" van 22 November 1948. In dit artikel wordt het een en ander gezegd over de bijzondere delegatie (bedoeld wordt de missie SASSEN-STIKKER) welke de Nederlandse regering voor verdere besprekingen naar Indonesië zal zenden. Het zenden van deze delegatie wordt genoemd een uitvloeisel van de internationale factoren en de stappen, welke door het Amerikaanse Staten Departement in Den Haag zouden zijn gedaan. Ook de activiteit van het Amerikaanse lid van de C.v.G.D., Merle COCHRAN, zou hierin kunnen worden onderkend.

Uit de spoed welke bij dit alles zijdens Nederland wordt betracht kan blijken, dat Nederland geen gerust geweten heeft (suara hati ketjil Belandi) ten opzichte van de Indonesia gevoerde politiek.

Aan het slot wordt opgemerkt, dat in het oog der Internationale wereld, de positie ingenomen door de republiek sterk kan worden geacht omdat met het terugkeren van de rust in Indonesia de stabilisatie van het Verre Oosten daarmee ten zeerste wordt bevorderd.

Op pagina 5 zijn meerdere korte (pers-) berichten opgenomen. In één hiervan wordt medegedeeld, dat voor het behartigen van de belangen van de republikeinse Mekah-gangers samenwerking zal worden gezocht met de diplomatieke vertegenwoordigers in

Mekka van de Islamitische landen zoals Irak, Syrië, Turkije, Libanon, Pakistan e.a. Hierbij wordt de verwachting uitgesproken, dat de republiek spoedig een eigen vertegenwoordiger zal hebben in Mekka.

In een ander bericht wordt medegedeeld, dat te Blitar 164 personen, welke in Juli 1946 (moet vermoedelijk Juli 1947 zijn) door de Nederlanders werden gearresteerd en op Bali werden geïnterneerd, in vrijheid zijn gesteld. Deze personen werd echter geen vergunning verleend om zich in het door de Nederlanders bezette gebied te vestigen.

In een volgend bericht wordt medegedeeld, dat het voordien te Madioen gevestigde kantoor van de Gouverneur van Oost-Java tijdens de onlusten aldaar werd overgebracht naar Kediri en ondergebracht in het gebouw, waarin vroeger het kantoor van de "Sobsi" was gevestigd.

In een ander bericht wordt medegedeeld, dat men blijkbaar is teruggekomen op het besluit om de te Batavia wonende republikeinen te verwijderen, doch uit andere delen van het door de Nederlanders bezette gebied nog vele personen worden verwijderd.

Zo werd aan 15 te Sabang wonende personen het verdere verblijf aldaar ontzegd en moesten deze naar Kota Radja vertrekken omdat deze personen te Sabang een sociale vereniging hadden opgericht, waaraan door de Nederlanders het merk van de republiek werd toegekend.

In Medan werd aan 133 personen, waaronder vele Chinezen met vrouwen en kinderen, het verdere verblijf ontzegd en moesten deze naar Atjeh vertrekken.

Met betrekking tot de conferentie, welke op 19 November 1948 te Bondowoso werd gehouden en waarbij de Staat Oost-Java werd gesticht, zijn op de pagina's 5 en 6 twee artikelen opgenomen.

In het eerste hiervan wordt medegedeeld, dat op deze conferentie, welke door de Recomba van Oost-Java werd belegd, 60 personen aanwezig waren, waarvan 47 of meer dan 70% ambtenaren en beampten in dienst van de Nederlanders. Aanwezig waren o.a. Regenten, Wedana's, Assisten-Wedana's, Politieambtenaren, de Djaksa (Indonesisch Officier van Justitie), de Voorzitter van de Landraad en dergelijke. Als voorzitter van deze conferentie fungeerde de Regent van Banjoewangi R.T.Ahmad KUSUMA NEGORO. Het geheel maakte een alles behalve gunstige indruk (adalah seperti konferensi DINAS) en was allerminst een bijeenkomst van volksvertegenwoordigers. Slechts drie van de 12 personen welke het woord voerden deden daarin critiek horen. Dit waren:

1. Mr. INDRA KUSUMA van Soerabaja;
2. de heer SUPARTO van Malang en
3. Dr DERADJAT, eveneens van Malang.

Deze drie sprekers drongen er op aan om bij de oprichting van de staat Oost-Java daaraan een meer democratisch karakter te geven door hierin vooral volksvertegenwoordigers op te nemen. In het andere artikel wordt een vrij heftige bewoordingen het streven van de Recomba van Oost-Java, VAN DER PLAS, om zoveel mogelijk afzonderlijke staten te stichten in het door de Nederlanders bezette gebied, aangevallen en becritiseerd. In deze staten kan men -aldus wordt opgemerkt- niet zien de verwezenlijking van de democratische vrijheidsgedachten, zoals

deze bij het Indonesische volk leven, daar deze, door VAN DER PLAS gestichte staten, worden bestuurd door Regenten en andere ambtenaren in dienst bij de Nederlanders. In dit verband moet ook worden gewezen op de conferentie, welke op 19 November 1948 te Bondowoso werd gehouden en in strijd zou zijn met de Renville-overeenkomst.

Gewezen wordt op de vraag, zoals deze naar aanleiding van deze conferentie werd gesteld door een vertegenwoordiger van de Partij van de Arbeid in het Nederlandse Parlement, doch zelfs ondanks deze vraag gaat VAN DER PLAS rustig voort, op deze wijze verwijdering te stichten tussen Nederland en de Republiek.

Nadat is opgemerkt, dat volgens VAN DER PLAS dit streven een gevolg zou zijn van het bepaalde in de artikelen 3 en 4 van de Linggadjati-overeenkomst, wordt de aandacht gevestigd op het bepaalde in artikel 1 van deze overeenkomst en opgemerkt wordt, dat door de Nederlanders bij dit artikel het republikeins gezag de facto werd erkend over Java, Madoera en Sumatra. Volgens VAN DER PLAS moet in dit alles worden gezien de hulp van Nederland, doch wanneer -aldus wordt hierbij aangetekend- het volk deze hulp niet wenst of wil aanvaarden, zal Nederland deze hulp opdringen en zal dit niet aanvaarden mogelijk uitlopen op een moordpartij, zoals in Zuid Celebes. Op deze conferentie werden niet de stemmen gehoord van de 8.000.000 bewoners van Oost Java, zoals van der PLAS dit deed voorkomen, doch de stem van van der PLAS zelf met zijn ambtenaren. De stemmen van deze 8.000.000 mensen moeten worden gehoord middels een plebosciet en niet door middel van enige tientallen ambtenaren. Het Indonesische volk went te zijn een vrij volk en geen koloniaal volk meer. Nederland wil dit alles opdringen met achterwisch een organisatie van geweren. Evenals de staat West Java is ook de staat Oost Java voortgekomen uit de opgelegde wil van de Nederlanders en deze staten zijn niet voortgesprongen uit de volkswil. Deze samenwerking met de Nederlanders geschiedt onder dwang, doch dit kan voor de Nederlanders geen blijvende vruchten dragen.

Verder is op de pagina's 7 en 8 een kort bericht opgenomen uit het blad "Merdeka" van 18 November 1948, betrekking hebbende op de besprekingen zoals deze door Mr. STIKKER en Dr. HATTA te Kaliurang werden gehouden. In dit bericht wordt o.a. opgemerkt, dat deze besprekingen een gevolg zouden zijn van de houding welke door Amerika en Engeland werd aangenomen bij de door deze landen gevoerde strijd tegen het communisme. Bij het voeren van deze strijd zou het van groot belang zijn dat spoedig de Verenigde Staten van Indonesië tot stand zouden komen en hieraan door de republiek zou worden medegewerkt.

Op pagina 7 is onder de titel "Penglaksanaan Demokrasi" een artikel opgenomen uit het te Pontianak verschijnende blad "Borneo Barat" van 17 November 1948. Hierin wordt een beschouwing gegeven van het begrip "democratie". Nadat gewezen is op het optreden van de Nederlanders te Pegangsaan Oost (Augustus 1948) en de blokkade zoals deze wordt toegepast op het republikeins gebied, wordt opgemerkt, dat het democratisch begrip door de Nederlanders eenzijdig wordt uitgelegd en toegepast, daar, wanneer maatregelen worden getroffen, waardoor het volk wordt benadeeld, daarover niets mag worden gezegd.

De overeenkomst, zoals deze gesloten werd op de Renville, wordt herhaaldelijk door de Nederlanders overtreden, terwijl het opleggen van beperkingen in de lucht en op zee maatregelen zijn, welke in deze maatschappij (tijd) niet meer mogen voorkomen.

Op de pagina's 7 en 8 is onder de titel "Tembem mendjawab Pentul" (het antwoord van Tembem aan Pentul) het antwoord opgenomen, zoals dit door Tembem wordt gegeven aan Pentul. Hierin wordt het artikel, zoals dit werd opgenomen in de Warta Indonesia van 26 November 1948, Nr. 48, aan een nadere kritische beschouwing onderworpen. Nadat een overzicht is gegeven van hetgeen moet worden verstaan onder economie wordt opgemerkt, dat de economie niet van de politiek kan worden gescheiden en omgekeerd. Het is niet voldoende, wanneer het volk genoeg eten heeft, doch er moet ook gezorgd worden voor ontspanning en dergelijke. Komende tot de bespreking van het streven van het Nederlandse kapitaal in Indonesië wordt opgemerkt, dat de Nederlandse kapitalisten er steeds op uit zijn geweest om voor zich zelf grote winsten te maken, zonder dat zij zich iets lieten gelegen liggen aan de Indonesische bevolking en het maatschappelijk bestel dezer bevolking. In dit verband worden de volgende bekende slagzinnen in de Nederlandse taal geciteerd: "De inlanders zijn blij, wanneer zij een dubbeltje verdienen. En wanneer je ze twee dubbeltjes geeft komen ze de volgende dag niet bij het werk. Ze komen pas de daarop volgende dag, wanneer ze geen geld meer hebben". Door de overheersing door de Nederlanders werd het Indonesische volk dom gehouden, opdat met lage lonen zou kunnen worden volstaan. Door het Nederlandse en buitenlandse kapitaal (kaum modal asing) is het Indonesische volk uitgezogen (diésap). Hierbij wordt de opmerking gemaakt, dat het schrijver spijt, dat hij zo scherp moet zijn, doch hij kan niet anders, omdat het zo was. In dit verband verwijst hij naar hetgeen thans geschiedt in het door de Nederlanders bezette gebied. Het Nederlandse kapitaal in Indonesië - aldus het artikel - is er alleen op uit om eigen voordeel te zoeken (winst te maken) en niet om het volk de rechtvaardigheid (ratu adil) te brengen. Het artikel wordt besloten met het geven van een overzicht van de arbeidersbeweging, waarbij gewezen wordt op het belangrijke aandeel wat deze beweging kan hebben in de strijd om de vrijheid.

Op dezelfde pagina is wederom een advertentie opgenomen van de Amsterdamse Kolen Centrale M.F. DRENT.

In de editie van 10 December 1948, Nr. 50, is op de pagina's 1 en 2 onder de titel "Perlawanan Rakjat di Sepanjol (de strijd van het volk in Spanje) een artikel opgenomen, waarin op de van communistische zijde bekende wijze het Franco-regiem wordt aangevallen en becritiseerd. Nadat is opgemerkt, dat het fascisme uit geheel Europa is verdwenen, behalve dan uit "het land van Sinterklaas", alwaar onder leiding van Generaal Caudillo FRANCO nog een fascistische regering is, wordt medegedeeld, dat door Oom Sam en John Bull vermoedelijk steun en hulp zal worden geboden aan Spanje. Het is begrijpelijk - aldus het artikel - dat die twee landen deze hulp niet alleen vanwege God (lantaran "karena Allah"belaka) geven, dan wel daarvoor stenen in de plaats verlangen. Gewezen wordt dan op de gunstige geografische ligging van Spanje, waardoor dit

land a.h.w. de wachter is voor de toegang tot de Middellandse Zee, waaraan de landen zijn gelegen van het Nabije Oosten, waar de grote petroleumvoorraden zich bevinden. Het is daarom, dat de groep van kapitalistische imperialisten van dit land wensen te maken het bruggenhoofd - springplank - welke mede gericht is tegen de Sovjet Unie. De inktkoelies van Engeland, Amerika en Italië zijn er op uit, om deze anti-Sovjet propaganda te verbreiden onder het "mom", dat hiermede niet alleen de democratie wordt gediend, doch ook de oude christelijke cultuur. Het volk, waarvoor deze valse propaganda is bestemd, heeft nog geen kennis gemaakt met het Marshall-vergif (belum kena ratjun Marshall). Nadat er op gewezen is, dat in Spanje reeds 12 jaar burgeroorlog heerst, wordt medegedeeld, dat het volk in Spanje door Franco en diens regiem wordt onderdrukt. Deze burgeroorlog zou reeds 300.000 slachtoffers hebben geeist, terwijl 200.000 personen als politieke verdachten in de gevangenis-zen zijn opgesloten. In Mei 1947 werd door Franco nog een verordening uitgevaardigd, waarin werd verordeneerd, dat tegen degene, die zich tegen de vertegenwoordigers van zijn regering zou verzetten, zeer streng zou worden opgetreden. In October 1947 werd te Sevilla een geheime organisatie ontdekt van links georiënteerde personen. Gedurende de laatste twee jaar zijn ongeveer 500.000 personen in Spanje in staking geweest, hoofdzakelijk omdat er niet voldoende voedsel zou zijn voor het volk. Tegen deze stakingen werd streng opgetreden met als gevolg, dat in twee maanden tijds te Madrid door de krijgsraad (militair) 60 vonnissen tegen stakers werden uitgesproken. Bij een staking van arbeiders in Mei 1947 te Baskia hebben 60.000 stakers aanvallen gedaan op politie, zodat militaire hulp moest worden aange-roepen. Ook op vele andere plaatsen werden stakingen gepro-clameerd. Ook onder de boeren en landarbeiders valt een zekere activiteit waar te nemen, welke zou zijn gericht tegen de grote grondbezitters en het daar nog heersende feodale stelsel. Gewezen wordt dan op de vele veroordelingen, welke werden uitgesproken wegens het verlenen van steun aan de partizanen en guerilla-troepen, welke tegen het Francoregim zouden ageren. In dit verband wordt gewezen op een bericht uit het dagblad "Mundo obrero" (wereld der arbeiders) van 27 Mei 1948, waaruit enige gedeelten worden geciteerd. Het artikel wordt besloten met de opmerking, dat ondanks het Franco-regiem het Spaanse volk een onderdeel zal blijken te zijn van de wereld-organisatie van arbeiders en landbou-wers, welke voor lotsverbetering strijdt tegen het kapita-lisme, fascisme en imperialisme. Onder dit artikel is met als titel "Siapa jang lemah ialah jang kalah" (Wie zwak is moet verliezen) oftewel (het recht van de sterkste) een gedicht opgenomen luidende als volgt:
De worm, die zwak is, wordt opgegeten door de kip.
De kip, die zwak is, wordt opgegeten door de mustang.
De mustang, die zwak is, wordt opgegeten door de tijger.
De tijger, die zwak is, wordt doodgeschoten door Moehamad.
Moehamad, die zwak is, wordt gedood door de dollar.
De dollar, die zwak is, wordt stuk geslagen door de hamer.

de

Op de pagina's 3 en 4 is onder de titel "Amsterdam - Praag - Budapest" een door "Didin" getekende reisbeschrijving opge-nomen, waarin z.g. een reis per vliegtuig naar deze plaatsen wordt beschreven. In hoofdzaak echter wordt een politieke beschouwing gegeven van de landen, waarover gevlogen wordt.

De naam "Didin" is vermoedelijk de schuilnaam van SJAFIROED-DIN, genoemd in Uw brieven no. 47416 en 47430, respectievelijk van 18 October 1948 en 21 October 1948.

Nadat hij ^{om 12 uur van} Schiphol ^{is} opgestegen, ^{was tel} [ziet] hij even deze vlieghaven en Amsterdam en dan verder gedurende een korte tijd, en mogelijk voor het laatst, Nederland vol rivieren, windmolens en duinen.

Medegedeeld wordt, dat hij gedurende ongeveer 3 jaar ^{in dat} land heeft gewoond en naast vrienden ook vijanden heeft ontmoet. [Hierbij wordt opgemerkt, dat] Velen in Nederland [niet] kunnen en willen begrijpen, dat het thans geen tijd meer is ^{van} overheersing, doch ^{er} nieuwe wereld is ontstaan, waarin allen zonder onderscheid van kleur of godsdienst moeten samenwerken om tot het juiste begrip te komen.

Verder wordt opgemerkt, dat ondanks de vijf jaren Duitse bezetting en overheersing het Nederlandse volk nog niet veel schijnt te hebben geleerd, waarvoor wordt verwezen naar het gebeuren in Indonesië, Vietnam, India en dergelijke, waar men nog steeds niet tot overeenstemming kan komen.

Nadat is medegedeeld, dat men gedurende de 2e wereldoorlog mocht verwachten, dat de volkeren nader tot elkaar zouden komen, wat echter niet het geval is. [wordt opgemerkt, dat] de volkeren van de Westerse landen onder de leuze, dat zij de wakers zijn tegen het "communistiche gevaar" rijp gemaakt

[worden] voor een volgende oorlog. De jeugd wordt een groene jas [(badju idjau)] (uniform) aange-trokken en vertrouwd gemaakt met het omgaan met wapens.

Het volk wordt wijs gemaakt, dat het offers moet brengen voor Indonesië, Vietnam, China, Burma, Malakka, Griekenland en soortgelijke landen. De Westerse landen hebben heden ten dage veel weg van een gekkenhuis [(satu rumah gila)] waar alle mogelijke middelen, zoals radio, nieuwsbladen, films en der-gelijke worden [gebezigd en dienstbaar gemaakt] om onwaarheden te verkondigen en er op los te liegen.

Nadat is medegedeeld, dat volgens de stawardess het vlieg-tuig over 5 minuten te Praag zal landen, wordt een uitvoe-rige beschrijving [gegeven] van Praag en Tsjecho Slowakije.

In 1939 [aldus wordt aangevangen] was Tsjecho Slowakije een d-der Europese landen, die streeden tegen Nazi-Duitsland. Het land had toen een leger van 1.500.000 man, 2.000 vliegtuigen, vele kanonnen, tanks en andere wapens. Ondanks dit alles werd het land door de imperialistische groepen in Engeland en Frankrijk verkocht aan Hitler [(dadjual kepada Hitler)] omdat het volgens de Duitsers te progressief was. Uit deze les heeft Tsjecho Slowakije lering getrokken en na de wereld-oorlog zocht het een goede vriend, die het heeft gevonden in de Sovjet-Unie.

Dank zij het rode leger [(Tentura Merah)] werd het land be-vrijd van de Duitse overheersing en de Duitse fascistische groepen.

Vervolgens [wordt] op de bekende wijze een [uitvoerig] [overzicht] [gegeven] van Tsjecho Slowakije als industrieel land en de bij-zonder gunstige omstandigheden, waaronder de bevolking thans, mede [zij dank] de revolutie der arbeiders in Februari 1948, [kan leven].

[Vooral] nadat Clement GOTTWALD als president werd gekozen, [waarbij uitspraken zijn geciteerd van personen, die schrijver hiernaar heeft gevraagd]

nee

[van

*van de
reeds beschrijving*

geen mening

[worden]

[gebruikt

*Tsjecho Slowakije
volgt "Didin" zijn
reisverhaal
met*

*van
aan de
door*

[Hierbij komt tot uiting, dat ^{de} rationalisatie der bedrijven ^{heeft} doorslaggevend ^{gewerkt} voor deze gunstige levensomstandigheden van het volk, Opgemerkt wordt, dat dit alles tot stand is gekomen zonder de hulp van het imperialistische Amerika ^{oftewel} het Marshall-plan, zoals dit werd opgezet door de Wallstreet-imperialisten. ^{De "Levensbeschrijving"}

Toelichting
[Dit gedeelte van het artikel] wordt besloten met de mededeling, dat volgens de propaganda in de Westerse landen de Bevolking van de landen achter het "IJzeren gordijn" (klambu besit) geen vrijheid zou ~~ten~~ kennen, doch ~~aldus~~ wordt opgemerkt, in de winkels kan men van alles kopen tot zelfs "Het Parool", "New Herald Tribune", "The Times", "De Waarheid", "The Daily Worker", "De Amersfoortse Courant" ^{ms.}
[In een vervolg-artikel zal ^{over} broeder DIDIN zijn bevindingen schrijven van Budapest en Hongarije.]

Onder dit artikel is met als titel "Alan socialisme" een door SENDI Karija ondertekend gedicht opgenomen. Het geheel is een lofzang op het socialisme, waardoor zonodig middels de revolutie een nieuwe wereld kan worden geboren, waardoor het oude verdwijnt en het nieuwe (betere) blijft.

Op pagina 5 is onder de titel "India Industri, Pakistan Pertanian" (India is een industrieel en Pakistan en agrarisch land) een artikel opgenomen, waarin een beschouwing wordt gegeven over India en Pakistan.

Nadat is medegedeeld, dat in India en Pakistan 400.000.000 mensen leven, wordt opgemerkt, dat India een rijk industrieel land is en een vooraanstaande plaats inneemt in de internationale wereld. Aan de hand van cijfers wordt dan een opsomming gegeven van de grote verscheidenheid van fabrieken en industrieën, welke in India zijn gevestigd, terwijl in Oost-Bengalen vele vruchtbare rijstvelden zijn, welke rijke oogsten opleveren.

Op dezelfde pagina is onder de titel "Bali Muda dan Eropa modern" een artikel van Walter SPIES opgenomen.

Hierin wordt opgemerkt, dat de jeugd van Bali zich zeer spoedig de moderne muziek eigen maakt en op Zuid- en Noord-Bali twee orkesten zijn gevormd, welke nieuwe moderne composities van Strawinsky, Darius Milhaud of Bela Bartok op verdienstelijke wijze zouden uitvoeren. Aan het slot wordt opgemerkt, dat de Balinezen blijkbaar niet van deze wereld zijn (bukan dari dunia ini.....).

Op pagina 6 is onder de titel "Bangsa Indonesia di Suriname Merasa Marah" (de Indonesiërs in Suriname zijn boos) een bericht van de R.V.D. te Den Haag opgenomen. Hierin wordt medegedeeld, dat op 7 November 1948 de te Suriname gevestigde verenigingen van Indonesiërs, t.w. de "Perhimpunan Bangsa Indonesia" (P.B.I.) en "Persatuan Indonesia" (P.I.) een gecombineerde vergadering hebben gehouden onder leiding van IDRIS SUMAMO. Deze wees er op, dat de Indonesiërs in Suriname een belangrijke groep vormen in de Surinaamse maatschappij. Door de voorzitter de P.B.I. HARDJO werd daarop een betoog gehouden, waarin deze waarschuwde om thans in verband met de chaos welke over heel Indonesië heerst niet overhaast daaraan te vertrekken. Hij vroeg de aanwezigen of zij naar Indonesië wilden terugkeren in het door de Nederlanders bezette gebied?

Deze vraag werd spontaan en unaniem met "neen" beantwoord. Hierop stelde hij de vraag of zij, wanneer de toestanden in Suriname goed waren voor de Indonesiërs, zij daar wilden blijven? Uit volle borst werd hierop geantwoord "suka", dat zij dat wilden.

Door vele andere personen werd daarop nog het woord gevoerd. Het merendeel hiervan becritiseerde het betoog van IDRIS SUMARNO en drongen aan op de uitkering van een bedrag van fl. 100.--, daar zij thans 5 jaar in Suriname verblijven en volgens hun arbeidsovereenkomst na deze tijd aanspraak maken op de uitkering van dit bedrag en vrije terugzending naar Indonesia.

Velen verklaarden zich niet te kunnen verenigen met het beleid zoals dit werd gevoerd door het bestuur der P.I. en traden uit deze vereniging.

Op de pagina's 6 en 7 is onder de titel "Bangsa Belanda peranakan akan dikirim ke Surinama?" (Worden de Indo-Europeanen naar Suriname gezonden?) een bericht opgenomen van de R.V.D. te Den Haag. Hierin wordt medegedeeld, dat onder leiding van Mr F. DE TORTON BRUYNS, onder de naam "Quo Vadis", een vereniging werd opgericht met als doel te trachten de Indo-Europeanen naar de Nederlandse Antillen (West-Indië) te doen emigreren.

Nadat is medegedeeld, dat er ongeveer 250.000 Indo-Europeanen zijn, waarvan $\frac{2}{3}$ katholiek is, wordt op vragende wijze opgemerkt, dat voor deze groep "Blut und Boden" blijkbaar niets zegt en wanneer zij meer voelen voor aansluiting bij de Indonesiërs dan bij de Europeanen, waarom zij zich dan nog Europeaan blijven noemen. Vervolgens wordt erop gewezen, dat deze groep aanvankelijk getracht heeft Nieuw Guinea als vaderland aangewezen te krijgen, doch daar dit streven door zelfs vrijwel alle door Nederland gestichte staten in Indonesia heftig werd becritiseerd, schijnt men thans hierop te zijn teruggekomen en werd de vereniging "Quo Vadis" opgericht. Medegedeeld wordt dan, dat deze vereniging tijdens een onderhoud met Dr BEEL zou hebben verzocht, een studiec commissie te benoemen om het vraagstuk van emigratie naar de Nederlandse Antillen in studie te nemen.

Op

Onder de titel "Rumah piatu di Moskou" (Een weeshuis te Moskou) is op pagina 7 een kort bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat voor de Russische oorlogswezen te Moskou een groot modern weeshuis zal worden gesticht. Opgemerkt wordt, dat miljoenen Russen als slachtoffer zijn gevallen in de laatste wereldoorlog.

Op dezelfde pagina is onder de titel "Republik Indonesia menjadi lid E.C.A.F.E.", een kort bericht opgenomen, waarin wordt bekend gesteld, dat de Republiek Indonesia als lid tot de "Economic Commission for Asia and the Far East" is toegelaten. Opgemerkt wordt, dat de voorzitter der Nederlandse delegatie bij de E.C.A.F.E., de heer GILISSEN, zich danig tegen deze toelating heeft verzet, o.a. onder het "mom", dat hierdoor de Republiek zou samengaan met Australië en de Sovjet-Unie en haar te veel internationale macht zou worden toegekend.

Onder de titel "Pentul mendebat keras Tembem" (Pentul en Tembem in een heftig debat) is op de pagina's 7 en 8 een antwoord van PENTUL aan TEMBEM opgenomen. Nadat is opgemerkt, dat Tembem in zijn laatste betoog heel erg progressief was, wordt erop gewezen, dat het niet de bedoeling is van hem, PENTUL, om op alles zonder meer "ja" en "amen" te zeggen. (Saja tuan, baik tuan), doch dat hij moderne mensen wenst. Het is daarom ook, dat thans -aldus wordt opgemerkt- er in Indonesia revolutie is. TEMBEM/ moet echter niet denken of van de veronderstelling uitgaan, dat het volk alleen bestaat uit arbeiders (kaum buruh), doch dat er ook middenstanders, landbouwers en nog meerdere andere groepen zijn. Hij merkt dan op, dat zodra de republiek verwezenlijkt zal zijn, ten opzichte van het buitenlandse kapitaal eventueel bij zondere maatregelen kunnen worden getroffen. Schrijver deelt dan mede, dat hij voor een nationaal kabinet is met een nationaal programma, omdat daarin de beste waarborgen moeten worden gezien voor de vrijheid en geluk. Aan het slot wordt opgemerkt dat hij steeds zijn eigen mening weergeeft.

Voorts is op pagina 8 onder de titel "Untuk apa kita berdjuaang?!" (Waarvoor wij vechten, strijden) een gedicht opgenomen, getekend met SENDI KARYA. Hierin wordt hoofdzakelijk de aandacht gevestigd op het grote aandeel, dat de jeugd heeft in de strijd om de vrijheid in Indonesia. Onder dit gedicht is een z.g. stopper opgenomen, waarin gevraagd wordt, het blad goed te lezen en wordt opgemerkt, dat het goed is, het blad financieel te steunen, doch nog beter is het om opbouwende critiek te leveren. Einde. -----

No. 13. p. 27

0.2.

No.12
Doss.109/630.

79602
Hoog

22 December 1948.

Onderwerp: Didi KARTASASMITA.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
waardering bericht: betrouwbaar.

B.O.S. van
9 December 1948
No.50735, M.v.A.Z.

G E H E I M.

no. 49702

Volr
23 DEC. 1948
52062

Naar aanleiding van nevensvermeld schrijven wordt medegedeeld, dat:

— | Didi KARTASASMITA zich thans in Amsterdam bevindt en vermoedelijk aldaar verblijf houdt aan de Stadhouderskade No.131 of aan de le Helmerstraat No.146.

Didi KARTASASMITA was vóór de oorlog tegen Japan beroepsofficier bij het Koninklijk Nederlands Indische Leger. Na de capitulatie van Japan trad hij als Kolonel in dienst bij de T.N.I. Enige tijd geleden is hij van de T.N.I. gedeserteerd en heeft zich hij het Nederlands Gezag in Indone-
sie gemeld. (Einde)

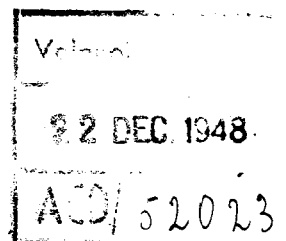
24

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

20 December 1948.

Bijlagen: 3.

G E H E I M.

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324E-47 van 29 November 1948, worden hierbij toegezonden 3 exemplaren van het door de Perhimpoean Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 45, 46 en 47, respectievelijk van 5, 12 en 19 November 1948.

Op de pagina's 1, 2 en 3 van de editie van 5 November 1948, no. 45, is onder de titel "Tindjauan Internasional" (de boven alles uitstekende Internationale verhoudingen) een kennelijk als redactioneel bedoeld vervolg-artikel opgenomen. Verwijzende naar de behandeling van de Berlijnse kwestie in de UNO-vergaderingen te Parijs, wordt opgemerkt, dat dit een uitvloeisel is van de dwang, welke door "Paman Sam" (Amerika) op de verenigde West-Europese landen wordt uitgeoefend, terwijl het geheel moet worden gezien als een onderdeel van de strijd tegen Moskou.

Bij de daarop gehouden bespreking over de eenheid van het Westelijk Blok (Blok Barat) worden twee opmerkingen gemaakt, n.l. 1e dat deze westelijke eenheid slechts een formele eenheid is, of een valse (alias palsu) waarbij de hierbij aangesloten westerse landen aan de leiband lopen van Engeland, Frankrijk en Amerika;

2e wordt opgemerkt, dat in Amerika zelfs nog geen eenheid zou heersen, waarbij wordt gewezen op de onenigheid welke zou bestaan tussen president TRUMAN en MARSHALL bij het voeren van de Amerikaanse buiten-politiek.

Vervolgens wordt aan de hand van een artikel uit het te Boston verschijnende dagblad "Christian Science Monitor" een en ander gezegd over het streven van de federatie van Europese staten en de United World Federalists (Wereldfederatie).

Bij de daarop gehouden besprekingen van het "Congress of Europe" wordt opgemerkt, dat Englands grote imperialistische streber (djago Imperialis Inggeris), Winston CHURCHILL, hiervan de leider is.

Verwijzende naar de bijeenkomst welke in September j.l. te Interlaken werd gehouden onder leiding van Richard COUDENHOVE-KALERGI, secretaris-generaal van de Verenigde West-Europese landen, wordt opgemerkt, dat in Maart 1949 wederom een bijeenkomst van deze instelling zal worden gehouden, op welke samenkomst het verzoek tot toetreden als lid van Griekenland (Junani), Turkije, Portugal, Italië, Duitsland en Oostenrijk zal worden besproken. Opgemerkt wordt, dat de doelstelling van deze instelling "democratisch" zou zijn, te bereiken door eenheid te brengen in de economie, door het vaststellen van de lonen en prijzen der productie.

Ten opzichte van het streven van de Vereniging van Wereld Federalisme wordt opgemerkt, dat deze streeft naar gelijkheid zonder te letten op de huidskleur. In werkelijkheid moet ook hierin worden gezien een streven tot het behoud van het imperialisme.

Hierbij wordt verwezen naar een uitspraak van Oom (Paman) Winston CHURCHILL op de onlangs te Rome gehouden bijeenkomst, waarbij CHURCHILL zou hebben gezegd, dat het democratische West-Europa zich zou inspannen, het ("Hantu Komunisme alias Sovjet Rusia") communistische spook oftewel Sovjet-Rusland te bestrijden. In de gebruikelijke terminologie wordt de Berlijnse kwestie besproken en de zijde van Rusland gekozen. Hierbij wordt de te Yalta gesloten overeenkomst besproken. Het geheel wordt genoemd een strijd van de imperialistische landen Engeland en Amerika tegen het communistische spook of de rode beer.

Verwijzende naar een artikel uit het Amerikaanse weekblad "Newsweek" wordt hierbij opgemerkt, dat Amerika met de bij het Pact van Brussel aangesloten landen, waaronder ook Nederland, door het aannemen van de huidige houding ten opzichte van Rusland, zouden aansturen op een IIIe wereldoorlog. Engeland zou daarbij dienst doen als het arsenaal van het Amerikaanse leger, terwijl Frankrijk hierbij het kanonnenvlees (umpan merian) zou leveren.

Verwijzende naar het Engelse economische tijdschrift "Economist" wordt opgemerkt, dat Engeland heeft te kiezen tussen boter of kanonnen en de Europese landen tussen vele tanks of tractors. De oorzaak van de moeilijkheden en stakingen in Frankrijk zouden -aldus wordt opgemerkt- een uitvloeisel zijn van dit imperialistisch streven.

Volgens het Engelse dagblad de "Dayly Mail" zou door het ondergrondse streven van Wallstreet de UNO zijn verworpen tot de spreektrampet van Wallstreet, bij het voeren van haar propaganda tegen de Sovjet-Unie.

Nadat is medegedeeld, dat door de imperialisten geleidelijk aan wordt teruggekeerd naar het verderfelijk gebleken tijdperk van de geheime diplomatie, wordt opgemerkt, dat ~~het~~ op 24 November 1945 de UNO werd gesticht en het er alle schijn van heeft, dat de geschiedenis van München van 10 jaar geleden (1938) zich staat te herhalen door de houding, zoals deze op 29 September 1948 werd aangenomen door Amerika, Engeland en Frankrijk ten opzichte van Rusland, welke houding een explosieve wordt genoemd.

Het artikel besluit met het citeren van de volgende passage uit het Dayly Mail-artikel: The stakes before diplomacy have never been greater? Nor the role of un more important, than in this contest. For either side: If it would win real victory, must win it without war.", welke passage in de Maleise taal wordt herhaald.

Op de pagina's 3 en 4 is een artikel opgenomen met betrekking tot de blokkade, zoals deze door de Nederlanders wordt toegepast ten opzichte van de Republiek Indonesia.

Verwijzende naar een bespreking van de Internationale Voedselorganisatie te Washington, wordt opgemerkt, dat hieruit is gebleken, dat door deze opzettelijke blokkade in Indonesië een tekort aan rijst zou zijn ontstaan van 120.000 ton.

Bij een verdere beschouwing over de blokkade wordt achtereenvolgens stilgestaan bij de overeenkomst van Linggadjati en de politieke actie op 21 Juli 1947.

De coup te Madioen op 18 September 1948 wordt een communistische agitatie genoemd, zijnde een uitvloeisel van deze blokkade, daar de bevolking hierdoor in een uitermate zorgelijke toestand is komen te verkeren.

Voorts wordt er op gewezen, dat gedurende de Japanse bezetting van Indonesië de "relief goods" werden doorgelaten, terwijl thans door de republiek aan de Nederlandse regering vergunning moet

worden gevraagd voor het doorzenden van geneesmiddelen.

Op pagina 4 van dezelfde editie is een interview opgenomen, dat onlangs zou hebben plaats gehad met de republikeinse minister van financiën, Dr LEDMINA, met betrekking tot de nog in de republiek verblijvende Indo-Europeanen.

Nadat is opgemerkt, dat men het doet voorkomen alsof er nog steeds 15000 Indo-Europeanen, waarvan ongeveer 5000 soldaten van het K.N.I.L., min of meer gedwongen in de republiek zouden verblijf houden, wordt medegedeeld, dat te Solo 57 en te Madioen 51 of tezamen 108 Indo-Europeanen verblijf houden in de republiek. Van enige dwang op het verblijf van deze personen in de republiek zou geen sprake zijn, doch deze mensen wensen de republiek niet te verlaten omdat zij daardoor hun bezittingen zouden prijsgeven, terwijl ook meerderen van hen werkzaam zouden zijn bij republikeinse instellingen, zoals b.v. het onderwijs.

Op pagina 5 zijn onder de titel: "Het volk heeft honger, geen kleren en werk" enige uitspraken opgenomen, welke zouden zijn gedaan door Moh.HATTA tijdens een interview, dat deze had naar aanleiding van de opstand te Madioen, met de vertegenwoordiger van Associated Press, Harris JACKSON.

HATTA zou hierbij onomwonden hebben gezegd, dat de opstand te Madioen een gevolg was van de bijzonder slechte economische toestand welke daar heerst. "Het volk" -aldus HATTA- "heeft honger, geen kleding en geen werk". Het leven wordt in de republiek steeds duurder, wel zijn de salarissen van de ambtenaren en beampten verhoogd, doch niet zodanig, dat daarmee de steeds oplopende prijzen kunnen worden opgevangen. Een gezin, bestaande uit 4 personen, zou per maand een bedrag van 3000 rupia nodig hebben. Het gezinshoofd verdient als regel 1000 rupia per maand, zodat door de huisvrouw nog een bedrag van 2000 rupia moet worden verkregen om te kunnen rond komen.

Verschillende prijzen van levensmiddelen en andere eerste levensbehoeften worden genoemd, zo kost 1 kg. rijst 20 rupi's, 1 ei 3 r., 1 kg. suiker 6 r., 1 kip 50 r., 1 meter voile stof 500 r. en 1 meter katoen 350 r.

De oorzaak van deze slechte maatschappelijke toestand -aldus HATTA- moet worden gezocht in de door de Nederlanders toegepaste blokkade en zolang deze blokkade duurt, zal de toestand van het Indonesische volk zo blijven. Tussen haakjes tekende kennelijk de redactie van het blad hierbij aan: Volgens de Nederlanders is dit geen blokkade, doch een controle, dat geen goederen of producten van de ondernemingen der blanken (asing) aan hun rechtmatige bestemming zullen worden onttrokken.

Op de pagina's 5 en 6 is een korte biographie opgenomen van Rudolf SUPRATMAN, de componist van het lied "Indonesia Raja" (Volkslied).

Hierin wordt een opsomming gegeven van andere liederen welke door hem werden gecomponeerd, zomede de titels van toneelstukken en andere werken, welke hij geschreven heeft. Nadat een overzicht is gegeven van de politieke activiteit van SUPRATMAN wordt medegedeeld, dat "Indonesia Raja" aanvankelijk door de toenmalige Nederlands Indische regering werd verboden, welk verbod later werd opgeheven en het toen op vrijwel alle vergaderingen van nationalistische verenigingen werd gezongen.

Aan het slot van het artikel wordt medegedeeld, dat SUPRATMAN op 16 Augustus 1938 in behoeftige omstandigheden is overleden.

Op pagina 6 van dezelfde editie is een bericht opgenomen van de Delegatie der republiek Indonesia, afdeling Pers, gedateerd Djakarta, 23 October 1948. Hierin wordt door Soetan SJAHRIR een nadere uiteenzetting gegeven omtrent een interview, dat hij had met een vertegenwoordiger van het te Batavia verschijnende Maleis-Chinese dagblad "Keng Po". Dit interview, betrekking hebbende op het instellen van een Interim-regering in Indonesië en het zitting nemen van SJAHRIR daarin, werd opgenomen in de editie van dat blad van 21 October 1948 en als Aneta-bericht uitgezonden.

In vier punten wordt o.m. opgemerkt, dat het Aneta-bericht niet op de juiste wijze weergeeft wat door hem, SJAHRIR, dienaangaande werd gezegd.

Ten aanzien van het instellen van de Interim-regering zou hij hebben gezegd, dat het instellen van een dergelijke regering wordt beschouwd als het in het leven roepen van een regering door Indoneziërs, welke in wezen vertegenwoordigers zijn van Nederland en door hem nog steeds het standpunt van de republiek Indonesia wordt voorgestaan, zoals dit werd bekend gesteld op 27 Mei 1947. Ontkent wordt voorts, dat hij zou hebben gezegd, bereid te zijn, zitting te nemen in deze Interim-regering.

Onder de titel "Tela'ah Keliru" (Siasat 24 Oktober 1948) wordt op de pagina's 7 en 8 van dezelfde editie een overzicht gegeven, betrekking hebbende op de beslissing, zoals deze op 24 October 1948 door de 2e Kamer werd genomen ten aanzien van het instellen van een Interim-regering in Indonesië. Nadat het genomen besluit op de bekende wijze is becritiseerd, wordt een zeer uitvoerig overzicht gegeven van de rol, welke de Luitenant-Gouverneur-Generaal Dr VAN MOOK daarbij heeft vervuld. In het bijzonder wordt hierbij veroordeeld het invoeren van de verschillende deelstaten, alsmede de conferenties, zoals deze te Bandoeng werden gehouden.

In een als advertentie bedoelde mededeling wordt namens de Nederlandse Vrouwen Beweging bekend gemaakt, dat bij de door deze vereniging gehouden loterij het rijwiel is gevallen op het nummer 144.

In de editie van 12 November 1948, no. 46, is op de pagina's 1, 2 3 onder de titel "gara gara Internasional" het gebruikelijke politieke overzicht opgenomen.

Medegedeeld wordt, dat bij de verkiezingen in Amerika TRUMAN als President werd herkozen.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de opmars van het Rode Volksleger (Tentara Rakjat Merdeka) in China. Gewezen wordt op de ellendige toestanden, waarin de bevolking zou verkeren in het Chinese regeeringsgebied. Mede wordt besproken de hulp van Amerika aan China middels het Marshall-plan ter bestrijding van het communisme. Het geheel wordt echter genoemd een onderdeel van de "revolusidunia" (wereldrevolutie). In dit verband wordt verwezen naar het boek "Inside Asia" van John GUNTHER en naar de werken over China van Pearl S. BUCK, Robert PAYNE e.a. Hierbij wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op het huidige corruptie-regiem in China.

Opgemerkt wordt, dat reeds door Amerika vuurwapens en oorlogstuig ter waarde van 80 miljoen dollar naar China werd gezonden, teneinde daarmee de Sovjet-Unie te bestrijden, terwijl de wereld-

No. 10324G-47,
dd. 20-12-1948.

kapitalisten thans bezig zijn, de eenheid te bevorderen van de legers der Westerse landen, waarbij wordt opgemerkt, dat daar ook Nederland aan meedoet. Gewezen wordt op de laatste reis van de Nederlandse Minister Van Buitenlandse Zaken, STIKKER, naar Amerika en de besprekingen welke hij daar had met George CATTLET MARSHALL. Deze besprekingen hadden volgens het blad betrekking op het bestrijden van het communisme in Indonnesia. Opgemerkt wordt, dat in 1848 het Communistisch Manifest in de Westerse landen werd samengesteld en uitgegeven, zodat het communistische spook uit deze landen afkomstig is en de Sovjet-Unie niet het vaderland is van dit spook.

Met als onder-titel "Sovjet Rusia" wordt medegedeeld, dat op 7 November j.l. de dag werd herdacht, dat 31 jaar geleden de revolutie in Rusland is uitgebroken. Op deze dag werd in de Russische hoofdstad Moskou een grote parade gehouden door het leger, waarbij de meest moderne wapens te zien waren, w.o. ook straalvliegtuigen.

Uit de redevoeringen welke daarbij werden gehouden vielen, ondanks deze moderne bewapening van het Russische leger, stemmen te beluisteren, waaruit niet anders kan worden geconcludeerd, dan dat Rusland ernstig streeft naar de wereldvrede, wat het streven wordt genoemd van de arbeiders (kaum buruh).

Nadat is opgemerkt, dat na iedere oorlog het een prettige tijd is voor generaals en diplomaten, wordt dit gedeelte van het artikel besloten met de woorden "Si vis pacem, para bellum".

Het artikel wordt vervolgd met de onder-titel "Palestina", in welk gedeelte een overzicht wordt gegeven van de besprekingen van de Palestijnse kwestie in de UNO-bijeenkomsten te Parijs. Vrij uitvoerig wordt stilgestaan bij de controverse, welke zich bij deze besprekingen voordoen tussen het Engelse en Amerikaanse standpunt in deze. De vertegenwoordigers van de Engelse imperialisten eisen, dat de UNO zal besluiten, dat de Joden zich zullen terugtrekken uit Galilea en de Negeb, terwijl President TRUMAN een veel milder standpunt inneemt ten opzichte van de Joden, wat mogelijk bedoeld was als een verkiezingsstunt.

Verband wordt gelegd tussen de Palestijnse kwestie en de moeilijkheden in Griekenland (Junani).

Aan het slot van dit gedeelte van het artikel wordt opgemerkt, dat het streven van Amerika er op gericht zou zijn, te voorkomen dat Koning PAUL van de troon zal worden gestoten.

Met als onder-titel "Frankrijk" worden de onlangs in Frankrijk gehouden senaatsverkiezingen besproken en opgemerkt wordt, dat de neo-fascisten onder leiding van DE GAULLE deze verkiezingen hebben gewonnen en de communisten hebben verloren (dankekalahan kaum komunis).

Nadat is opgemerkt, dat uiteindelijk zal blijken, dat dit een overwinning is geweest van de bourgeoisie, ten koste van de communisten, wordt medegedeeld, dat er bij deze verkiezingen met stemmen geknoeid is.

Het geheel -aldus het artikel- doet denken aan de verkiezingen zoals deze in 1933 in Duitsland werden gehouden, waarbij Hitler met de steun van de sociaal-democraten en de katholieken eveneens onder de leuze, dat het tegen de Sovjet ging, aan de macht kwam.

Het artikel wordt besloten met de vraag of generaal DE GAULLE geschiedenis denkt te maken evenals Napoleon Bonaparte in de 19e eeuw en Hitler (dizaman Lita) in onze eeuw).

Op pagina 3 is onder de titel "De P.S.I.I. (Partai Serikat Islam Indonesia) (de partij van H(adji) A(ugus) Salim) teleurgesteld" een artikel opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat men in P.S.I.I.-kringen met verbazing en teleurstelling heeft kennisgenomen van de op 27 October 1948 gedane mededeling, dat opnieuw besprekingen zouden worden gevoerd met de Nederlanders. Hierbij wordt opgemerkt, dat naar de mening der P.S.I.I. de regering geen besprekingen met de Nederlanders kan voeren alvorens hiertoe volmacht is verleend door het lichaam der volksvertegenwoordiging (de KNIP-PUSAT), daar dit overleg in strijd zou zijn met de proclamatie van 17 Augustus 1945.

Opgemerkt wordt, dat aanvankelijk de onafhankelijkheid der republiek Indonesia voor Java, Madoera en Sumatra de facto werd erkend. Gewezen wordt dan op de overeenkomsten van Linggadjati en de Renville. Opgemerkt wordt, dat ondanks deze overeenkomsten Nederland is blijven voortgaan met het instellen van de poppenstaten (Negara Boneka). Thans hierover onderhandelen zou gelijk staan met het prijsgeven van de status en het liquideren der republiek Indonesia, terwijl wanneer hierover onderhandelingen zouden worden gevoerd, alvorens hiervoor door de KNIP-PUSAT volmacht is verleend, dit dient te worden aangemerkt als "hoogverraad".

Om in deze tot een juiste uitspraak te komen wordt het noodzakelijk geacht, dat de vertegenwoordigers van de politieke partijen en die der vak- en landbouwersverenigingen, eerst in een nationaal congres bijeen worden geroepen, teneinde een uitspraak te verkrijgen omtrent de houding, welke dient te worden aangenomen ten opzichte van de geprojecteerde staat (Negara) Indonesia. Aan het slot van het artikel wordt opgemerkt, dat het Indonesische volk veel vertrouwen stelt in de UNO en zondig hierop een beroep moet worden gedaan.

artikel

Op pagina 4 is onder de titel "Pengaruh Amerika Serikat" een uit het te Batavia verschijnende dagblad "Berita Indonesia" van 28 October 1948 opgenomen. Hierin wordt een en ander gezegd over het besluit, zoals dit genomen werd door de 2e Kamer met betrekking tot het instellen van de Interim-regering in Indonesië. Gememoreerd wordt hetgeen bij de behandeling door Minister SASSEN werd gezegd, dat Abdoel Kadir naar Nederland werd ontboden, terwijl gewezen wordt op de houding van Amerika, welk land op een spoedige invoering van een en ander zou hebben aangedrongen.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat bij gelegenheid van het 3-jarig bestaan der republiek Indonesië door KARUBAIJ, als vertegenwoordiger van de Partai Kemerdekaan Indonesia Irian (Nieuw Guinea) een betoog werd gehouden, waarin hij o.a. zou hebben gezegd, dat de bevolking van Nieuw Guinea (Irian) zich zou hebben uitgesproken, dat geen koloniale overheersing van Nederland meer zal worden geduld, doch Nieuw Guinea één geheel zal vormen met de andere delen van Indonesia.

In hetzelfde bericht wordt medegedeeld, dat op 23 October 1948 door LATUMAHINA namens de Indonesische bevolking van de Molukken

hulde werd gebracht aan Dr RATULANGI bij diens terugkeer op Java

In een ander bericht op dezelfde pagina is een uitlating opgenomen van Minister SASSEN, betrekking hebbende op de actie van gewapende benden en groepen op het bezette gebied, welk bericht door de Nederlandse radio te Batavia werd uitgezonden.

Op pagina 5 is een bericht opgenomen van David ANDERSON uit de "New York Times", waarin wordt medegedeeld, dat het Amerikaanse lid van de C.v.G.D., Merle COCHRAN, zijn bemiddeling zou hebben verleend bij het tot stand komen van het onderhoud, dat Minister STIKKER de vorige maand (October j.l.) te Washington had met Minister MARSHALL.

Op dezelfde pagina is onder de titel "Beleid Kabinet lama Belandadi Indonesia Salah" (Het verkeerde beleid van het vorige Nederlandse Kabinet in Indonesië) een artikel opgenomen uit "Berita Indonesia". Nadat hierin een overzicht is gegeven omtrent het instellen van de Indonesische Unie, wordt critiek uitgeoefend op de lange duur der voorbereiding welke men daarbij nodig had. In herinnering wordt gebracht de rede door H.M.Koningin Wilhelmina op 7 December 1942 gehouden. Opgemerkt wordt dat tot heden nog geen enkele bevoegdheid werd overgedragen aan het Indonesische volk zelf en men thans ook met communistische stromingen rekening moet houden.

Verder is op pagina 5 nog een bericht opgenomen uit de "Min Pao" van 28 October 1948, waarin wordt medegedeeld, dat onlangs door het parlement van de staat Pasudan het lied "Indonesia Raja" als volkslied voor deze staat werd erkend.

Op pagina 6 is een bericht opgenomen uit de "Mimbar Umum" van 25 November (of October?) 1948, waarin de 3 punten zijn opgenomen, zoals deze aan de C.v.G.D. werden aangeboden en de voorwaarden bevatten waarop de republikeinse delegatie de besprekingen met de Nederlanders wenst te heropenen.

Op dezelfde pagina is onder de titel "Kundjungan Stikker" (Bezoek van STIKKER) een artikel opgenomen uit "Berita Indonesia" van 30 October 1948. Hierin wordt een beschouwing gewijd aan het (toen) a.s. bezoek van Minister STIKKER aan Indonesia. Verwezen wordt daarbij naar de bezoeken, welke Minister Stikker voor zijn vertrek heeft gebracht aan Parijs en Amerika. Opgemerkt wordt, dat bij dit bezoek gedacht moet worden aan twee mogelijkheden n.l., dat dit plaats heeft op aandringen van buiten, danwel dat hierbij gedacht moet worden aan hetzich persoonlijk op de hoogte stellen van de situatie ter plaatse. Gewezen wordt verder op de mogelijkheid, dat een en ander ook in verband moet worden gebracht met de steun van Amerika aan de West-Europese landen, danwel of hierbij gedacht moet worden aan de algemene actie van Amerika tegen het communisme.

Op pagina 7 is het communiqué opgenomen, zoals dit door de republiek Indonesia werd uitgegeven naar aanleiding van de herhaalde mededelingen en berichten, dat er in de republiek nog ongeveer 15.000 Nederlanders krijgsgevangen en andere personen zouden zijn geïnterneerd of in kampen ondergebracht. Deze berichten worden onjuist en provocatief genoemd en zouden alleen gelanceerd worden met het vooropgezette doel om de goede

naam van de republiek Indonesië in de ogen der internationale wereld te bezoedelen.

Nadat verwezen is naar de besluiten zoals deze omtrent krijgsgevangenen en geïnterneerde personen op de conferentie van Potsdam werden genomen, wordt een opsomming gegeven van het aantal krijgsgevangenen en geïnterneerden, dat na het beëindigen van de 2e wereldoorlog uit het republikeins gebied zou zijn vertrokken.

Op 23 Januari 1946 werden onder auspiciën van de A.W.P.I. de eerste 156 personen van Malang naar Batavia overgebracht. Daarna werden door de republikeinse instantie POPDA, in samenwerking met de A.W.P.I. in totaal 35.238 Japanners afgevoerd, waarvan 15.613 over land, 221 over zee en 19.404 door de lucht. Op deze wijze werd voortgegaan tot de koloniale oorlog op 21 Juli 1947. Voordien werden nog afgevoerd 2030 Nederlanders, waarvan 1016 Indonesiërs, afkomstig van de Molukken, 970 afkomstig van Celebes en 44 van de Kleine Soenda eilanden.

Als gevolg van de Renville-overeenkomst werden op 27 April 1948 2436 Nederlandse krijgsgevangenen uitgeleverd en 11 Chinezen. Verder zouden er nog vele Indo-Europeanen en Chinezen over de status quo-lijn het republikeins gebied hebben verlaten. Opgemerkt wordt, dat de thans nog in het republikeinse gebied verblijvende Indo-Europeanen en andere personen (Nederlandse Onderdanen) dit geheel vrijwillig doen en velen hiervan de wens te kennen hebben gegeven, dit te doen als "warga negara" (republikeins onderdaan).

Medegedeeld wordt voorts, dat naar aanleiding van deze herhaaldelijk verspreide sensationele berichten te Solo en Madioen door een commissie, bestaande uit Dr EIMENA, luitenant-kolonel SUKONO en luitenant-kolonel RACHMAN MASHUR een onderzoek werd ingesteld naar de aanwezigheid van internerings- en gevangenkampen in dit gebied, doch deze niet werden aangetroffen.

Op pagina 8 zijn enige meer algemene berichten opgenomen. In het eerste hiervan wordt medegedeeld, dat bij regeringsbesluit no. 54 op 1 November 1948 voorlopig voor de tijd van 3 maanden, voor Java en Madoera, de prijzen zijn vastgesteld van verschillende artikelen en straffen zijn vastgesteld tegen overtrekking hiervan.

In een ander bericht wordt medegedeeld, dat in de middag van 30 October 1948 een radio-telefonische verbinding werd tot stand gebracht tussen Solo en Bukit-Tinggi (Sumatra).

In een uit "Rakjat" van 19 October 1948 overgenomen artikel wordt een en ander gezegd over de slechte economische toestand in de republiek en wordt dit als een der oorzaken van het gebeuren te Madioen genoemd.

In de editie van 19 November 1948, no. 47, is op de pagina's 1 en 2 onder de titel "Perihal Pakistan" een door SOEDIRDJO getekend artikel opgenomen. Hierin wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van Pakistan als dominion.

Opgemerkt wordt, dat door de overwinning op het Japanse fascisme in Azië, als gevolg van de nationalistische revolutie van het volk, verschillende nieuwe vrije landen, hetzij republiek of dominion, zijn ontstaan. Eén hiervan is Pakistan met 70 miljoen inwoners, evenveel als Indonesia.

Nadat is medegedeeld, dat het merendeel van de bevolking van Pakistan de Islam beleid, met daarnaast nog kleinere groepen

Hindoes en Christenen, wordt opgemerkt, dat evenals de Nederlanders in Indonesia, de Engelsen in Pakistan een politiek voerden van "divide et impera". Bij deze tactiek van het Engelse imperialisme werden vaak de Islamieten tegen de Hindoes uitgespeeld. In dit verband wordt mede opgemerkt, dat John Bull bij het voeren van deze procureur bamboe politiek zich niet ontzag, gebruik te maken van de handelaren en de bourgeoisie. Dit laatste werd ook steeds door de Nederlanders in Indonesië toegepast, welke daarbij dan ook gebruik maakten van de feodale groep (ningrats).

Nadat erop gewezen is, dat Pakistan thans evenals Australië en Canada een dominion is, wordt opgemerkt, dat Pakistan tot dusver een uitgesproken agrarisch land was en zogoed als geen industrie bezit. De buitenlandse politiek welke thans door het land wordt gevoerd is progressief. Als land van het Sterling-blok was het niet moeilijk om zich in verbinding te stellen met de Oost-Europese landen.

Om de industrialisatie van het land te bevorderen, waarvoor een bedrag van 50 miljoen roepia werd uitgetrokken, stelde het zich in verbinding met Tsjecho Slowakije, welk land ingenieurs beschikbaar stelde om deze industrialisatie te verwezenlijken. De verwachting is gewettigd, dat binnen afzienbare tijd in Pakistan voldoende technisch geschoold kader zal zijn gevormd om verschillende fabrieken in bedrijf te stellen.

Aan het slot van het artikel wordt deze voortvarendheid aan de Hatta-regering als voorbeeld gesteld en opgemerkt, dat het verkeerd is om hierbij terug te vallen op het imperialistische Amerika, daar dan de eventuele voordelen niet aan het Indonesische volk ten goede zullen komen, doch door Amerika zullen worden weggehaald.

Met als titel "Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie" is op de pagina's 2, 3 en 4 een artikel opgenomen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven omtrent hetgeen hieronder moet worden verstaan.

Nadat is opgemerkt, dat deze nieuwe bedrijfsinstelling niet uitsluitend voor de Nederlandse arbeiders wordt daargesteld, doch hieronder ook vallen de Indonesische arbeiders, die in Nederland werkzaam zijn, wordt achtereenvolgens uitvoerig uiteengezet, hetgeen onder Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, Sociale Economische Raad, alsmede onder Bedrijfschap en Productschap moet worden verstaan.

Verder wordt besproken op welke wijze de verschillende in te stellen organisaties zullen worden samen gesteld, uit hoeveel leden ieder van deze organisaties zullen bestaan en op welke wijze de leden hiervan worden gekozen of benoemd.

Aan het slot wordt de vraag gesteld of in deze organisaties ook vertegenwoordigers van de alhier werkzame Indonesiërs zitting zullen hebben, waarop wordt medegedeeld, dat dit thans nog niet bekend is, daar deze dan door de regering zouden moeten worden benoemd. Hierbij wordt als de persoonlijke mening van de schrijver van het artikel opgemerkt, dat dit niet nodig wordt geacht. Het geheel wordt genoemd een democratische instelling en het recht van de arbeiders.

Op pagina 4 is verder een interview opgenomen van Sutan SJAHRIR dat deze had met vertegenwoordigers van het te Batavia verschij-

nende Maleis-Chinese blad "Sin Po", naar aanleiding van de besprekingen tussen Minister STIKKER en HATTA.

Verder is op dezelfde pagina het op 2 November 1948 te Djokjakarta, door de republikeinse regering uitgegeven, communiqué opgenomen. Hierin wordt naar aanleiding van door de Nederlanders herhaaldelijk verspreide berichten omtrent de infiltraties van republikeinse groepen en benden medegedeeld, dat al deze berichten onjuist zijn.

Onder de titel "Stikker-Hatta" is op pagina 5 een artikel overgenomen uit het te Medan verschijnende blad "Mimbar Umum" van 30 October 1948. Hierin wordt gewezen op de mededeling van Minister SASSEN met betrekking tot de 11.000 geïnfiltreerde republikeinse personen in het door Nederland bezette gebied. Mede wordt gewezen op het onderhoud, dat de Amerikaanse vertegenwoordiger in de C.v.G.D., COCHRAN, op 1 November j.l. te Batavia had met 4 leden van de republikeinse delegatie. Mede wordt het een en ander opgemerkt betreffende de besprekingen, welke Minister STIKKER voor zijn vertrek naar Indonesië te Parijs had met de vertegenwoordigers van de West-Europese landen. Nadat gewezen is op de oppositie welke tegen de Hatta-regering wordt gevoerd door de P.N.I., P.S.I.I. en de Gerakan Revolusi Rakjat en de bevreemding is uitgesproken, dat wel de minister van Buitenlandse Zaken, doch niet die van Overzeese Gebiedsdelen voor deze besprekingen naar Indonesië vertrekt, worden als het ware 3 vragen gesteld, n.l.:

1. of in de besprekingen te Parijs met de Nederlandse vertegenwoordiger bij de UNO, Dr VAN ROYEN, een poging moet worden gezien om de Indonesische kwestie van de agenda der UNO-bijeenkomsten te voeren;
2. of mogelijk tot het voeren van deze besprekingen pressie werd uitgeoefend door COCHRAN namens het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken;
3. of in deze besprekingen moet worden gezien een onderzoek, ingesteld door Den Haag, mogelijk ten behoeve van de landen van het West-Europese blok.

In een stopper onder dit artikel wordt aangedrongen op het instellen van een Nationaal Kabinet met het nationale program.

Op dezelfde pagina is een artikel opgenomen uit de "Sin Po" van 3 November 1948, waarin een toelichting wordt gegeven op het interview, dat Sutan SJAHRIR had met vertegenwoordigers van dit blad, naar aanleiding van de besprekingen tussen Minister STIKKER en HATTA.

Hierin wordt o.a. medegedeeld, dat Sjahrir niet de mening is toegedaan, dat deze besprekingen onder dwang van Amerika worden gehouden.

Verder wordt opgemerkt, dat naar zijn, Sjahrir's, mening, alle politieke partijen met uitzondering van de P.S.I.I. onder leiding van ABIKUSNO TJOKROSUJOSO de Hatta-regering steunen. Zelfs de onlangs opgerichte "Partai Murba", onder leiding van Tan MALAKKA c.s. Ten aanzien van de P.S.I.I. wordt nog opgemerkt, dat deze partij te klein is om zonder de hulp van andere partijen een regering te vormen.

Met betrekking tot het voortzetten van de Indonesische volksrevolutie verwees hij naar de proclamatie van 17 Augustus 1945. Betreffende het verloop van de communistische actie te Madioen zou hij hebben gezegd, dat grote groepen communisten zich hebben

teruggetrokken in het bergterrein van de Lawoe en Willis, waar zij kunnen rekenen op de steun en medewerking van de bevolking daar deze de communisten goed gezind zou zijn. Naar zijn mening zou het wel de bedoeling zijn geweest van de communistische leiders, de Hatta-regering omver te werpen en zelf de leiding te nemen.

Onder de titel "Djalan Baru" (De nieuwe weg) is op de pagina's 6 en 7 een door SUKARDJO WIRJOPRANOTO getekend artikel opgenomen. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de nieuwe werkwijze en politiek, welke zal worden gevoerd na de benoeming van Dr BEEL als hoogste vertegenwoordiger. Nadat een uiteenzetting is gegeven van de wijze waarop deze benoeming van Dr BEEL tot stand is gekomen, wordt deze een sterke figuur en persoonlijkheid genoemd.

Vervolgens wordt gewezen op de tegenstelling, welke ten opzichte van de bestuurshervorming van Indonesia zou bestaan tussen Batavia en Den Haag. Batavia wordt hierbij genoemd de koloniale vesting, welke terug zou willen naar het koloniale tijdperk, wat mede zou blijken uit het verbod tot het houden van openbare bijeenkomsten te Batavia van politieke partijen, zoals de Masjumi, P.N.I., P.S.I.I., de Partai Socialis Indonesia, e.d. Op Batavia wordt getracht, de oude begrippen der bureaucratie te handhaven, wat meerdere ministers van de Oost-Indonesische staten hebben moeten ervaren.

Door Den Haag wordt een heel andere tactiek gevoerd, wat nodig zou zijn om de oorlogsvrijwilligers, de dienstplichtigen en beroepsmilitairen naar Indonesia te kunnen zenden en de gelden los te krijgen voor deze troepen, welke iedere dag 3 miljoen gulden zouden kosten.

Daar het Nederlandse inkomen voor meer dan de helft afkomstig is uit Indonesia, is het voor Nederland zaak, dat de ondernemingen weer spoedig in bedrijf worden gesteld. Bij dit alles komt nog de pressie door Amerika en Engeland op Nederland om in Indonesia tot een oplossing te komen, daar de kapitalisten in deze landen weer zo spoedig mogelijk het Indonesische afzetgebied willen terugwinnen.

Gewaarschuwd wordt, dat bij de nieuwe bestuursvorming gewaakt dient te worden tegen cliëkvorming en het vriendjes-systeem en deze uitgebannen zullen blijven, daar anders deze kersteningspolitiek zal mislukken.

Het wordt een novum genoemd, dat een katholiek als Dr BEEL werd geroepen om deze hoge functie te vervullen in een overwegend Islamitische maatschappij.

Op pagina 7 is verder een artikel opgenomen, waarin het een en ander wordt gezegd over het ontslag van de Luitenant-Gouverneur-generaal VAN MOOK en de benoeming van Dr BEEL als Hoge Vertegenwoordiger (Mahkota) van de Kroon. Hierbij wordt o.m. opgemerkt, dat deze Hoge Vertegenwoordiger het recht van veto zou hebben ten aanzien van besluiten en beslissingen door de Indonesische volksvertegenwoordigers genomen en derhalve geen democratische regeringsvorm kan worden genoemd.

Op pagina 8 is een verklaring opgenomen, zoals deze op 7 November 1948 werd afgelegd door de republikeinse minister van voorlichting, Moh.NATOIR, met betrekking tot de politiek, zoals deze in de staat Pasudan door de N.I.T. wordt gevoerd ten op-

zichte van de republiek Indonesia. Hierin wordt een overzicht gegeven van de politiek, zoals deze aanvankelijk gevoerd werd door de staat Oost-Indonesia ten opzichte van de republiek. Opgemerkt wordt, dat later door deze staat een goodwill-missie werd afgevaardigd naar de republiek. Met betrekking tot de tegenwoordige houding van Nederland tot de republiek wordt opgemerkt, dat deze ongeveer gelijk is aan de verhouding in de maanden Mei en Juni 1947.

Op dezelfde pagina is een bericht overgenomen uit de "Berita Indonesia" van 6 November 1948, waarin het telegram is opgenomen, zoals dit door het kabinet van de staat Pasundan op 30 October 1948 werd gezonden aan de Nederlandse regering te Den Haag. Einde.

m 13.

0.2.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

B.
No. 50735.

's-Gravenhage, 9 December 1948.

Onderwerp: Didi Kartasasmita.

VIII. 12.4.

G E H E I M.

af 52062
UITGEBOKT

Op blz. 2 van "Warta Indonesia" van 29 October j.l., komt het bericht voor, dat zich in Nederland moet bevinden de Indonesiër Didi Kartasasmita, gewezen T.N.I.kolonel.

Ik zou het zeer op prijs stellen indien Uwerzijds zou kunnen worden vastgesteld, waar deze persoon zich thans bevindt.

Voor bericht houd ik mij gaarne aanbevolen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

*M
Lee 50735*

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
's-GRAVENHAGE.

J.G. Grabbendam.

L. L. L.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 3 Maart 1949.

^{B.}
No. 50735.

Onderwerp: Didi Kartasasmita.

2/50078
UITGEBOKT

VIII. TZ.4.

G E H E I M.

Met verwijzing naar mijn geheim schrijven van 13 Januari j.l., No. 50735, handelende over de in hoofde dezes genoemde persoon, heb ik de eer U te verzoeken mij wel te willen inlichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcmissaris van Politie,

AMSTERDAM.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 13 Januari 1949.

No. 50735.

Onderwerp: Didi Kartasasmita.

VIND. 2.4.

G E H E I M.

a/58078

Met verwijzing naar mijn geheim schrijven van 9 December j.l., No. 50735, handelende over de in hoofde dezes genoemde persoon, heb ik de eer U mede te delen, dat Didi Kartasasmita thans vermoedelijk woonachtig is Stadhouderskade No. 131 of 1ste Helmerstraat 146 te Uwent,

Betrokkene moet voor de laatste oorlog beroepsofficier zijn geweest bij het Koninklijk Nederlands Indische Leger. Na de capitulatie van Japan is hij naar verluidt als Kolonel in dienst getreden van het Republikeinse leger (T.N.I.), vervolgens uit dit leger gedeserteerd en heeft hij zich toen weer gemeld bij het Nederlandse Gezag in Indonesië.

Voor Uw inlichtingen houd ik mij gaarne aanbevolen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
A M S T E R D A M.

J.G.Crabbendam.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

's-Gravenhage, 9 December 1948.

³
No. 50735.

Onderwerp: Didi Kartasasmita.

VIII. 11.4.

G E H E I M.

Met verwijzing naar blz. 4 van het mij door Uw Inlichtingendienst toegezonden geheime rapport van 29 November 1948, No. 10324F-47, heb ik de eer U te verzoeken zo mogelijk wel te willen doen vaststellen waar de persoon van Didi Kartasasmita zich thans in Nederland zou kunnen bevinden.

Gaarne houd ik mij aanbevolen voor het resultaat van het onderzoek.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

~~J. G. Crabbendam.~~

Ch. Hain

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
A M S T E R D A M.

No. 10324F-47.

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: 2.

G E H E I M.

29 November 1948.

M 1052
4644
2 DEC 1948
ACD/ 50735

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324E-47 van 12 November 1948 worden hierbij toegezonden twee exemplaren van het door de Perhimpunan Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 43 en 44, respectievelijk van 28 en 29 October 1948.

Op de pagina's 1, 2 en 3 van de editie van 28 October 1948, no. 43, is onder de titel "Demokrasi Baru" (nieuwe democratie) een kennelijk als redactioneel bedoeld artikel opgenomen. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de ontwikkeling van de nieuwe democratie na de 2e Wereldoorlog in de Oost-Europese landen, zoals Polen, Tsjecho-Slowakije, Albanië, e.a. Opgemerkt wordt, dat door deze nieuwe democratie in die landen een einde werd gemaakt aan de macht van de landheren (groot-grondbezitters) onder het feodale stelsel. Ten aanzien van de industrie, het transportwezen en de bankinstellingen wordt medegedeeld, dat deze en andere grootbedrijven werden genationaliseerd. Dit alles kwam ook daar tot stand tegen de wil of wensen van de bourgeoisie, doch in het belang van alle arbeiders en werklieden in ieder van deze landen.

Nadat er op gewezen is, dat deze landen geen kapitalistische landen zijn, doch socialistische, naar het voorbeeld van de Sovjet-Unie, wordt opgemerkt, dat in de nieuwe grondwetten dezer landen is bepaald, dat de regering en het hele maatschappelijk bestel socialistisch zal zijn in het belang van de landbouwers en werklieden. Met voorbeelden van het verder doorvoeren van nationalisering van vrijwel alle belangrijke bedrijven en instellingen wordt aangetoond, dat bij dit alles de vakverenigingen grote invloed op de regering hebben, waardoor de rechten van de arbeiders en werklieden ten opzichte van het kapitaal zijn verzekerd, zodat dit alles niet uitsluitend een regeling op papier kan worden genoemd.

Als tegenstelling wordt hierbij gewezen naar Duitsland onder het Hitlerbewind, waarbij wordt opgemerkt, dat de tijdens dit bewind aldaar doorgevoerde nationalisatie niet in het belang was van het volk, derhalve geen nationalisatie kan worden genoemd.

Achtereenvolgens wordt dan stilgestaan bij de wijzigingen welke zich in verband met deze nieuwe democratie hebben voltrokken in het staatsbestel van Polen, Tsjecho-Slowakije, Hongarije, Servië en Bulgarije, waarbij wordt opgemerkt, dat door deze wijzigingen de economische omstandigheden van het volk dezer landen zeer zijn verbeterd en vooruitgegaan.

Het artikel wordt besloten met de opmerking, dat dit alles werd bereikt middels de volksdemocratie, zoals deze wordt voorgestaan door het wereldcommunisme (kaum komunis diseluruh dunia) en gericht is tegen het fascisme en Hitlerisme, alsmede tegen het groot-kapitaal, doch ten behoeve van het volk.

Door deze nieuwe democratie kan worden bereikt de stichting van de volksrepubliek (republik rakyat), waardoor het proletariaat (kaum buruh) haar eigen regering kan vormen.

Op de pagina's 3, 4 en 5 van dezelfde editie is onder de titel "Pergerakan kaum pekerdja di djepang" (de arbeidersbeweging in

Japan) het vervolg opgenomen van het artikel onder dezelfde titel opgenomen in "Warta Indonesia" van 24 September 1948, no. 39, (zie het dezerzijds overzicht no. 10324d-47 van 21 October 1948). In het vervolgartikel wordt op de bekende wijze een overzicht gegeven van de strijd, welke de Japanse vakbeweging thans heeft te voeren tegen de reactionnaire groepen, welke met de steun van de huidige Japanse regering, bijgestaan door de Amerikaanse bezettingsautoriteiten, er op uit zouden zijn om de vakbeweging te vernietigen.

Opgemerkt wordt, dat het de vakverenigingen verboden is, bij stakingen aan de leden uitkeringen te doen, Bij overtredingen van dit verbod zouden de schuldigen gestraft worden met vrijheidsstraffen.

Betreffende het stakingsverbod wordt medegedeeld, dat het aan ambtenaren, alsmede aan personen die werkzaam zijn in die bedrijven, welke dienen te worden aangemerkt als algemene nutsbedrijven (vitale bedrijven, zoals spoorwegen, mijnbedrijven, textiel-fabrieken en instellingen waar geneesmiddelen worden vervaardigd) ten strengste verboden zou zijn om te staken.

Nadat is opgemerkt, dat de Japanse reactionnaires de vertegenwoordigers zijn van Wallstreet in Japan, die als overal elders in de wereld, in alles wat door de vakbeweging wordt gedaan of ondernomen, het "communistiche spook" zien, wordt dienaangaande een zin geciteerd uit de "Nippon Times" van Januari 1948, luidende: "the exclusion of communistic influence from the labor movement is expected to feature the government's new labor policy". Uitvoerig wordt stil gestaan bij de twee stromingen; n.l. een rechtse en linkse, welke men evenals hier, ook in de Japanse vakbeweging kan onderkennen. Ten aanzien van deze rechtse stroming wordt opgemerkt, dat deze socialistten zijn, die optreden als "strikebreakers" en "onderkruipers" en als anti-communisten dienen te worden aangemerkt. Nadat in dit verband nog gewezen is op een steun van 500.000 yen, welke voor het breken van stakingen aan deze rechtse vakbeweging door de vertegenwoordigers van Wallstreet in Japan werd gegeven, wordt opgemerkt, dat ondanks dit alles niet kon worden voorkomen, dat op het congres van de "Association of Sibauwa Electric Workers Union", welke federatie 100.000 leden zou tellen, een communist als voorzitter werd gekozen, terwijl ook de vervangende voorzitter een communist is. Medegedeeld wordt nog, dat op 9 Juni j.l. een federatie tot stand is gekomen waarbij 48 verenigingen van arbeiders en boeren zouden zijn aangesloten en welke onder de initialen J.F.L.U. zal strijden tegen de rechtse socialistten.

Het artikel besluit met een citaat van de "Ex Oriente Lux", waarin wordt gezegd, dat het wereld-proletariaat de gedachten van de nieuwe democratie heeft eigen gemaakt, door welke hoge democratie de strijd tegen de bourgeoisie kan worden aanvaard.

Op pagina 5 van dezelfde editie is een bericht opgenomen van mevrouw "L", waarin deze de toestanden beschrijft welke zouden heersen in de Centrale Burgelijke Ziekeninrichting (C.B.Z.) te Batavia, nadat deze ziekeninrichting door de Nederlanders werd overgenomen.

Volgens dit bericht zouden de verpleegsters vooral des nachts de patienten aan hun lot overlaten en niet in het ziekenhuis aanwezig zijn, veel met hun vriendjes telefoneren of zich aldaar op andere wijze zouden vermaken. Verder zouden er geen buzzakken of klanboes aanwezig zijn. Onder dit bericht is deze stopper geplaatst:

"Lebih baik Merdeka dan Berdaulat
dari pada

Tidak Merdeka walaupun Berdollar".

(beter is het vrij te zijn en gelukkig dan niet vrij te zijn
doch veel dollars te bezitten - rijk te zijn -).

Op pagina 6 is een artikel overgenomen uit de te Palembang ver-
schijnende "Suara Ra jat" van 5 October 1948, door MAGANO (?).
Hierin wordt op de bekende wijze de Amerikaanse economische po-
litiek, welke door de geldmagnaten van Wallstreet in Oost-Azie
wordt gevoerd, veroordeeld en becritiseerd. Bij dit dollar-
imperialisme zou, aldus dit artikel, voorzitten de industriali-
satie van de landen in Oost-Azie met Amerikaans kapitaal. Op-
gemerkt wordt, dat de gegevens van dit artikel zouden zijn ont-
leend aan publicaties in het "Wallstreet journal of New York",
een orgaan van de verenigde ~~der~~ grootkapitalisten in Amerika.

Op de pagina's 6, 7 en 8 is het bekende buitenlands overzicht
opgenomen.

Nadat is opgemerkt, dat de Amerikaanse Minister van Buitenland-
se zaken, George C. MARSHALL, vrij onverwacht van de UNO-confe-
rentie te Parijs naar Amerika werd teruggeroepen, wordt dit
terugroepen in verband gebracht met de gespannen toestand, wel-
ke in en om Griekenland (Junani genoemd) zou heersen.

De houding door Amerika in de Griekse kwestie aangenomen, zo-
mede de steun aan dit land verleend, wordt vrij heftig becriti-
iseerd en veroordeeld. Dit alles wordt genoemd een uitvloeisel
van het wereld-imperialisme, zoals dit door Amerika wordt voor-
gestaan en waarmede in dit geval wordt beoogd van Griekenland
te maken een Amerikaanse springplank aan de Middellandse Zee.
Nadat het een en ander is gezegd over de guerilla-strijd onder
leiding van generaal MARKOS, wordt opgemerkt, dat de strijd om
Griekenland een strijd is tussen Wallstreet en de Sovjet-unie.
Vervolgens wordt de Palestina-kwestie, zoals deze in de UNO-
vergadering te Parijs werd behandeld, besproken en nadat ook
enige woorden zijn gewijd aan de Berlijnse kwestie, wordt het
een en ander gezegd over de volgens Radio Hilversum op 21 Octo-
ber 1948 gedane mededelingen omtrent de te Rome gehouden bijeen-
komst van de "Persatuan Eropa Barat" (Eenheid der West-Europese
landen). Hierbij wordt opgemerkt, dat Nederland op deze bijeen-
komst vertegenwoordigd was door "Bung Hoos VORRELIK", de "djem-
polen" (grote man) van de Partij van de Arbeid en Prof. BROG-
HUIS, die na de 2e wereldoorlog zich als het ware heeft opgewor-
pen als een Napoleon of Hitler voor de eenheidsgedachten der
West-Europese landen.

Aan de hand van het artikel "China's third force science moni-
tor" van 6 October 1948, wordt een overzicht gegeven van de
toestanden in China. Hierbij wordt opgemerkt, dat de drie volks-
principes, zoals deze werden ontleend aan het testament van Dr
SUN YAT SEN, door de Marshall-hulp niet tot hun recht kunnen
komen.

Nede aan de hand van ~~het~~ een ~~en~~ ander artikel in het evengenoem-
de blad van 6 October 1948, wordt het een en ander gezegd over
de grote corruptie welke zelfs in de hoogste Japanse regerings-
kringen zou heersen en reeds zouden vooraanstaande leiders van
de democratische partij zijn gearresteerd.

Tenslotte worden de Franse binnenlandse moeilijkheden aan een bespreking onderworpen, waarbij de houding der Franse regering en de actie van DE GAULLE in een bespottelijk daglicht worden gesteld.

Het overzicht wordt besloten met de satirische opmerking:
"Marilah kita tunggu dan likat bersama - sama - SAMPAI BERTAMU-
LAGI" (Laat ons gezamenlijk zien en afwachten wat er verder nog zal komen. Tot weerziens).

Op pagina 1 van de editie van 29 October 1948, no. 44, is een kort verslag opgenomen van de bijeenkomst, welke op 16 October 1948 werd gehouden ter gelegenheid van het 3-jarig bestaan van de "Badan Penderitaan R.N.I.R. (het werkcomité der R.N.I.R.). Op deze bijeenkomst waren mede aanwezig Prof. Mr Dr SUPOMO en Dr TJOA SJA IEM. Door de voorzitter van dit werkcomité, Mr ASMAL, werd een via de radio republiek Indonesia uitgezonden rede gehouden, waarin een overzicht werd gegeven van de werkwijze en het vele werk wat door het comité in het belang van de republiek werd verricht.

Door president SOEARNO, die eveneens op deze bijeenkomst aanwezig was, werd een eveneens door de republikeinse radio uitgezonden rede gehouden, waarin dank werd gebracht voor het werk door het comité verricht. SOEARNO memoreerde hierin, dat niet alleen hij, doch ook het republikeinse kabinet veel steun en hulp mocht ondervinden van het comité.

Op pagina 2 zijn verschillende korte persberichten opgenomen. In een hiervan wordt mededeeld, dat volgens het te Batavia verschijnende blad "Minbar", dat thans in Nederland zou vertoeven de ex-kolonel der T.N.I. Didi MARTA BASITA, die in de maand Juli 1948 ontslag zou hebben genomen als T.N.I.-officier.

In een ander bericht wordt het een en ander gezegd over de slechte behandeling van Indonesische Mekkgangers aan boord van R.P.M. schepen, waarmede zij werden vervoerd.

In weer een ander bericht wordt het een en ander gezegd omtrent de godsdienstige beweging in het Bantamse, onder leiding van kijai (godsdienstleraar) SAPARI.

Op pagina 3 zijn eveneens enige persberichten opgenomen. In een vrij uitvoerig bericht, opgenomen in het te Batavia verschijnende blad "Berita Indonesia" van 11 October 1948, wordt het een en ander gezegd omtrent de houding, welke door de Nederlandse regering ten opzichte van de luitenant-Gouverneur-Generaal Dr VAN NOOK wordt aangenomen. Deze houding wordt een uitvloeisel genoemd van het kabinet BSM.

Een en ander zou, aldus het bericht, een gevolg zijn omdat Dr VAN NOOK uitgesproken progressief en te veel links georiënteerd zou zijn. Ook de Amerikaanse invloed wordt tersprake gebracht.

Op pagina 4 is onder de titel "Tragiek Fordjuangan" door ACAH te Palembang, een artikel opgenomen, waarin een overzicht wordt gegeven over de belangen-teenstellingen en onderlinge strijd der verschillende politieke partijen en groeperingen in de republiek Indonesia.

Nadat een uiteenzetting is gegeven van de activiteit van de Masjumi, de R.N.I. en de Partai Socialis Indonesia, welke laatste de partij van SJABRIR wordt genoemd, wordt opgemerkt, dat de ideologie, welke door deze partijen worden gehuldigd, lijnrecht staat tegenover die, welke worden voorgestaan door de partijen ondergebracht in de G.R.R. (Gerakan Revolusi Rakyat), waarin de radical-socialisten (comunisten) zoals TAN MALAKA, ROSTAM EFENDI, e.s. de leiding hebben.

Bij de verdere bespreking wordt de politiek, zoals deze wordt voorgestaan door de Partai Socialis Indonesia van Soetan SJAHRIR vergeleken en gelijkgesteld met de Partij van de Arbeid in Nederland en Labour-regeringspartij in Engeland.

Vervolgens wordt een uiteenzetting gegeven van de verhouding van het P.D.R. (Front Demokrasi Rakjat) tot de P.K.I. (Partai Komunis Indonesia) en het samengaan van deze politieke partijen. Ten aanzien van SJAHRIR wordt opgemerkt, dat gebleken zou zijn, dat hij niet capabel is en niet over voldoende organisatietalenten zou beschikken om als leider te fungeren, zoals b.v. Amir Sjarifoedin.

Betreffende de leiders van de G.R.R., zoals Tan MALAKA, YAMIN (Dr. Hn. YAMIN), RUSTAK EFFENDI, wordt opgemerkt, dat deze allen over organisatietalenten beschikken en Tan MALAKA een internationaal-communistische figuur is, waarvan men de beste verwachtingen mag hebben. Weliswaar is men de coup van YAMIN van Juli 1946 nog niet vergeten, doch onder de beproefde leiding van Tan MALAKA kan men ook van hem goede verwachtingen hebben en is zelfs samengaan met de Masjumi en P.M.I. in het belang van de volksbeweging niet uitgesloten, aldus besluit het artikel.

Op de pagina's 5, 6 en 7 is een artikel opgenomen over de noodzaak van de eenheid der taal van Prof. S. TALISJAMBANA.

In een uitvoerige betoog, waarin door hem verschillende deskundigen van naam worden geciteerd, zoals Dr. HILSANHUIS, W. WINDT, Max HOLLER, Dr. WANNINGA-BOON en anderen, wordt een uiteenzetting gegeven van de wenselijkheid en noodzaak van eenheid van taal in het algemeen en voor Indonesië in het bijzonder.

(Betreffende Prof. S. TALISJAMBANA zij medegedeeld, dat hij onlangs gedurende twee maanden op uitnodiging van de stichting "Cultureel Contact Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen" in Nederland heeft vertoefd. De kosten van de reis en het verblijf in Nederland werden door genoemde stichting bekostigd.

In "Vrij Nederland" van 18 September 1948 werd van hem opgenomen "Een appél aan het Nederlandse volk". Mede is in dezelfde editie van dit blad een korte levensbeschrijving van hem opgenomen. Daar werd verhoopen zou hij op 15 of 22 September 1948 per vliegtuig naar Indonesië zijn teruggekeerd.)

Op de pagina's 7 en 8 is onder de titel "Perimbangan Partai & politik di Republik" een artikel opgenomen uit het te Batavia verschijnende blad "Merdeka", van 7 October 1948.

Hierin wordt een overzicht gegeven van verschillende bij name genoemde partijen en groeperingen, zoals deze in de republiek zijn ontstaan.

Medegedeeld wordt, dat als laatste groepering werd opgericht de "Partai Murba", waarbij zijn aangesloten de: Partai Rakjat, Partai Rakjat Djelata, Partai Buruh Merdeka, Angkatan Komunis Muda (A.K.C.M.A.) en Wanita Rakjat.

Medat is opgemerkt, dat ook de G.R.R. (Gerakan Revolusi Rakjat) is blijven bestaan, wordt medegedeeld, dat de sterkste bij de Partai Murba aangesloten vereniging zou zijn, de Partai Rakjat onder leiding van PARUTO MERTINARDJO.

Ten aanzien van de Partai Rakjat Djelata wordt opgemerkt, dat dit een links georiënteerde partij is en het merendeel der leden vroeger deel heeft uitgemaakt van de republikeinse strijdkrachten in West-Java.

Ontrent de Partai Buruh Merdeka waarvan SAMSU SURJA de leider is, wordt medegedeeld, dat vrijwel alle leden van deze partij

vroeger lid zijn geweest van de Partai Buruh Indonesia, onder leiding van SETIADJIT, doch zich van deze laatste partij hebben afgescheiden.

De ARGITA (Angkatan Komunis Muda) wordt genoemd een partij van jonge revolutionaire communisten, onder leiding van LEMBA PARIA. Het is een groep, die zich heeft afgescheiden van de K.P.I. (Partai Komunis Indonesia) omdat zij niet accoord kon gaan met het regeringsbeleid der republiek onder SJAHRIR-AMIR en zij tegen de Linggadjati en de Renville-overeenkomsten was. Opgemerkt wordt, dat de Partai Murba wenst samen te werken met de republiek Indonesia.

Ook meerdere andere politieke partijen en groeperingen worden aan een korte beschouwing onderworpen.

Betreffende de Masjumi wordt medegedeeld, dat hierin de godsdienstige (Islamitische) verenigingen zijn ondergebracht, de P.N.I. nationaalistisch georiënteerd is, terwijl de bij de Partai Murba aangesloten partijen links socialistisch en communistisch zijn georiënteerd (De redactie van de "Warta Indonesia" tekent hierbij aan dat het Trotskisten zijn).

Naast deze partijen -aldus wordt opgemerkt- zijn er nog vele kleine partijen en groeperingen, zoals de Partai Sociales Indonesia (door de redactie van N.I. "Partai Sociales Kuning" ofwel gele (oranje) socialistische partij genoemd), de Partai Katholiek en Parkindo.

Nadat is opgemerkt, dat na de actie te Radioen het Pont Demokrasi Lakjat - Partai Komunis Indonesia weliswaar is blijven bestaan doch de eenheid van deze fusie werd verstoord, wordt medegedeeld, dat de Partai Murba werd opgericht met als voornaamste leiders TAN MALARA, SURWATI en YAMIN (hr Moh. YAMIN), welke personen voordien nog niet actief zouden hebben deelgenomen aan enige partijpolitiek. De verwachting is gewettigd -aldus het artikel- dat alhoewel de Partai Murba nog geen vertegenwoordigers heeft in de huidige MURTA-regering, de Murba een grote toekomst zal hebben en een gezonde oppositie zal voeren.

Verder wordt in het artikel nog gesproken over de verschillende ziekten waaraan iedere jonge staat lijdende kan zijn, een en ander wordt vergeleken bij een t.b.c.-patient, welke kan genezen wanneer de juiste geneesmiddelen worden verstrekt. Zo ook zal de republiek Indonesia wel genezen en gezond uit de huidige verwarren herrijzen, omdat vooral door de Murba de stem van het volk zal worden gehoord.

Op pagina 8 is weer een als advertentie bedoelde mededeling geplaatst van dokter A.P.J. VAN DER BURG, Scheveningselaan 111 te Den Haag.

No 13

D. P.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

B.
No. 49782.

's-Gravenhage, 3 Maart 1948.

Onderwerp: "Warta Indonesia".

VIII. TZ.4.

G E H E I M.

UITGEBOEKT

Ik heb de eer U om bericht te verzoeken op mijn geheim
schrijven van 28 December 1948, No. 49782, handelende over de
persoon van M.F.DRENT.

HET HOOFD VAN DE DIENST
voor deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
AMSTERDAM.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

U. G. BOEKT.

s-Gravenhage, 28 December 1948.

No. B 49782

N. a. v. schr. No. 49782
Amsterdam

Onderw: Warta Indonesia

G E H E I M.

157474

Op blz. 7 van de mij bij het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 12 November j.l. No. 10324 E-47 toegezonden exemplaar van Warta Indonesia van 15 October j.l. komt een advertentie voor van de "Amsterdamse Kolen Centrale" M.F. DRENT, Lijnbaansgracht 61 te Uwent.

Ik heb de eer U uit te nodigen mij wel te willen inlichten over de persoon van M.F. DRENT.

Het Hoofd van de Dienst
voor deze:

Aan de Heer
Hoofd Commissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

J.G. Crabbendam

No. 10324E-47.

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: 3.

G E H E I M.

12 November 1948.

Volgno.
17 NOV. 1948
ACD/ 49782

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324D-47 van 21 October 1948, worden hierbij toegezonden 3 exemplaren van het door de Perhimpoeaan Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 39 (moet vermoedelijk zijn 40, daar no. 39 van 24 September 1948 reeds verscheen), 41 en 42, van respectievelijk 1, 8 en 15 October 1948.

De aandacht wordt gevestigd op het kennelijk als redactioneel artikel (bedoelde) buitenlandse beschouwing, opgenomen op de pagina's 1 en 2 van de editie van 1 October 1948, no. 39 (40). Hierin wordt een overzicht gegeven op de Berlijnse kwestie, zoals deze door Engeland en Amerika voor de UNO werd gebracht en op de Parijse bijeenkomst van deze instelling werd behandeld. In het geheel wordt het in deze door Rusland ingenomen standpunt als het juiste voorgesteld. Bij de bespreking van de nieuwe nota, welke door "Washington alias Paman Sam" (Oom Sam) werd ingediend, wordt opgemerkt, dat hierin o.a. wordt voorgesteld, dat Amerika en Engeland de controle eisen over de door Rusland uitgegeven z.g. Oostmark. Voorts wordt er op gewezen, dat Engeland en Frankrijk niet accoord zouden gaan met deze door Amerika ingediende nota.

Nadat meerdere gedeelten uit het betoog zoals dit door de vertegenwoordiger van Rusland bij de UNO, Wisjinski, werd gehouden, zijn geciteerd, wordt gewezen op de grote binnenlandse moeilijkheden van Frankrijk en de grote staking van 7.000.000 arbeiders in verschillende bedrijven, welke op 29 September j.l. in Frankrijk is uitgebroken.

Verder wordt nog gewezen op de grote moeilijkheden in Palestina en de hulp welke Marshall heeft beloofd aan die Oost-Europese landen, waar het communistisch spook (Hantu Kominis) mocht verschijnen.

Verder zijn in dit nummer hoofdzakelijk artikelen en berichten uit Indonesische-dag- en weekbladen opgenomen. Op pagina 3 is een vraaggesprek opgenomen uit het weekblad "Merdeka" van 28 Augustus 1948. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de houding, welke door de vertegenwoordigers van de "Gapki" in het parlement van de Oost-Indonesische staten wordt aangenomen t.o.v. de algehele vrijheid van Indonesia. De vraag wordt hierbij gesteld waarom de "Gapki" niet kan samengaan met het standpunt, zoals dit ten aanzien van deze materie door de fractie der progressieve groepen wordt ingenomen.

Op dezelfde pagina is een rede opgenomen, zoals deze door HATTA voor het "werkcomité" (Badan Pekardja) op 2 September 1948 werd gehouden. Hierin verdedigde HATTA de houding van de republiek met betrekking tot het uitwisselen van consulaire vertegenwoordigers met de Sovjet-unie en de blokkade der Nederlanders door welke laatste als het ware de nek van de republiek wordt dicht geknepen.

Hierbij zou HATTA hebben opgemerkt, dat al deze moeilijkheden beter door middel van overleg tot oplossing kunnen worden gebracht dan op welke andere radicale wijze.

In een naschrift merkt de redactie van Warta Indonesia op, dat men -wat wij zouden noemen- dit artikel met een hoeveelheid zout moet nemen.

Op pagina 6 is een ander bericht opgenomen over de evenbedoelde, door HATTA gehouden, rede. Hierbij wordt opgemerkt, dat de politiek, zoals deze door het huidige kabinet wordt gevoerd, een realistische politiek is.

Het geheel wordt als dusdanig becritiseerd, waarbij de vraag wordt gesteld of het niet beter zou zijn, een middels algemene verkiezingen verkregen kabinet in te stellen.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen, meldende, dat te Djokja werd opgericht een comité tot bevordering van de vriendschap van Indonesië met Sovjet Rusland (Lembaga Persahabatan Indonesia Sovjet Russia), met als doel onderling gegevens uit te wisselen over de maatschappelijke verhoudingen.

In een tussen haakjes geplaatst naschrift van de redactie van Warta Indonesia wordt opgemerkt, dat als gevolg van de tegenstelling Djokja-Madioen iedere verdere poging om hiertoe te komen door de regering van Moh. HATTA zou zijn verboden.

Onder de titel: Kabinet HATTA "IN DE BRANDING" wordt een berichtje opgenomen uit het te Madioen verschijnende blad "Api Rakjat", van 6 September 1948, waarin wordt medegedeeld, dat uit de commentaren zelfs in de te Djokja verschijnende nieuwsbladen, zou blijken, dat een heftige oppositie werd gevoerd tegen het kabinet HATTA.

Op pagina 7 is een bericht opgenomen waarin wordt medegedeeld, dat in de staat Oost-Sumatra op 11 Augustus 1948 onder het mom, dat sabotage was gepleegd, honderden personen werden gearresteerd, waarbij 2 der gearresteerden werden gedood. Hierbij werd volgens het bericht gebruik gemaakt van 142 trucks en vele vliegtuigen, waarbij één der vliegtuigen werd beschoten.

In werkelijkheid werden deze arrestaties verricht omdat op een plaats door het volk een rood-witte vlag in de top van een klapperboom zou zijn opgehangen.

Op pagina 8 is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld dat volgens een B.B.C.-bericht de republikeinse minister van financiën, Mr MARAMIS, naar Amerika zou zijn vertrokken, ten einde aldaar te trachten ten behoeve van de republiek een geldlening aan te gaan. In werkelijkheid echter zou Mr MARAMIS naar Amerika zijn vertrokken om aldaar verdere besprekingen te voeren betreffende de overeenkomst, welke door de republiek werd aangegaan met de Fox Maatschappij en betrekking zou hebben op het ruilen van goederen en textiel voor Indonesische producten en grondstoffen.

Verder wordt in een kort bericht het een en ander gezegd omtrent het door Generaal-Majoor BAAIJ gestelde ultimatum omtrent de activiteit in Oost-Java.

Voorts zijn op dezelfde pagina nog opgenomen berichten betreffende het optreden van de politie te Malang en Pematang Siantar. Hierin wordt medegedeeld, dat bij een tereffen van de politie met de bevolking te Malang 2 Nederlandse politiemensen zouden zijn gedood. Op Pematang Siantar werden 2 Chinezen, als verdacht van communisme, gearresteerd.

Op de pagina's 1, 2, 3 en 4 van de editie van 8 October 1948, no. 41, is onder de titel "Petani Indonesia dan Sawahnja" (De Indonesische landbouwer en zijn sawah, (grond) het eerste gedeelte van een vervolg-artikel opgenomen. Hierin wordt op de bekende critische wijze het grondbezit van de landbouwer in het algemeen en dat van de landbouwers, kleine grondbezitters, in het bijzonder besproken.

Opgemerkt wordt, dat het kennelijk de bedoeling was van de republikeinse regering om de aangelegenheid van het grondbezit, zoals deze werd en was geregeld gedurende het koloniale tijdperk, te doen voortbestaan.

Het gevolg hiervan is geweest, dat in April 1.1. te Djokja door 6000 Indonesische landbouwers een demonstratie werd gehouden om hiertegen te protesteren. Als gevolg hiervan werd te Soerakarta en Djokja een conferentie gehouden, waarop deze aangelegenheid, zoals die werd geregeld bij het Indisch Staatsblad 1928, no. 20, werd besproken.

Besloten zou zijn om er bij de Republikeinse regering op aan te dringen, deze aangelegenheid te regelen, zoals wordt aangegeven in het "program nasional", afdeling landbouw.

Nadat er verder op is gewezen, dat in de door de Nederlanders bezette staten in Indonesia er alles op zou wijzen, dat deze daar de oude toestand t.o.v. het grondvraagstuk weer trachten terug te krijgen en zij -de Nederlanders- het zijn, die de landbouwproducten weer op de wereldmarkt denken te zullen verkopen, wordt verwezen naar Oost-Sumatra. Hier zouden 3000 landbouwers die vroeger op de ondernemingen werkzaam waren, gedurende de Japanse bezetting een eigen landbouwbedrijf hebben gesticht. Thans worden deze landbouwers door de Nederlanders weer van deze grond verjaagd om door de voormalige maatschappijen en ondernemingen weer in gebruik te worden genomen. Hierbij wordt de vraag gesteld of dit nog het oude feodale recht is.

Aan de hand van de geschiedenis wordt dan op de bekende wijze een uitvoerig overzicht gegeven van de grondhuur-aangelegenheden in de staten Soerakarta en Djokja, waarbij zoals te doen gebruikelijk is, de "belastingen en herendiensten" niet onbesproken blijven. Hierbij worden mede door de bevolking ondernomen acties in de 19e eeuw besproken, waarbij Prof. VAN VOLLENHOVEN wordt geciteerd en de loodsbranden en dergelijke niet onbesproken worden gelaten. Hoewel het artikel sluit met een "wordt vervolgd", is in de editie van 15 October 1948, no. 42, geen vervolg opgenomen.

Op pagina 4, 5 en 6 van dezelfde editie is onder de titel "Bestuursregeling Indonesië in overgangstijd. Met weinig enthousiasme in Bandoeng ontvangen" een artikel opgenomen van Mr OERIP KARTODIRDJO, zoals dit werd gepubliceerd in de "Indonesische Corant" (Nederlandse editie).

Zeer uitvoerig wordt het voorontwerp betreffende de "bestuursregeling" van Indonesië besproken.

In een naschrift van de redactie van Warta Indonesia wordt voor commentaar verwezen naar een artikel, opgenomen in de editie van de W.I., no. 38, van 17 September j.l., onder de titel "Soal Negara Indonesia Serikat".

Verder wordt verklaard, dat voor hen alleen de republiek Indonesia bestaat en zij geen enkele andere vertegenwoordi-

ging wensen of kennen. Zij eisen: "een Indonesia, een eenheid van Atjeh tot Nieuw Guinea".

Op pagina 8 wordt omtrent de verschillende in dit artikel voorkomende woorden een nadere verklaring gegeven.

Deze woorden zijn: kabinet, demissionnair, portefeuille, formateur, programministerie en zaken-kabinet.

Verder zijn op de pagina's 7 en 8 van deze editie verschillende korte berichten opgenomen.

In één hiervan wordt medegedeeld, dat volgens Aneta, door de tijdelijke Federale regering 30 republikeinse ambtenaren uit Batavia zullen worden uitgewezen.

In een ander bericht wordt medegedeeld, dat Dr VAN MOOK ontslag heeft gevraagd als luitenant-gouverneur-generaal.

In een volgend bericht wordt medegedeeld, dat vele portretten en andere afbeeldingen uit de republiek, bij wijze van reclame zouden zijn verzonden naar Engeland, Amerika, Australië en de Sovjet-Unie. De verwachting wordt uitgesproken, dat door deze nieuwe actie, welke wordt toegejuicht, de republiek nog meer bekendheid zal verwerven in deze landen.

Op Midden-Java -aldus weer een ander bericht- te Banjoemas zou door een sectie Nederlandse militairen de mesdjid (bedehuis) van een godsdienstleraar ~~zijn~~ betreden en het desa-hoofd gearresteerd. Op 1 October 1948 zouden door honderden Nederlandse militairen in de desa Karangdjati en andere omliggende desa's vele personen op open velden zijn bijeengebracht, die daar van 7 uur v.m. tot 13 uur in de zon hebben moeten wachten.

De aandacht wordt in het bijzonder gevestigd op de kennelijk als advertentie bedoelde mededeling omtrent de praktijk van Dr A.P.J. VAN DER BURG, Scheveningslaan 111 te Den Haag.

Op de pagina's 1, 2 en 3 van de editie van 15 October 1948, no. 42, is onder de titel "Tjatatan Internasional" (Internationale aantekeningen) een overzicht opgenomen. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de houding der 5 West-Europese landen en de militaire overeenkomst van deze landen met Amerika (paman Sam genoemd) en de houding, zoals deze door Sovjet-Rusland in de vergadering der UNO werd voorgestaan tegen de gedeeltelijke controle op de bewapening en de atoombom. Ten aanzien van de redevoeringen, zoals deze door de Russische vertegenwoordiger werden gehouden, wordt opgemerkt, dat deze grof worden genoemd, doch dat men daarbij moet bedenken, dat dit directe redevoeringen zijn en de Russen geen geldelijke verplichtingen hebben.

De "Demokrasi Barat" (Westelijke democratie), welke het socialisme zegt voor te staan, is in wezen imperialistisch, welke onder leiding van Engeland en Amerika een propaganda voeren tegen Rusland, zoals Hitler dat in zijn tijd heeft gedaan, een propaganda welke tot oorlog moet leiden.

Daarna wordt een overzicht gegeven over het Amerikaanse wapen de atoombom en wat de Russische vertegenwoordiger in de UNO-vergaderingen hierover heeft gezegd en zijn voorstel dienaangaande om niet een controle in te stellen op de atoombom alleen, doch ook op alle andere wapens. In dit verband wordt gememoreerd het voorstel, zoals dit werd gedaan door de Belgische vertegenwoordiger in de UNO om een gelijktijdige controle in te stellen.

Dit Russische controle-voorstel wordt -aldus wordt opgemerkt- door de "Westelijke democratie" genoemd een minder fraaie zet (akal boesoek) van Rusland, waarop door de vijf landen, t.w. Engeland, Frankrijk en de Benelux-landen, werd geantwoord met het Atlantic Pact, een militaire overeenkomst voor 25 jaar met MONTGOMERIJ als Field Marshall. In werkelijkheid moet deze overeenkomst worden gezien als een overeenkomst van Paman Sam (Amerika) met zijn vijf kinderen, zijnde de zoeven genoemde vijf landen. Ten aanzien van het toetreden der Beneluxlanden tot dit Pact, wordt opgemerkt, dat dit een uitvloeisel is van de Marshall-hulp, door welke hulp deze landen niet alleen aan handen en voeten gebonden zijn, doch Amerika ook de overproductie kwijt kan, welke producten in Amerika niet verkocht kunnen worden.

Zinspelende op de UNO-bijeenkomst te Parijs wordt dit alles de "Parijse comedie" genoemd.

Op dezelfde wijze wordt dan een uiteenzetting gegeven over de Berlijnse kwestie en alles wat daarmee samengaat. Hierbij wordt opgemerkt, dat niet alleen de Berlijnse kwestie, doch al de zich in Duitsland voordoende problemen en vraagstukken een aangelegenheid is voor de grote vier en dus niet in de UNO had mogen worden voorgebracht, doch door de vertegenwoordigers van Amerika, Engeland, Frankrijk en de Sovjet-Unie besproken had moeten worden.

Nadat gewezen is op de algemene stakingen in Frankrijk, welke gericht zijn tegen de huidige Franse regering, wordt verwezen naar een artikel, getiteld "Kuomintang faced by rising dissension within Party Ranks", zoals dit werd opgenomen in het te Boston verschijnende nieuwsblad "Christian Science Monitor" van 13 September j.l. In dit artikel zou worden medegedeeld, dat de huidige moeilijkheden in China een gevolg zouden zijn van de grote corruptie der Kuomintang en gericht zijn tegen generaal Tjiang Kai Sjek. Tegen dit alles wordt door het democratisch volksleger onder leiding van Tju Tek strijd gevoerd. Het artikel besluit met de woorden: "Het wereld-imperialisme en kapitalisme staan op instorten. Alleen de revolutionnaire eenheid van het wereld-proletariaat is in staat te brengen een maatschappij met een menswaardig bestaan.

Op de pagina's 6 en 7 van dezelfde editie wordt onder de titel "Gara Gara Luar Negeri" (Buitenlands overzicht) nogmaals en in vrijwel dezelfde bewoordingen het een en ander gezegd omtrent de verhouding Amerika en West-Europa contra Rusland. Op welhaast dezelfde wijze wordt het doen en laten van Amerika en de West-Europese landen ten opzichte van Rusland aangevallen en becritiseerd. Gewezen wordt o.a. op de houding, aangenomen door Generaal Marshall als minister van buitenlandse zaken van Amerika in de UNO en president TRUMAN, die door het zenden van WINSTON naar Moskou rechtstreeks contact wilde zoeken met STALIN. Verder wordt gewezen op het streven van de imperialisten in Wallstreet om het fascistische Spanje van Franco en Portugal in het Marshall-plan te betrekken.

Achtereenvolgens wordt ook in dit artikel gewezen op de moeilijkheden in Frankrijk en de stakingen in dit land. Het zenden van wapens ter waarde van 120 miljoen dollar door Amerika aan Iran. De soortgelijke hulp aan Griekenland en Turkye, naar welk laatste land een militaire missie van 350 personen werd gezonden om daar behulpzaam te zijn bij het geven

van een nieuwe militaire opleiding aan het Turkse leger en hier spottende het brengen van "new look" wordt genoemd. Het verlenen van steun aan Palestina en dergelijke, door welke handelingen sterke bases en steunpunten aan de Middellandse Zee worden verkregen.

Voorts wordt nog gememoreerd de militaire hulp door Amerika aan China verleend en dank zij dit alles wordt volgens Assoc. Press het "democratische volksleger" in China teruggeslagen, doch ziet men in werkelijkheid Tjiang Kai Sjek verliezen, albus wordt dit artikel besloten.

Op pagina 3 is een bericht opgenomen, dat op 3 October 1948 een vergadering zou worden gehouden van vertegenwoordigers van de Partai Rakjat, Partai Rakjat Djelata, Partai Boeroeh Merdeka, Partai Wanita en Akoma, welke in principe zouden hebben besloten, een fusie te stichten onder de naam "Partai Murba".

Deze bijeenkomst zou worden geleid door SJAMSUHARJA UDAJA, waarnemend voorzitter der G.R.R. en bijgewoond door TAN MALAKA, ROESTAM EFFENDI e.a.

Omtrent de doelstelling van de Partai Murba wordt medegedeeld, dat deze zou zijn anti-fascistisch, anti-imperialistisch en anti-kapitalistisch; het stichten van een staat met een socialistische maatschappij.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen uit de Min Pao van 1 October 1948, waarin wordt medegedeeld, dat door de Chinese Consul-Generaal te Batavia bericht werd ontvangen, dat de Chinese ingezetenen van Kediri, Toeloengagoeng, Blitar, Welingi en Madioen in veiligheid zijn. De in de omgeving van Blitar wonende Chinezen werden uit veiligheidsoverwegingen naar deze plaats overgebracht.

Op de pagina's 4 en 5 is een resumé opgenomen van het in "De Vrije Katheder" van 14 September 1948, op de pagina's 7, 8 en 9, opgenomen verslag van het op 28 Augustus 1948 te Wroclaw (Breslau) gehouden wereldcongres van intellectuelen.

Op pagina 7 is een kennelijk als advertentie bedoelde mededeling geplaatst van de Amsterdamse Kolen Centrale van M.F. DRENT, Lijnbaansgracht 61 te Amsterdam. (Volledige personalia: Marinus Franciscus DRENT, geboren 7 September 1910 te Amsterdam, brandstoffenhandelaar, wonende te Amsterdam, 2e Jan Steenstraat 67-III).

Onder deze advertentie is een mededeling geplaatst, waarin wordt bekend gesteld, dat zij die de Indonesische taal wensen te leren, zich voor informaties kunnenvervoegen bij de redactie van de W(arta) I(ndonesia).

De aandacht wordt gevestigd op de spotprent, opgenomen op pagina 8, welke betrekking heeft op de in Den Haag gehouden conferentie met de delegatie van vertegenwoordigers der voorlopige Federale Indonesische regering. Volgens deze voorstelling werd deze conferentie gehouden z.g. met het mes (sabel) op tafel. In het onderschrift wordt opgemerkt, dat deze delegatie niet heeft gesproken namens de Indonesische bevolking.

No 13 / *[Handwritten signature]*

No. 10324d-47.

Onderwerp: "Warta Indonesia".

21 October 1948.

Bijlagen: 5.

G E H E I M.

26 OCT. 1948

ADK/10221

46144 001056

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324c-47 van 15 September 1948, worden hierbij toegezonden 5 exemplaren van het door de Perhimpunan Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 35 t/m. 39, respectievelijk van 27 Augustus 1948, 3, 10, 17 en 24 September 1948.

De aandacht wordt ^{in een} gevestigd op het artikel "SOERIPNO" met betrekking tot de overeenkomst met Rusland opgenomen op pagina 1 van de editie van 27 Augustus 1948, no. 35, en kennelijk bedoeld als redactioneel artikel.

Hierin wordt opgemerkt, dat de door SOERIPNO te Praag namens de republiek Indonesia gesloten overeenkomst, geen diplomatieke overeenkomst zou zijn, doch niet anders dan het uitwisselen van consulaire vertegenwoordigers. Door deze overeenkomst wordt de republiek Indonesia als zodanig niet erkend, doch heeft Rusland wederom blijk gegeven, een goed begrip te hebben van de wereldpolitiek, terwijl deze overeenkomst geheel in overeenstemming zou zijn met het nationale program, zoals dit werd samengesteld door alle partijen en groepen in de republiek.

Wel wordt door deze overeenkomst voor de republiek Indonesia de mogelijkheid daargesteld om handel te drijven, niet alleen met Rusland, maar ook met de Oost-Europese staten. Het zou de volkeren van deze Oost-Europese staten duidelijk zijn geworden, dat bij de Indonesiërs het verlangen is levendig geworden naar vrijheid en geluk, wat echter niet verwezenlijkt kan worden door een Unie met Nederland (dikepalai oleh Radja Belanda), onder leiding (hoofd) van de Nederlandse Kroon, daar dit een voortzetting zou betekenen van het Nederlandse imperialisme, wat verdwenen is.

Nadat is medegedeeld, dat SOERIPNO op 25 December 1947 zijn instructies voor de Oost-Europese landen van de republikeinse regering had ontvangen en op 15 Januari 1948 de Renville-overeenkomst tot stand kwam, terwijl SOERIPNO op 22 Mei 1948 de overeenkomst met Rusland zou hebben gesloten, wordt de hoop uitgesproken, dat hij op deze wijze zal blijven voortgaan.

Op pagina 3 is een kort bericht opgenomen betreffende de actie van een Nederlandse torpedoboot met betrekking tot Indonesische handelsschepen op de kust van Atjeh als onderdeel der blokkade. Medegedeeld wordt, dat zijdens de republiek Indonesia bij de Commissie van Goede Diensten een protest terzake werd ingediend.

Op dezelfde pagina is een artikel opgenomen waarin een en ander gezegd wordt over de val van het kabinet ADIL c.s. in de staat Pasoendan.

Op pagina 4 is onder de titel "Tentang Kedatangan SURIPNO Ked (aulat) Rakjat" een artikel opgenomen waarin de houding, zoals deze wordt aangenomen door de republiek Indonesia ten opzichte van de door SOERIPNO met de Oost-Europese staten gesloten overeenkomst, wordt besproken.

Opgemerkt wordt, dat wanneer het voor landen als Nederland, Engeland, Frankrijk en Amerika mogelijk zou zijn, handel te drijven met de Oost-Europese staten, zij daartegen geen bezwaar zouden hebben, ook al zou er handel gedreven worden met het fascistische Spanje van Generaal FRANCO.

De bezwaren welke van Nederlandse zijde worden geopperd met betrekking tot de door SOERIPNO gesloten overeenkomst, wordt een wel overwogen Nederlandse zet genoemd; als onderdeel van deze Nederlandse zet wordt gewezen op het stichten van deelstaten, de conferenties met deze staten, het verbod ten aanzien van de delegatie van Dr RATULANGE en dergelijke, terwijl de hierover in de aanhouding van de aanhouding van Mede wordt herinnerd aan de storm van verontwaardiging, welke de ontmoeting van COCHRAN met SOERIPNO deed ontstaan, zomede het voorstel van Prof. GRAHAM en DUBOIS.

Aangedrongen wordt op het nakomen van de overeenkomst met de Sovjet Unie, zoals deze door SOERIPNO gesloten werd, omdat hierdoor het prestige der republiek naar buiten zal worden versterkt en deze overeenkomst is gebaseerd op het programma nationaal.

Door de zwakke en weifelachtige houding -zo wordt opgemerkt- welke door de republikeinse regering in deze wordt aangenomen, zullen bij velen de ogen opengaan en de indruk verkregen worden, dat de republikeinse regering niets durft te ondernemen met landen, welke Amerika en Engeland vijandig gezind zijn.

Hierdoor moet men tot de conclusie komen, dat de republikeinse buitenlandse politiek is afgestemd op, of rekening houdt met de buitenlandse politiek van Amerika en de West-Europese landen. Aan het slot wordt de hoop uitgesproken, dat het SOERIPNO zal mogen gelukken daarin verandering te brengen en een heroriëntatie van de republikeinse buitenlandse politiek, gebaseerd op het programma nationaal, zal kunnen bewerkstelligen.

Op de pagina's 5 en 6 is onder de titel "Staat van Oorlog in de door Nederland bezette staten" een artikel opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat op 22 Juni 1948 te 20 uur de staat van oorlog en beleg werd afgekondigd in de Oost-Indonesische staten. Aan de hand van een hierover in het te Batavia verschijnende blad "Sumber" van 17 Juli 1948 wordt in heftige bewoording het treffen van deze maatregel becritiseerd. Aan het slot wordt opgemerkt, dat in deze maatregel moet worden gezien een aanval op het recht van de volks-democratie, ~~welk~~ niet zal nalaten verbittering te wekken bij de Indonesische bevolking. Doch met of zonder "Staat van Oorlog" -zo wordt besloten- zal het volk blijven vechten voor de vrijheid.

Op pagina 6 is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat door de republikeinse Indonesische vrouwenbeweging van het te Parijs gevestigde Algemeen Secretariaat der "Womens International Democratic Federation" een schrijven werd ontvangen, waarbij deze Indonesische vrouwenbeweging werd uitgenodigd, de conferentie van de Aziatische vrouwenbeweging, welke op 15 October 1948 te Calcutta zou worden gehouden, bij te wonen. Hierbij wordt aangetekend, dat deze conferentie te Calcutta een z.g. voor-conferentie zou zijn van de internationale vrouwenconferentie, welke in November 1948 zal worden gehouden.

Op dezelfde pagina zijn opgenomen de besluiten, zoals deze werden genomen op het eerste congres van de "Partai Rakjat" (Volkspartij) dat op 10, 11 en 12 Augustus 1948 te Djokja werd gehouden. In deze besluiten wordt aangedrongen op het ten uitvoer leggen van het "program national", zoals dit werd samengesteld op de op 15 December 1947 te Soerakarta gehouden partij-conferentie. Geijverd moet worden voor de vrijlating van Tan Malakka c.s.; het afkondigen van een algemene mobilisatie; hulp en steun moet worden verleend aan bevolking van de door de Nederlanders bezette deel-staten, bij het bestrijden der bezetters blijven ijveren voor de erkenning der republiek als vrije zelfstandige staat; het instellen van een eigen buitenlandse diplomatieke dienst; het vormen van een geografisch en strategisch blok en het verwerpen van het Marshall-plan en alles wat daarmee samen gaat.

Op pagina 7 is, zonder enig commentaar, een bekendmaking opgenomen waarin wordt medegedeeld, dat onder de naam "Partai Demokrasi Associatief Federal Indonesia" (Pardafi) een organisatie werd opgericht om het daarstellen van een "Negara Indonesia Sarikat" (Verenigde staten van Indonesië) te bevorderen. Opgenomen zijn 7 punten met een toelichting op enkele van deze punten, waarin wordt aangekondigd, op welke wijze deze verenigde staten van Indonesia bij wijze van overgangsmaatregel dienen te worden samengesteld en bestuurd.

Op pagina 8 wordt in een bericht medegedeeld, dat in verband met het 3-jarig bestaan der republiek Indonesia, Mr Moh. Yamin, Mr BOEDIARTO, Dr BOENTARAN, Mr SOEBARDJO, CHAIRUL SALEH e.a., die naar aanleiding van de coup d'état op de toenmalige republikeinse regering werden gearresteerd, in vrijheid werden gesteld.

Op dezelfde pagina wordt medegedeeld, dat door het "Kantor Republik Indonesia" (hier wordt kennelijk bedoeld de republikeinse voorlichtingsdienst) te New York een communiqué werd uitgegeven betreffende de grote moordpartijen van de Nederlanders op het Indonesische volk.

In dit communiqué zou zijn vermeld, dat door de Nederlanders geheel overeenkomstig de Duitse nazi-methode, duizenden Indonesiërs werden vermoord te Tjikalong (West Java), 30.000 door kapitein

WESTERLING op Celebes en 150 bij Tasikmalaga.
In December 1947 werden 200 vrije Indonesiërs gedood en 200 gewond bij Krawang, terwijl in Mei 1948 nogmaals meer dan 200 personen bij Cheribon zouden zijn gedood.

In de editie van 3 September 1948, no. 36 is op de pagina's 1 en 2 een resumé opgenomen van de rede, uitgesproken door SOEKARNO bij gelegenheid van het 3-jarig bestaan van de republiek Indonesia. Hierin wordt een overzicht gegeven van de strijd, door de republiek gevoerd, voor de vrijheid.

Het stichten van de Verenigde Staten van Indonesia (Negara Indonesia Serikat), zoals deze door de Nederlanders wordt voorgestaan, wordt becritiseerd. Ten aanzien van het instellen van een interimregering worden een 4-tal voorwaarden genoemd waaraan deze zal moeten voldoen, alvorens de republiek hieraan zal kunnen deelnemen. Als voorbeeld wordt hiervoor verwezen naar de overgangsregering in Brits Indië tijdens het bewind van MOUNTBATTEN aldaar.

Op pagina 8 is een bericht opgenomen nopens het optreden van de Nederlandse politie op 17 Augustus 1948 in het gebouw van de republiek Indonesia op Pegangsaan, Oost 56 te Batavia en het inbeslag nemen van de bescheiden aldaar.

Op pagina 4 is onder het hoofd "Buntut Insiden Pegangsaan" (Nasleep van het incident-Pegangsaan) een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat Dr VERBOORN (zendingsdokter) bij de Dienst Volksgezondheid en die ook lid zou zijn van de Progressieve Concentratie, in verband met het gebeuren op Pegangsaan, als arts bij de D.V.G. ontslag heeft genomen. Verder zou naar aanleiding van dit incident ook ontslag hebben genomen Mr A. DWIDJOSEWOJO, de vader van de bij het gebouren om het leven gekomen SUPRPTO.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat op 16 Augustus j.l. te Bandoeng 64 leerlingen van de middelbare scholen aldaar zouden zijn verwijderd omdat deze op verschillende plaatsen in Bandoeng papieren rood-witte vlaggen op muren hadden geplakt.

Deze verwijdering wordt genoemd de democratie der Nederlanders, doch welke democratie meer met terrorisme gemeen heeft.

Op de pagina's 5, 6 en 7 wordt mede aan de hand van het boek van Pearl Buck "Asia and Democracy" een overzicht gegeven van de vrijheidsbeweging der volkeren in Afrika en Asia na de 2e wereldoorlog. Nadat is opgemerkt, dat de volksrevolutie in Indonesia hiervan ~~is~~ slechts een klein onderdeel is, wordt achtereenvolgens het een en ander gezegd over de soortgelijke beweging op de Goudkust, Kenia, de Congo, Tanganyikia, Malakka, Burma, Frans Indo China en Indonesia.

Bij de bespreking van de strijd om de vrijheid zoals deze wordt gevoerd door de republiek Indonesia, wordt opgemerkt, dat dit een strijd is tegen het koloniaal imperialisme. In dit verband wordt ten opzichte van de UNO opgemerkt, dat men bij deze instelling twee stromingen kan onderkennen, n.l. een voor het behoud van dit koloniaal imperialisme, zoals dit wordt voorgestaan door Amerika-Wallstreet alias kaum Hartawan Amerika- en andere imperialistische landen ener- en Rusland met de andere democratische landen anderzijds. Het is daarom -zo wordt aan het slot opgemerkt- dat de republiek Indonesia bij haar vrijheidsstrijd hulp en steun zoekt bij de anti-imperialistische Sovjet Unie.

Op pagina 8 is een rede opgenomen van MUSO (MOESO), welke hij voor het Front Nasional heeft gehouden -datum en plaats zijn weggeval- len-. Hierin wordt kritiek uitgeoefend op het huidige republikein- se kabinet; daar hierin te veel vertegenwoordigers der Masjumi zijn opgenomen, zou geen voldoende actie worden gevoerd ten op- zichte van de imperialistische aanvallen der Nederlanders. Aangedrongen wordt op opname in het kabinet van vertegenwoordigers van het Front Nasional.

Op dezelfde pagina is opgenomen een resumé van een door SOERIPNO gehouden betoog op het congres van de Jeugdbeweging in Indonesië (Badan Kongres Pemuda Indonesia). Hierbij zou SOERIPNO hebben op- gemerkt, dat de Indonesische revolutionaire beweging zou worden verzwakt omdat er geen nationale eenheid zou zijn. In dit verband noemde hij de overeenkomsten van Linggadjati en Renville, welke volgens hem in het buitenland vaak werden gezien als tekenen van zwakheid der republiek.

Het zou geen nut hebben hiervan de schuld te werpen op de partijen doch beter was, zelf-correctie toe te passen. Verder zouden door SOERIPNO inlichtingen zijn verstrekt betreffen- de de W(orld) F(ederation) D(emocratie) Y(outh), (door de P.I. genoemd: Federasi Pemuda Demokrat Internasional) welke steun ver- leent aan de landen welke strijden voor de vrijheid. Hierbij deel- de hij mede, dat de W.F.D.Y. niet samenwerkt met de reactionaire jeugdbeweging, waarom de Amerikaanse en Engelse jeugdverenigingen uit deze federatie zijn getreden.

In de editie van 10 September 1948, no. 37, is een resumerend verslag opgenomen van een bijeenkomst, welke onlangs ter gelegen- heid van het 3-jarig bestaan der republiek Indonesia te Djokja werd gehouden en waarop bij wijze van zelf-correctie door vertegen- woordigers der verschillende politieke partijen en groeperingen betogen werden gehouden met betrekking tot hetgeen gedurende deze 3 jaar door de republiek werd bereikt. Volgens het verslag werd achtereenvolgens het woord gevoerd door MUSO (MOESO), vermeedelijk namens het Front Nasional, Mr AMIR (Sjarifoedin), MARUTO NITIMIHARDJO namens de Partai Rakjat, Mr ALI SATROAMIDJOJO namens de P.N.I. en Mr SAMSUDIN namens "Masjumi".

Onder het verslag is geplaatst: S.P.no.212, wat vermoedelijk de initialen zijn en het nummer van een dagblad of periodiek, waaruit dit verslag werd overgenomen. (Gedacht wordt hier aan het te Batavia verschijnende Chinees-Maleis dagblad Sin Po).

Bij het betoog van MOESO wordt opgemerkt, dat hij "sprak op Russische wijze" (Peri bahasa Rusia), waarmede kennelijk wordt bedoeld, dat hij de communistische betoogtrant bezigde.

Te aanzien van de revolutie, zoals deze door de republiek gevoerd wordt, merkte hij, daarbij verwijzende naar de leerstelling van Fr.ENGELS op,

1e dat deze revolutie door de republiek moet worden verloren omdat deze niet radicaal wordt gevoerd;

2e ook hun nationale revolutie moet worden gevoerd volgens de revolutionaire wet en theorie van LENIN, dus door de arbeiders en niet door de burgers (bourgeoisie).

Dit omdat de arbeiders de meest eerlijke en consequente anti-imperialistische revolutionairen zijn en als communisten van geen onderhandelen (rakelend) of inbinden weten zoals de burgerlijke groepen.

Ten aanzien van de regeringsvertegenwoordigers zou men volgens hem de indruk krijgen, dat zij het voeren van revolutie moe zijn. Bij de proclamatie van 1945 werd het voeren van een nationale revolutie geproclameerd, doch volgens hem was dit fout, daar dit moet zijn een volksrevolutie, derhalve een revolutie door het volk voor het volk. Dit noemde hij streng marxistisch en Leninistisch.

Hij deelde mede, dat was opgericht het "Front Nasional", waarvan iedere progressieve partij of groep lid kan zijn wanneer zij instemmen met het "Program Nasional", zoals dit door het Front Nasional werd samengesteld.

Betreffende het huidige republikeinse kabinet merkte hij op, dat dit niet sterk was en zo spoedig mogelijk diende te verdwijnen om plaats te maken voor een oorlogskabinet opdat de strijd tegen de Nederlanders zal kunnen worden gevoerd.

Hij spoorde aan, de Renville-overeenkomst niet lager meer te erkennen opdat meer vrijheid van handelen zou worden verkregen en waardoor de kans bestaat, dat de Nederlanders tot een militaire actie zouden overgaan. In dat geval moest men de Nederlanders niet rechtstreeks, doch ook in de rug aanvallen.

Hij drong aan op een spoedige uitwisseling van consulaire vertegenwoordigers met Rusland, opdat naar buiten een sterke indruk ten opzichte van de vrijheidsstrijd der republiek zal worden verkregen. Wanneer -aldus besluit het verslag- Sovjet-schepen in Indonesische wateren verschijnen zal dit allesbehalve prettig zijn voor de Nederlanders.

Mr AMIR (Sjarifoedin) merkte in zijn rede op, dat er in de 3 jaar van het bestaan der republiek veel niet was verwezenlijkt doordat er vele fouten waren gemaakt. De revolutie, zoals deze thans werd gevoerd, was dusdanig verward, dat geen absolute resultaten konden worden verkregen:

1e omdat de leiders der revolutie burgers (bourgeois) waren;

2e het streven van deze burgerlijke leiders niet onmiddellijk werd tegengegaan;

3e men het streven van dit onderhorige klei^{ke}kje niet onmiddellijk heeft onderkend;

4e bij het voeren van de buitenlandse politiek steun heeft gezocht bij de imperialistische landen en niet bij de natuurlijke bondgenoot, n.l. bij de landen welke de nieuwe democratische gedachten voorstaan, of wier grondslagen zijn gebaseerd op het socialisme.

Ook hij spoorde aan, het Front Nasional te versterken om tot een juiste revolutie-voering te komen.

MARUTO NITIMIHARDJO merkte op, dat men dient te blijven ijveren en strijden voor 100 % vrijheid en onafhankelijkheid. Deze strijd moet worden gevoerd met opzijzetting van iedere persoonlijke ijdelheid of individuele concurrentie, doch zoals werd aangegeven in de proclamatie van 17 Augustus 1945, n.l. door de regering en het volk.

De P.N.I.-vertegenwoordiger, Mr ALI SATROAMIDJOJO, merkte op, dat men bij een oppervlakkige beschouwing geneigd is te veronderstellen dat hetgeen in het 3-jarig bestaan der republiek bereikt werd, gering zou zijn. Wanneer men echter hierop dieper ingaat, komt men tot de conclusie, dat hetgeen werd bereikt, niet zo gering is. Weliswaar kleven aan de organisatie van het huidige regeringsapparaat nog vele gebreken en kan hieraan nog veel verbeterd worden, doch bij dit alles moet men niet uit het oog verliezen, dat er een eigen zelfstandige regering is met een kabinet en zelfstandige ministeries, welke allen afzonderlijk worden genoemd. Dit alles noemde hij een bevredigend resultaat van een jongestaat, welke tot stand is gekomen door een revolutie, gebaseerd op nationale grondslag.

De opposanten spoorde hij aan tot het betrachten van de nationale discipline, opdat hierdoor nog betere resultaten zouden worden verkregen bij het bewerkstelligen van het doel: de vrijheid.

Door de vertegenwoordiger der "Masjumi", Mr SAMSUDIN, werd een soortgelijk betoog gehouden.

Op pagina 3 is een bericht opgenomen uit de "Berita Indonesia" van 26 Augustus 1948, waarin in zeer scherpe bewoordingen het uitwijzen van de te Batavia woonachtige vertegenwoordigers van de republiek naar Djokja wordt becritiseerd. Hierin wordt opgemerkt, dat de Nederlanders niet moeten denken, dat Djokja Boven Digoel is, of van de veronderstelling uitgaan, dat zij daar leven in Nederland, doch in Indonesia, hun eigen vaderland (Tanah air kita sen-diri), waaruit zij zonder meer verwijderd kunnen worden. In dit bericht wordt nog gewezen op het verschijnsel, dat vele der in Indonesië aanwezige "kortverbanders" dit verband niet meer wensen te verlengen.

Op pagina 4 is onder de titel "Reelee Macht" een artikel opgenomen,

waarin een overzicht wordt gegeven van de verschillende factoren welke hebben geleid tot de nationale revolutie in Indonesia. Hierbij worden genoemd het juk van het Nederlandse imperialisme en het Japanse fascisme, welke hebben geleid tot de eenheid van de massa, van arbeiders, kleine boeren, armen (melarat), middenstand en andere groepen en de nationale revolutie.

Op pagina 5 is opgenomen een resolutie (maklumat) bestaande uit 8 punten, zoals deze werd samengesteld en goedgekeurd op een onlangs gehouden conferentie van de Sobsi, welke werd bijgewoond door vertegenwoordigers van 32 bij deze vakcentrale aangesloten verenigingen. In deze resolutie wordt aangedrongen op het erkennen van de vergissing van de samenwerking met de imperialistische landen en te komen tot het voeren van een uitgesproken anti-imperialistische politiek.

In punt:

- 1 wordt er bij de republikeinse regering op aangedrongen, het politieke manifest, zoals dit in November 1945 door de regering werd uitgegeven, in te trekken. De overeenkomst van Linggadjadi en de Renville, zomede het compromis-voorstel van Amerika en Australië betreffende de besprekingen met de Nederlanders te verwerpen en alleen besprekingen te voeren als geheel gelijkwaardige (algehele soevereiniteit).
Het uitwisselen van consulaire vertegenwoordigers met de Sovjet-Unie, zomede de erkenning van de republiek te bewerkstelligen bij de Oost-Europese landen, zoals Tsjecho-Slowakije, Polen, Hongarije, Joegoslavië, Albanië, Roemenië en Bulgarije.
Alle bezittingen van personen, die de nationale revolutie tegenwerken, te nationaliseren en alle verdere besprekingen met de Nederlanders te staken, zolang geen algehele genoegdoening is verkregen betreffende het incident van het geïllustreerd oud der republiek op Pegangsaan te Batavia;
- 2 overname van het Program Nasional (Nationale program);
- 3 het vormen van een Front Nasional (Nationaal front);
- 4 het huidige kabinet te doen vervangen door een kabinet van het Front Nasional;
- 5 vertegenwoordigers van de Sobsi in dit kabinet van het Front Nasional zitting moeten hebben;
- 6 het volk vertrouwen te maken met de tactiek van het nationale front;
- 7 het inschakelen van de landbouwers bij landbouwaangelegenheden;
- 8 de Sobsi daadwerkelijk zal deelnemen bij het bewustmaken van de bevolking.

Op dezelfde pagina is een manifest opgenomen van de te Batavia gevstigde "Perhimpunan Mahasiswa", waarin er op wordt gewezen, dat:

- 1e in October 1945 met geweld het gebouw van de Volksgezondheidsdienst (V.G.D.) op Parapattan 10 te Batavia werd bezet;
- 2e ook de Geneeskundige Hogeschool te Batavia op deze wijze werd bezet;

Op 24 Augustus 1948 het gebouw van de R.S.P.Y. als laatste hogeschool werd bezet.

Op pagina 6 wordt onder de titel "Diam Diam" (stil stil) een kritische beschouwing gegeven betreffende de voorgeschiedenis en behandeling in de 2e en 1e Kamer van het ontwerp der gewijzigde grondwet.

Hierbij wordt herinnerd aan de koninklijke rede van December 1942, waarbij wordt aangetekend, dat een zekere professor de inhoud van deze rede gedeeltelijk zou ontkennen.

Opgemerkt wordt, dat zij ook thans natraal blijven, zoals dit het geval was bij de oorlog van Nederland en Japan, waarbij zij ook slechts toeschouwers waren.

Deze wijziging in de grondwet is voor hen van geen belang, daar zij op 17 Augustus 1945 reeds een eigen grondwet hebben gekregen.

Dit hele gedoe van het rood-wit-blauw met Wilhelmus gaat/niets aan, daar zij ook thans stille toeschouwers zijn. Met de zin:

"Het gaat ons geen bliksem aan" wordt het artikel, dat ondertekend is met de letters RAMAJU, gesloten.

In een naschrift van de redactie van het blad wordt op de bekende wijze hetgeen in het artikel wordt gezegd onderschreven en aangedikt.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen over het belangrijke werk, dat door Dr TJOA SEK SEN als lid der republikeinse delegatie bij de Verenigde Naties werd gedaan met betrekking tot de samenwerking van de republiek Indonesia met China op economisch terrein. Opgenomen is voorts een mededeling, dat door SURJO AMIDJOJO te Solo als vertegenwoordiger van de "Badan Kesenian Indonesia" een schrijven werd ontvangen van A.W.FARUQI, vertegenwoordiger van de Internationale Art Society te Karachi, met het verzoek om tot deze instelling toe te treden.

De aandacht wordt gevestigd op de spotprent, opgenomen op pagina 8.

In de editie van 17 September 1948, no. 38, is onder de titel "Persatuan dan Autonomie" (eenheid en zelfstandigheid) op de pagina's 1, 2 en 3, een artikel opgenomen, waarin op de bekende wijze een uiteenzetting wordt gegeven over het begrip eenheids- en federale staat. Het streven van de Nederlanders om te komen tot de stichting van een Federale staat wordt daarbij veroordeeld en verworpen.

Aan de hand van het "Program Nasional" -wat als het juiste wordt aangemerkt- wordt de huidige burgerlijke republikeinse regering becritiseerd en de Sovjet-Russische staatsvorm gepropageerd.

Op pagina 4 is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat de film, welke werd vervaardigd van de vrijheidsstrijd der republiek Indonesia, gedurende het 3-jarig bestaan, naar Siam werd gezonden om aldaar vertoond te worden.

Op dezelfde pagina is een bericht opgenomen uit het te Batavia verschijnende blad "Merdeka", waarin wordt medegedeeld, dat in verband met het bezetten van de Geneeskundige Hogeschool te Batavia door de Nederlanders, zich 15 Chinese doktoren zouden hebben aangesloten bij de boycot-actie ten opzichte van de Nederlanders. Volgens een bericht, overgenomen uit het Chinees-Maleis dagblad "Sin Po", moesten op de verjaardag van Koningin Wilhelmina alle te Batavia gevestigde republikeinse scholen gesloten zijn. Medegedeeld wordt, dat de republikeinse vertegenwoordigers bij de Verenigde Naties, PALAR en SUDJATMOKO, te Parijs zijn aangekomen om de bijeenkomsten van deze instelling bij te wonen.

Op pagina 7 is een bericht opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat naar aanleiding van het gebeuren te Batavia in de nacht van 16 Augustus 1948 in het republikeinse gebouw op Pegangsaan door de Internationale Federation of Democratie Women ten sterkste werd geprotesteerd bij de Nederlandse regering.

In een ander bericht wordt mededeling gedaan, dat door het "Badan Congres Pemuda Republik Indonesia" (De republikeinse Jeugdbeweging) op 18 Augustus 1948 een telegram werd gezonden aan de Jeugdbeweging van Vietnam, waarin deze jeugdbeweging wordt gelukgewenst bij haar 3-jarige strijd voor de vrijheid.

In de editie van 24 September 1948, no. 39, zijn op pagina 3 meerdere berichten opgenomen met betrekking tot het vieren van de verjaardag van H.M.Koningin Wilhelmina.

In een van deze berichten wordt medegedeeld, dat op Batavia enige honderden Indonesiërs zouden zijn gearresteerd zonder dat bekend was waarom zulks geschiedde, doch vermoedelijk omdat men bang was, dat al deze personen handgranaten bij zich hadden om op het Pasar Malen (kermis) terrein te doen ontploffen.

In een ander bericht wordt melding gemaakt, dat de Chinese bevolking te Medjokerto zou hebben geweigerd, de rood-wit-blauwe vlag te doen wapperen, doch alleen de Chinese vlag zou hebben gebezigd. Mede wordt in dit bericht opgemerkt, dat gedurende 3 dagen de bruggen en wegkruisingen door Nederlandse militairen werden bewaakt.

Volgens weer een ander bericht werd de opdracht, welke Dr MANSUR als hoofd van de staat Oost-Sumatra aan de bevolking zou zijn gegeven om de verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina te vieren, niet opgevolgd. De bevolking zou op deze dag naar het land en de tuinen zijn gegaan om te werken.

Betreffende de rust en orde in het door de Nederlanders bezette gebied in het Cheribonse wordt opgemerkt, dat het daar alles behalve rustig is. Hierbij wordt een opsomming gegeven van de rijstpellerijen en andere objecten, welke daar kennelijk opzettelijk door de bevolking zouden zijn vernield.

Ook op pagina 4 zijn verschillende berichten opgenomen. In één hiervan wordt medegedeeld, dat in Atjeh een bedrag van 260.000 dollar werd bijeengebracht en aan de republiek Indonesia geschonken.

In een ander bericht wordt melding gemaakt, dat Dr SUWONDO te Tasikmalja werd gearresteerd omdat hij had deelgenomen aan de viering van de herdenking van het 3-jarig bestaan der republiek en op 17 Augustus 1948 de rood-witte vlag voor het ziekenhuis had doen hijsen.

In weer een ander bericht wordt medegedeeld, dat volgens de onlangs vanuit Japan in Indonesië teruggekeerde Dr SUWANTO, de in Japan verblijvende jeugdige Indonesiërs iedere financiële en andere steun van Nederlanders zouden hebben geweigerd.

Een ander bericht maakt melding, dat tijdens een tweedaagse conferentie, welke door de Masjumi werd gehouden, het besluit werd genomen, dat de ideologie van de Islam niet verenigbaar is met de ideologie van het communisme of imperialisme. De partij zal de republikeinse regering blijven steunen.

Op de pagina's 5, 6 en 7 is een overzicht opgenomen betreffende de vakbeweging in Japan. Dit overzicht zou zijn samengesteld door het "Institutes of Pacific Relation of the United States".

Hierin wordt een overzicht gegeven van de opkomst van de Japanse vakbeweging en de acties om lootsverbeteringen (stakingen en dergelijke), zoals deze na de capitulatie van Japan werden gevoerd. De door de Amerikanen gevoerde politiek ten opzichte van de vakbeweging in Japan wordt daarbij veroordeeld. Hierbij wordt opgemerkt, dat door de Mission Draper, welke een studie zou hebben gemaakt van dit vraagstuk, bij het State Department te Washington de volgende voorstellen zijn voorgelegd:

- 1e het de vertegenwoordigers der vakbeweging ten strengste zou zijn verboden, zitting te hebben in de fabrieksbedrijven;
- 2e geen stakingsrecht zou bestaan voor de arbeiders;
- 3e geen verlichting van de arbeid mag worden gevraagd tijdens het werk;
- 4e het verboden is, te ijveren voor loonsverhoging.

Op pagina 7 is een kort bericht opgenomen, waarin wordt opgemerkt, dat de Nederlanders miljoenen dollars, waarover zij ingevolge het Marshall-plan kunnen beschikken, beschikbaar zouden stellen voor Nederlands Indië.

De aandacht wordt in het bijzonder gevestigd op de spotprent, voorkomende op pagina 8.

POLITIE TE AMSTERDAM

Bureau HOOFD-COMMISSARIS

INLICHTINGDIENST

Amsterdam, 15 September 1948.

Nr. I.D. 10324c-47.

Uw brief: --

B

Volgno.
20 SEP. 1948
ACD/46144

Onderwerp:

"Warta Indonesia".

Bijlagen: acht.

GEHEIM

40270/1052

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324b-47, dd. 5 Juli 1948 worden hierbij toegezonden 8 exemplaren van het door de "Perhimpoe nan Indonesia" uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 en 34, respectievelijk van 25 Juni 1948, 2, 6, 16, 23 en 30 Juli 1948 en 13 en 17 Augustus 1948.

De aandacht wordt gevestigd op het artikel "Pembangoenan Perhoeboengan Konsoel Antara U.S.S.R. dan Repoeblik Indonesia", opgenomen op pagina 2 van de editie van 25 Juni 1948, no. 23. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven betreffende de consulair-overeenkomst -en de reactie daarop- welke door SOERIPNO namens de Republiek Indonesia te Praag met de vertegenwoordigers der Sowjet Unie werd gesloten.

Op pagina 5 van dit nummer is een kort verslag opgenomen van de gezellige bijeenkomst, welke door de afdeling Amsterdam van de Roekoel Peladjar Indonesia op 19 Juni 1948 alhier werd gehouden. Hierin wordt de verwachting uitgesproken, dat deze of soortgelijke bijeenkomsten ook op andere plaatsen in Nederland zullen worden gehouden, daar op deze wijze de Nederlandse jeugd zal kunnen kennis maken met de Indonesische jeugd, waardoor deze nader tot elkaar zullen worden gebracht.

Op pagina 8 van dit nummer is een spotprent opgenomen.

In de editie van 2 Juli 1948, no. 24-25, is op pagina 8 onder de titel "Kepentingan Indonesia" een door BAMBANG OETOMO Raden, geboren 21 April 1925 te Semarang, wonende Van Hallstraat 134-II te Amsterdam, getekend artikel opgenomen.

Onder de neventitel "Sowjet Unie dengan kita" wordt opgemerkt, dat wanneer men de "Warta Indonesia" regelmatig leest, niet aan de indruk kan ontkomen, dat door dit blad voor Indonesia eenzelfde bestuursstelsel wordt gepropageerd als men dit kent in de Sowjet Unie. Ook de strijd om de vrijheid, zoals deze thans wordt gevoerd door de Indonesiërs en gericht is tegen het imperialisme en kapitalisme, zou volgens het blad veel overeenkomen met de strijd welke indertijd door het Russische volk werd gevoerd voor het daarstellen van de Sowjet-Unie.

Naar schrijvers mening zal voor Indonesia echter niet hetzelfde bestuursstelsel kunnen worden gevoerd als in de Sowjet-Unie wordt gebezigd, doch zal naar een eigen systeem moeten worden gezocht.

In een volgend hoofdstuk, getiteld "Soal Palestina" wordt naar aanleiding van de sympathie-betuiging van de Perhimpoe nan Indonesia met de Staat Israël, een beschouwing gegeven omtrent de

Aan

strijd tussen de Joden en Arabieren, zomede het uitroepen van de Staat Israël.

Verwijzende naar een uitspraak van HADJI AGOES SALIM merkt hij op, dat al wordt de staat Israël door de Sovjet-Unie erkent, de Perhimpoenan Indonesia, zijnde een Indonesische politieke organisatie, niet haar sympathie met de staat Israël kan betuigen. Dit gezien de goede betrekkingen, welke met de Arabische landen ener- en de republiek anderzijds worden onderhouden en de steun, welke de republiek van deze landen mocht ontvangen bij haar strijd om de vrijheid.

In een naschrift van de redactie van het blad wordt medegedeeld, dat men op dit artikel in het blad nader zal terugkomen.

Onder de titel "Djawaban dari Redaksi kepada saudara Bambang Oetomo" (Antwoord van de redactie aan broeder Bambang Oetomo) werd in de nummers van 23 en 30 Juli 1948 een vervolgartikel opgenomen, waarin door de redactie van "Warta Indonesia" uitvoerig wordt ingegaan op het artikel van Bambang Oetomo, zoals dit werd opgenomen in de "Warta Indonesia" van 2 Juli 1948.

Nadat bij wijze van inleiding o.a. is opgemerkt, dat de redactie dit artikel heeft aangegrepen om hierover een nadere uiteenzetting te geven, wordt medegedeeld, dat de strijd om de vrijheid in Indonesia is begonnen om van dit land een modern en democratisch land te maken, wat ook herhaaldelijk in de Warta Indonesia werd medegedeeld en verklaard.

Het is daarom voor de redactie onbegrijpelijk, dat door Bambang Oetomo de veronderstelling werd geuit, dat door de redactie voor Indonesia een bestuursstelsel zou worden gepropageerd of voorgestaan zoals dit in de Sovjet-Unie wordt gevoerd.

Nadat is opgemerkt, dat de huidige revolutie in Indonesia geheel verschilt met de revolutie welke in 1917 in Rusland werd gevoerd, wordt er op gewezen, dat de Russische revolutie van 1917 er in wezen een was van het socialisme contra het kapitalisme, terwijl de revolutie, zoals deze thans door de Indonesiërs wordt gevoerd, een strijd is voor de vrijheid, gebaseerd op de nationalistische gedachte. Het vroegere bestuur van Indonesië -aldus het artikel- was gebaseerd op ondernorigheid (pendjad-jahan) van het Indonesische volk. Het bestuur van thans is gebaseerd op de vrijheid (kemerdekaan) van het land, zonder onderscheid van ras, godsdienst of betrekking.

Betreffende de economische politiek van vroeger en thans wordt opgemerkt, dat deze hetzelfde beeld vertoont als het bestuursstelsel, dernalve in het voordeel van het buitenlandse kapitaal (modal asing) was, doch thans gebaseerd zou zijn in het belang van de arbeiders en landbouwers (kaoem pekerdja dan kaoem tani).

Ten aanzien van het onderwijs wordt opgemerkt, dat 98% der Indonesische bevolking analphabeet zou zijn.

Betreffende de toekomstige opbouw van het Indonesisch maatschappelijk bestel wordt dan de vraag gesteld of dit zal dienen te zijn op kapitalistische grondslag, zoals b.v. in het kapitalistische Amerika met zijn scherpe scheiding tussen blank en zwart, dan wel zoals dit zich heeft geopenbaard in de Westelijke landen na de 2e Wereldoorlog. Naar stellers mening zal het maatschappelijk bestel in Indonesia moeten zijn gebaseerd en worden opgebouwd op de beginselen van het socialisme, waarvoor hij verwijst naar artikel 33 van de beginselen (anggaran dasar) der republiek, waarin wordt gezegd, dat de te voeren economie op coöperatieve grondslag zal zijn gebaseerd, terwijl de productiebedrijven en ondernemingen ten behoeve van het volk genationa-

liseerd zullen zijn.

Gewezen wordt op de propaganda welke door het Westers kapitalisme in de pers wordt gevoerd tegen de republiek Indonesia. Hierdoor -aldus wordt opgemerkt- moet men zich echter niet van de wijs laten brengen, ook niet wanneer daardoor gesuggereerd wordt, dat de communistische partijen en de Sovjet-Unie een grote rol zouden spelen in de republiek. Als tegenstelling wordt daarbij gewezen op een bericht in het Haagse Katholieke dagblad "Het Binnenhof", dat de ANGKATAN MOEDA, KATOLIK REPUBLIK INDONESIA en de PARTAI KATOLIK REPUBLIK INDONESIA instemming hebben betuigd en steun verleend aan de "Badan Kongres Pemoda Indonesia", welke laatste een vertegenwoordiger heeft te Praag. Voorts wordt nog gewezen op een tijdens de jongste verkiezingen door de V.V.D. gebezigd reclamedoek, waarop president SOEKARNO stond afgebeeld als een communist met het embleem van hamer en sikkel op zijn fez.

Betreffende het gevoerde economische beleid worden enige bladzijden cijfers gegeven, betrekking hebbende op de productie, in- en export, belasting en dergelijke, waarbij wordt opgemerkt, dat het aan de hand van deze cijfers wel begrijpelijk is, dat de imperialistische groep alle mogelijke moeite doet om haar oude politiek in Indonesia te handhaven.

In de Warta Indonesia van 30 Juli 1948 is op pagina 9 e.v. onder dezelfde titel, met als neventitel, "Soal Palestina", het vervolgartikel opgenomen.

Bij wijze van inleiding wordt gewezen op de geografische ligging van Palestina, waardoor dit land als het ware een brug vormt tussen het Westen en het Oosten en niet alleen op strategisch, doch mede op economisch gebied, vooral voor het imperialistische Engeland en Amerika, van zeer groot belang is.

Aan de hand van de geschiedenis, waarbij wordt teruggegaan tot 1382, en vele cijfers, betrekking hebbende op de oppervlakte zowel van Palestina als Arabië, zomede de bevolkingsdichtheid en aanwas, wordt een zeer uitvoerig overzicht gegeven van het ontstaan, de groei en verdere ontwikkeling van het Jodenvraagstuk in het algemeen en in Palestina in het bijzonder. Hierbij wordt gewezen op de grote rol, welke het door de Joden voor Palestina gestichte "Joods Nationaal Fonds" daarbij heeft gespeeld, waardoor het voor de zich in Palestina vestigende Joden mogelijk was, met behulp van de gelden van dit Fonds eigen, hoofdzakelijk moderne, landbouwbedrijven -op coöperatieve grondslag- te stichten. Door de snelle groei van deze moderne landbouwcoöperatie, alsmede door de gebrekkige hulpmiddelen waarmee de Arabische landbouwers moesten werken, kwamen deze als het ware in de verdrukking. Mede wordt opgemerkt, dat tijdens de 2e Wereldoorlog de in opkomst zijnde industrie in Palestina dienstbaar werd gemaakt aan de oorlogvoering, waardoor deze snel groeide. Deze snelle groei van de joodse landbouwbedrijven en industrie was een doorn in het oog van de Arabische groot-grondbezitters (tjoean tanah arab).

Vrij uitvoerig wordt ook gewezen op de grote olie- en andere industriële belangen in Palestina en de Arabische landen van Engeland en Amerika en de onderlinge strijd, welke daarbij door deze landen wordt gevoerd en welke mede van invloed zou zijn op het gebeuren in Palestina.

Komende tot de kern van de zaak wordt medegedeeld, dat het betuigen van sympathie met de staat Israël niet impliceert, dat mede sympathie wordt betuigd aan de politiek en handelingen, zoals deze worden gevoerd en bedreven door de "Irgoen Zwai Lebemi" en "Misrachi", doch wel met het proclameren van een vrij, onafhankelijk Israël, als moderne

socialistische staat.

Resumerende wordt gememoreerd, dat tijdens de vergadering welke op 15 Mei 1948 (bedoeld is Zondag 16 Mei 1948) door de Nederlandse Joden in verband met het proclameren van de onafhankelijkheid van Israël in het Concert-gebouw te Amsterdam werd gehouden, de Perhimpoean Indonesia haar sympathie heeft betuigd met het nieuwe vrije onafhankelijke land.

(Op deze bijeenkomst welke op 16 Mei 1948 door de Nederlandse Zionisten Bond in het Concert-gebouw te Amsterdam werd gehouden, was als vertegenwoordiger van de Perhimpoean Indonesia aanwezig Raden SOENITO. Deze heeft echter op deze bijeenkomst niet gesproken. Wel werd medegedeeld, dat in verband met het proclameren van de staat Israël een sympathie-betuiging was ontvangen van de Perhimpoean Indonesia.)

Deze betuiging van sympathie zou in geen enkel verband staan met het erkennen van de staat Israël door de Sovjet-Unie, waarbij wordt opgemerkt, dat de Sovjet-Unie in tegenstelling met het imperialistische Engeland en Amerika, zich niet met de binnenlandse aangelegenheden van andere landen bemoeit.

Gewezen wordt op de actie van de Katholieken in Nederland, welke groep even voor de laatste verkiezingen in Italië anti-communistische brieven zond aan geloofsgenoten in Italië.

Betreffende de uitlating van de Minister van Buitenlandse Zaken AGOES SALIM, welke door BAMBANG OETOMO in zijn artikel werd aangehaald, wordt opgemerkt, dat Agoes Salim een vertegenwoordiger is van de republiek Indonesia, welke gehouden is aan het voeren van een politiek zoals deze door de republikeinse regering is vastgesteld. Op het ogenblik is dit de politiek van de Masjoemi en P.N.I., de politieke partijen waaruit de huidige republikeinse regering is gevormd.

De Perhimpoean Indonesia is een in Nederland gevestigde organisatie met een eigen politieke overtuiging en derhalve heeft zij niet in te stemmen met de politiek zoals deze door bepaalde groepen in Indonesië wordt gevoerd. De Perhimpoean Indonesia vertegenwoordigt in geen enkel opzicht de republiek Indonesia, zodat zij geen rekening hoeft te houden met de stromingen zoals deze in Indonesia zich openbaren.

Bij de sympathie-betuiging werd door de Perhimpoean Indonesia geen rekening gehouden met de hulp en steun in de vorm van medicijnen door de Arabische landen aan Indonesia geschonken en gezonden. Doch deze sympathie-betuiging was gebaseerd op een uitvloeisel van de realistische en principiele politiek, zoals die door de Perhimpoean Indonesia wordt gevoerd en voorgestaan. Immers wanneer door de Nederlandse regering -aldus wordt opgemerkt- medicijnen aan de republiek Indonesia zouden worden gezonden, dan zou de republiek geen actie meer mogen voeren tegen deze Nederlandse regering.

De sympathie-betuiging van de Perhimpoean Indonesia aan de staat Israël wordt genoemd een logische consequente handeling, voortvloeiende uit de doelstelling en het streven der Perhimpoean Indonesia voor vrije onafhankelijke volkeren. Zulks mede, doordat het Palestina-probleem geen nieuw probleem is, doch reeds in de eerste wereldoorlog aan de joden in Palestina een "Nationaal Tehuis" werd toegezegd. Niet vergeten moet worden, dat in de 2e Wereldoorlog duizenden joden in de fascistische concentratiekampen werden opgesloten en om het leven kwamen, terwijl er in Palestina voldoende ruimte is voor twee vrije staten.

In de editie van 16 Juli 1948, no. 26-27, wordt op pagina 1 en 2 een overzicht gegeven van de op 7 Juli 1948 in Nederland gehouden verkiezingen. Opgemerkt wordt, dat de propaganda van de rechts ge-oriënteerde partijen gericht was op het afbreken van de Communistische partij. Medegedeeld wordt, dat de Perhimpoean Indonesia steeds bereid is, samen te werken met de anti-imperialistische progressieve organisaties.

Betreffende de verkiezingsuitslag is op pagina 8 een spotprent opgenomen.

Op pagina's 3 e.v. is het nationale programma opgenomen, zoals dit op 21 Juni 1948 door vertegenwoordigers van verschillende progressieve Indonesische partijen werd samengesteld en goedgekeurd. Dit programma zou zijn ondertekend door Mr Amir SJARIFUDDIN namens de "Partai Sosiales", door AIDID namens de P.K.I. (Partai Komunis Indonesia), SEPLADJIT namens de P.B.I., Mr SOEJONO HADINOTO BROTO-KOESOEMO namens de P.N.I., MAROEFO NITIMIHARDJO namens de Partai Rakjat, Mas SALEH SOEADY namens de Masjoemi en Mr TAMBOEMAN namens de Perkindo.

Op pagina 10 van de editie van 28 Juli 1948, no. 28-29, is een bericht opgenomen, dat de republikeinse handelsvertegenwoordiger, Dr TJOA SEK IN met zijn echtgenote vanuit Amerika te Djokjakarta is aangekomen.

In de editie van 30 Juli 1948, no. 30-31, is onder de titel "Soeasa Politik dè London" een artikel opgenomen, gedateerd London, 21 Juli 1948 en getekend door SIE PEK HO. Hierin worden aan de hand van verkregen indrukken gedurende zijn verblijf in Engeland enige opmerkingen gemaakt omtrent een eventuele oorlog met de Sovjet-Unie. Zonder tot een definitieve uitspraak te komen, wordt aan het slot opgemerkt, dat naar de mening van verschillende personen eerst over 5 maanden met enige zekerheid zal kunnen worden gezegd of het al dan niet tot een oorlog zal komen.

Op pagina 4 wordt onder de titel "Persekoetoean dagang Amerika-Indonesia" een toelichting gegeven op de handelsovereenkomst welke door de Fox Company ener- ende republiek Indonesia anderzijds, onder de naam "American-Indonesian Corporation", werd gesloten.

Op pagina 6 is een artikel opgenomen, waarin over deze aangelegenheid nog een en ander wordt gezegd in verband met een toelichting, welke STIKKER daarop zou hebben gegeven.

Op dezelfde pagina is een brief geplaatst van de Gouverneur van Oost-Java; OH.O.VAN DER PLAS, gericht aan de Legercommandant te Batavia-C.

In de editie van 6 Augustus 1948, no. 32, is onder de titel "Delegasi Indonesia di Paris" -zonder dat hierin namen worden genoemd- een kort verslag opgenomen van de Indonesische delegatie, welke door de "Internationale Democratische Federatie van Vrouwen" te Parijs gehouden Internationale tentoonstelling heeft bijgewoond. Medegedeeld wordt dat de Indonesische delegatie daar grote successen heeft geboekt, doordat deze vrouwenbeweging met haar 30 miljoen leden haar steun zou hebben toegezegd voor het voeren van de strijd om de vrijheid in Indonesia. Ook het Indonesische muziekgezelschap, dat te Parijs enige uitvoeringen gaf, zou een groot succes zijn geweest.

Op pagina 2 is een bericht opgenomen aangaande de critiek, welke door DASAAD MOESIN van het Dasaad Moesin Concern geleverd zou zijn op BOEMITRO, naar aanleiding van het afsluiten van handelsovereenkomsten namens de republiek Indonesia met Matthew FOX in Amerika. Opgemerkt wordt, dat deze critiek wellicht door DASAAD MOESIN werd geuit omdat

hij niet zelf deze overeenkomst heeft kunnen afsluiten.
Op pagina 8 is onder de titel "Kata Perpisahan" een afscheidswoord opgenomen van de redacteur van het blad SIE PEK HU, waarin deze mededeelt, genoodzaakt te zijn, doordat hij naar Indonesia werd teruggeroepen, uit de redactie te treden. Hij spoort aan, de Warta Indonesia te blijven steunen.
Op dezelfde pagina is ter gelegenheid van het Mohamodaans Nieuwjaar (hari raja) een gelukwens van de redactie en administratie opgenomen. Hierin wordt de wens uitgesproken, dat de vrijheid voor land en volk zal worden verkregen.

In de editie van 13 Augustus 1948, no. 33, is op pagina 1 opgenomen een bekendmaking van het K.R. (Komite Rakjat), te Djokjakarta op 19 Juli 1948 uitgegeven bij gelegenheid van de dag (21 Juli 1947) waarop het een jaar was geleden, dat de politieke actie werd ingezet. De aandacht zij gevestigd op de spotprent, opgenomen op pagina 8 van dit nummer.

De editie van 17 Augustus 1948, no. 34, is voor een groot deel dienstbaar gemaakt aan de herdenking van het 3-jarig bestaan der republiek Indonesia.

Op de frontpagina is een tekening opgenomen, waarop onder de bekende symbolische karbouw-kop SOEKARNO naast de bekende vrijheidsheld DIPU NEGORO is afgebeeld. Daaronder is in de Maleise taal gesteld: 3 jaar Republiek Indonesia 1945 - 1948.

Op pagina 2 is een tekening van de proclamatie, waarbij de republiek Indonesia op 17 Augustus 1945 werd geproclameerd, opgenomen, met een toelichting daarop.

Op de pagina's 4, 5 en 6 wordt in de bekende betoogtrant een overzicht gegeven van de strijd, welke door de republiek in de afgelopen 3 jaar voor het behoud van de vrijheid werd gevoerd.

Op pagina 9 wordt een en ander gezegd over de nationale eenheid. Betreffende het instellen van de federale regering in Indonesia wordt op de pagina's 11, 12 en 13 een overzicht gegeven.

Op de pagina's 13, 14, 15 en 16 wordt tenslotte een overzicht gegeven van de gezondheidstoestand en ziekenverzorging van de bevolking in Indonesia.

Op deze laatste pagina is mede een afschrift van een telegram opgenomen, zoals dit door de Perhimpunan Indonesia door tussenkomst van de vertegenwoordiger van de republiek Indonesia te New Delhi India, bij gelegenheid van het 3-jarig bestaan van de republiek, aan SOEKARNO werd gezonden.

VERZONDEN NAAR: Hfd C.V.D., Den Haag.

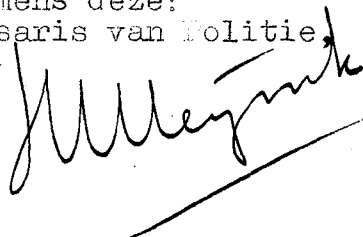
0.2.

G e z i e n :

DE HOOFDCOMMISSARIS VAN POLITIE,

Namens deze:

De Commissaris van Politie

1052

11 September 8.

B 45574.

UITGEBOEKT

XXXX
XXXX

OPGELEGD

een.

VIII/Xa.

Kab.A. 19/47,

GEHEIM.

7 September 1948.

3 x.

"Warta Indonesia"

Onder wederaanbieding van de bij Uw terzijde vermeld schrijven gevoegde bijlage heb ik de eer Uwer Excellentie te berichten, dat het blad "Warta Indonesia" - evenals het onderhavige nummer - mij bekend is.

Tot het maken van bijzondere opmerkingen bestaat dezerzijds geen aanleiding, behoudens dan - voor zover nodig - dat het orgaan een weekblad is, uitgegeven door de Perhimpoeaan Indonesia te Amsterdam.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze,

AAN:

Zijne Excellentie de Minister

van Justitie,

v.a.v. het Hoofd Bureau Kabinet

van de afdeling Politie,

te

's-GRAVENHAGE.

L.L. van Laere.

MINISTERIE VAN JUSTITIE

AFDEELING POLITIE

B
s-GRAVENHAGE,

931948
7 Sept. 1948.

BUREAU: Kabinet.

No.

A 19/47

Onderwerp:

Warta Indonesia

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven. Afdeling, Bureau, Registrering en nummer te vermelden.

Bijlage(n):

1.

9 SEP. 1948.
ACD/ 45574

?
Hierbij heb ik de eer U HoogEdel-
Gestrenge ter kennisneming te doen toe-
komen een fotocöpie van "Warta Indone-
sia" d.d. 17 Augustus 1948, welk tijd-
schrift ik na gemaakt gebruik, even-
tueel vergezeld van Uwe opmerkingen,
gaarne zal terug ontvangen.

De Minister van Justitie,
Namens deze,
Het Hoofd van het Bureau
Kabinet van de Afdeling
Politie,

Mr. J.P.G. GOOSSEN. *at*

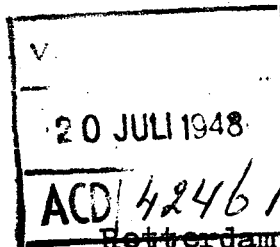
Aan: het Ministerie van Algemene Zaken,
Hoofd v.d. Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.
t.a.v. Ref. L. Pot.

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No: 831.

GEHEIM.

Bijlagen: 2.

Hierbij worden aangeboden twee exemplaren van het door de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam in de Maleise taal uitgegeven gestencild periodiek: "Warta Indonesia" van 28-11-1947 No: 17 en 2-4-1948 No: 10.

De exemplaren werden aangetroffen in het verblijf van de Javaanse scheepsbedienden van de Rotterdamse Lloyd alhier.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheids Dienst
te
's-Gravenhage.

opgenomen in Per B 9/8 v.S.

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

Amsterdam, 5 Juli 1948.

Nr. I.D. 10324b-47.

Uw brief: --

Onderwerp:
"Warta Indonesia".

Bijlagen: zeven.

GEHEIM

35291

Volgno.
8 JULI 1948
AD 40270

OPGELEED

Ten vervolge op dezerzijds schrijven no. 10324a-47 van 13 Mei 1948, worden U hierbij toegezonden 7 exemplaren van het door de Perhimpunan Indonesia uitgegeven weekblad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 15 t/m. 22, respectievelijk van 7, 14, 21 en 28 Mei 1948 en 4, 11 en 18 Juni 1948.

Daar in meerdere van de in deze nummers opgenomen artikelen een communistische tendens tot uiting komt, moge Uw aandacht in het bijzonder op bedoelde artikelen worden gevestigd.

In dit verband wordt gewezen op het artikel "Tiongkok Baroe" (Het nieuwe China), opgenomen in de "Warta Indonesia" van vermoedelijk 14 Mei 1948, no. 16, pagina's 3, 4 en 5, waarin een overzicht wordt gegeven van de huidige revolutie in China en de rol, welke het z.g. Amerikaanse Imperialisme daarin zou spelen, veroordeeld. Het artikel wordt besloten met de in hoofdletters gestelde woorden: HIDOEP REVOLUESI TIONGKOK (Leve de Chinese revolutie). Mede wordt gewezen op de op pagina 8 van dit nummer opgenomen spotprent.

In de editie van 21 Mei 1948, no. 17, wordt de aandacht gevestigd op het artikel, opgenomen op de pagina's 3 en 4. Hierin wordt een zeer beknopt overzicht gegeven van de tweeslachtige houding welke Amerika zou aannemen in de Indonesische kwestie, welke er een zou zijn van: "de kool en de geit sparen", een en ander ten dienste van het Amerikaanse Imperialistische kapitalisme. Voorts wordt de aandacht gevestigd op de ook op pagina 8 van dit nummer opgenomen spotprent.

In de editie van 4 Juni 1948, no. 19, wordt de aandacht gevestigd op het op de pagina's 1, 2, 3 en 4 opgenomen artikel. Hierin wordt in de bekende communistische terminologie een overzicht gegeven van de nationalistische vrijheidsbewegingen in de verschillende koloniale landen. Nadat gewezen is op de strijd tussen deze vrijheidsbewegingen en het Engelse Imperialisme, wordt opgemerkt, dat nu dit Engelse Imperialisme aan het wankelen is, Amerika op alle mogelijke wijze de positie, welke voordien door het Engelse Imperialisme in de overheerste landen in Azië werd ingenomen, tracht over te nemen.

Aan

Ook wordt de aandacht gevestigd op de op pagina 8 van dit nummer opgenomen caricatuur.

In de editie van 11 Juni 1948, nos. 20 en 21, wordt de aandacht gevestigd op het op de pagina's 2 en 3 opgenomen artikel met betrekking tot de diplomatieke betrekkingen van Rusland met de republiek Indonesia, zoals deze door SOERIPNO te Praag werden bewerkstelligd.

Op de pagina's 6, 7, 8 en 9 wordt in een artikel door MOLOTOW (pseudoniem) een overzicht gegeven van de hulp aan Duitsland en de houding, door Rusland in deze aangenomen, in zekere mate geprezen en bewonderd.

VERZONDEN NAAR: Hfd C.V.D., Den Haag.

0.2.

G E Z I E N :

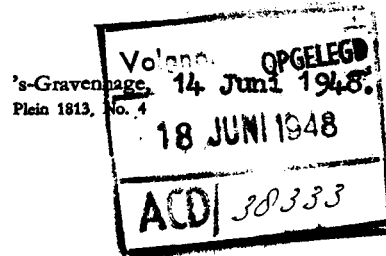
DE HOOFDCOMMISSARIS VAN POLITIE,

Namens deze:

De Commissaris van Politie,

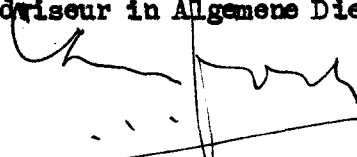
KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

19122.

Onder verwijzing naar Uw brief dd.
28 Mei j.l. zend ik U hiernevens terug het
doer de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam
uitgegeven blad "Warta Indonesia" van
10 April.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Voor deze:
De Raadadviseur in Algemene Dienst,

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheids Dienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

GEMEENTE POLITIE
EDE.

OPGELEGD

Volgno.

- 7. JUNI 1948

ACD/ 37273

No. 52/148.

Ede, 3 Juni 1948.

GEHEIM.

op. 1052
Met verwijzing naar Uw geheim schrijven van 4 Mei 1948, No. 34363, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te berichten, dat het adres van de redactie van het blad "Warta Indonesia" moet zijn van Eeghenlaan 4 bis, Telefoon 25112, Amsterdam Zuid.

De Commissaris van Politie,

Aan de Heer:

Hoofd van de C.V.D.
Javastraat 68
te
's-Gravenhage.

Omtrent de persoon van SIE Pek Ho, over wie reeds werd gerapporteerd (zie Doss.4/32 d.d. 11 Maart 1948), dat hij in de redactie van het P.I.-blad "Warta Indonesia" was opgenomen en tevens één der initiatiefnemers was van de opgerichte vereniging "Persatoean Pendoedoe Indonesia", werd van welingelichte zijde alsnog het navolgende vernomen:

X) SIE, Pek Ho werd op 2 October 1922 te Bandjermasin (Z.O.Borneo) geboren en woont thans Sarphatiepark 98 boven te Amsterdam. Hij bezocht in Soerabaja de M.U.L.O. en Middelbare Handelsschool. In Juli 1939 trad hij in dienst van de "Indische Courant" te Soerabaja en trad tot de Japanse bezettingstijd op als staatsredacteur voor Chinese- en Indonesische aangelegenheden. In 1942 was hij werkzaam bij de redactie van het Chinese Maleise dagblad "Perwarta Perniagan" (voorzetting van het Soerabaja's Handelsblad), hetwelk samengevoegd werd met het Indonesische dagblad "Soecra Asia". Tevens was hij correspondent van de "Kung fung Pao" te Batavia. Na de Japanse capitulatie heeft hij met de British Press Service te Soerabaja samengewerkt bij het blad "Perwarta", hetwelk later door de Amacab werd overgenomen en gedoopt werd "Pedoman Abadi". Dit blad werd door de "Regerings Voorlichtingsdienst" overgenomen en genoemd "Pelita Rakjat".

In September 1946 vertrok Sie Pek Ho naar Holland met een z.g. "Malino Studiebeurs". In overleg met het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen, verscheidenen hoogleraren en de Hoofdredactie van "Het Parool" werd voor hem een opleidingschema geconstrueerd. Dit schema was als volgt:

Het doorlopen van diverse afdelingen van "Het Parool", universitaire studie te Amsterdam in de vakken: pers, openbare mening, sociologie, geschiedenis, internationale betrekkingen, internationaal recht, sociale economie, politica en sociologie van Indonesië. Tevens fungeerde hij als correspondent van de "Min Pao" (Batavia). Hij heeft gewerkt bij de Nieuwsomroep van Radio Nederland (wereldomroep Oosterse afdeling). Tijdens de wereld-Jamboree, in de zomer van 1947 in Frankrijk, waar hij als vertegenwoordiger van de "Min Pao" was, kwam hij in aanraking met Franse journalisten en bracht enige dagen door in de redacties van "Le Monde" en "Le Soir".

Met ministriële goedkeuring van de Minister van Overzeese Gebiedsdelen zal hij in Juli en Augustus a.s. enige weken doorbrengen bij de Engelse pers (Times, Daily Express en eventueel Reuter en/of B.B.C.).

Als referentie-adressen geeft hij op:

De Heer VEENSTRA van "het Parool", Heer J.DE MUNCK MORTIER van de Wereldomroep te Hilversum en Prof. Dr.BASCHWITZ der Stedelijke Universiteit te Amsterdam.

Verzonden op 2 Juni 1948
aan: C.V.D.

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

Amsterdam, 13 Mei 1948.

OPGELEGD

Nr. I.D. 10324a-47.

Uw brief: --

Onderwerp:
Warta Indonesia.

Bijlagen: 8.

GEHEIM

PZB

Volgno.
18.MAI1948
A.N. 35670

Hierbij worden U toegezonden 8 exemplaren van het door de Perhimpoean Indonesia uitgegeven blad "Warta Indonesia", namelijk de nummers 7 tot en met 14, respectievelijk van 12, 19 en 26 Maart 1948, 2, 10, 16 en 23 April 1948 en 1 Mei 1948.

VERZONDEN AAN: Hfd C.V.D., Den Haag.

0.2.

Aan

POLITIE TE AMSTERDAM

Bureau HOOFDCOMMISSARIS

INLICHTINGDIENST

Nr. I.D. 10324-47. *OR 1052*

Uw brief: no. 32689,
dd. 15 April 1948.

Onderwerp: Warta Indonesia.

Bijlagen: 3.

GEHEIM

Amsterdam, 7 Mei 1948.

Volgen
12. MAI 1948
ACD, 35291

80967
co

In antwoord op bovenaangehaald schrijven worden hierbij teruggezonden de van U ontvangen exemplaren van "Warta Indonesia" nummers 7, 8 en 12, respectievelijk van 12 en 19 Maart 1948 en 16 April 1948.

Zoals in dezerzijds schrijven, no. I.D. 10324-47, dd. 5 Maart 1948, werd medegedeeld, wordt sedert medio Februari 1948 de redactie van het blad gevoerd door de Indo-Chinees SIE Pek Ho, terwijl Frans PALAR vanaf die tijd met de administratie is belast.

Het redactie-adres is echter ook, nadat SIE Pek Ho als redacteur is opgetreden, Van Seghenlaan 4 nuis te Amsterdam, gebleven, op welk adres de bekende fel anti-Nederlandsgezinde Slamat Faiman, geboren 20 November 1908 te Karang Anjar, woonachtig is. Aangezien de toon en tendenz van het blad, evenals voordien, ook onder deze redactie zeer fel anti-Nederlands en pro-Republikeins is, mag als vaststaand worden aangenomen, dat de invloed van Slamat FAIMAN bij het samenstellen en plaatsen van de opgenomen copy, zo niet doorslag gevend, in ieder geval zeer groot kan worden genoemd, ook al zijn de op de voerpagina's geplaatste artikelen kennelijk bedoeld als redactionele artikelen, getekend door SIE Pek Ho of voorzien van diens initialen.

Het is opmerkelijk, dat sedert de vorengenoemde personen het blad redigeren, aan de typografische verzorging blijkbaar meer aandacht wordt besteed en regelmatig verschijnt. Was ook voordien de als hoofd geplaatste naam, evenals de verdere inhoud vaak dusdanig slordig gestencild, dat het haast niet leesbaar was, met de editie van 16 April 1948 verschijnt het blad met een gedrukt hoofd en wordt daarin aangegeven, dat het een weekblad is.

In de editie van 12 Maart 1948 is op de 1e pagina onder de titel "Ons streven" (Haloean Kita) een door SIE Pek Ho getekend redactioneel artikel opgenomen, waarin wordt medegedeeld, dat "Warta Indonesia" door de Perhimpunan Indonesia wordt uitgegeven, teneinde meer bekendheid te geven aan de Indonesische gedachten en politiek, zoals deze door de Republiek worden voorgestaan. Het blad derhalve is bedoeld als propagandablad ten behoeve van de Republiek. In dit verband wordt steun en medewerking verzocht ter verbreiding van de vrijheidsgedachten (kemerdekaan).

Aan

Op

Op de pagina's 2 en 3 van de editie van 12 en 19 Maart 1948 is onder de titel "Een land of Federatie" (Negara Kesatoean atau Federasi) een vervolgartikel opgenomen, voorzien van de initialen "Sph" (SIE Pek Ho).

In dit artikel wordt uitvoerig ingegaan op de als titel gestelde vraag. Nadat er op gewezen is, dat deze vraag de laatste tijd in Indonesië en Indonesische kringen actueel is geworden, wordt een opsomming gegeven van de verschillende bevolkingsgroepen van Indonesië en opgemerkt, dat deze niet alleen vaak een andere taal spreken, doch ook verschillende gewoonten en gebruiken hebben, alsmede vele, met elkaar verschillende, godsdiensten belijden. Mede wordt gewezen op de minderheidsgroepen, waarbij worden genoemd de Indo-chinezen, Arabieren en Europeanen.

Wijzende op de moeilijkheden om een dusdanige grote verscheidenheid van bevolkingsgroepen tot één natie om te vormen, wordt China als voorbeeld gesteld en opgemerkt, dat dit land ten gevolge van de Japanse oorlogsactie oppervlakkig een geheel was, doch zodra het land bevrijd was, weer in de oude tegenstellingen is vervallen.

Uitvoerig wordt dan stilgestaan bij de federatie-gedachte, zoals we die kennen in de Verenigde Staten van Amerika en deze aangeprezen als het beste middel, doch dan als overgangsmiddel, om uiteindelijk te komen tot de nationale eenheid van een vrij Indonesisch volk, daar de vrijheidsgedachten niet mogen worden prijs gegeven.

In het nummer van 12 Maart 1948 is op pagina 3 een kort verslag opgenomen van de op 6 Maart 1948 te Amsterdam gehouden oprichtingsvergadering van de Kesatoean Rendoedok Indonesia. Voor bijzonderheden, dit verslag betreffende, zij verwezen naar dezerzijds schrijven no. 1805a-47, dd. 7 Mei 1948.

Op de pagina's 4, 5 en 6 zijn verschillende persberichten, de Republiek betreffende, opgenomen, waaronder het vertrek van de Republikeinse "Good Will Mission" naar Oost-Indonesië, het bezoek van het Australische lid van de Commissie van Drie aan Sumatra, het streven van de Nederlanders om te Padang een afzonderlijke Daerah daar te stellen, de herdenking op 3 Maart 1948, dat het 45 jaar is geleden, dat door SOEPARMAN -deze is enige jaren geleden overleden- het lied Indonesia Raija werd samengesteld, de arrestatie van de Republikeinse resident van Cheribon MARDANI door de Nederlandse resident aldaar en dat tijdens de op 23 Februari 1948 te Batavia gehouden vergadering van Arabieren een resolutie (Makloemat) zou zijn aangenomen, waarin wordt geprotesteerd tegen het houden van de Jost-Java-conferentie.

Op de pagina's 6, 7 en 8 is onder de titel "Disekitar Devi Dja" een denkbeeldig interview opgenomen met een oude vriend, die meerdere tientallen jaren geleden in Indonesië leefde.

Met scherpe woorden wordt het door de Nederlanders in Indonesië gevoerde beleid (koloniaal systeem) gehekelend en herhaaldelijk gezinspeeld op de verdeel en heers-politiek. Het geheel wordt in beeldspraak vergeleken met een topeng (toneel)-gezelschap. In het bijzonder wordt het werk van de P.I.D. (Politieke Inlichtingen Dienst), alsmede het onderbrengen van veroordeel-

den, afkomstig van Java, in gevangnissen op Sumatra en omgekeerd gehegeld.

Op de voorpagina van de editie van 19 Maart 1948 wordt in een artikel met de initialen (Sph) (SIE Pek ho) het optreden van Mr VAN KLEFFENS in de U.N.O. becritiseerd. Mede wordt kritiek uitgeoefend op hetgeen ten opzichte van Indonesia werd overeengekomen op de onlangs te Brussel gehouden 5 landen conferentie.

- Verder zijn in dit blad verschillende persberichten opgenomen, waaronder betreffende de verkiezing van Miranata Koesoema als hoofd van de negara West-Java.

De arrestatie van 7 Nederlanders te Cairo, daar deze niet in het bezit zouden zijn geweest van geldige paspoorten.

Het opbrengen van een Engels schip van Toeban naar Soerabaja door de Nederlandse Marine.

Het besluit van de Chinese scholen om ook de Maleise taal op deze scholen als leervak in te voeren.

X De mededeling, dat A.M.DASAAD vanuit Havana te Batavia is teruggekeerd, waar hij als lid der Indonesische delegatie de economische conferentie heeft bijgewoond.

- De afscheidingsactie voor een zelfstandig Madoera onder leiding van TJOKROHINGRAN, alsmede de soortgelijke actie van Doel ARWONO voor een zelfstandig Oost-Java.

X Op de pagina's 1 en 2 van de editie van 16 April 1948 wordt in een vermoedelijk als redactioneel bedoeld artikel, getekend door SIE Pek Ho, de afkeuring uitgesproken ten opzichte van het streven der Nederlanders om in Indonesië zoveel mogelijk zelfstandige daerhs en negara's in het leven te roepen. Waar het oordeel van de schrijver zou een en ander geschieden met het vooropgestelde doel om door middel van deze staten te komen tot een federatie. Opgemerkt wordt, dat dit streven niet strookt met het door de republiek ten opzichte hiervan ingenomen standpunt en hoewel ook in de vertegenwoordigende lichamen van Oost Indonesië, West Java en Oost Sumatra stemmen zijn opgegaan tegen dit streven, wordt hiermede van Nederlandse zijde voortgegaan, waardoor het streven naar eenheid ten zeerste wordt benadeeld.

X Op bladzij 2 is een bericht opgenomen betreffende de buitenlandse vertegenwoordiging der republiek. Hierin is ondermeer vermeld, dat Dr SOEBARDJO republikeins vertegenwoordiger in Londen zou zijn en Tjoa Bik Sen de republiek in de U.N.O. vertegenwoordigt.

X Op pagina 3 wordt een uiteenzetting gegeven van het rood-witte-vlag incident te Ternate en worden de Nederlanders als de schuldigen hiervan genoemd. De krachtige houding, welke door de regering van Oost Indonesië bij dit incident werd aangenomen, wordt ten zeerste toegejuicht en daaruit geconcludeerd, dat de rood-witte vrijheidsvlag in geheel Indonesië zal blijven wapperen. Het geheel wordt gesloten met het bekende: eens vrijheid - altijd vrijheid (Sekali Merdeka - tetap Merdeka).

Op pagina 3 en 4 wordt in een vervolgartikel, getekend door O. EFFENDI, een overzicht gegeven van de politieke gebeurtenissen op Oost Sumatra vanaf Januari 1946. Hierin wordt de slappe houding, welke door de bevolking aldaar werd aangenomen, ten zeerste veroordeeld, temeer omdat hierdoor van een krachtige actie ten behoeve van de republiek geen sprake is geweest. Maar zijn oordeel moet voor een groot deel hiervan de oorzaak worden gezocht bij de Sultans en zelfbestuurders. Nadat hij hierbij heeft opgemerkt, dat het geheel doet denken alsof er geen oorlog was geweest, doch men daar toen ook nog scheen te leven in de tijd van het rood-wit-blauw, bespreekt hij de conferentie der Sultans, welke in Februari 1946 te Medan werd gehouden.

Vervolgens verwijst hij naar de bijeenkomst, die door de Sultan van Langkat te Bindjei werd gehouden.

Met verwondering vraagt hij zich af of er op deze bijeenkomsten dan niet één is geweest, die de moed had om de vrijheidsgedachten en daarmee de gedachten der republiek Indonesia, te opperen en te verdedigen.

Schrijver is van mening, dat men ook toen nog bang was, opgesloten te worden in de concentratiekampen. Hij besluit dit eerste artikel met de opmerking, dat het voor velen thans wel duidelijk zal zijn, wat men toen door een sociale revolutie had kunnen bereiken.

Op de pagina's 6, 7 en 8 zijn verschillende pers- en andere berichten opgenomen. In een van deze berichten wordt medegedeeld, dat de Oost Indonesische Good Will Mission vanuit het republikeinse gebied te Makassar is teruggekeerd. In een interview van deze Mission wordt grote waardering en bewondering uitgesproken over hetgeen in het republikeins gebied werd gezien en waargenomen. Opgemerkt wordt, dat dit bezoek de eenheidsgedachten zal bevorderen.

In een bericht wordt bekend gemaakt, dat door de Parlindo te Makassar een nationale school werd geopend met 100 leerlingen.

Medegedeeld wordt, dat door de "Sarikat Boeroeh dan Palaboe-hah" (vereniging van werklieden en zeevarenden) deze maand te Djokja een congres zal worden gehouden.

Op pagina 7 wordt het een en ander medegedeeld betreffende Dr RATUJELANGI. In deze berichten wordt ook gewezen op de 40.000 slachtoffers die destijds op Soelawesie (Celebes) zijn gevallen. Opgemerkt wordt, dat men het aan deze slachtoffers verplicht is, te blijven ijveren voor de vrijheid van geheel Indonesië.

Op pagina 8 wordt het een en ander medegedeeld omtrent het economisch 3-jaren plan der republiek Indonesia. Hierbij wordt opgemerkt, dat door het instellen der politieke actie stagnatie in de uitvoering van dit plan is gekomen.

UITGEBOKT

4 Mei

8.

B.34363.

XXX
XXX

OPGELEGD

GEHEIM.

VIII. 11.3.

"Warta Indonesia".

Met verwijzing naar Uw geheim schrijven van 28 April j.l., No.41/ '48, heb ik de eer U mede te delen, dat het blad "Warta Indonesia" het orgaan is van de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam, een revolutionaire vereniging, die in nauw contact staat met de C.P.N. Verscheidene leden der P.I. zijn lid van de Communistische partij.

De in Uw brief bedoelde Palar (Frans Palar) is administrateur van "Warta Indonesia". Hij is evenzeer een revolutionnair-nationalist.

Voor de in Uw schrijven verstrekte gegevens ben ik zeer erkentelijk. Ik houd mij gaarne aanbevolen voor inlichtingen als de onderhavige, die eventueel nader te Uwer kennis mochten komen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *31*

de Heer Commissaris
van Politie,
te
E D E.

J.C.Crabbenam.

GEMEENTE POLITIE
EDE.

BUREAU B

30 APR 1948

Volgno. **OPGELEGD**

29 APR. 1948

ACD/34563

No. 41 / 148.

Ede, 28 April 1948.

GEHEIM.

Hierbij heb ik de eer UHoogEdelGestrenge het navolgende te berichten:

Op heden werd mij door een Oud-Indischman, inwoner dezer gemeente, in vertrouwen medegedeeld, dat een Chinees, genaamd Sie Pek Ho, wonende te Amsterdam, Sarphatiepark No. 98 b, optreedt als redacteur van het gestencilde blad "de Warta Indonesia".

Volgens mijn zegsman is dit blad zuiver communistisch, is het fel gekant tegen alles wat Nederlands is, verschijnt het in het Maleis en wordt het uitgegeven door Palar.J

Sie Pek Ho moet zeer bevriend zijn met Soekarno. Bovendien schijnt hij journalist-student te zijn aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en zoude hij uitgezonden zijn door - en studeren op kosten van de Nederlands-Indische Regering (Malenstudeat)

Hij moet ook voor de Wereldomroep spreken.

De Commissaris van Politie,

Aan de Heer:

Hoofd van de C.V.D.
Javastraat 68
te

's-Gravenhage.

*T. Frans Palar
is administrateur*

*xi
Bekend*

7

POLITIE TE AMSTERDAM

Bureau HOOFDCOMMISSARIS

INLICHTINGDIENST

Nr. I.D. 10324-47.

Uw brief: 30967, dd. 22 Maart 1948.

Onderwerp:

Frans PALAR.

Bijlagen: --

GEHEIM

Amsterdam, 23 April 1948.

OPGELEGD

Vol.

26 APR. 1948

A 34139

BUREAU B.

29 APR 1948

X In antwoord op bovenaangehaald schrijven oetreffende Frans PALAR, geboren te Magelang, 17 April 1910, wonende Waverstraat 62-III te Amsterdam, kan het volgende worden bericht.

Volgens eigen verklaring bezocht hij de Prinses Julianaschool te Djokjakarta en verliet hij deze school op 13 Mei 1930 als werktuigkundige.

Van 26 Juni 1930 tot 1 Februari 1931 zou hij in Indië als 5e werktuigkundige (leerling-machinist) hebben gevaren op verschillende schepen der K.P.M.

Daarna zou hij ongeveer 1½ jaar werkzaam zijn geweest als machinist bij de B.P.M. te Moeara Emin, terwijl hij van 14 October 1932 tot 6 December 1934 als machinist werkzaam was bij de B.P.M. te Palembang.

Bij wijze van wereldreis zou hij toen via Singapore, Aden, Djiboeti, Italië, Zwitserland, Frankrijk en België naar Nederland zijn getrokken en kwam hij via Sas van Gent in Nederland, waarna hij zich in December 1935 vestigde te Amsterdam.

Daar hij hier geen werk kon vinden, heeft hij tot 12 October 1938 werklozensteun genoten.

Omstreeks deze tijd werd hij als magazijnknecht tewerk gesteld bij E.F.A.-Produka (fabriek van electricne apparaten), Omval 1-12, alhier, waar hij thans nog werkzaam is als calculator in de afdeling tarieven.

Het beroep constructeur schijnt hij bij zijn vestiging te Amsterdam bij het Bevolkingsbureau te hebben opgegeven.

Voor zover dezerzijds bekend is, is de E.F.A.-Produka geen vitaal bedrijf.

Aan

Hfd C.V.D.
Den Haag.

0.2.

UITGEBOKT

15 April

8.

B. 32689.

2.

GEHEIM.

XXXX
XXXX

VIII. 9.3.

"Warta Indonesia".

Ik heb de eer U hierbij ter kennisneming te doen toekomen twee exemplaren, n.l. van 12 en 19 Maart 1948, van het blad "Warta Indonesia".

Ik moge Uwe aandacht vestigen op het op bladzijde 3 in het nummer van 12 Maart voorkomende verslag van de oprichtingsvergadering van de "Persatoean Pendoedok Indonesia" (vide in dit verband het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 9 Maart j.l., No.I.D. 1805-48).

Na gemaakt gebruik zal ik bijlagen dezes gaarne terugontvangen.

*Deze twee exemplaren
zijn ter kennis van de
personeel rapport*

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *4/17*

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,

J.G.Crabbendam.

AMSTERDAM.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.13/368.

G E H E I M .

BUREAU B

7-4-48

Voigno.

OPENBES

7. APR. 1948

A. 32689

Naar aanleiding van het schrijven van de C.V.D. d.d. 10 Maart 1948, No.30787, wordt de aandacht gevestigd op het verslag van de oprichtingsvergadering van de "Persatoean Pendoek Indonesia" (P.P.I.), voorkomende op bladzijde 3 van het hierbij gevoegde blad "Warta Indonesia" van 12 Maart 1948, naar de inhoud waarvan ter bekorting wordt verwezen.

Het correspondentie-adres van de "P.P.I." is: Weteringdwaarsstraat 16 te Amsterdam.

Hier ter stede werd nog geen afdeling van de P.P.I. gevormd.

De "Warta Indonesia" van 19 Maart 1948 gaat eveneens hierbij.

Verzonden op 6 April 1948

aan: C.V.D.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.4/32.

G E H E I M .

B
BUREAU B
12.3.48

OPGELEED
12.MRZ.1948
ACD/31168

Hierbij worden toegezonden vijf exemplaren van het Indonesische weekblad "Warta Indonesia".

De aandacht wordt gevestigd op bladzijde 16 van het exemplaar van 20 Februari 1948 (Nos.5 en 6), waar vermeld staat, dat in de redactie is opgenomen:

SIE PEK HO en in de administratie: Frans PALAR.

36933

Verzonden op 11 Maart 1948
aan: C.V.D.

UITGEBOKT

OPGELEED

22 Maart

8.

B. 30967.

VIII. TZ.3.

GEHEIM.

XXXX
XXXX

Frans Palar.

Met verwijzing naar het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 5 Maart j.l., No. 1024-47, handelende over het blad "Warta Indonisia", heb ik de eer U te verzoeken mij wel te willen doen berichten waar de persoon van Frans Palar, die als extremist en Nederlanderhater aangemerkt moet worden, constructeur is.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *[Handwritten signature]*

an de Heer Hoofdcomisaris
an Politie,

J.G. Grabbendam.

S T E R D A M.

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
- INLICHTINGDIENST

Nr. I.D. 10324-47

Uw brief: 28198 dd. 13.2.48

Onderwerp: "Warta Indonesia"

Bijlagen: 3

GEHEIM.

Haar aanleiding van bovenaangehaald schrijven, worden hierbij de ter kennisgeving toegezonden exemplaren van de "Warta Indonesia" geretourneerd.

Mede wordt hierbij aangeboden een exemplaar van 20 Februari 1948.

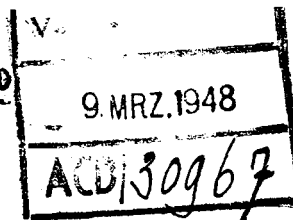
Zoals onderaan in de linkerkolom van pagina 16 van dit blad is vermeld, zou de redactie van het blad thans in handen zijn van SIE, Pek Ho, geboren te Bandjermasin, 2 October 1922, student, die, komende van Warmond, zich op 30 Januari 1947 te Amsterdam, Sarphatipark 98 boven, vestigde, terwijl de administratie gevoerd door PALAR, Frans, geboren te Magelang, 17 April 1910, constructeur, die, komende uit België, zich op 28 December 1935 te Amsterdam, Waverstraat 62-III, vestigde.

Betreffende SIE, Pek Ho, zij medegedeeld, dat hij als 2e commissaris zitting heeft in het bestuur van de te Amsterdam gevestigde Indo-Chinese Studenten Vereniging "Chung San Hui" en hij zitting had in het werkcomité, onder leiding van welk comité alhier op 18 November 1947 een door de Perhimpoean Indonesia georganiseerde Indonesische kunst- en filmavond werd gehouden.

Verzonden aan: Hfd. C.V.D. te 's-Gravenhage.

0.2.

Aan

Amsterdam, 5 Maart 1948.

BUREAU B

10.3-48